

Strategia Regionala pentru Specializare Inteligenta RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027

CUPRINS

Introducere - Contextul elaborării RIS 3 în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Capitolul 1. ANALIZA CONTEXTULUI REGIONAL ȘI POTENTIALULUI DE INOVARE

- 1.1 Contextul economic în Regiunea Sud-Vest Oltenia
- 1.2 Conectivitate și accesibilitate în Regiunea Sud-Vest Oltenia
- 1.3 Tendințe demografice
- 1.4 Forța de muncă: populația ocupată, nivelul de pregătire, câștiguri salariale

Capitolul 2. ANALIZA REGIONALA A DOMENIULUI CERCETARE, DEZVOLTARE, TRANSFER TEHNOLOGIC

- 2.1 Infrastructura de inovare și transfer tehnologic
- 2.2 Analiza ofertei de servicii de transfer tehnologic în Regiunea SV
- 2.3 Analiza activității CDI
 - 2.3.1 *Întreprinderile inovative*
 - 2.3.2 *Tipuri de inovare*
 - 2.3.3 *Brevetele și publicațiile științifice*
 - 2.3.4 *Cheltuielile de cercetare-dezvoltare*
 - 2.3.5 *Situația întreprinderilor de CD*
 - 2.3.6 *Personalul din activitatea de cercetare-dezvoltare*
- 2.4 Activitatea de CDI în mediul academic
- 2.5 Legături/relații cu restul lumii și poziționarea regiunii în UE/economia globală
 - 2.5.1 *Avantaje competitive: PIB/capita, productivitatea muncii*
 - 2.5.2 *Potențial de specializare*
 - 2.5.3 *Avantaje comparative (Indicatorul Balassa)*
 - 2.5.4 *Investițiile străine directe*
- 2.6 Dinamica mediului antreprenorial
 - 2.6.1 *Performanța firmelor din Regiunea Sud-Vest Oltenia și analiza potențialului de clusterizare*
 - 2.6.1.1 *Analiza sectorială*
 - 2.6.1.2 *Clusterelor și potențialul de clusterizare*
 - 2.6.2 *Structuri de sprijinire a afacerilor*
 - 2.6.2.1 *Camerele de Comerț*
 - 2.6.2.2 *Parcurile industriale*
 - 2.6.2.3 *Parcurile științifice și tehnologice*
 - 2.6.2.4 *Rețelele de cooperare și internaționalizare*
 - 2.6.2.5 *Alte structuri de sprijinire a afacerilor la nivel regional (incubatoare, acceleratoare de afaceri, hub-uri, etc.)*

Capitolul 3. ANALIZA SWOT

Capitolul 4. DOMENII PRIORITARE DE SPECIALIZARE INTELIGENTA RIS SI METODOLOGIA DE SELECTARE

- 4.1 Metodologia de selectie a domeniilor de SI**
- 4.2 Descrierea si justificarea domeniilor RIS3**
- 4.3 Corelarea cu alte strategii si documente de planificare regionale si nationale**

Capitolul 5. VIZIUNE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI PRIORITĂȚI

- 5.1 Definirea viziunii**
- 5.2 Obiective strategice**
- 5.3 Priorități operaționale**

Capitolul 6. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

- 6.1 Monitorizarea RIS3**
- 6.2 Evaluarea principalilor indicatori de impact, realizare și rezultat**

Capitolul 7. GUVERNANTA STRATEGIEI

- 7.1 Consorțiul Regional de Inovare (CRI)**
- 7.2 Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR)**
- 7.3 Echipa de management**
- 7.4 Grupuri de lucru**

Capitolul 8. DEFINIREA MIXULUI DE POLITICI ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNI

- 8.1 Sursele de finanțare**
- 8.2 PLANUL DE ACȚIUNI**

ANEXE

- Fise sectoriale
- Portofoliu de Proiecte

Introducere: Contextul elaborarii RIS 3 in Regiunea Sud-Vest Oltenia

Specializarea inteligenta la nivel regional este un concept promovat de Comisia Europeana odata cu adoptarea Strategiei Europa 2020, pentru a raspunde nevoii de a fundamenta mai bine investitiile in cercetare, dezvoltare si inovare realizate prin politica de coeziune a UE. Specializarea inteligenta urmareste sa stimuleze cresterea economica si crearea de locuri de munca in Europa, permitand fiecarei regiuni sa-si identifice si sa-si dezvolte propriile avantaje competitive.

Specializarea inteligenta presupune identificarea caracteristicilor si atuurilor unice ale fiecarei regiuni, evidentierea avantajelor competitive, precum si cooptarea partilor interesate si a resurselor de la nivel regional in jurul unei viziuni axate pe criteriul excelentei asupra viitorului acestora. SSI vizeaza, pe de o parte, prezentul, prin capacitatea curenta de cercetare si implicarea mediului de afaceri si, pe de alta parte, viitorul, prin estimarea impactului economic si a efectelor sale de antrenare.

Strategia de specializare inteligenta a unei regiuni ofera posibilitatea concentrarii resurselor pentru dezvoltare intr-un numar redus de domenii de activitate in care regiunea are avantaje economice si competente, in vederea atingerii masei critice necesare pentru a obtine o transformare economica sustenabila, bazata pe tehnologii si inovatii generatoare de valoare adaugata mare.

Un alt element definitoriu pentru specializarea inteligenta este mecanismul de descoperire antreprenoriala, un proces participativ ce antreneaza actorii din mediul de afaceri, cercetare, organizatiile non-guvernamentale si societatea civila intr-un dialog argumentat cu scopul de a identifica avantajele competitive si de a valida nisele de specializare inteligenta la nivel regional.

Strategia Regionala de Specializare Inteligentă RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 propune un cadru coerent pentru investitii, care se concentreaza pe sustinerea start-up-urilor si a IMM-urilor inovative, consolidarea actualelor infrastructuri, capacitati si competente in materie de cercetare si inovare, stimularea cooperarii intre organizatiile publice de cercetare si industriile inovatoare sau facilitarea ascensiunii regiunilor in cadrul lanțului economic.

Conform noii politici de coeziune a Uniunii Europene 2021-2027, finantarea inovarii, digitalizarea si transformarea economica la nivelul intreprinderilor mici si mijlocii, eligibile in cadrul Obiectivului de politica (OP) 1, este conditionata de existenta Strategiilor de Specializare Inteligentă la nivel regional. Acestea trebuie sa urmareasca corelarea cu obiectivele specifice ale Obiectivului Tematic 1 "O Europa inteligenta si competitiva" al politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, si anume:

- imbunatatirea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate ;
- obtinerea beneficiilor digitalizarii pentru cetateni, companii si guverne ;
- imbunatatirea cresterii si competitivitatii IMM;
- dezvoltarea abilitatilor pentru specializare inteligenta, tranzitie industrială si antreprenariat.

Din punct de vedere al contextului national, Programul Operational Regional al Regiunii Sud-Vest Oltenia va sprijini, prin intermediul Axei prioritare 1 – „O regiune competitivă prin inovare, digitizare si intreprinderi dinamice”, dezvoltarea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate, impulsionearea cresterii si competitivitatii IMM-urilor precum si masuri de digitalizare, in beneficiul cetatenilor si al intreprinderilor. O alta sursa de finantare a activitatilor de cercetare-inovare in perioada 2021-2027 este Programul Operatiional Crestere Inteligenta si Digitizare 2021-2027, un document strategic de programare care sustine dezvoltarea domeniilor

Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) si Tehnologia Informatiei si a Comunicatiilor (TIC), în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

În ceea ce privește contextul strategic la nivel UE pentru exercițiul 2021-2027, odată cu agreearea, în septembrie 2015, în cadrul Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU și a celor 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale acesteia, au fost stabilite acțiuni concrete de întreprins pentru oameni și pentru planetă. Obiectivele de dezvoltare durabilă, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă foaia de parcurs către o lume mai bună, cadrul mondial pentru cooperarea internațională în materie de dezvoltare durabilă și dimensiunile economice, sociale, de mediu și de guvernare ale acestui cadru.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale ONU, la care au subscris 193 de state, inclusiv Uniunea Europeană și statele sale membre, este nevoie de un program de măsuri concrete, cu impact mondial, pentru a face față provocărilor societale, economice și de mediu. Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă trasează un itinerariu și reprezintă o modalitate de a depăși provocările cu care ne confruntăm, de a ne îmbunătăți habitatul, economia și viața într-un mod durabil.

Deși tratată drept complexă, dezvoltarea durabilă constă într-un concept simplu: asigurarea că avansul tehnologic și creșterea economică produce rezultate echitabile pentru întreaga umanitate și că nu consumăm mai multe resurse decât ne poate oferi planeta. În acest scop, trebuie să ne modernizăm economia pentru a adopta modele de consum și de producție mai durabile, pentru a corecta dezechilibrele din cadrul sistemului alimentar și pentru a ne plasa pe o traiectorie sustenabilă mobilitatea, modul în care producem și utilizăm energia și modul în care proiectăm spațiile urbane.

Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU:

De asemenea, în martie 2020, Comisia a adoptat o propunere de angajament politic al Uniunii Europene de a deveni neutră din punct de vedere climatic până în anul 2050 și de a reduce cu 55% emisiile de gaze cu efect de seră până în 2030. Actul legislativ european privind clima stabilește și direcția de urmat pentru toate politicile UE și oferă previzibilitate autorităților publice, întreprinderilor și cetățenilor.

Totodată, Comisia a lansat în consultare publică viitorul Pact climatic european (Green Deal), pentru a defini un pact ecologic la nivel european, care va fi lansat înainte de Conferința Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice care va avea loc la Glasgow în noiembrie 2020. Pentru a răspunde acestei provocări, Europa are nevoie de o nouă strategie de dezvoltare, în virtutea căreia să devină prima economie din lume care să aibă un impact neutru asupra climei până în anul 2050, comparativ cu nivelurile din 1990.

Acest proces de transformare a economiei Uniunii Europene în vederea unui viitor mai sustenabil trebuie să se realizeze treptat, prin acțiuni concrete din partea tuturor sectoarelor economiei, în special energia, transporturile, agricultura, clădirile și sectoarele industriale, de exemplu cele ale cimentului, siderurgiei, TIC textilelor și produselor chimice.

Un mare accent se pune pe decarbonizarea sectorului energetic, ținând cont de faptul că producția și utilizarea energiei în sectoarele economice generează mai mult de 75% din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE. În consecință, sectorul energetic va trebui să înceapă eliminarea treptată a cărbunelui, iar sursele de energie regenerabilă să joace un rol esențial. În paralel, decarbonizarea sectorului gazelor va fi facilitată, iar piața energetică a continentului va trebui să fie complet interconectată și digitalizată. Integrarea inteligentă a acestor etape ar trebui să conducă la obținerea decarbonizării cu cel mai mic cost posibil.

În România, mixul energetic este echilibrat și diversificat, iar conform datelor Agenției Europene de Mediu, în anul 2016, ponderea resurselor regenerabile din producția brută de energie electrică cumula aproximativ 42%, în timp ce cărbunele și lignitul reprezentau 24% din coșul energetic, energia nucleară 17%, iar gazul natural aproximativ 15%.

Având în vedere că aproape un sfert din producția de electricitate se bazează pe combustibili fosili, vor fi necesare investiții semnificative pentru susținerea zonelor monoindustriale și carbonifere (ex. Motru, Rovinari Turceni - județul Gorj, Valea Jiului), ce vor fi afectate de trecerea la o economie nepoluantă. Conform datelor Institutului Național de Statistică, în decembrie 2019, numărul total de salariați din România ce își desfășurau activitatea în domeniul extracției cărbunelui superior și inferior era de 11.800 salariați. La aceștia se adaugă și numărul de locuri de muncă din centralele ce produc energie electrică și energie termică folosind cărbunele drept materie primă.

Pentru a evalua amploarea consecințelor sociale, este necesar să se aibă în vedere și alți factori, precum rata actuală a șomajului sau posibilitatea de reconversie profesională. Toate aceste criterii luate în considerare demonstrează că regiunea de Sud-Vest Oltenia se va afla printre cele mai afectate zone ale UE, astfel ca sunt necesare soluții concrete de transformare socio-economică a regiunilor afectate.

De asemenea, noi locuri de muncă pot fi create ca urmare a diversificării economiei locale, prin exploatarea potențialului sectorului energiei regenerabile, iar folosirea biomasei și a altor tipuri de combustibili pentru obținerea energiei, dar și modernizarea și decarbonizarea industriei și a transportului, pot oferi noi oportunități economice.

Cu o populație care se ridică la aproximativ jumătate de miliard de cetățeni și o piață unică competitivă, Uniunea Europeană este un lider în comerțul internațional și conturează politica mondială. La summit-ul din luna mai 2019 de la Sibiu, Comisia Europeană a prezentat o serie de recomandări de politică privind modul în care Europa își poate modela viitorul, într-o lume tot mai nesigură.

Astfel, Comisia a recomandat ca agenda strategică a UE pentru perioada 2019-2024 să se concentreze asupra a 5 dimensiuni principale: o Europă care protejează, o Europă competitivă care investește în tehnologiile viitorului și sprijină cele mai importante atuuri precum piața unică, industria și moneda comună, o Europă echitabilă care susține principiile fundamentale ale egalității, statului de drept și justiției sociale, o Europă durabilă care își asumă leadership-ul în ceea ce privește dezvoltarea durabilă și combaterea schimbărilor climatice și o Europă influentă care urmărește să se adapteze la provocările prezentului.

Printre recomandările formulate cu ocazia summit-ului de la Sibiu s-au regasit următoarele patru cele mai importante: Europa își poate modela viitorul prin cercetare și inovare, iar concentrarea cercetării și a inovării să se facă pe tranziții ecologice, sociale și economice și alte provocări societale aferente. De asemenea, liderii UE au recomandat valorificarea punctelor tari în materie de științe ale Europei pentru a dobândi o poziție de lider în domeniul inovării revoluționare și disruptive, stabilirea unor obiective ambițioase privind problemele care ne afectează zilnic, precum dezvoltarea competențelor, lupta împotriva cancerului, emisiile nocive și starea oceanelor, inclusiv problema materialelor plastice dar și concentrarea pe proiecte de cercetare și inovare de vârf.

Fundamentul specializării inteligente porneste de la faptul că nicio regiune nu detine suficiente resurse pentru a putea fi competitivă în toate domeniile, astfel ca este mult mai eficace să își identifice ariile în care poate fi competitivă și să le accelereze dezvoltarea prin inovare. Fiecare regiune are un potențial unic, ancorat în specificul local, care poate fi identificat și stimulat prin procesele de descoperire antreprenorială.

În vederea abordării provocărilor societale, economice și de mediu ale noului orizont 2021-2027, RIS3 Sud-Vest Oltenia se axează pe dezvoltarea unor domenii foarte atent selectate, pentru a face tranziția la o economie mai verde, mai rezilientă la schimbările climatice.

RIS3 Sud-Vest Oltenia urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare și stimularea parteneriatului între universități, institutii de cercetare și companii, în domeniile cu potențial de specializare identificate în perioada precedentă, precum: *inginerie industrială și transporturi, energie durabilă și mediu, medicină inovativă fundamentală și aplicativă, agricultură și industrie alimentară, turism și identitate culturală.*

Elaborarea RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 corespunde condiției favorizante din memorandumul cu Comisia Europeană privind „Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă”, care vizează pregătirea perioadei de programare 2021-2027, contribuind la elaborarea

Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) pentru perioada 2021-2027.

Elaborarea RIS3 Sud-Vest Oltenia a fost un proces complex, inițiat în anul 2013, ce a parcurs mai multe etape. MLPDA, în calitate de AM pentru POR, a solicitat fiecărei regiuni de dezvoltare eligibilă pentru finanțare prin Axa 1 POR – Promovarea transferului tehnologic, realizarea unui **Documentul Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (DCR)**, care să identifice domeniile de specializare regionale și intervențiile necesare pentru dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor de transfer tehnologic.

Metodologia de elaborare a RIS3 Sud-Vest Oltenia a urmat indicațiile Centrului Comun de Cercetare (JRC) și ale Institutului de Studii Prospective și Tehnologice (IPTS) Sevilla, incluse în **Ghidul pentru elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă-RIS3**, editat în Mai 2012 și în **Manualul de implementare RIS3**, editat în Iunie 2016 sub îndrumarea Directoratelor Generale ale Comisiei Europene.

În acest context, ADR Sud-Vest Oltenia a demarat un amplu proces de actualizare și revizuire a RIS3, ținând cont atât de evoluția dezvoltării regiunii, cât și de rezultatele unui mecanism complex de descoperire antreprenorială. Rezultatele acestui proces continuu de consultare regională se reflectă atât în conținutul RIS3, cât și în structura sa de guvernare și în actualizarea portofoliului de proiecte din ariile prioritare RIS3.

În noua perioadă de programare 2021-2027, prioritățile CE răspund nevoii de a susține o creștere economică solidă, bazată pe inovare și mai inteligentă, după cum este stipulat și în Obiectivul 1 de Politică – „A smarter Europe”, dar și de menținere a competitivității pe piața europeană, în condițiile tranziției la Industria 4.0 – a patra Revoluție Industrială, care are la bază digitalizarea, adoptarea tehnologiilor generice esențiale și inovarea pe toate planurile.

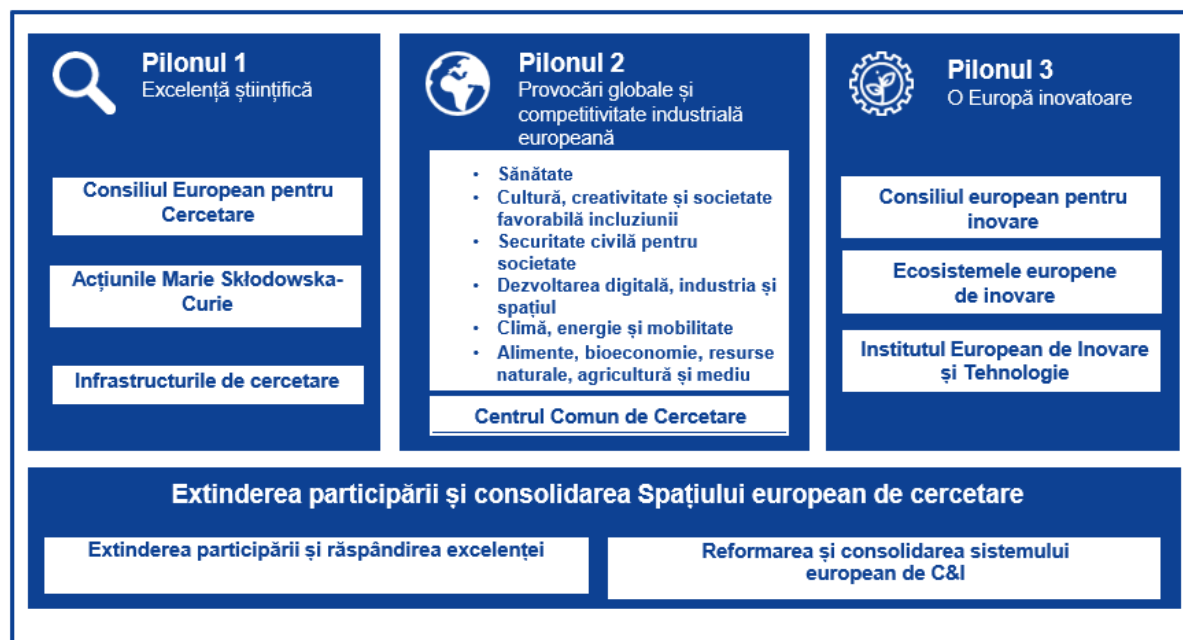
Componenta a politicii europene de coeziune, specializarea inteligentă beneficiază de susținere financiară inclusiv prin intermediul fondurilor europene nerambursabile. Ca și alte țări europene de dimensiuni relativ mari, România are și va avea și în perioada de programare 2021-2027 atât strategii regionale de specializare inteligentă, cât și o componentă națională a specializării inteligente, care va fi subsumată Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI).

La 27 mai 2020, Comisia și-a prezentat propunerea pentru un plan ambițios de recuperare, ca răspuns la pandemia cauzată de noul coronavirus. Pentru a răspunde nevoilor masive de investiții și pentru a asigura recuperarea echitabilă, incluzivă și justă pentru toate statele membre, a fost creat un nou instrument financiar denumit „Next Generation EU”. Prin acest instrument, este propusă o creștere de 13,5 miliarde de euro a bugetului Horizon Europe, care se aștepta să fie lansat în 2021. Creșterea bugetului va fi utilizată pentru a oferi sprijin european pentru activitățile de cercetare și inovare legate de sănătate și climă. Se dorește ca bugetul propus al UE să impulsioneze o redresare socio-economică echitabilă, să revitalizeze piața unică, să garanteze condiții de concurență echitabile și să susțină investițiile urgente - în special în tranziția către economia verde și digitalizare - care dețin cheia rezilienței și prosperității viitoare a Europei.

Horizon Europe, programul cadru ambițios al UE pentru cercetare și inovare pentru orizontul 2021-2027, își propune consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale UE și a Spațiului european de

cercetare (SEC), stimularea capacității de inovare, a competitivității și a creării de locuri de muncă în Europa, abordarea priorităților cetățenilor și sprijinirea modelului și valorilor socio-economice prin intermediul a 3 piloni principali: Excelență științifică, Provocări globale și competitivitate industrială europeană și O Europă inovatoare. Comisia a propus un buget de 100 de miliarde EUR pentru implementarea Horizon Europe.

Cei trei piloni principali ai noului program Horizon Europe:

Capitolul 1. Analiza contextului regional si potentialului de inovare

1.1 Contextul economic în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Prezentul subcapitol își propune realizarea unei analize comprehensive a nivelului de dezvoltare socio-economică a Regiunii Sud-Vest Oltenia, care să conducă, în baza unui set de indicatori macroeconomici relevanți în raport cu obiectivul studiului, la poziționarea regiunii în raport cu celelalte regiuni de dezvoltare și, nu în ultimul rând, la identificarea avantajelor competitive de care aceasta dispune.

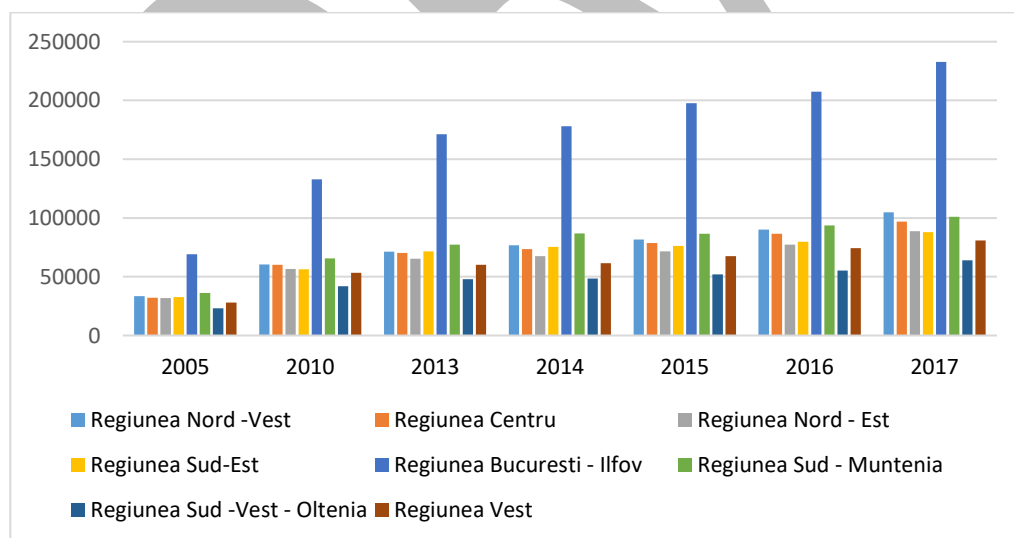
Competitivitatea regională rezidă, conform definiției propuse de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene, în capacitatea unei regiuni de a genera, în condiții de concurențialitate, un nivel ridicat al gradului de ocupare a populației și a veniturilor pe cap de locuitor. Pentru caracterizarea competitivității Regiunii Sud-Vest Oltenia se impune, astfel, necesitatea cuantificării și analizei performanțelor economice regionale prin intermediul unor indicatori precum: produsul intern brut, produsul intern brut pe cap de locuitor, investițiile străine directe, valoarea adăugată brută și rata de ocupare.

Valoarea **Produsului Intern Brut (PIB)**, în prețuri curente, înregistrată de Regiunea de dezvoltare Sud-Vest, în anul 2017 era de 63.927,8 milioane lei, ceea ce reprezintă 7,45 % din PIB al României și 0,09% din PIB al UE 28.

Analizând evoluția Produsului Intern Brut la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, în anii 2005, 2010, 2013-2017, se remarcă un trend ascendent. Evoluția acestui indicator marchează o creștere de 176,14% în anul 2017 fata de anul 2005, de 52,46% fata de 2010, respectiv de 15,51% fata de anul anterior 2016.

Comparativ cu celelalte regiuni din Romania, în anul 2017, contribuția la formarea PIB-ului național plasează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc, aspect valabil și în anii anteriori din perioada analizată, cea mai dezvoltată dintre regiuni fiind București-Ilfov.

Figura nr. 1 Produsul Intern Brut la nivel regional (2005-2017), în prețuri curente

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Nivelul redus de dezvoltare al regiunii poate fi explicat prin volumul redus al investițiilor străine directe, regiunea Sud – Vest Oltenia reușind să atragă la finele anului 2018 doar 2.478 milioane euro, ceea ce o

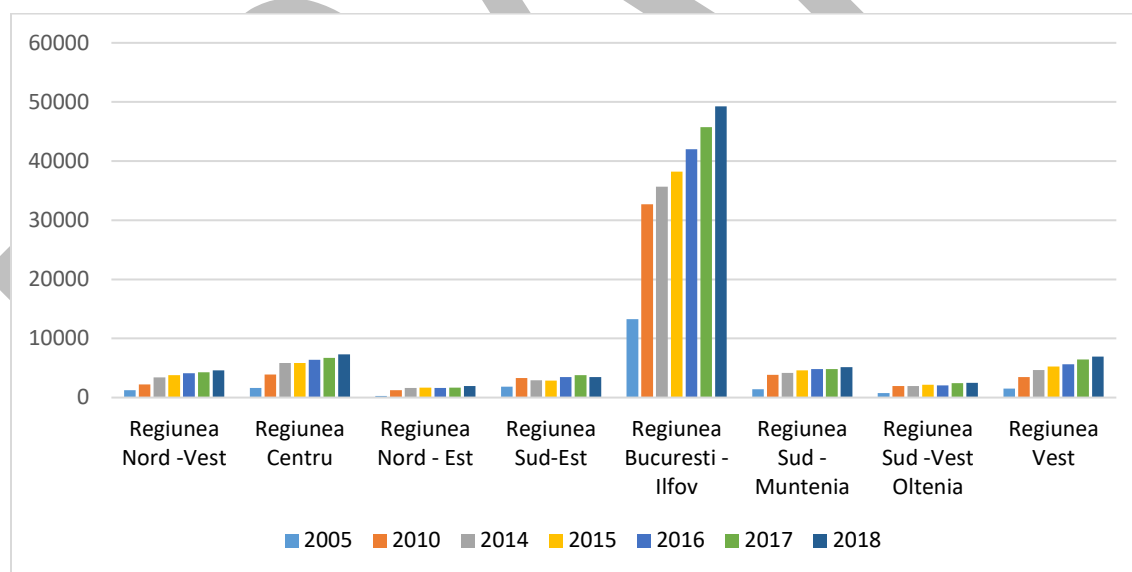
situează pe penultima poziție în ierarhia celor opt regiuni ale țării, doar în Regiunea Nord-Est existând un nivel mai scăzut al investițiilor, respectiv 1.924 milioane euro.

Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2018

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL	81 124	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	49 250	60,7
CENTRU	7 331	9,0
VEST	6 948	8,6
SUD-MUNTENIA	5 136	6,3
NORD-VEST	4 610	5,7
SUD-EST	3 447	4,2
SUD-VEST-OLTENIA	2 478	3,1
NORD-EST	1 924	2,4

Sursa: BNR, Investițiile directe în România în anul 2018

Figura nr. 1 **Soldul investițiilor străine directe la 31 decembrie, la nivel regional, în anii 2005, 2010, 2014-2018**

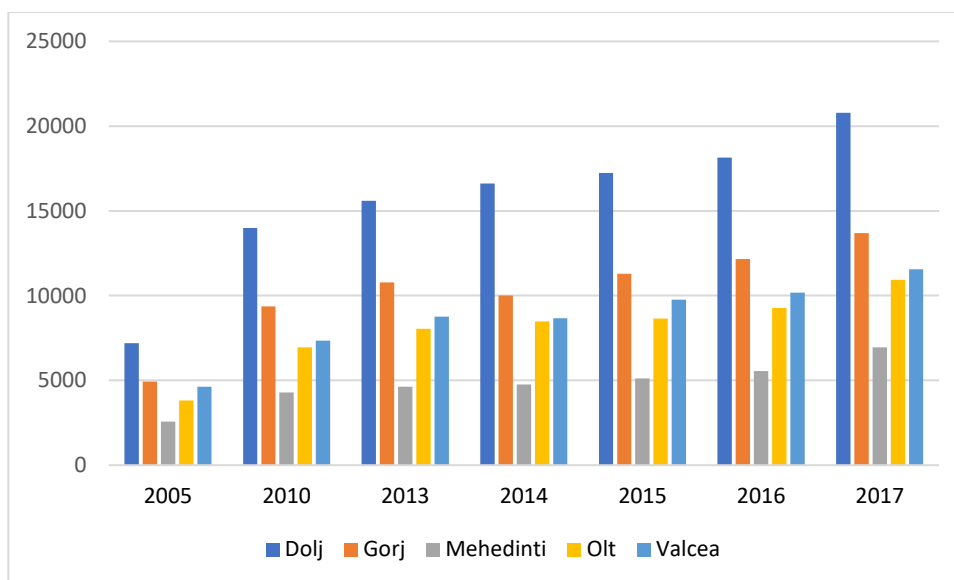

Sursa: Investițiile directe în România - Rapoarte anuale BNR

Referitor la contribuția pe care cele 5 județe o au la formarea produsului intern brut, se remarcă o distribuție diferită, județele Dolj și Gorj deținând, în anul 2017, cea mai mare pondere din totalul produsului intern brut înregistrat la nivelul regiunii (32,52%, respectiv 21,41%), la polul opus situându-se județele Olt și Mehedinți (17,11%, respectiv 10,88%), în timp ce județul Valcea înregistra 18,08%.

Figura nr. 2
curente

Produsul Intern Brut la nivel județean (anii 2005, 2010, 2013-2017), în prețuri

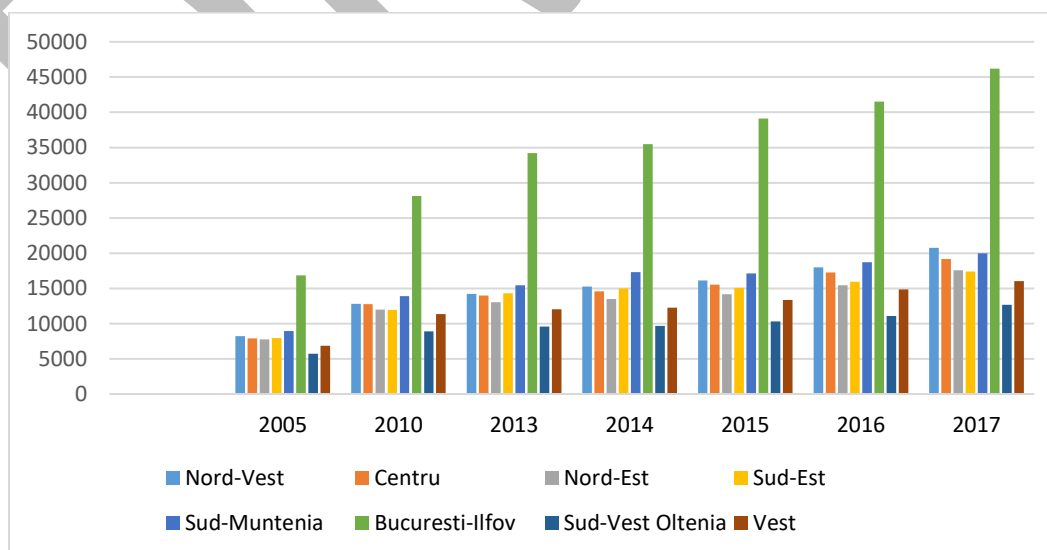
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online

Valoarea adăugată brută (VAB) se măsoară ca diferența dintre valoarea bunurilor și serviciilor produse și consumul intermediar, reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producție.

Conform datelor Eurostat, Valoarea Adăugată Brută înregistrată de Regiunea Sud - Vest Oltenia la nivelul anului 2017 atingea pragul de 12.670,68 milioane euro, deținând astfel o pondere de 0,09% din Valoarea Adăugată Brută la nivelul UE 28, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

Figura nr. 3

Valoarea Adăugată Brută la nivel regional în anii 2005,2010, 2013-2017 mil. euro - prețuri curente

Sursa: Baze de date Eurostat

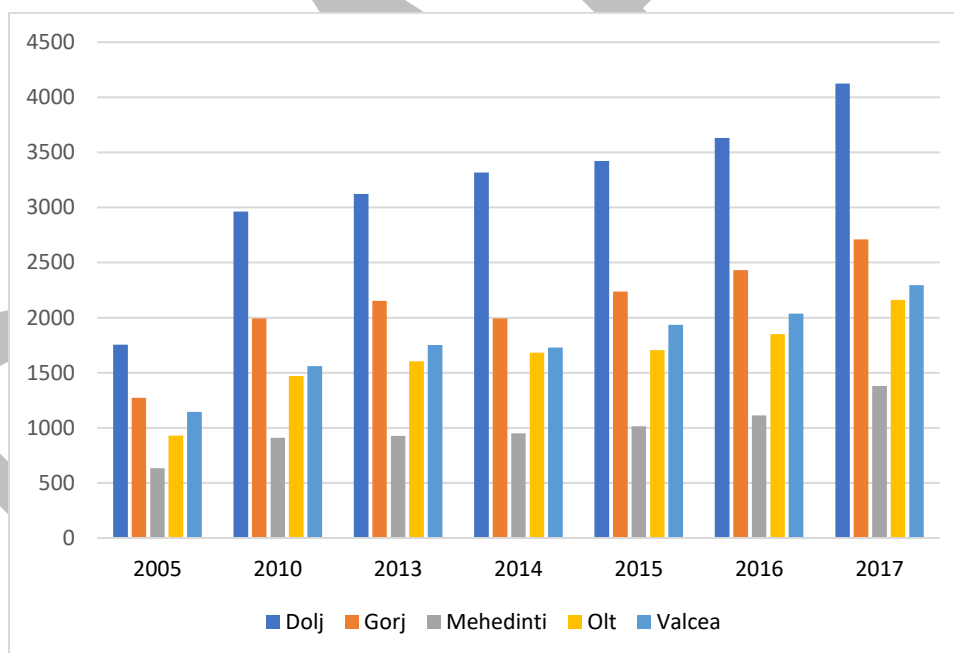
Dinamica VAB la nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, în perioada 2013-2017, indică o evoluție ascendentă, astfel, valoarea înregistrată în anul 2013 era de 9559,58 mil. euro, în 2014 - 9672,32 mil. euro, în 2015 - 10310,61 mil. euro, în 2016 - 11060,77 mil. euro, iar în 2017 - 12670,68 mil. euro.

Realizând un clasament al regiunilor din perspectiva contribuției pe care o dețin la VAB națională, se remarcă o poziționare a Regiunii Sud - Vest Oltenia pe ultimul loc, cu o pondere de 7,46%, primele trei poziții fiind ocupate de regiunile București-Ilfov (27,19%), Nord-Vest (12,23%) și Sud - Muntenia (11,77%).

Aprofundând analiza la nivel județean, în anul de referință 2017, se observă că cea mai însemnată contribuție la formarea VAB regionale este adusă de județele Dolj și Gorj, cu ponderi de 32,56%, respectiv 21,39%. La cealaltă extremă se remarcă județul Mehedinți, cel mai slab productiv, având cea mai redusă pondere din VAB totală înregistrată la nivel regional (10,88%).

În ceea ce privește dinamica VAB la nivel județelor aferente Regiunii Sud-Vest Oltenia, în perioada de analiză, se constată, în linii generale, înregistrarea unui trend ascendent.

Figura nr. 4 Valoarea adăugată brută la nivel județean în anii 2005, 2010, 2013-2017, mil. euro - prețuri curente

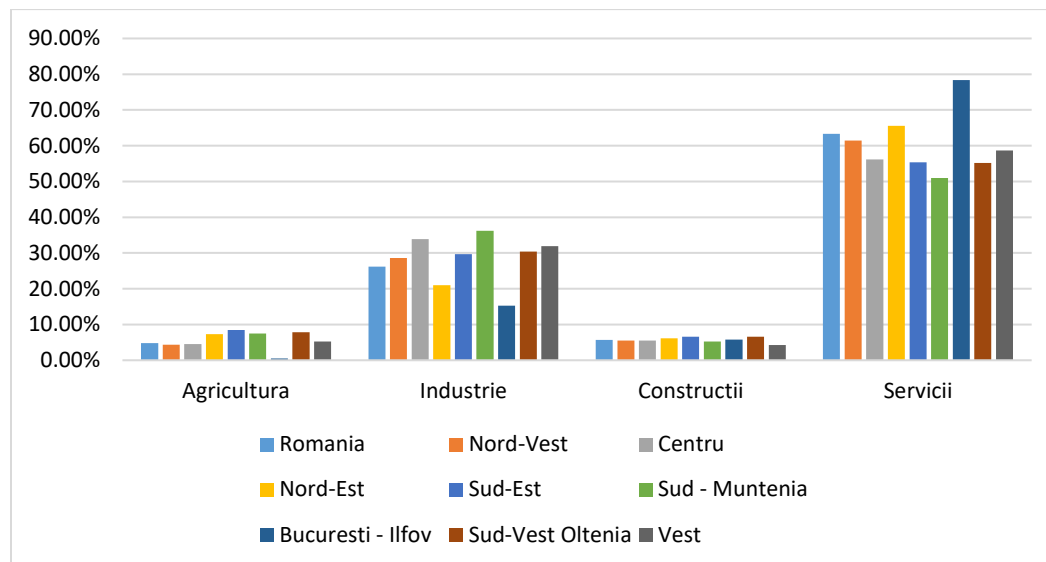
Analizând graficul de mai jos se observă că la nivelul tuturor celor 8 regiuni analizate, sectoarele cu cea mai semnificativă contribuție la formarea VAB sunt industria și serviciile.

În Regiunea Sud - Vest Oltenia se constată că sectorul servicii deține un rol deosebit de important în ceea ce privește generarea de plus valoare, deținând o pondere de 55,17% din totalul VAB realizate la nivelul întregii regiuni.

Este de remarcat, de asemenea, că **segmentul industrial** aduce un aport semnificativ la VAB, plasându-se pe poziția a doua, cu o pondere de 30,43%. O situație similară este prezentă și în regiunile Vest (58,63%

- servicii, 31,89% - industrie), Centru (56,13% – servicii, 33,87% - industrie), Sud-Est (55,36% - servicii, 29,64% - industrie) si Sud - Muntenia (50,98% - servicii, 36,24% - industrie).

Figura nr. 5 **Contribuția sectoarelor economice la VAB, la nivel regional, în anul 2017 (%)**

Sursa: Baze de date Eurostat

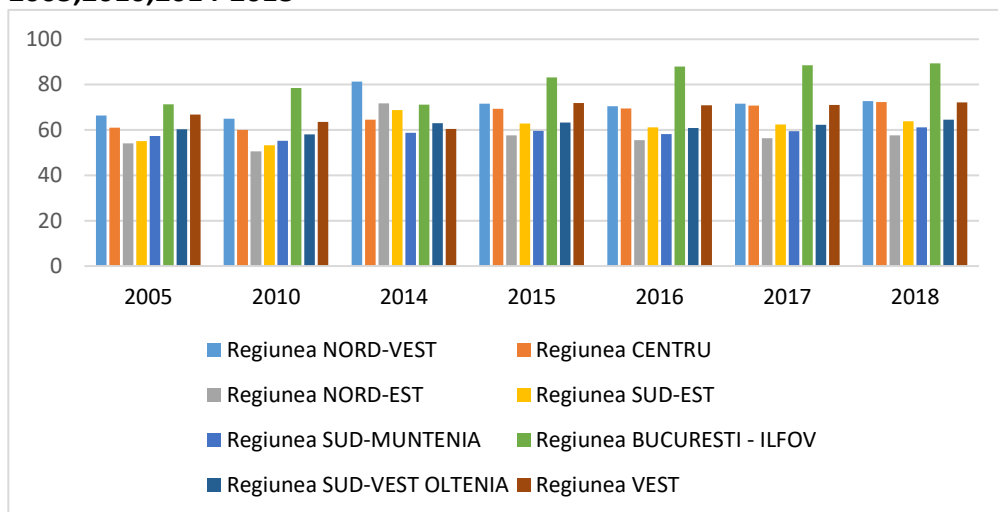
Rata de ocupare a resurselor de muncă, reprezintă, de asemenea, un indicator relevant pentru analiza contextului economic regional.

Din graficul de mai jos, se observă că nivelul ratei de ocupare în Regiunea Sud - Vest Oltenia, în perioada analizată, este unul scăzut comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare ale țării.

La nivelul anului 2018, în Regiunea Sud - Vest Oltenia, indicatorul înregistrează o valoare relativă de 64,6 procente, situând această regiune, din perspectiva ratei de ocupare a resurselor de muncă, pe locul 5 în clasamentul național, la un ecart de 24,8 procente de București-Ilfov, cea mai dezvoltată regiune a țării.

Cu toate acestea, rata de ocupare din Regiunea Sud - Vest Oltenia este mai ridicată comparativ cu cea din alte regiuni ale țării precum: Sud - Est (63,8%), Sud-Muntenia (61,1%) și Nord - Est (57,7%).

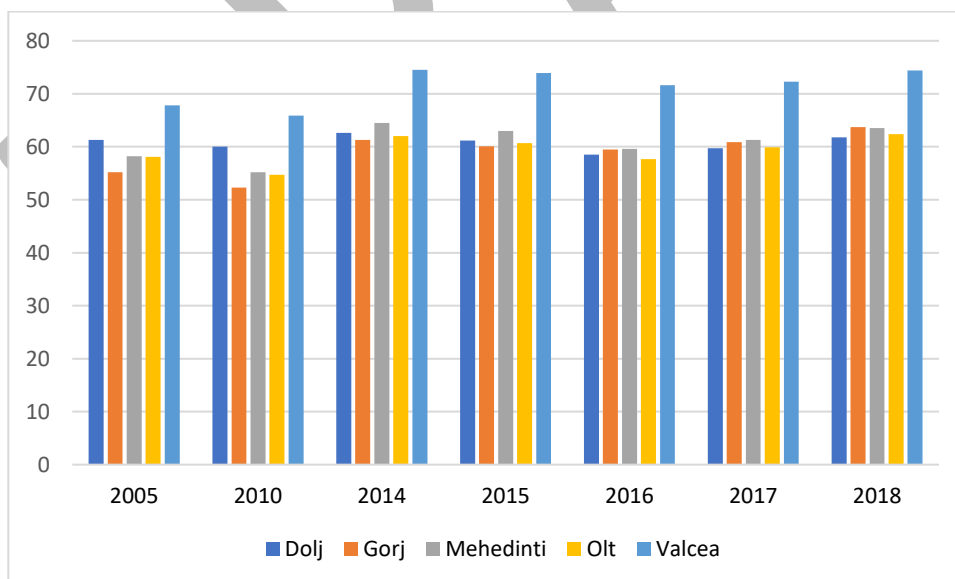
Figura nr. 6 Rata de ocupare a resurselor de muncă pe regiuni de dezvoltare, în anii 2005,2010,2014-2018

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Realizând o analiză comparativă a indicatorului rata de ocupare a resurselor de muncă, la nivelul celor 5 județe de pe teritoriul Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, se observă că în anul 2018, județul cu cea mai ridicată rată de ocupare a populației este Vâlcea (74,4%), urmat de județele Gorj (63,7%), Mehedinți (63,5%), Olt (62,4%), în timp ce județul Dolj se remarcă prin cel mai scăzut nivel de ocupare înregistrat la nivel regional (61,8%).

Figura nr. 7 Rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel de județe (2005, 2010, 2014 - 2018)

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În urma analizei indicatorilor prezentați în cuprinsul prezentului subcapitol, se poate concluziona că Regiunea Sud-Vest Oltenia se confruntă cu probleme economice semnificative. Deși evoluția indicatorilor produs intern brut pe cap de locuitor, valoare adăugată brută, investiții străine directe și rata de ocupare

a forței de muncă se înscrie, cel puțin în ultimii ani, într-o dinamică pozitivă, acesta coincide cu trendul economic național, fără a aduce o îmbunătățire semnificativă pentru situația de ansamblu a regiunii.

1.2. Conectivitate și accesibilitate în regiunea Sud-Vest Oltenia

Accesibilitatea reprezintă o premisă importantă pentru crearea oportunităților de dezvoltare și a condițiilor optime necesare asigurării creșterii economice a regiunii și facilitării raporturilor economico-sociale între diferite zone/regiuni. Așadar, accesibilitatea poate fi definită ca fiind o condiție esențială pentru funcționalitatea regiunii.

Conectivitatea și accesibilitatea regiunii Sud-Vest Oltenia sunt determinate de gradul de dezvoltare a transportului rutier, feroviar și aerian, precum și de gradul de acoperire a infrastructurii de telecomunicații. Astfel, în cele ce urmează sunt analizate fiecare dintre aceste dimensiuni, în vederea evidențierii gradului de conectivitate și accesibilitate ce caracterizează regiunea Sud Vest Oltenia, precum și a nevoilor care trebuie adresate în vederea creșterii accesibilității regiunii.

Infrastructura de transport reprezintă una din componentele esențiale în dezvoltarea unui ecosistem de inovare coerent.

1.2.1 Infrastructura de transport rutier

O infrastructură rutieră dezvoltată reprezintă un avantaj competitiv al unei regiuni, fiind esențială pentru atragerea investitorilor și dezvoltarea oportunităților de creștere economică.

Regiunea SV Oltenia este traversată de **3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T)**:

- Axa prioritara 7 (rutiera) – fostul Coridor Pan-european IV
- Axa prioritara 18 (fluviul Dunarea) – fostul Coridor Pan-european VII
- Axa prioritara 22 (feroviara)

De asemenea, Regiunea Sud Vest Oltenia este traversată de cinci **drumuri europene putând afirma că infrastructura de transport este relativ bine dezvoltată, deși nu există nicio autostradă pe teritoriul acestora:**

- **E70:** (*frontiera cu Serbia*) Moravita - Timisoara – Drobeta-Turnu Severin – Filiasi -Craiova - Caracal - Alexandria - Bucuresti – Giurgiu-Pod Giurgiu (*frontiera cu Bulgaria*)

- **E79:**(*frontiera cu Ungaria*) Bors- Oradea - Deva - Petrosani –Tg.Jiu – Filiasi - Craiova –Calafat (*frontiera cu Bulgaria*)

- **E81:** (*frontiera cu Ucraina*) Halmeu - Satu Mare - Cluj-Napoca - Sibiu - Ramnicu Valcea - Pitesti – Bucuresti;

- **E574:** Bacau - Onesti - Brasov - Pitesti – Craiova.

- **E771:** Drobeta Turnu Severin – Portile de Fier I – *frontiera cu Serbia*

1.2.2 Infrastructura de transport feroviar

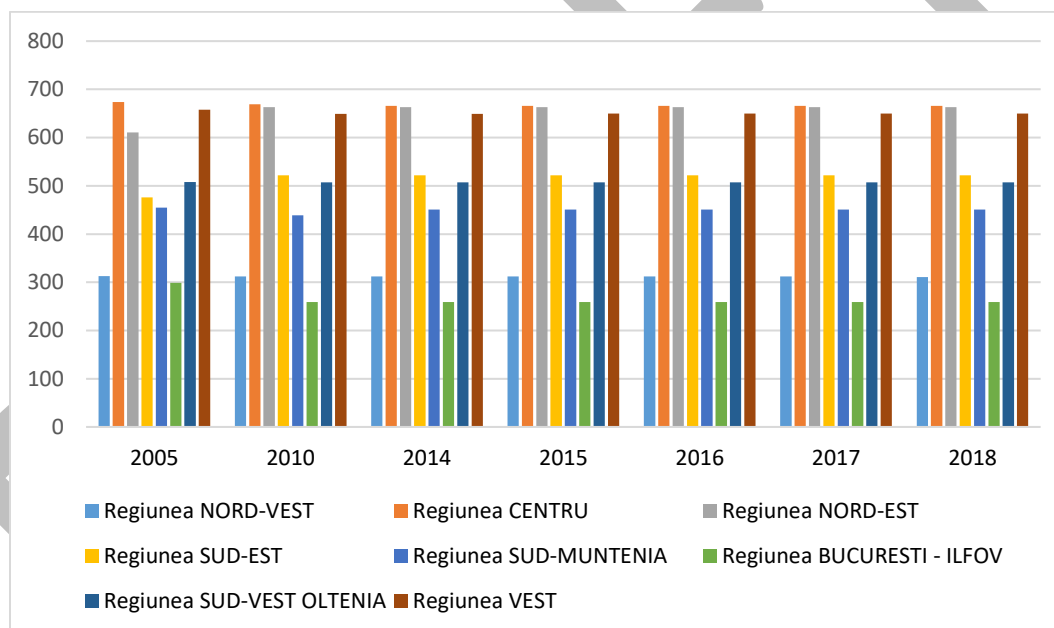
Transportul feroviar reprezintă un important mijloc de transport al persoanelor și mărfurilor, jucând un rol esențial în procesul de producție, prin avantajul transportării unei cantități mai mari de bunuri, cu costuri mai mici, comparativ cu transportul rutier.

O caracteristică importantă a infrastructurii de transport feroviar din regiune este determinată de prezența Coridorului de Cale ferată IV, pe ramura Sofia-Salonic, Sofia-Istanbul, care pune în legătură Arad, Timișoara, Craiova și Calafat. Acest tronson face parte din proiectul prioritar TEN-T 22, Axa de cale ferată Atena – Sofia – Budapesta – Viena – Praga - Numberg/Dresden.

Lungimea căilor ferate în exploatare, era, în anul 2018, la nivel național, de 10.765 km, în scădere comparativ cu anii precedenți. Din cei 10.765 km cale ferată, 37,43% erau electrificați. Cea mai vastă rețea de cale ferată era deținută de regiunea Vest (cu 1.888 km cale ferată în exploatare), aceasta fiind urmată de regiunile Sud Est (1.745 km) și Nord Vest (1.663 km). Cu excepția regiunii București-Ilfov, regiunea Sud Vest Oltenia se clasa pe ultimul loc, cu o rețea de cale ferată în exploatare de 990 km.

Dacă ne raportăm însă la **lungimea rețelei de cale ferată electrificată**, regiunea Sud Vest Oltenia ocupa în anul 2018 locul 5 la nivel național, având o cale ferată electrificată de 507 km. De asemenea, cu excepția regiunii București – Ilfov, **regiunea Sud Vest Oltenia înregistra cel mai mare grad de electrificare – de 51,21%, peste media națională de 37,43%.**

Figura nr. 8 Lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată și regiuni de dezvoltare – Electrificată

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

1.2.3 Infrastructura de transport aerian

Infrastructura aeriană din regiunea Sud Vest Oltenia este reprezentată de Aeroportul Internațional din Craiova, care deservește atât traficului de pasageri, mărfuri și poștă, cât și mișcările aeronavelor în zonă.

Potrivit Raportului Consiliului de Administratie privind activitatea R.A Aeroportul International Craiova in anul 2018, numarul total de pasageri inregistrati in perioada 01.01.2018-31.12.2018 a fost de 493.056 pasageri, ocupand locul 5 intre aeroporturile regionale din Romania, respectiv locul 6 in topul aeroporturilor din Romania, dupa Compania Nationala Aeroporturi Bucuresti, Cluj, Timisoara, Iasi, Sibiu. In anul 2018, traficul de pasageri pe Aeroportul International Craiova a crescut cu peste 10% fata de anul anterior, in 2017 fiind inregistrati 447.571 pasageri.

De asemenea, în anul 2018, a crescut și traficul de marfă, Aeroportul Internațional Craiova ocupând locul 7 între aeroporturile regionale din România, respectiv locul 8 în topul aeroporturilor din România.

O creștere importantă s-a înregistrat și în privința mișcărilor de aeronave, în 2018 fiind înregistrat un număr de 6.793, față de 6.518 în anul anterior.

La 15 ianuarie 2018, Autoritatea Aeronautică Civilă Română a certificat că Aeroportul din Craiova să fie autorizat să opereze aerodromul. Potrivit Master Planului General de Transport al României, pentru dezvoltarea Aeroportului din Craiova este prevăzută o valoare estimată de 71.074.827 euro, pentru orizontul de timp 2022-2024.

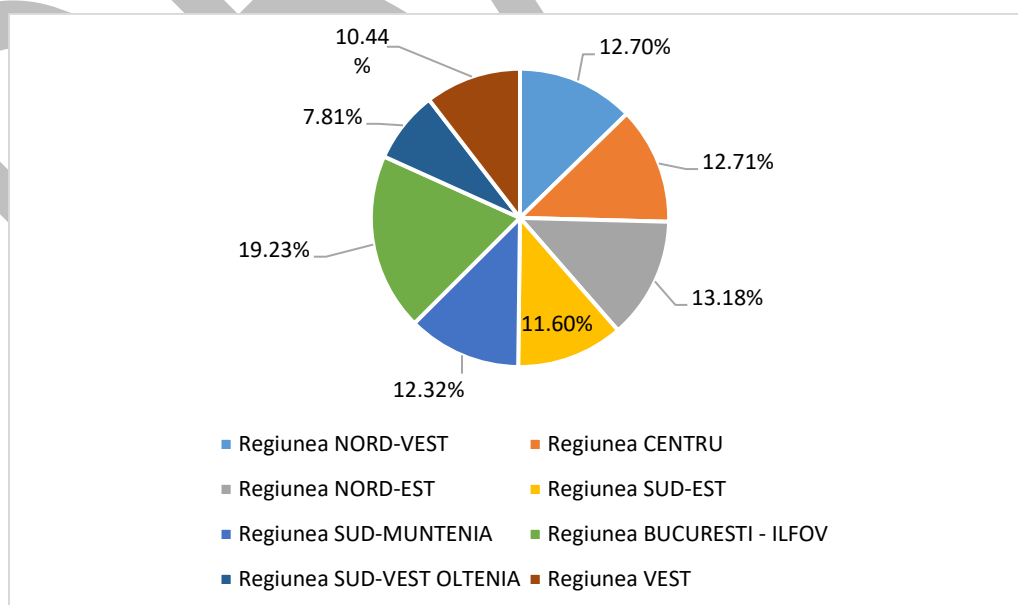
1.2.4 Infrastructura de telecomunicații

Infrastructura de comunicații reprezintă un element cheie în desfășurarea eficientă a activităților și în asigurarea accesului la informație în timp real. O infrastructură de telecomunicații adecvată contribuie la sporirea competitivității agenților economici, reprezentând în același timp o condiție pentru o mai bună cooperare.

Conform INS, conexiunile în rețeaua telefonică fixă sunt date de numărul de linii telefonice fixe conectate pentru care se plătesc abonamente.

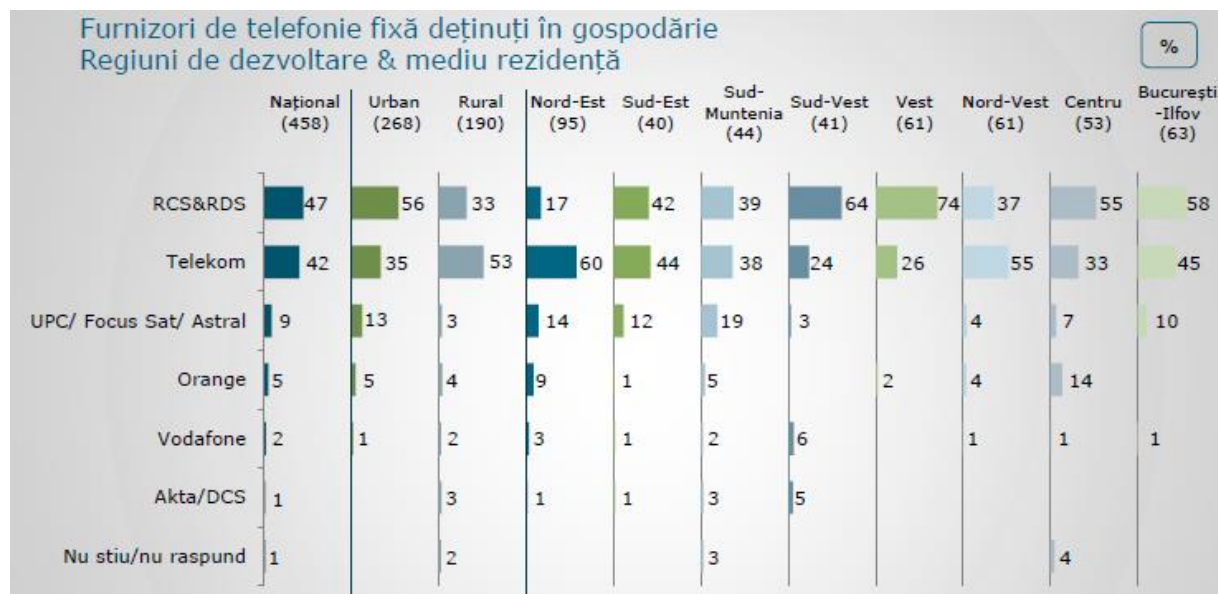
La nivelul anului 2018, cel mai mare număr de conexiuni în rețeaua telefonică fixă, se înregistrează în regiunea București-Ilfov (703,90 mii), urmată de regiunile Nord-Est (482,50 mii) și Centru (465,10 mii). Regiunea Sud Vest Oltenia ocupă din acest punct de vedere ultimul loc la nivel național, cu 285,80 mii conexiuni.

Figura nr. 9 **Structura conexiunilor în rețeaua telefonică fixă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2018 (%)**

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

In regiunea Sud-Vest Oltenia, principalii furnizori de telefonie fixă sunt RCS&RDS si Romtelecom.

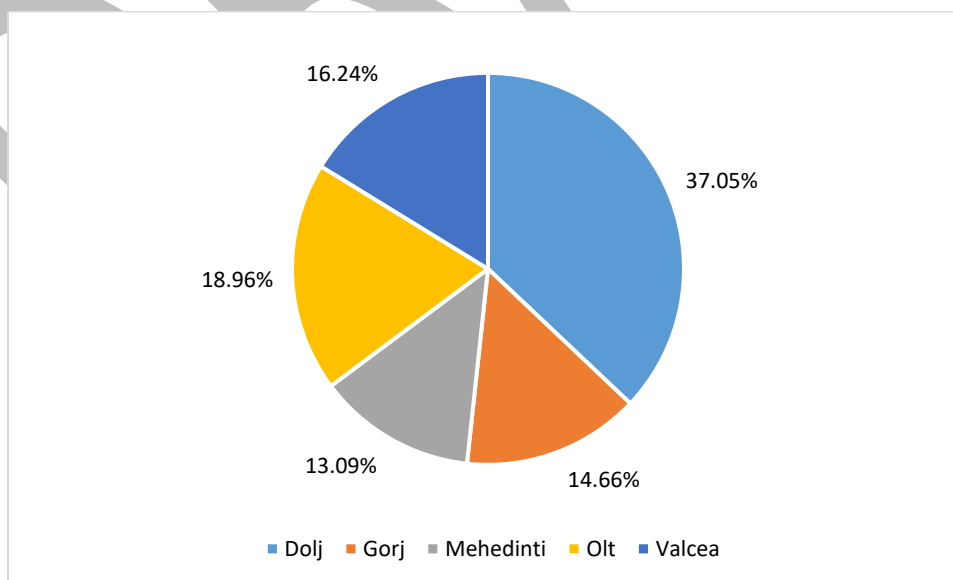

Sursa: ANCOM-Raport cantitativ – Utilizarea serviciilor de telecomunicații, 2019

La nivel regional, județul cu cel mai mare număr de conexiuni în rețeaua telefonică fixă era județul Dolj (105,9 mii), urmat de județul Olt (54,2 mii). Cel mai mic grad era înregistrat în județele Mehedinți (37,4 mii) și Gorj (41,9 mii).

Figura nr. 10
2018 (%)

Structura conexiunilor în rețeaua telefonică fixă, la nivel regional, în anul

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

ANCOM realizează studii și analize de piață, elaborează metodologii, modele și principii de reglementare a piețelor de comunicații electronice, care stau la baza fundamentării deciziilor proprii. De asemenea, în conformitate cu [Recomandarea Comisiei Europene](#) referitoare la piețele relevante susceptibile de reglementare *ex ante* în vigoare, ANCOM realizează periodic analize de piață.

În acest context, potrivit ANCOM, la sfârșitul anului 2018, în România erau 22,7 milioane de utilizatori activi de telefonie mobilă, înregistrând o ușoară creștere de 1%. Dintre aceștia, 12,7 milioane, în creștere cu 5%, erau utilizatori pe baza de abonament și 9,9 milioane, în scădere cu 4%, erau utilizatori activi pe baza de cartele preplătite.

Conform publicației INS – Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018, 72,4% dintre gospodăriile din România au avut acces la rețeaua de internet de acasă în creștere față de anul 2017 cu 3,8 puncte procentuale, 62,9% dintre acestea concentrându-se în mediul urban. Interesul manifestat pentru conectarea la internet este influențat însă de posibilitățile oferite în plan teritorial de furnizorii acestui serviciu și de disponibilitatea financiară pe care fiecare gospodărie o are.

Figura nr. 16

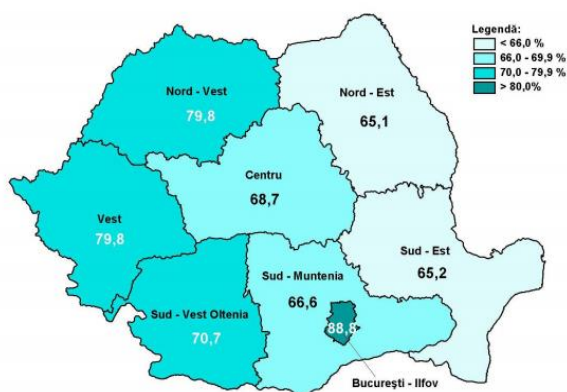

Sursa: INS – Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018

În profil teritorial, la nivelul anului 2018, conectarea la internet a fost mai răspândită în cadrul gospodăriilor din regiunea București-Ilfov (8 din 9 gospodării aveau acces la internet de acasă), urmată de regiunile Vest, Nord-Vest.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, 70,7% din gospodării au acces la internet de acasă. Cele mai mici ponderi ale gospodăriilor cu conectare la internet, sunt înregistrate de regiunile Nord-Est (65,1%) și Sud-Est (65,2%). Creșteri semnificative față de anul precedent s-au observat în regiunile: București-Ilfov (7,8 puncte procentuale), Nord-Vest (5,8 puncte procentuale), Sud-Vest Oltenia (4,1 puncte procentuale), Nord-Est (3,8 puncte procentuale), Centru (3,5 puncte procentuale) și Sud-Muntenia (3,3 puncte procentuale).

Figura nr. 17 **Proportia gospodariilor cu acces la internet de acasa, pe regiuni de dezvoltare, in anul 2018**

Sursa: INS, Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018

Analiza datelor cu privire la caracteristicile infrastructurii de telecomunicații la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia evidențiază nevoia dezvoltării acesteia, pornind de la relativ slabă dezvoltare a acestei infrastructurii comparativ cu restul regiunilor de dezvoltare ale țării. Eforturi trebuie depuse și pentru dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații în zonele mai puțin accesibile ale regiunii.

1.3 Tendințe demografice

Tendențele demografice joacă un rol important în procesul de elaborare a politicilor de dezvoltare, întrucât oferă informații relevante cu privire la gradul de atractivitate a unei zone/regiuni, atât pentru locuitori cât și pentru potențialii investitori. Astfel, indicatorii demografici reflectă în mare măsură problemele existente pe piața forței de muncă din regiune, disparitățile socio-economice, gradul de acces la servicii de sănătate, sociale, educaționale etc., calitatea vieții locuitorilor sau calitatea infrastructurii de bază.

În cele ce urmează sunt analizați principalii indicatori demografici – populația rezidentă și rata de creștere a populației rezidente, fiind realizată o comparație la nivel regional și județean.

Conform INS, populația rezidentă reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pe teritoriul României. Se consideră că își au reședința obișnuită într-o zonă geografică specifică doar persoanele care au locuit la reședința obișnuită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de momentul de referință.

La 1 iulie 2018, populația rezidentă a României era de 19.476.713 locuitori, distribuția pe sexe fiind relativ egală (cca 51% femei și 49% bărbați). Cea mai mare pondere a populației se înregistrează în regiunile Nord Est și Sud Muntenia, regiunea Sud Vest Oltenia clasându-se pe locul 7 (cu o pondere de 9,95% din totalul populației rezidente existente la nivel național).

Din cei 1.938.897 locuitori rezidenți ai regiunii Sud Vest Oltenia, 628.386 se înregistrează în județul Dolj, 397.700 în județul Olt, 351.728 în județul Vâlcea, 317.801 în județul Gorj și 243.282 în județul Mehedinți. Astfel, în regiunea Sud Vest Oltenia, la nivelul anului 2018, cea mai mare pondere a populației rezidente era înregistrată în județul Dolj (32,41%), urmat de județul Olt (20,51%), Vâlcea (18,14%), Gorj (16,39%) și Mehedinți (12,55%). Se constată așadar, o preponderență a populației în județele de câmpie, care prezintă un grad mai ridicat de accesibilitate.

Figura nr. 18 Populația de sex masculin rezidentă la 1 iulie, la nivel județean

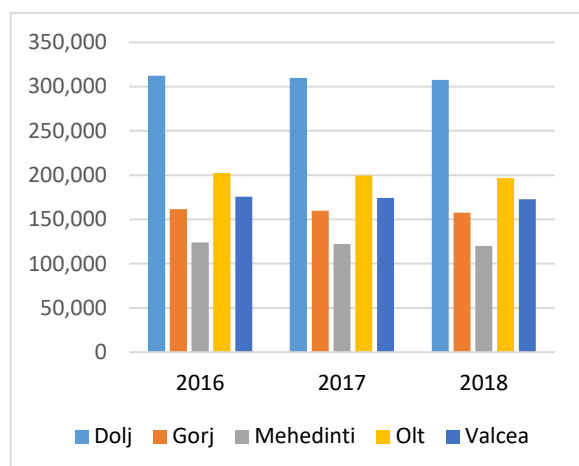
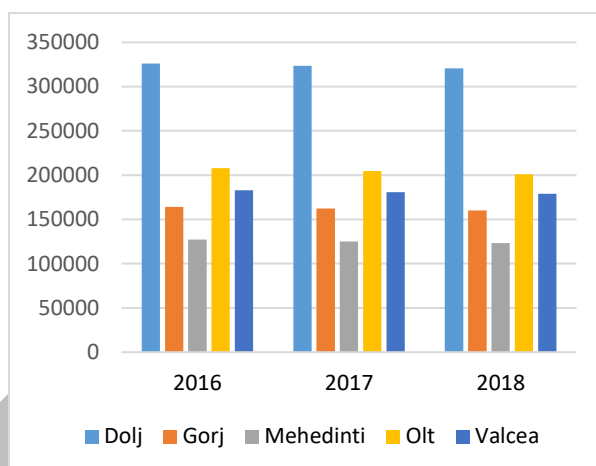

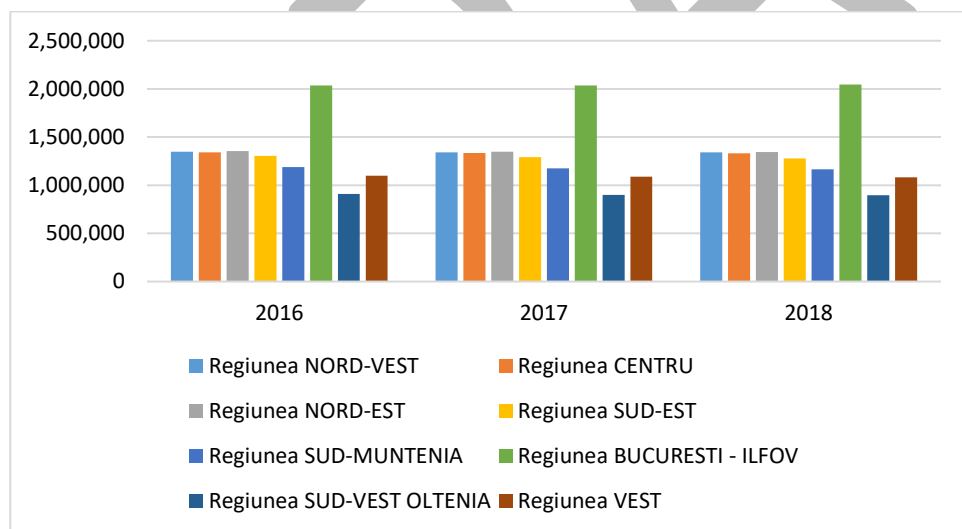
Figura nr. 19 Populația de sex feminin rezidentă la 1 iulie, la nivel județean

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

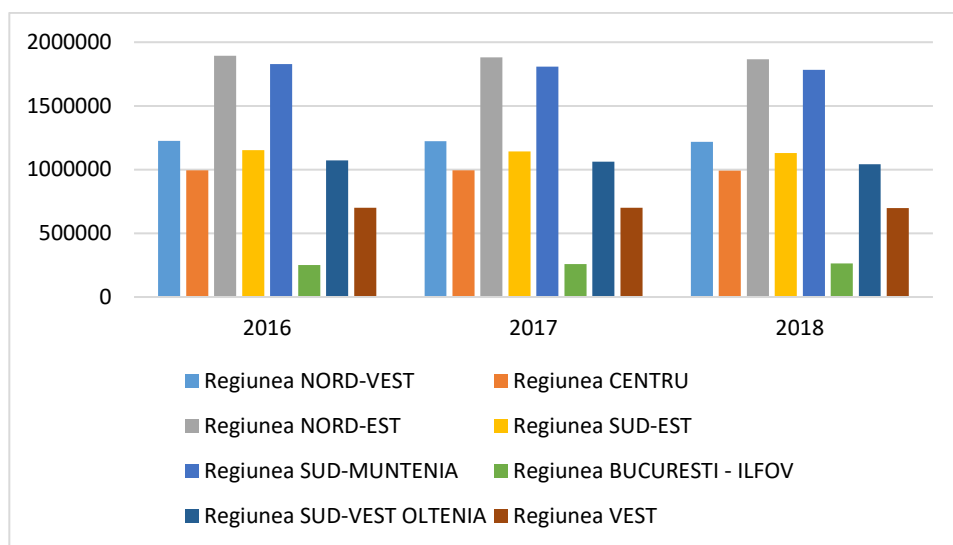
Analiza distribuției populației pe medii de rezidență, relevă o preponderență a populației rezidente în mediul urban, la nivel național, de 53,82%, cea mai mare pondere a populației rurale fiind înregistrată în regiunile Sud Muntenia (60,51%), Nord Est (58,13%) și Sud Vest Oltenia (53,77%).

Figura nr. 20 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul urban, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Figura nr. 21 Populația rezidentă la 1 ianuarie în mediul rural, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, singurul județ care înregistrează o preponderență a populației rezidente în mediul urban, este județul Dolj, unde 51,95% din totalul populației are rezidența în mediul urban. Cel mai mic procent al populației din mediul urban se înregistrează în județul Olt (aproximativ 39%), în județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea, ponderea populației rezidente în mediul urban situându-se între 44% și 46%. În ceea ce privește evoluția populației în perioada 2016 – 2018, se constată că la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, atât populația din mediul urban cât și populația din mediul rural, au înregistrat o scădere constantă.

Figura nr. 22 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul urban, la nivel județean

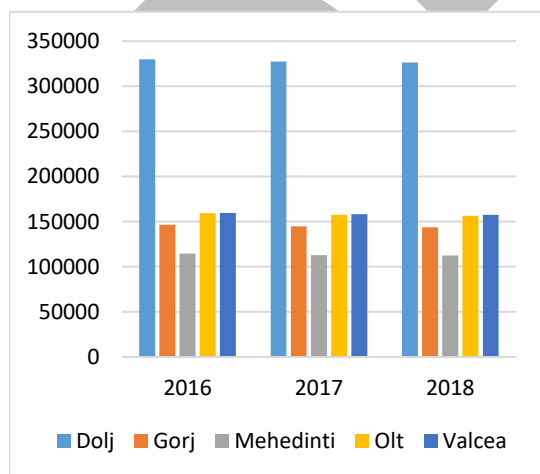
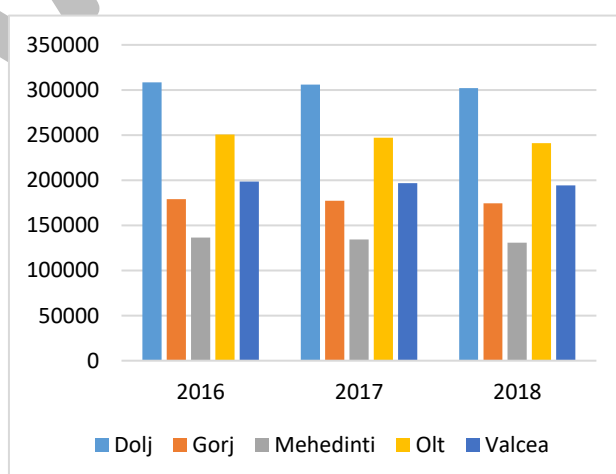

Figura nr. 23 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul rural, la nivel județean

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Analiza tendințelor demografice existente la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, evidențiază o pondere relativ scăzută a populației rezidente, distribuită aproximativ egal pe sexe, dar cu o preponderență a populației în mediul rural, care se păstrează pe întreaga perioadă de analiză (2016-2018).

La nivelul regiunii, județul Dolj se remarcă atât prin gradul mai mare al populației rezidente pe teritoriul său, cât și prin preponderența populației rezidente în mediul urban.

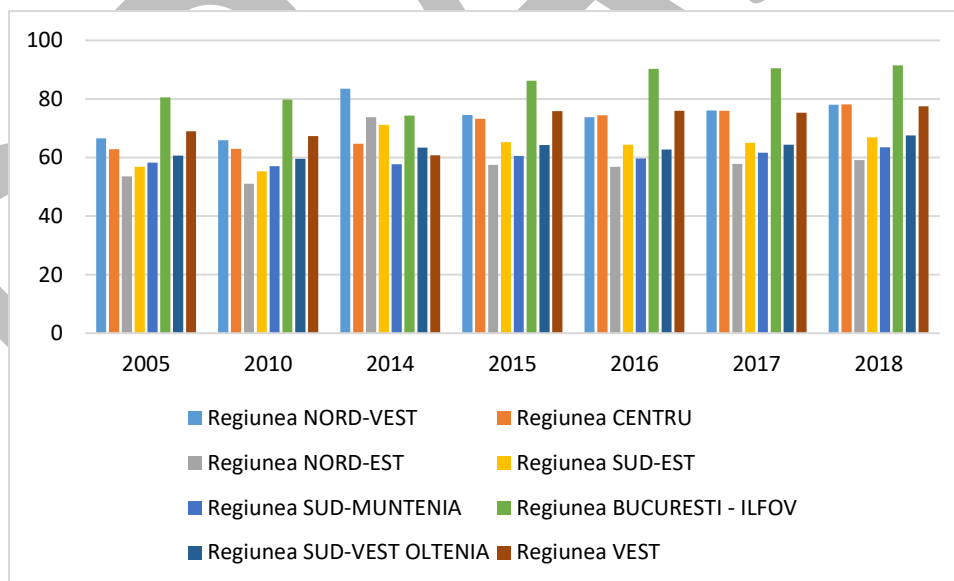
1.4 Forța de muncă: populația ocupată, nivelul de pregătire, câștiguri salariale

Caracteristicile forței de muncă dintr-o regiune furnizează informații relevante cu privire la potențialul de dezvoltare economică, gradul de atractivitate a regiunii din punct de vedere economic, nivelul de dezvoltare economico-socială a acesteia etc.

În procesul de analiză a forței de muncă, este importantă prezentarea aspectelor legate de nivelul de pregătire a populației, câștigul salarial, populația ocupată și populația afectată de șomaj, toate acestea reprezentând aspecte esențiale ale dinamicii forței de muncă, care influențează productivitatea muncii și atractivitatea investițiilor.

În anul 2018, rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel național, era de 68,7, în creștere comparativ cu anul anterior, când s-a înregistrat 67,3. Cea mai mare rată de ocupare se înregistra în regiunea București-Ilfov (89,4%), care prezintă o atractivitate sporită din punct de vedere economic și care polarizează forță de muncă din întreaga țară, urmată de regiunile Nord Vest (72,7%), Centru (72,3%) și Vest (72,1%). Regiunea Sud Vest Oltenia, ocupa din acest punct de vedere locul 5, cu o rată de 64,6%. Distribuția ratei de ocupare a resurselor de muncă pe sexe arată în anul 2018, o rată de ocupare mai mare în rândul bărbaților. La nivelul regiunii Oltenia, rata de ocupare în rândul bărbaților era de 67,5%, iar în rândul femeilor de 61,5%.

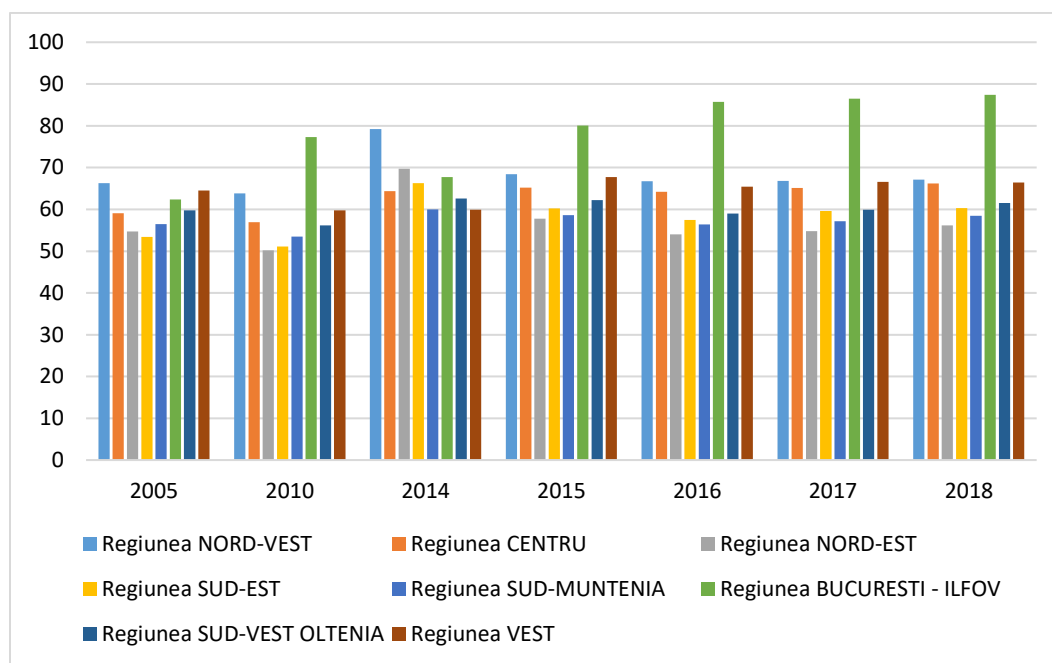
Figura nr. 24 Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivel regional - masculin

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Evoluția ratei de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, evidențiază la nivelul anului 2018, comparativ cu anul 2005, o creștere a ratei de ocupare, atât în rândul femeilor, cât și al bărbaților. Comparativ cu anul anterior 2017, în 2018 se poate constata doar o mică scădere a ratei de ocupare în rândul femeilor, la nivelul regiunii Vest, pentru toate celelalte regiuni înregistrându-se creșteri.

Figura nr. 25 **Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivel regional – feminin**

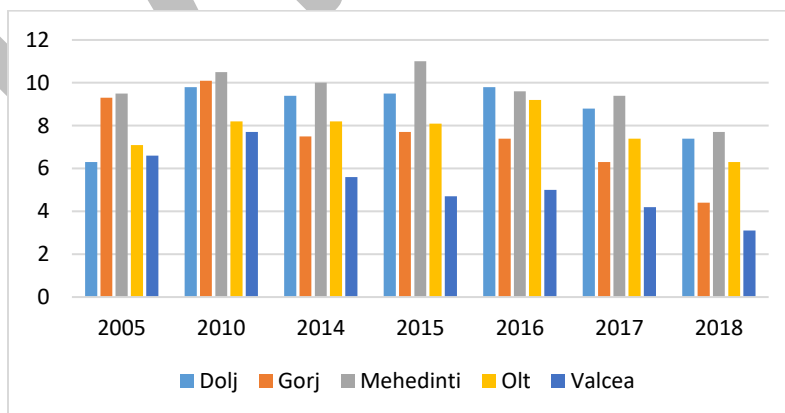

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În ceea ce privește rata șomajului, în România, în anul 2018, aceasta era de 3,3%, fiind în descreștere comparativ cu perioada 2014-2017 și de asemenea redusă, comparativ cu anul 2010, la nivelul căruia s-a înregistrat o rată a șomajului de 7% sau cu anul 2005, când s-a înregistrat 5,9%. La nivel național, rata șomajului este aproximativ egală în rândul bărbaților (3,4%) și în rândul femeilor (3,3%).

Cea mai mare rată a șomajului se înregistra în anul 2018 în regiunile Sud Vest Oltenia și Nord-Est: 5,9%, respectiv 4,8%. În regiunea Sud Vest Oltenia, cea mai mare rată a șomajului se înregistra în județele Mehedinți (7,7%) și Dolj (7,4%), iar cea mai mică în județul Vâlcea (3,1%). Județele Gorj și Olt înregistrau o rată a șomajului de 4,4%, respectiv 6,3%. La nivel regional, rata șomajului era mai mare în rândul bărbaților, respectiv 6,2% față de 5,5%.

Figura nr. 26 **Rata șomajului la nivel județean**

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Tabel nr. 1 Numărul șomerilor înregistrați (total) pe nivele de instruire, la nivel județean

- număr persoane-	2005	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Dolj: Total	17834	29167	26755	26172	25869	23331	19728
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	14403	21207	21887	21429	23021	20926	15091
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	2541	5531	3708	3836	2250	1979	4250
Din care: Persoane cu studii universitare	890	2429	1160	907	598	426	387
Gorj: Total	14252	14821	10581	10540	10095	8600	5914
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	11455	8273	6532	6592	6782	5787	3709
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	2172	5025	3230	3293	2708	2317	1859
Din care: Persoane cu studii universitare	625	1523	819	655	605	496	346
Mehedinți: Total	11737	12219	11464	12219	10034	9777	7996
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	9953	8199	9119	9175	7948	7517	6528
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	1480	3280	1969	2546	1790	2092	1357
Din care: Persoane cu studii universitare	304	740	376	498	296	168	111
Olt: Total	13292	14467	14435	13695	14897	12027	10138
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	11139	11369	12135	10648	12111	10249	8183
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	1683	2142	1557	2700	2387	1631	1904
Din care: Persoane cu studii universitare	470	956	743	347	399	147	51
Vâlcea: Total	11778	13921	9604	7726	8153	6670	4892
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	8785	8389	5784	5171	5198	3570	3090
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	2434	4233	3051	2118	2470	2630	1498
Din care: Persoane cu studii universitare	559	1299	769	437	485	470	304

În ceea ce privește nivelul de instruire al șomerilor înregistrați din regiunea Sud Vest Oltenia, se constată că cei mai mulți șomeri sunt persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale, în vreme ce persoanele cu studii universitare înregistrează cea mai mică pondere în rândul șomerilor. Situația la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia este rezumată în cele ce urmează:

- **județul Dolj:** din totalul șomerilor înregistrați în anul 2018, cea mai mare pondere era deținută de persoanele cu studii primare, gimnaziale și profesionale (76,50%), iar cea mai mică de persoanele cu studii universitare (1,96%). Această situație se constată pe parcursul întregii perioade de analiză, observându-se că cea mai mică pondere a șomerilor cu studii universitare s-a înregistrat în anul 2018.
- la nivelul **județului Gorj**, se observa în anul 2018, o preponderență a șomerilor cu nivel de pregătire primar, gimnazial și profesional (62,72%). În totalul șomerilor, persoanele cu studii liceale și postliceale, înregistrau o pondere de 31,43%, în vreme ce ponderea persoanelor cu studii universitare era de 5,85%. Analiza numărului de șomeri scoate în evidență faptul că, numărul persoanelor cu studii primare, gimnaziale și profesionale aflate în șomaj se menține ridicată în comparație cu numărul șomerilor cu un nivel de pregătire liceal, postliceal și universitar în toată perioada luată în considerare.
- în **județul Mehedinți**, în anul 2018, din totalul șomerilor înregistrați, 81,64% erau persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale, 16,97% persoane cu studii liceale și postliceale și 1,39% persoane cu studii universitare.
- **județul Olt:** cei mai mulți șomeri înregistrați, erau în anul 2018, persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale (80,72% din totalul șomerilor), urmate de persoanele cu studii liceale și postliceale (18,78%) și persoanele cu studii universitare (0,5%). Această distribuție se constată pe parcursul întregii perioade de analiză.
- **județul Vâlcea:** la nivelul anului 2018, cei mai mulți șomeri înregistrați erau persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale (63,16%), urmate de persoanele cu studii liceale și postliceale (30,62%) și persoanele cu studii universitare (6,21%). Pe parcursul întregii perioade de analiză, la nivelul județului, ponderea persoanelor cu studii primare, gimnaziale și profesionale în rândul șomerilor, a fost mai mare comparativ cu cea a persoanelor cu studii liceale, postliceale și universitare.

Conform clasificării CAEN Rev.2, în anul 2018, cea mai mare parte a populației României era ocupată în agricultură, industrie și comerț. În regiunea Sud Vest Oltenia, la nivelul aceluiași an, populația era ocupată în principal în agricultură, urmată de industrie, comerț și construcții. Ponderea populației ocupate în agricultură la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia era mult mai mare decât cea existentă la nivel național, respectiv de 30,66%, față de 20,93%. Cu toate acestea, având în vedere veniturile generate din activitatea în sectorul agricol, se constată faptul că, în regiune, cea mai mare parte a populației practică o agricultură de subzistență, care nu generează venituri și care afectează economia regiunii.

Alte categorii de activități la nivelul cărora regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează o pondere mai mare a populației ocupate, comparativ cu nivelul național, sunt industria extractivă (dezvoltată cu precădere în județul Gorj), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, construcții, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială.

Dacă ne raportăm la statutul profesional al populației ocupate, în anul 2018, la nivel național, din cele 8.407,5 mii persoane ocupate, 64,54% erau salariați, 23,97% lucrători pe cont propriu, 9,74% lucrători familiari neremunerați și 1,74% patroni. O comparație pe sectoare ale economiei CAEN evidențiază existența unor situații particularizate, în funcție de domeniul de activitate. Astfel, majoritatea persoanelor ocupate în agricultură sunt lucrători familiari neremunerați (43,54%) și lucrători pe cont propriu (48,41%), în vreme ce restul sectoarelor de activitate, cu excepția altor activități de servicii (unde predomina lucrătorii pe cont propriu), se caracterizează prin preponderența salariaților.

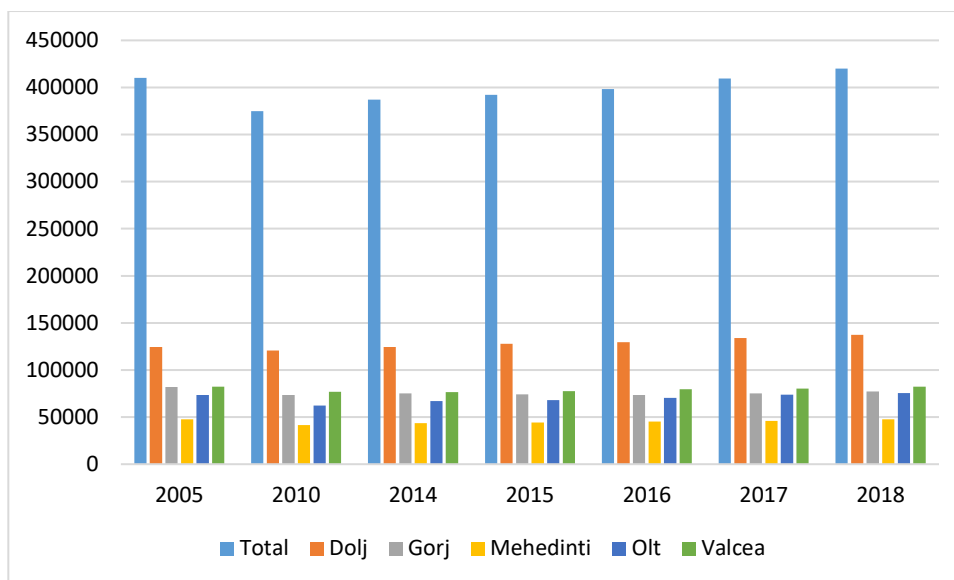
Din numărul total al patronilor, cea mai mare pondere se înregistrează în domeniul de activitate Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (40,97%). Alte sectoare ale activității în care se înregistrează o pondere relativ mare a patronilor sunt Industria prelucrătoare (18,88%), Transport și depozitare (11,93%) și Agricultură, silvicultură și pescuit (8,45%).

La nivelul anului 2018, în România, se înregistrează 5.426.272 salariați, cei mai mulți dintre aceștia fiind angajați în sectorul industriei prelucrătoare și comerțului cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. De asemenea, un număr semnificativ de salariați se înregistrează în sectorul sănătate și asistență socială, construcții, învățământ. Din numărul total de salariați la nivel național, cea mai mare pondere aparține regiunii București-Ilfov (22%), urmată de regiunile Nord Vest și Centru (cu cca. 13%). Cea mai mică pondere a salariaților se înregistrează în regiunea Sud Vest Oltenia (doar 7,74%). Situația la nivel regional, pe principalele sectoare de activitate, este rezumată în cele ce urmează.

- **Industrie și industria prelucrătoare:** cei mai mulți salariați din aceste sectoare se înregistrează în regiunile Centru și Nord Vest și cei mai puțini în regiunea Sud Vest Oltenia.
- **Comerțul cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor:** cei mai mulți angajați în acest sector se înregistrează în regiunile București-Ilfov (25,04% din totalul salariaților în acest sector la nivel național) și Nord Vest și cei mai puțini în regiunea Sud Vest Oltenia.
- **Învățământ:** regiunile Nord Est și Nord Vest prezintă cei mai mulți salariați din sectorul învățământului, cei mai puțini salariați din acest sector fiind înregistrați în regiunile Vest și Sud Vest Oltenia.
- **Construcții:** pe lângă regiunea București Ilfov, regiuni cu un număr mare de salariați în sectorul construcțiilor sunt și regiunile Nord Vest și Sud Est, în vreme ce regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cel mai scăzut număr de salariați în acest sector.
- **Sănătate și asistență socială:** cei mai mulți salariați în acest sector se înregistrează în anul 2018 în regiunile București-Ilfov și Nord Est, regiunea Sud Vest Oltenia clasându-se pe ultimul loc, cu un număr de 38.726 salariați.

În regiunea Sud Vest Oltenia, din totalul de 419.957 salariați în anul 2018, 32,73% aparțineau județului Dolj, 19,57% județului Vâlcea, 18,41% județului Gorj, 17,95% județului Olt și 11,33% județului Mehedinți. Clasificarea pe sectoare de activitate relevă o preponderență a numărului de salariați în industrie, industria prelucrătoare și comerț. Cei mai mulți salariați în industrie se înregistrează în județele Dolj și Olt, iar în industria prelucrătoare cele două județe se situează de asemenea pe primul loc. În sectorul comerțului și reparației autovehiculelor și motocicletelor se remarcă județele Dolj (cu 28.670 salariați din totalul de 71.194 la nivel regional) și Vâlcea (cu 15.573 salariați).

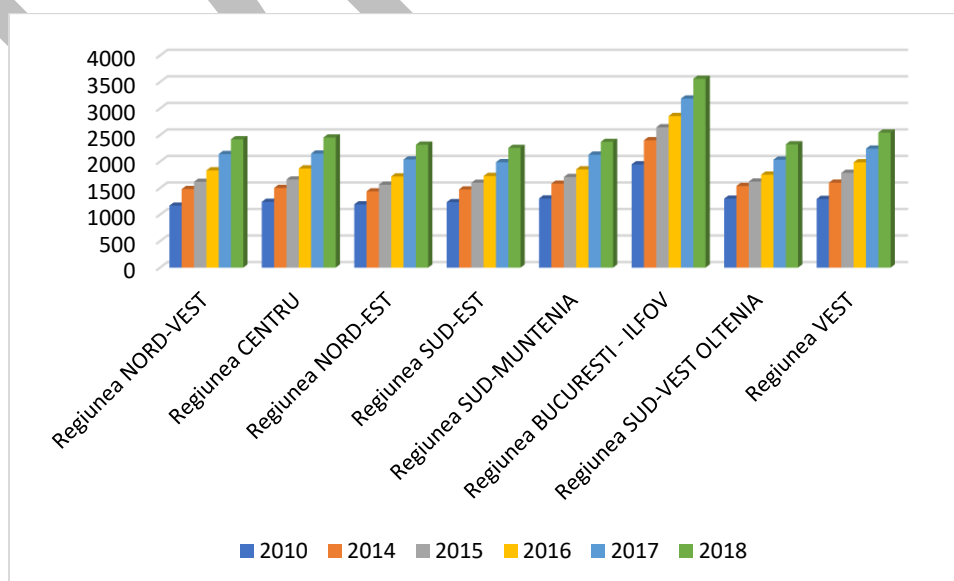
Figura nr. 27 **Efectivul salariatilor la sfarsitul anului, pe județe**

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel național, în anul 2018, era de 2.642 lei, înregistrând o creștere comparativ cu anul precedent de 304 lei și o creștere de 1251 lei față de anul 2010. Pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2, cel mai mare câștig nominal mediu net lunar se înregistra în sectorul informațiilor și comunicațiilor (5.202 lei), urmat de sectorul intermediarilor financiare și asigurărilor (4.532 lei), iar cel mai mic în sectorul hoteluri și restaurante (1.565 lei). Exceptând regiunea București-Ilfov, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistra la nivelul anului 2018 în regiunile Vest (2.545 lei) și Centru (2.453 lei), iar cel mai mic în regiunea Sud-Est (2.257 lei), dar diferențele între regiuni nu erau semnificative.

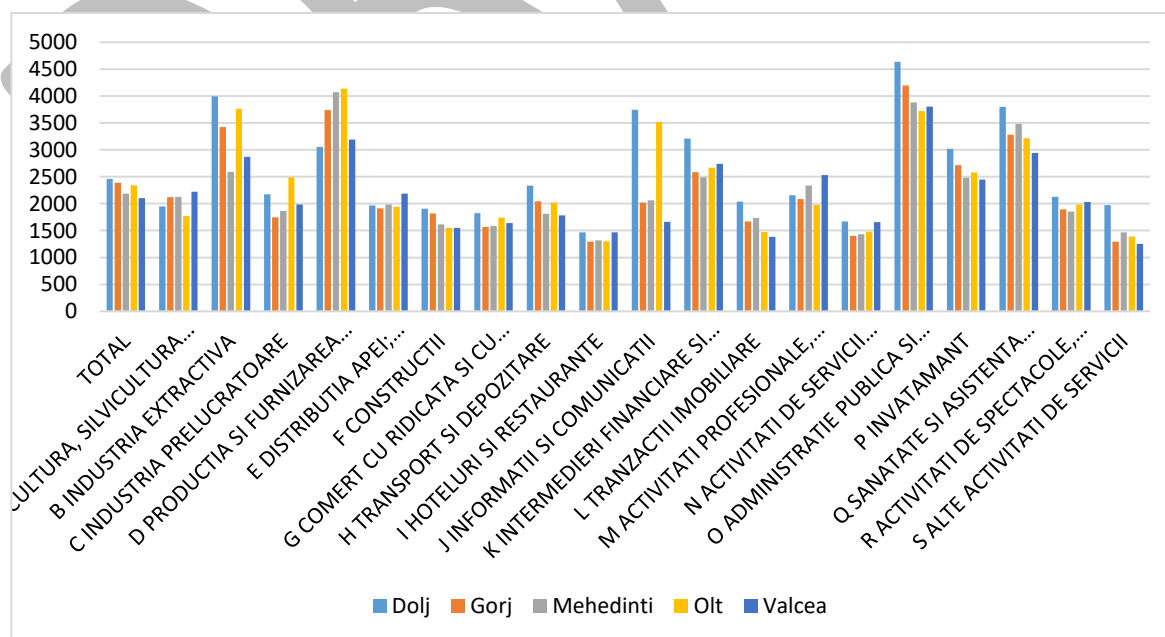
Figura nr. 28 **Câștigul salarial nominal mediu net lunar, pe regiuni de dezvoltare**

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, în anul 2018, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistrează în județele Dolj (2.458 lei) și Gorj (2.387 lei), iar cel mai mic în județul Vâlcea (2.104 lei). Pe sectoare de activitate, se constată existența unui câștig mediu net lunar mai mare în sectorul administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public (4.106 lei), și sectorul producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (3.485 lei). Un câștig mediu lunar net superior se constată și în sectoarele: sănătate și asistență socială (3.403 lei), industria extractivă (3.370 lei), informații și comunicații (3.132 lei). Analizând distribuția câștigului mediu net lunar pe sectoare de activitate, la nivelul județelor din regiunea Sud Vest Oltenia, se constată următoarele aspecte:

- **în județul Dolj**, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistrează în administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public, industria extractivă, sănătate și asistență socială, informații și comunicații, precum și în domeniul de activitate intermediari financiari și asigurări;
- **în județul Gorj** câștigul mediu net lunar înregistrează valori mai mari în domeniile administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, industrie extractivă, sănătate și asistență socială;
- **în județul Mehedinți** domeniile care se remarcă prin existența unui câștig mediu net lunar mai ridicat sunt: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public și sănătate și asistență socială;
- **în județul Olt** cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistrează în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, industria extractivă, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public și informații și comunicații;
- **în județul Vâlcea** se remarcă un câștig salarial mediu net lunar mai mare în sectoarele: administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, sănătate și asistență socială, industria extractivă, intermediari financiari și asigurări.

Figura nr. 29 **Câștigul salarial nominal mediu net lunar pe activ. ale economiei naționale**
CAEN Rev.2, pe județe

Analiza efectuată cu privire la cei mai relevanți indicatori în domeniul forței de muncă evidențiază un decalaj existent la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia comparativ cu nivelul național, în ceea ce privește rata șomajului și numărul salariaților. Astfel, în anul 2018, rata șomajului la nivelul regiunii era de 5,9%, mai ridicată în județele Mehedinți și Dolj. De asemenea, cea mai mare parte a populației din regiunea Sud Vest Oltenia este ocupată în agricultură, ponderea populației ocupate în acest sector fiind semnificativ mai mare comparativ cu nivelul național. În ceea ce privește câștigul salarial nominal mediu net lunar, regiunea Sud Vest Oltenia se poziționează pe locul 6 la nivel național.

Capitolul 2. ANALIZA REGIONALĂ A DOMENIULUI CERCETARE, DEZVOLTARE, TRANSFER TEHNOLOGIC

2.1 Infrastructura de inovare și transfer tehnologic

Conform datelor furnizate pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării, infrastructura de inovare și transfer tehnologic de la nivel național cuprindea, în anul 2018, 41 de entități acreditate pentru activități specifice acestui domeniu și 13 entități autorizate provizoriu, acreditarea fiind realizată periodic de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI).¹

Referitor la infrastructura de cercetare și dezvoltare din Regiunea Sud-Vest Oltenia, conform celor mai recente date disponibile, există un singur institut de cercetare-dezvoltare aflat sub coordonarea ANCSI, și anume Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea. De asemenea, în regiune există un singur institut de cercetare aflat sub coordonarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Incercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova, care are ca domeniu cercetarea – dezvoltarea echipamentului electrotehnic, în domeniul forțelor mari, încercări de înaltă tensiune și mare putere, calibrări.

Conform situației prezentate de ANCSI la nivelul anului 2018, în Regiunea Sud-Vest Oltenia există **3 entități acreditate de inovare și transfer tehnologic**:

1. Centru de transfer tehnologic – CTT INCESA, centrul interuniversitar pilot de comunicare și valorificare a proprietății intelectuale, acreditat în domeniile energie, mediu, energii regenerabile, materiale, mecanică, produse chimice, comunicații, fără personalitate juridică, în cadrul Universității din Craiova.

2. ITA – ICSI Râmnicu Vâlcea – Incubator Tehnologic și de Afaceri acreditat în domeniile chimie, criogenie, energie, nuclear, ecologie, agroturism, turism montan, fără personalitate juridică, în cadrul INCĐ pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice Râmnicu Vâlcea.

3. IPA S.A. CIFATT Craiova - Incubator Tehnologic și de Afaceri acreditat în domeniile Automatizări industriale, servicii, software, electronică, echipamente, software și servicii, fără personalitate juridică în cadrul SC IPA SA București cu sediul în municipiul Craiova.

¹ <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4728/sistemul-de-cercetare-infrastructuri-de-cercetare-infrastructura-de-inovare-si-transfer-tehnologic-entitati-de-inovare-si-transfer-tehnologic>

Conform datelor disponibile în PDR SV Oltenia 2021 – 2027, la nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia activează următoarele unități CDI:

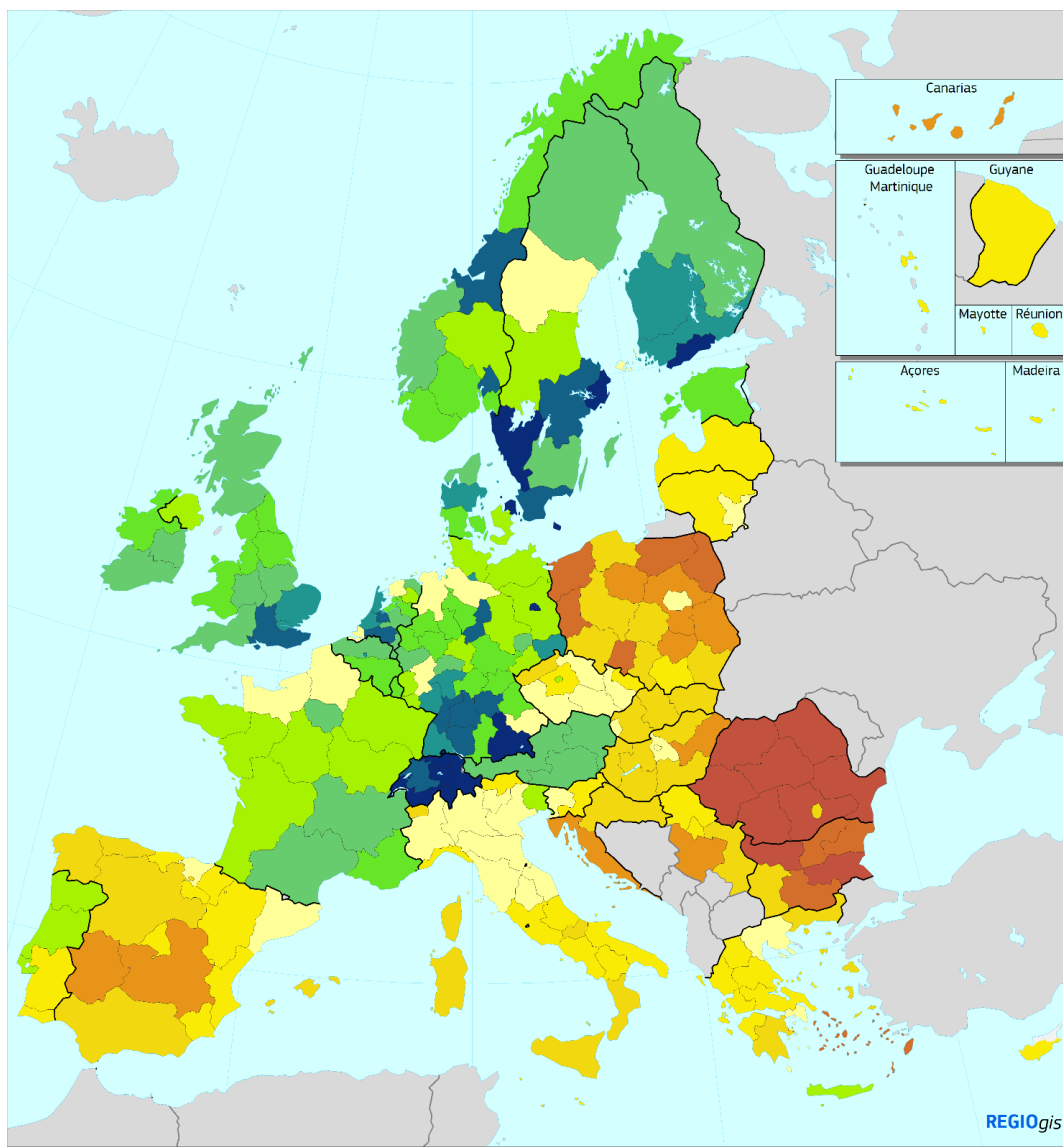
Nr.crt.	Denumire	Localizare
Institute de interes național		
1.	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Râmnicu Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
2.	Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
3.	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova	Dolj (Craiova)
Institute, centre de cercetare și stațiuni de cercetare		
1.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova	Dolj (Craiova)
2.	Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos	Dolj (Șimnicu de Jos)
3.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița	Dolj (Ișalnița)
4.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni	Dolj (Dăbuleni)
5.	Stațiunea Didactică Experimentală Craiova	Dolj (Craiova)
6.	Institutul de Criogenie și Separări Izotopice	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
7.	Centrul Național de Cercetare pentru Hidrogen și Pile de Combustie	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
8.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare în Pomicultură Râmnicu Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
9.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani	Vâlcea (Drăgășani)
10.	Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Tg. Jiu	Gorj (Târgu Jiu)
11.	Stațiunea de Cercetare Pomicolă Strejești	Olt (Strejești)
12.	Institutul de Cercetări Socio Umane "C.S. Nicolaescu Plopșor"	Dolj (Craiova)
13.	Institutul de Cercetare Științifică, Inginerie Tehnologică și Proiectare Mine pe Lignit SA	Dolj (Craiova)
14.	Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Caracal	Olt (Caracal)
Universități		
1.	Universitatea din Craiova	Dolj (Craiova)
2.	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	Dolj (Craiova)
3.	Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu Jiu	Gorj (Târgu Jiu)
Societăți comerciale		
1.	Artego SA	Gorj (Târgu Jiu)
2.	Popeci SA	Dolj (Craiova)
3.	INDA SA	Dolj (Craiova)
4.	INAS SA	Dolj (Craiova)
5.	Softronic SA	Dolj (Craiova)

Sursa : ANCSI

Dupa cum se poate observa, în categoria unităților de cercetare-dezvoltare care activează la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia se regăsesc și societățile, atât cele cu capital de stat, cât și cele cu capital privat. Cele mai multe societăți care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare sunt din mediul urban. La nivel

regional au fost identificate 70 de firme care au ca obiect principal de activitate codurile CAEN 7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie și 7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie, din care 46 sunt în județul Dolj, 6 în județul Gorj, 4 în Mehedinți, 3 în județul Olt și în 11 județul Vâlcea. Din cele 70 de firme identificate care își desfășoară activitatea de cercetare-dezvoltare, doar 10 sunt în mediul rural.

DRAFT

Regional performance groups

Modest -	Strong -
Modest	Strong
Modest +	Strong +
Moderate -	Leader -
Moderate	Leader
Moderate +	Leader +

Source: European Commission - Regional Innovation Scoreboard 2019

0 500 km

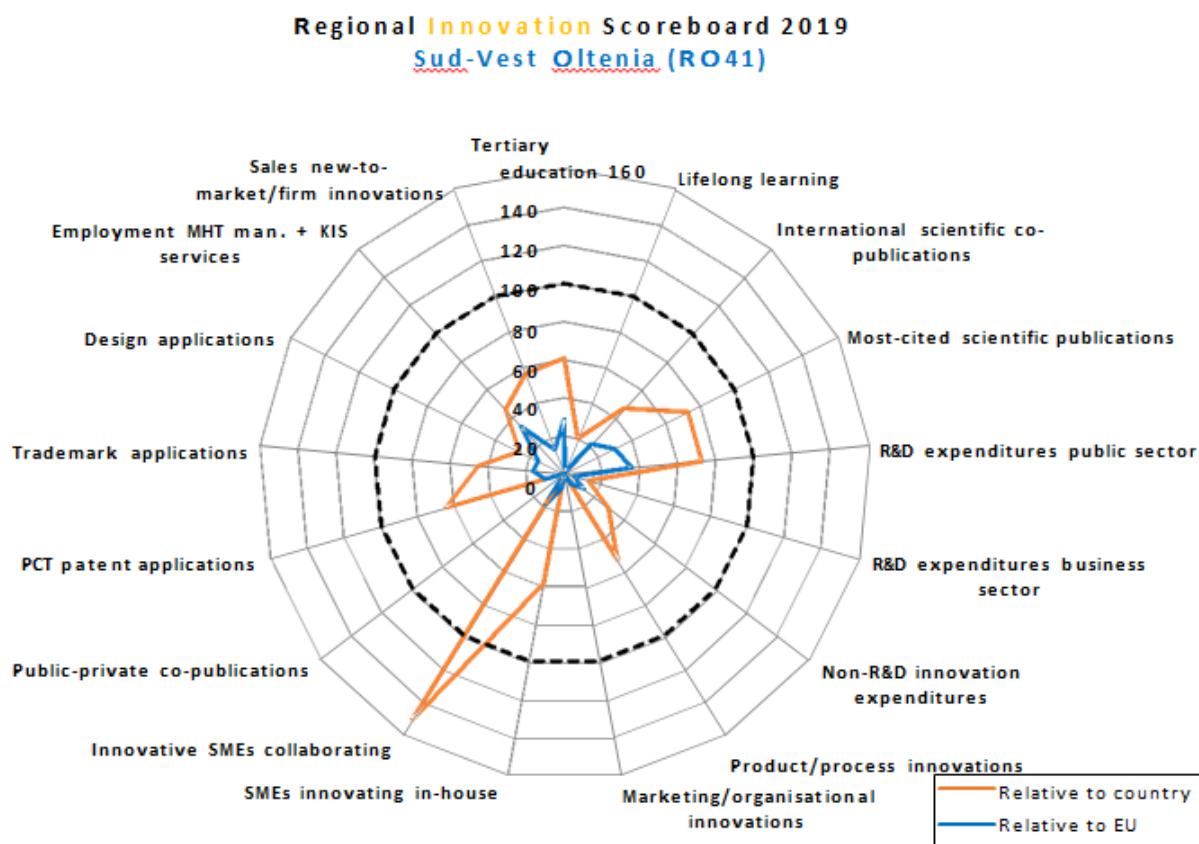
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Conform raportului “Regional Innovation Scoreboard”², publicat în anul 2019 de Direcția Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri a CE, **Regiunea Sud-Vest Oltenia** este, în continuare, un **inovator modest**. Competitivitatea este afectată de o capacitate redusă de cercetare și inovare, combinată cu o

² https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/regional_en

cerere mică de C&I din cauza structurii economiei și a reticenței firmelor de a se angaja în aceste activități. Acelasi raport indica faptul ca performanța inovării a scăzut, fata de anul 2011, cu 16,4%.

Graficul radar de mai jos arată puterile relative ale regiunii la nivelul inovarii, comparative cu nivelul national (linia portocalie) și UE (linia albastră), prezentând punctele forte (de exemplu, cheltuielile în cercetare și dezvoltare în sectorul public) și punctele slabe (de exemplu, inovații de marketing / organizaționale).

Infrastructurile de cercetare înregistrate în ERRIS

În august 2019 erau publice în ERRIS (www.erris.gov.ro) 1.439 infrastructuri de cercetare cu cel puțin un echipament și un serviciu de cercetare asociate. În total, acestea aveau asociate 8.685 servicii și 22.131 echipamente.³

Dintre echipamente, aproximativ 54% au fost achiziționate în perioada 2010-2019, iar 40% în perioada 2000-2009. Mare parte a acestor infrastructuri sunt concentrate în universități și INCD, sectorul privat reprezentând aproximativ 10%.

³ Toate analizele referitoare la ERRIS prezentate în această secțiune sunt extrase din studiul: Ciobotaru R., Spanache I., Trif I., Raport privind analiza stocului existent de infrastructuri de cercetare, prin prisma prezenței în ERRIS, existenței și transparenței procedurilor de acces și utilizare a acestora, posibilității de a crea rețele „tematice” de infrastructuri de CD, tip ERIC, la nivel național, UEFISCDI, 2020.

Tabel: Distribuția infrastructurilor din ERRIS pe tipuri de organizații

Tip organizații	Nr. infrastructuri de cercetare	Nr. echipamente
Privat (SRL, SA, ONG/Fundație/ Asociație)	148	1678
Public	1291	20453
Universitate	797	13065
INCD	281	4349
Academia Română	77	971
Spitale & institute medicale	44	747
ASAS	39	825
MApN	17	173
Alte instituții publice CD	15	124
Ministerul Energiei	9	91
BCU	5	30
Muzeu	5	55
Întreprindere publică	1	19
Ministerul Culturii	1	4
Total	1439	22131

Distribuția tematică³ pe domenii reliefează un spectru larg al acestor infrastructuri. În top se remarcă domeniul *Inginerie mecanică și energie* cu 418 infrastructuri (incluzând subdomeniile inginerie mecanică, inginerie optică și electrică, inginerie energetică), precum și domeniul *Chimia și știința materialelor* cu 407 infrastructuri (incluzând subdomeniile Sinteza materialelor sau facilități de testare și Facilități analitice). Distribuția regională arată o concentrare masivă în București Ilfov, care cumulează 50% din infrastructuri și 45% din echipamente.

Tabel : Distribuția pe regiuni a infrastructurilor și echipamentelor din ERRIS (2019)

Regiune	Pondere în total infrastructuri	Pondere în total echipamente
București – Ilfov	50%	45%
Nord Vest	17%	16%
Nord Est	10%	14%
Vest	7%	8%
Sud Est	6%	6%
Centru	5%	4%

Sud Muntenia	3%	4%
Sud-Vest Oltenia	2%	3%

În perioada octombrie – decembrie 2019 au fost derulate 25 de interviuri cu reprezentanți ai infrastructurilor de cercetare (8 din institute naționale de cercetare-dezvoltare, 14 din universități, 1 din centru de cercetare înființat prin HG, 2 din firme private cu activitate de cercetare), în urma cărora s-au identificat cele mai importante **provocări în ceea ce privește utilizarea acestor infrastructuri**:

- Lipsa resursei umane specializate, respectiv posibilitatea de a angaja și pregăti pe termen lung specialiști; dificultăți în păstrarea personalului calificat; interes redus al tinerilor studenți pentru cercetare (în mare parte, acest lucru se datorează salariilor oferite care nu sunt competitive raportate la piața muncii);
- Lipsa fondurilor de operare;
- Lipsa finanțării (salarii pentru cercetători, tehnicieni, laboranți, IT-iști, personal administrativ, utilități, inclusiv paza);
- Lipsa finanțării pentru mentenanță, service, consumabile aparatură - de regulă, acestea sunt asigurate din regia proiectelor de cercetare, dar suma este insuficientă;
- Lipsa finanțării pentru achiziția și/sau modernizarea sau înlocuirea echipamentelor vechi;
- Echipamente depășite sau parțial depășite (unele echipamente din dotare sunt vechi și nu mai pot fi utilizate; imposibilitatea de a mai găsi pe piață piesele de schimb;

2.2 Analiza ofertei de servicii de transfer tehnologic în Regiunea SV

Activitățile de transfer tehnologic realizate de organismele publice în România sunt reglementate de Ordonanța nr. 57/2002, Art. 13, și de Legea Educației Naționale 1/2011, Art. 117 (b). Aceasta din urmă stipulează faptul că "misiunea învățământului superior este de a genera și de a transfera cunoaștere către societate" inclusiv prin "cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Universitățile de stat devin, astfel, lider în ceea ce privește activitatea de cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, beneficiind de fonduri publice instituționale în acest sens. Cu toate acestea, universitățile reprezintă jucători relativ noi în activitatea de CDI, depunând eforturi considerabile pentru a se adapta la această nouă misiune post '90.

MLPDA a analizat, în anul 2016, situația entităților de Transfer Tehnologic acreditate în România conform HG 406/2003, constatând că entitățile deja acreditate nu livrează în mod satisfăcător rezultatele așteptate. Documentul arată că cele 49 de entități acreditate la acea dată nivel național nu au fost capabile să genereze suficiente venituri din activitățile de suport oferite. Astfel, dintr-o paletă largă de specializare incluzând 26 tipologii diferite, majoritatea sunt concentrate pe doar câteva domenii de specializare cum ar fi TIC, mașini-unelte sau mediu. Analiza dispersării geografice indică, de asemenea, un dezechilibru, cel mai mare număr de entități fiind localizate în București-Ilfov (21 centre). Alte aspecte

critice evidentiate arata legitimitatea limitata in cazul unor organizatii gazda (ex. camere de comert) si slaba colaborare datorata gradului redus de afiliere la retele internationale sau participare la platforme de comercializare internationale, ceea ce se traduce printr-o expunere limitata la noile tehnologii.

2.3 Analiza activitatii CDI

2.3.1 Întreprinderile inovative

Întreprinderile inovative sunt acele entități care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Întreprinderile inovative de produse și/sau procese sunt acele întreprinderi care în perioada analizată au introdus sau implementat produse (bunuri sau servicii) sau procese (metode de fabricație sau de producere de bunuri sau servicii, metode logistice, metode de livrare sau de distribuție sau activități suport cum ar fi: operațiuni pentru achiziționare, sisteme de întreținere, contabilitate sau operațiuni de calcul) noi sau îmbunătățite semnificativ.

După tipul inovației, acestea se clasifică în: întreprinderi cu inovații numai de produse, întreprinderi cu inovații numai de procese și întreprinderi cu inovații de produse și procese. Totodată, în numărul întreprinderilor inovatoare de produse și/sau procese, se cuprind și întreprinderile care au avut inovații nefinalizate și/sau abandonate.

În anul 2016, la nivel național se înregistra un număr de 2925 întreprinderi inovatoare. Numărul acestora a cunoscut o scădere drastică cu de 3973 unitati in perioada 2006-2008. Pe întreaga perioadă analizată (2006-2016) se observă o tendință generală de scădere a numărului de întreprinderi inovatoare.

Activitatea de inovare a întreprinderilor din România este redusă ca intensitate și slab orientată spre inovarea de produse și/sau procese.

Conform datelor disponibile în "Documentul cadru privind Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă 2021-2027", în perioada 2014-2016, doar 10,2 % din întreprinderile din România au desfășurat activități de inovare, în timp ce la nivel european ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi a fost de 50,6%. În România, 5,4% dintre întreprinderi au avut inovații de produse și/sau procese (vs. 39,5% în UE28), ponderea fiind mai mare în rândul întreprinderilor cu peste 250 de salariați (12,3% în România vs. 67,2% în UE28) și mai redusă în rândul IMM-urilor (4,6% în România vs. 35,4% în UE28). De asemenea, 7,7% dintre întreprinderile din România au implementat inovații de organizare și/ sau de marketing (vs. 36,6% în UE28) în perioada analizată. Dintre inovatorii de produs, 80% au introdus produse noi pentru firmă și doar 41% au introdus produse noi pentru piață (Eurostat, 2016).

Activitatea de inovare de produs și proces este dependentă de finanțarea publică pentru inovare. Peste o treime dintre întreprinderile din România cu produse și/sau procese inovatoare - (38,4%) au folosit un tip de finanțare publică pentru activitățile de inovare în perioada 2014-2016; la nivelul UE28, doar Olanda și Franța înregistrează ponderi mai mari, de 39,5%, respectiv 46,9%. Dintre întreprinderile cu inovare de produs și/ sau proces din România, 24% au primit fonduri de la Uniunea Europeană, 17,8% de la agenții guvernamentale sau de la ministere și 4,4% de la autorități locale/ regionale (Eurostat, 2016).

75,3% dintre întreprinderile din România consideră că nu au niciun motiv pentru a inova și doar 14,5% dintre acestea declară că au luat în considerare necesitatea inovării, dar au întâmpinat bariere în acest sens (INS, 2018).

Studiul Academiei Române (Academia Română, 2018, cf.ref.19) oferă o analiză a situației actuale a sectorului IMM și a mediului de Afaceri din România, din perspectiva performanței actuale, a dificultăților specifice întâmpinate, precum și a cerințelor și perspectivelor. Analiza a fost întocmită luând în

considerare particularitățile sectorului IMM din diverse domenii: agricultură, construcții și transporturi, comerț, industrie, servicii culturale, creative și digitalizarea IMM-urilor și turism; ea s-a bazat pe datele statistice oferite de INS și EUROSTAT, precum și pe informațiile oferite de o serie de chestionare și interviuri. La nivelul întregului raport se pot trage o serie de concluzii cu caracter general, dintre care putem menționa următoarele:

- “Implicarea întreprinderilor mici și mijlocii în activitatea de cercetare-dezvoltare este marginală. 75% dintre ele nu au fost niciodată implicate în astfel de activități” (pagina 410);

- “Așa cum rezultă din răspunsurile oferite de către antreprenori, IMM-urile din România sunt puțin interesate de activitatea de inovare. Un procent de 59% dintre acestea (firmele din industrie) nu a introdus nicio inovație în ultimii 3 ani”. (pagina 409). O situație care reflectă faptul că “cercetarea/inovarea nu sunt identificate ca reprezentând avantaje competitive” (vezi tabelul 4.1.19, p.407), iar “extinderea portofoliului de produse nu înseamnă, pentru micile afaceri, lansarea de produse absolut noi, rezultat al unei activități de cercetare-dezvoltare foarte intense”, ci diversificarea și extinderea pieței de desfacere (p.406).

Un punct de vedere interesant rezultă din analiza chestionarelor primite de la IMM-urile care sunt active în domeniul construcțiilor și transporturilor; astfel, pornind de la situația concretă (“IMM-urile și în principal firmele micro și mici nu au forța financiară pentru a susține și dezvolta un departament de cercetare – inovare și, deci, este mult mai dificil pentru acestea să poată acționa în consecință”), se propune dezvoltarea și implicarea a unor “promotori de inovare și transfer tehnologic”, prin “introducerea în nomenclatorul de meserii a acestei meserii, care ulterior să fie pregătiți pentru a identifica acele brevete, invenții, know-how, soluții inovatoare ce pot fi implementate în firmă, precum și formele de transfer tehnologic.”

Raportul din 2019 pregătit de Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România - CNIPMMR în perioada noiembrie 2018 - februarie 2019, care analizează tipologia beneficiarilor Start-up Nation 2017 (care folosește ca definiție de pornire: „compania creată în 2017”) arată că 68,9% din start-up-urile create în cadrul programului au activitate în producție, urmate de industrii creative (25,2%), IT (3,2%) și servicii (2,6%). O pondere mare (81,6%) este constituită din neplătitori de TVA (ceea ce indică cifra de afaceri redusă). Majoritatea acestor start-up-uri, prin definiție, nu au o componență inovatoare și în jur de 97,4% dintre companii nu au o formă de protecție a proprietății intelectuale (Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, 2019).

Distribuția teritorială a întreprinderilor inovatoare este dezechilibrată. Regiunile Sud-Est (16,9%) și Nord-Est (13,8%) înregistrează cele mai ridicate ponderi ale întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi, la polul opus situându-se Regiunea Sud-Muntenia (4,2%) și Sud-Vest Oltenia (3,2%) (INS, 2018).

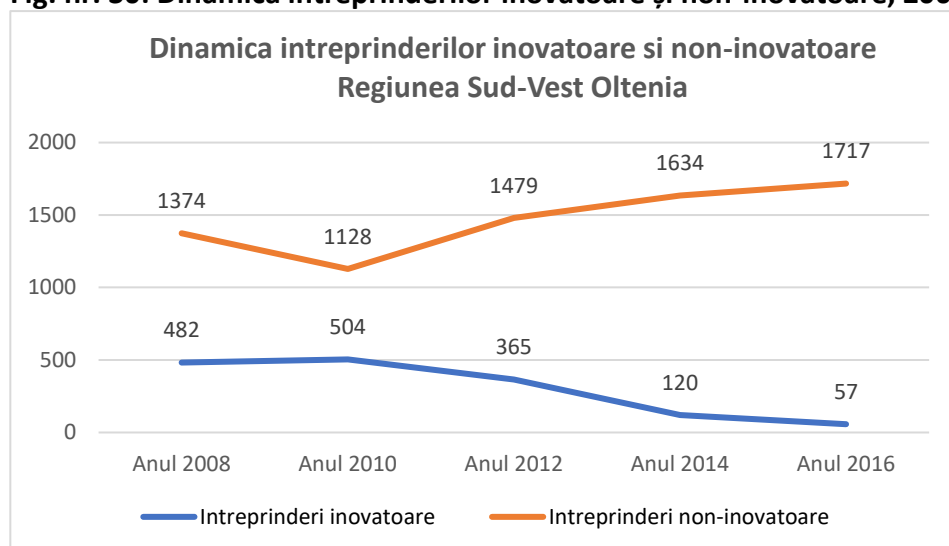
La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, numărul întreprinderilor inovatoare, însemnând acele întreprinderi care au lansat bunuri sau servicii noi sau semnificativ îmbunătățite, a avut o fluctuație semnificativă în perioada 2008-2016. Se observa că numărul întreprinderilor inovatoare a înregistrat, în intervalul 2008 - 2010 o creștere de doar 4.56% , urmand a scădere drastică în perioada 2012 – 2016, de la 365 întreprinderi la doar 57.

Regiunea Sud-Vest Oltenia	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Intreprinderi inovatoare (numar)	482	504	365	120	57

Întreprinderi non-inovatoare (numar)	1374	1128	1479	1634	1717
---	------	------	------	------	------

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

Fig. nr. 30: Dinamica întreprinderilor inovatoare și non-inovatoare, 2008 – 2016

Sursa: Prelucrare Baza de date TEMPO online a INSSE, 2016

Raportat la numărul întreprinderilor non-inovative, la nivelul anului 2016 există o întreprindere inovativă la 30 de întreprinderi non-inovative.

2.3.2 Tipuri de inovare

În acord cu manualul Oslo⁴, inovarea este implementarea unui produs nou sau semnificativ îmbunătățit (bun sau serviciu), sau a unui proces, a unei noi metode de marketing, ori a unei noi metode organizaționale. O inovare poate fi definită ca fiind implementarea a unui sau a mai multor tipuri de inovații, de exemplu inovațiile privind produsele și procesele. Cerința minimă a unei inovații este ca produsul, procesul, metoda de marketing și metoda organizațională să fie noi sau semnificativ îmbunătățite. Una dintre clasificările frecvente delimitează, astfel, patru tipuri principale: inovare de produs, inovare de proces, inovare organizațională și inovare de marketing.

La nivel național, întreprinderile cu inovație de produs și/sau proces înregistrează o tendință de scădere semnificativă. Dacă în anul de referință 2006 erau 6013 întreprinderi, în anul 2010 numărul a scăzut la 3763, și a continuat să scadă, ajungând în 2016 la 1556 unitati. Aceasta tendință de scădere s-a manifestat în toate regiunile de dezvoltare.

Tipuri de inovatori	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Total național	28488	29979	26330	28866	28380	28809
Întreprinderi inovatoare	6013	9986	8116	5968	3645	2925
Întreprinderi numai cu inovatie de produs si/sau proces	:	1951	1137	541	988	721

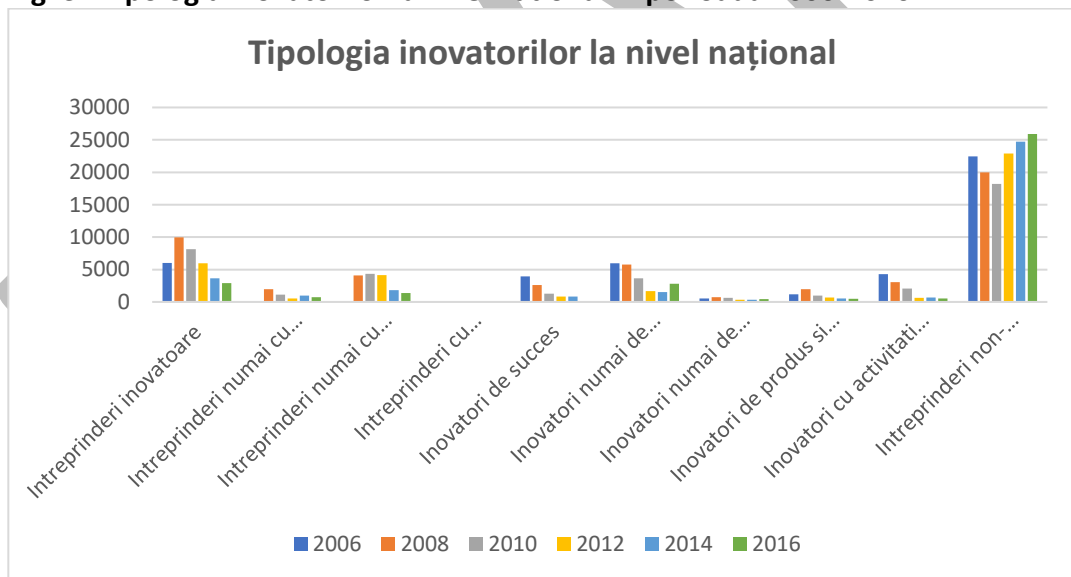
⁴ Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, 2019

Intreprinderi numai cu inovatie de organizare si/sau de marketing	:	4079	4353	4162	1805	1369
Intreprinderi cu inovatie de produs si/sau proces si inovare organizationala si/sau de marketing	:	3956	2626	1265	852	835
Inovatori de succes	5970	5748	3631	1691	1529	2795
Inovatori numai de produs	525	710	635	351	313	430
Inovatori numai de proces	1169	1965	955	706	511	478
Inovatori de produs si proces	4276	3073	2041	634	705	518
Inovatori cu activitati nefinalizate si sau abandonate	43	159	132	115	311	130
Intreprinderi non-inovatoare	22475	19993	18214	22898	24735	25884

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

În ceea ce privește tipologia inovatorilor, se poate observa că cele mai multe întreprinderi inovatoare din România au doar inovație de organizare și/sau de marketing (1.369 întreprinderi), inovația de produs sau de proces fiind considerată mai greu de obținut, iar numărul inovatorilor de succes este practic înjumătățit fata de anul 2006 (2.795 unitati).

Fig. 31 Tipologia inovatorilor la nivel național în perioada 2006-2016

Sursa : Prelucrare date statistice Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la anul 2016

Cat priveste regiunea Sud-Vest Oltenia, in anul 2016 inregistra cel mai mic număr de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces (49 unitati), comparativ cu restul regiunilor de dezvoltare.

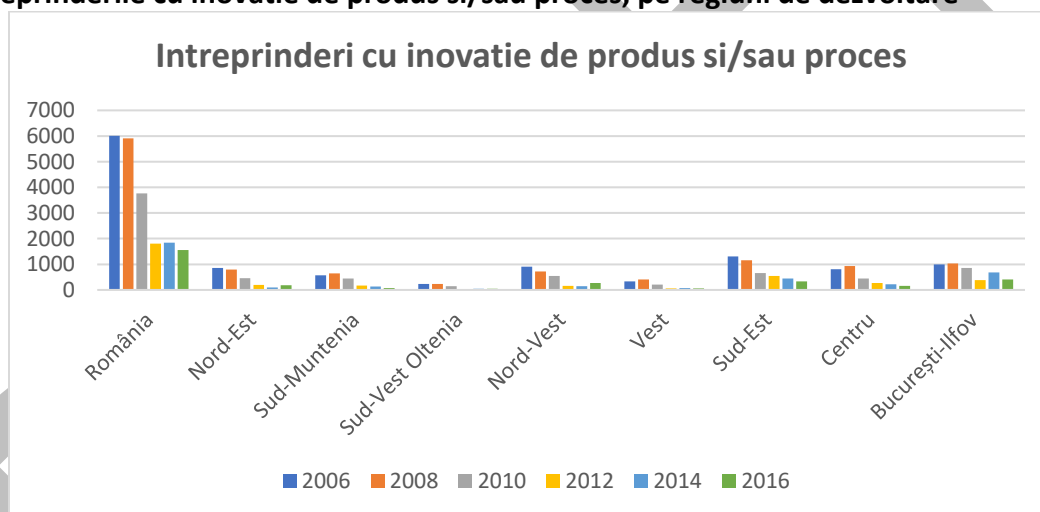
Tabel Întreprinderile cu inovație de produs și/sau proces pe regiuni de dezvoltare

Regiuni de dezvoltare	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016

Total	6013	5907	3763	1806	1840	1556
Nord-Vest	909	717	539	154	150	274
Centru	808	934	443	276	224	164
Nord-Est	862	791	461	194	99	186
Sud-Est	1307	1154	663	545	440	336
Sud-Muntenia	573	642	439	168	132	77
București Ilfov	990	1029	858	380	676	407
Sud-Vest Oltenia	235	227	151	25	44	49
Vest	329	413	209	64	75	63

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

Fig. 32 Întreprinderile cu inovatie de produs si/sau proces, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Prelucrare Baza de date TEMPO online a INSSE, 2016

În regiunea Sud-Vest Oltenia, se poate remarca faptul că, deși numărul total de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces a crescut în intervalul 2010-2014 de la 25 la 44, majoritatea sunt fie inovații nefinalizate, fie abandonate. După clasificarea activităților economice, cele mai multe întreprinderi sunt în domeniul Industrie. În această categorie, în anul 2016 se înregistrau doar 3 întreprinderi cu inovație de produs, 1 cu inovație de proces și 5 întreprinderi cu inovație de produs și proces, în scădere față de anul 2012 cu 54,5%.

Tabel : Întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces, după tipul inovației, în regiunea Sud-Vest Oltenia (număr)

Clase de mărime Activități economice	Total	din care :			
		Inovație numai de produs	Inovație numai de proces	Inovație de proces și produs	Inovații nefinalizate

					sau abandonate
2010-2012					
Total	25	2	11	11	1
Mici	6	1	4	1	-
Mijlocii	9	1	5	3	-
Mari	10	-	2	7	1
Industrie	22	1	9	11	1
Servicii	3	1	2	-	-
2012-2014					
Total	44	5	3	9	27
Mici	30	-	2	2	26
Mijlocii	8	3	1	4	-
Mari	6	2	-	3	1
Industrie	35	3	1	5	26
Servicii	9	2	2	4	1

Sursa : Repere economice și sociale regionale, Statistică teritorială, 2017, INSSE

2.3.3 Brevetele și publicațiile științifice

Conform datelor publicate de Oficiul European de Brevete (EPO), la nivel național, cererea pentru brevete a înregistrat o ușoară scădere în anul 2019, comparativ cu anul anterior, de la 47 la 39 de cereri dar aproape ca s-a triplat față de anul 2010, când erau înregistrate doar 14 cereri. În anul 2019, cele mai multe cereri erau în domeniul ingineriei mecanice, alte mașinării speciale (5).

Cereri de brevete europene, pe țări și domenii tehnologice		Romania		
		Anul 2010	Anul 2018	Anul 2019
Domeniu	Subdomeniu			
Inginerie electrică	Mașini electrice, aparate, energie	0	2	3
	Tehnologie audio-vizuală	0	1	0
	Telecomunicații	0	0	0
	Comunicare digitală	0	1	0
	Procese de bază de comunicare	0	0	0
	Tehnologia calculatoarelor	1	3	3
	Metode IT pentru management	0	4	0
	Semiconductori	0	0	0
	Optica	0	1	0
Instrumente	Măsurare	3	4	2
	Analiza materialelor biologice	0	1	0
	Control	1	1	0
	Tehnologie medicală	3	3	3
Chimie	Chimie organică fină	0	0	0
	Biotehnologie	0	0	0
	Produse farmaceutice	0	2	0
	Chimie macromoleculară, polimeri	0	0	0

	Chimia alimentară	0	1	1
	Chimia materialelor de bază	0	2	0
	Materiale, metalurgie	1	2	0
	Tehnologie de suprafață, acoperire	0	0	0
	Tehnologie micro-structurală și nano-tehnologie	0	0	0
	Inginerie Chimică	0	1	1
	Tehnologia mediului	0	0	1
Inginerie mecanică	Manipulare	2	1	2
	Masini-unelte	0	1	3
	Motoare, pompe, turbine	0	1	3
	Mașini textile și hârtie	0	1	2
	Alte utilaje speciale	0	2	5
	Procese și aparate termice	0	2	0
	Elemente mecanice	0	0	2
	Transport	1	4	3
Alte domenii	Mobilă, jocuri	0	4	2
	Alte bunuri de consum	2	1	2
	Inginerie civilă	0	1	1
TOTAL		14	47	39

Sursa: Oficiul European de Brevete (EPO), 2020

Potrivit ultimelor date Eurostat disponibile, Regiunea Sud-Vest Oltenia avea în anul 2012 cel mai mic număr de aplicații pentru obținerea de brevete din cele 8 regiuni de dezvoltare din România, cel mai bine reprezentată fiind regiunea București – Ilfov, urmată de Regiunea Vest. Din anul 2010, numărul de aplicații din Regiunea Sud – Vest Oltenia a scăzut de la 1.13 aplicații la un milion de locuitori, la doar 0.324 aplicații la un milion de locuitori în anul 2012.

2.3.4 Cheltuielile de cercetare-dezvoltare

La nivel național, activitățile de cercetare-dezvoltare sunt finanțate, în cea mai mare parte, din fonduri publice (peste 50%). În perioada 2005-2017, cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare au crescut semnificativ cu 264,72%, de la 1.183.659 mii lei în anul 2005, la 4.317.086 mii lei în anul 2017.

Deși creșterea este semnificativă, volumul cheltuielilor destinate activităților de cercetare este încă foarte mic în comparație cu cel al altor țări din UE. În raportul de țară realizat de Observatorul European pentru Cercetare și Inovare în anul 2018, se menționează că în România, sistemul de C&I este cronic subfinanțat. Cu o valoare pe cap de locuitor de 14 ori mai mică decât media cheltuielilor efectuate în UE-28 cu activitățile de cercetare-dezvoltare (Eurostat, 2017), România a avut, în ultimii zece ani, una dintre cele mai mici, dacă nu cea mai mică valoare din UE-28.

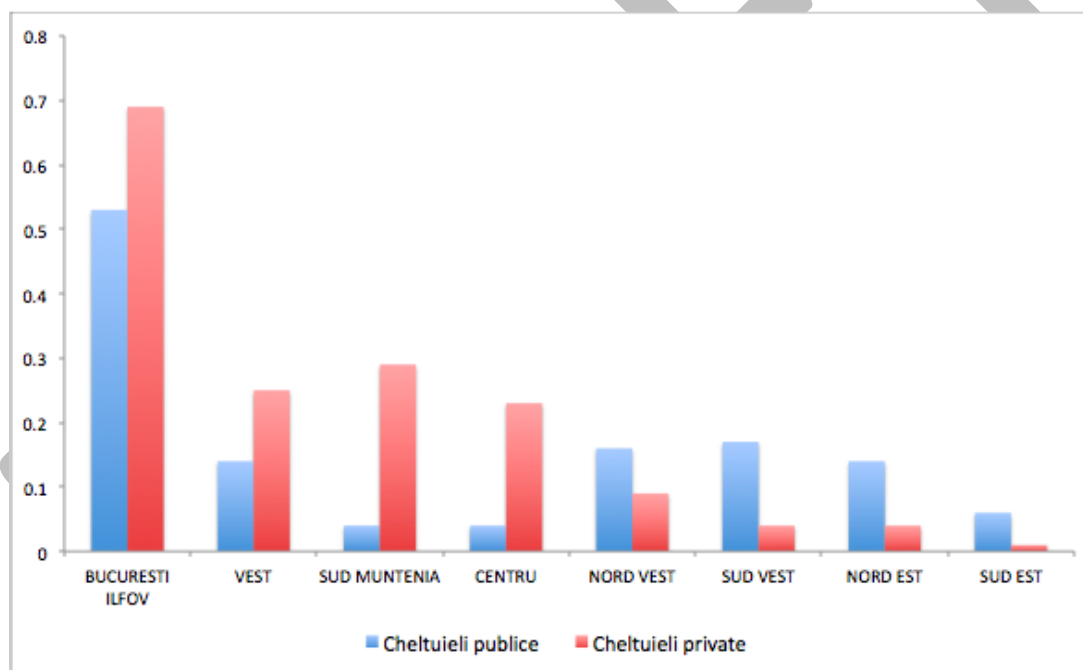
În anul 2017, cheltuielile de cercetare-dezvoltare au reprezentat 0,50% din PIB, din care 0,29% pentru sectorul privat și 0,21% pentru sectorul public, în creștere față de anii anteriori. Conform datelor statistice prezentate de Institutul Național de Statistică, investițiile în C&D din sectorul întreprinderilor au crescut

de la 0,16 % în 2014 la 0,27 % din PIB în 2016, dar rămân semnificativ mai scăzute decât media din UE-28 (1,30 % din PIB).⁵

La nivel de regiuni de dezvoltare, cel mai mare procent al cheltuielilor cu activitatea de cercetare-dezvoltare în perioada 2005-2017 îl înregistra Regiunea București-Ilfov, urmată de Regiunea Sud-Muntenia și Regiunea Nord-Vest.

Conform **Documentului cadru privind Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă (SNCISI) 2021-2027, versiunea mai 2020**, în anul 2018, aproximativ 63% din cheltuielile C&D sunt concentrate în regiunea București-Ilfov, restul fiind distribuite între celelalte șapte regiuni, în timp ce Regiunea Sud-Est a realizat cel mai mic procent al cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea din România. Conform figurii de mai jos, între regiunile de dezvoltare există decalaje semnificative în ceea ce privește cheltuielile de cercetare-dezvoltare din mediul public vs. mediul privat.

Cheltuielile de cercetare-dezvoltare la nivel regional (% PIB)

Sursa:
Eurostat

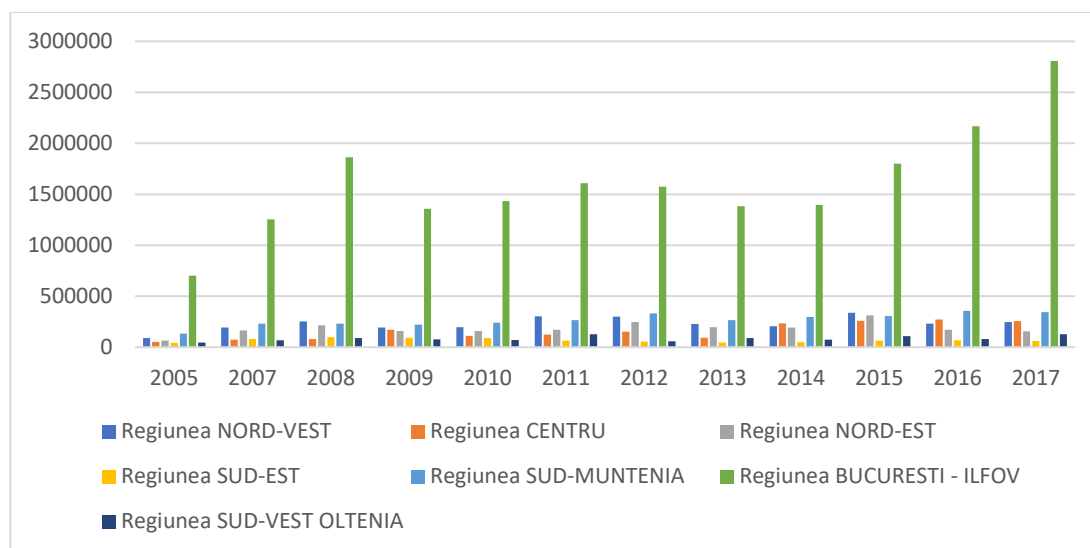
(2017), Intramural R&D expenditure (GERD) by sectors of performance and NUTS2 regions

La nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia, ponderea cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare era de doar 0,28% din PIB în anul 2011, singura regiune cu o pondere mai mică fiind Regiunea Sud – Est. Comparativ cu regiunea București – Ilfov (care atribuie 1,08 din PIB-ul regional pentru dezvoltarea sectorului de cercetare dezvoltare), Regiunea Sud-Vest Oltenia atribuie un procent extrem de mic. În ceea ce privește volumul acestor cheltuieli, ele reprezentau doar 6,44% din volumul cheltuielilor

⁵ <http://www.insse.ro/cms/ro/tags/comunicat-cercetare-dezvoltare>

cu cercetarea-dezvoltarea efectuate în regiunea București – Ilfov, la nivelul anului 2011 și 4,57 % la nivelul anului 2017.

Evoluția cheltuielilor totale cu cercetarea-dezvoltarea pe regiuni

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Dacă în anul 2011 volumul cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în Regiunea Sud-Vest Oltenia era de 125.644 mii lei, deținând o pondere de 0,36% din totalul la nivel național de 2.786.830 mii lei, în anul 2017, după o scădere accentuată între anii 2012-2014, volumul cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare – dezvoltare a ajuns la 128.247 mii lei, deținând o pondere de doar 0,29 % din totalul la nivel național, adică mai puțin decât în 2011. Cifrele demonstrează că nivelul cheltuielilor este destul de scăzut, atât ca evoluție în regiune, cât și ca pondere la nivel național si comparativ cu regiunile mai dezvoltate.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, în perioada 2005-2017, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare reprezentative au fost efectuate județele Dolj (47,73%) și Vâlcea (46,59% din total cheltuieli pe regiune). Cele mai mici cheltuieli cu activitatea de cercetare –dezvoltare se înregistrează în județul Mehedinți, iar județele Olt (0,90) și Gorj (4,57) au o pondere mică raportat la cheltuielile totale per regiune.

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe județe - prețuri curente

Regiunea SV Oltenia/ Județe	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Dolj	28345	41142	56322	55362	46649	16941	23669	27632	42358
Gorj	3033	1537	18352	2203	1923	2436	2051	2358	2231
Mehedinți	931	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	1304	611	624	712	194	406	798	1368	1234
Vâlcea	11410	26847	50346	44	40257	53415	82258	49197	82424

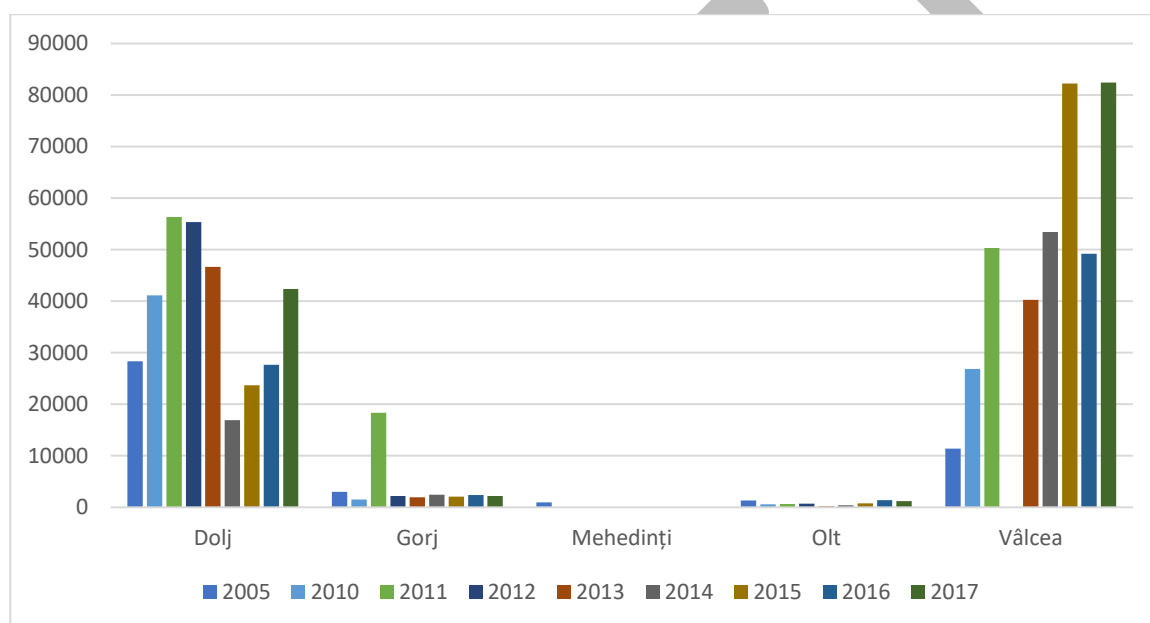
Sud-Vest Oltenia	45023	70137	125644	58321	89023	73198	108776	80555	128247
-----------------------------	--------------	--------------	---------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În județele Vâlcea și Dolj, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare au înregistrat creșteri semnificative în perioada 2015-2017, comparativ cu anul 2005 și 2010. În județul Gorj cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare înregistrează o tendință de scădere pe întreaga perioadă analizată, în timp ce în județul Mehedinți, scăderea este dramatică, începând cu anul 2010 nemaifiind nici date statistice disponibile.

În anul 2017, în județul Dolj cheltuielile cu cercetarea-dezvoltarea au înregistrat o creștere de 59,20% față de anul 2016, iar în județul Vâlcea creșterea a fost de 67,53%, evoluții favorizate de posibilele finanțări acordate din fondurile europene alocate în această perioadă.

Cheltuieli locale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe județe, prețuri curente, 2005-2017

Sursa : Prelucrare date Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În ceea ce privește contribuția la aceste cheltuieli pe județe, se observă că cele mai mari cheltuieli s-au realizat în județele Dolj și Vâlcea. Astfel, cheltuielile aferente județului Dolj, dețineau o pondere de 44,8% în cadrul regiunii la nivelul anului 2011, primul an de revenire după criza economico –socială care a afectat și țara noastră, urmând o descreștere la o pondere de 33 % în total regiune în anul 2017, ca urmare și a faptului că la nivelul județului Vâlcea au fost alocate sume mai însemnate, reprezentând o creștere a ponderii deținute în total regiune de la 40 % în anul 2011, la 64,2 % în anul 2017. Cea mai mare scădere a înregistrat-o județul Gorj, de la o pondere de 14,6 % în anul 2011 la 1,7 % în anul 2017.

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe surse de finanțare

În perioada 2005-2017, cheltuielile totale din activitatea de C & D pe surse de finanțare au cunoscut o serie de modificări determinate și de contextul economic național. Astfel, așa cum se observă din datele statistice, începând cu anul 2008 cheltuielile de CD din fonduri publice au avut un trend descendent, compensat de o ușoară creștere a cheltuielilor realizate de agenții economici și de fondurile din străinătate.

De asemenea, în ceea ce privește cheltuielile din activitatea de CD pe tipuri de cercetare, fondurile alocate cercetării fundamentale au cunoscut un trend ascendent până în anul 2008, crescând de la doar 248.578 mii lei în 2005 la 1.240.289 mii lei în 2008, urmata de o scădere semnificativă în perioada 2008-2013. Pe de altă parte, cheltuielile alocate cercetării aplicative și pentru dezvoltarea experimentală au crescut în perioada 2005-2013.

În perioada 2009-2011, în Regiunea Sud-Vest Oltenia, sectorul guvernamental deținea cea mai mare pondere a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare dezvoltare, cu 6.3 euro/locuitor. În anul 2012, cheltuiala guvernamentală pe cap de locuitor a scăzut la doar 1,7. O scădere față de anul 2011 a înregistrat și sectorul învățământului superior, ultimele date disponibile arătând faptul că în anul 2012 se cheltuiău 2,6 euro/locuitor în activitatea de cercetare – dezvoltare.

În ceea ce privește contribuția sectorului întreprinderilor, aceasta a cunoscut un maxim de 2,8 euro/locuitor în anul 2011, pentru a scădea la 2 euro/locuitor în 2012. Pentru contribuția sectorului privat non – profit există date doar pentru anul 2011, când s-au cheltuit 0,8 euro/locuitor pentru cercetare – dezvoltare.

În anul 2016, cheltuielile curente reprezentau un procent de 83,24% din totalul cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare la nivel regional, în timp ce cheltuielile de capital aveau un procent de 16,76%. În anul 2010, comparativ cu anul 2005, au crescut atât cheltuielile curente cât și cele de capital, cu 42,86%, respectiv 280,47%. În anul 2015, se observă că tendința de majorare a cheltuielilor curente și de capital din activitatea de cercetare-dezvoltare se menține, comparativ cu anul 2010. Aceste procente au crescut și în anul 2017, cu excepția județelor Olt, Gorj. Cea mai semnificativă creștere a cheltuielilor din activitatea de cercetare dezvoltare este în județul Vâlcea.

Cheltuielile curente ale regiunii reprezintă 1,98% din totalul național (2016), în timp ce cheltuielile de capital reprezintă 4,55%. La nivelul regiunii ponderea cheltuielilor curente depășește cheltuielile de capital.

Cheltuieli totale din activitatea de CD pe surse, pe județe ale Regiunii Sud-Vest Oltenia

Tip cheltuieli	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
<i>curente</i>	52139	71351	58740	60823	99993	44358	76513	68613	65908	67055	84996
<i>de capital</i>	15654	16813	16998	9314	25651	13963	12510	4585	42868	13500	43251
Dolj	38517	59395	46011	41142	56322	55362	46649	16941	23669	27632	42358
<i>curente</i>	31217	46142	39940	33420	35067	41815	35555	15776	21418	26320	39547
<i>de capital</i>	7300	13253	6071	7722	21255	13547	11094	1165	2251	1312	2811
Gorj	2397	4031	3663	1537	18352	2203	1923	2436	2051	2358	2231
<i>curente</i>	2336	3650	3644	1537	17343	1795	1508	2029	1646	1883	1744
<i>de capital</i>	61	381	19	:	1009	408	415	407	405	475	487
Mehedinti	1089	19	3	:	:	:	:	:	:		
<i>curente</i>	1067	19	3	:							
<i>de capital</i>	22										
Olt	941	510	436	611	624	712	194	406	798	1368	1234
<i>curente</i>	937	510	436	611	624	704	194	406	798	1368	1234

de capital	4										
Vâlcea	24849	24209	25625	26847	50346	44	40257	53415	82258	49197	82424
curente	16582	21030	14717	25255	46959	44	39256	50402	42046	37484	42471
de capital	8267	3179	10908	1592	3387	:	1001	3013	40212	11713	39953
SV Oltenia	67793	88164	75738	70137	125644	58321	89023	73198	108776	80555	128247

Sursa : INS, baza de date Tempo Online.

2.3.5 Situația întreprinderilor de CD

Conform Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică și Inovare, sistemul național de cercetare-dezvoltare este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de drept public și de drept privat cu personalitate juridică, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

În sistemul național de cercetare-dezvoltare sunt cuprinse și următoarele categorii de unități și instituții:

A. Unitățile și instituțiile de drept public:

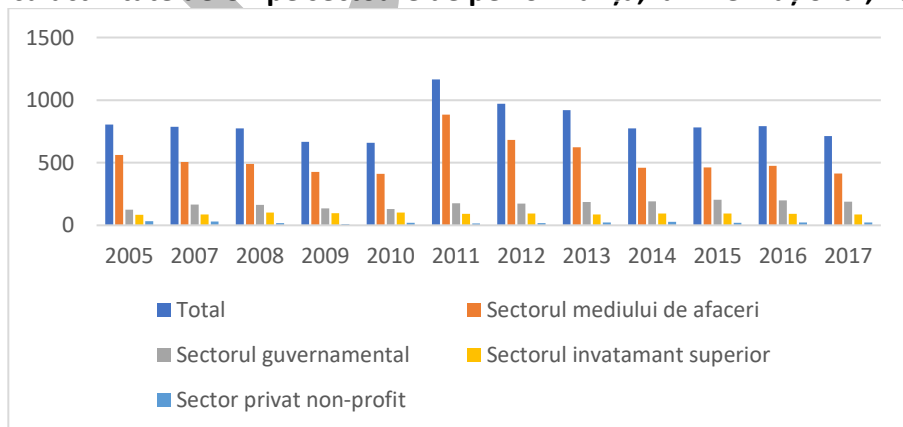
- a) institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituții publice;
- b) institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome sau ale administrației publice centrale și locale;
- c) centre internaționale de cercetare-dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale;
- d) alte instituții publice sau structuri ale acestora, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

B. Unitățile și instituțiile de drept privat:

- a) unități de cercetare-dezvoltare organizate ca societăți comerciale;
- b) societăți comerciale, precum și structurile acestora care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea;
- c) instituții de învățământ superior private acreditate sau structuri ale acestora.

În România, în anul 2017, exista un număr de 713 unități cu activitate de cercetare – dezvoltare, în scădere față de anul 2011 cu 453 de unități. De asemenea, se observă că cele mai multe unități provin din sectorul mediului de afaceri (414 unități), 190 aparțin sectorului guvernamental, 86 sunt din sectorul învățământ superior și doar 23 din sectorul privat non – profit. Toate sectoarele au înregistrat scăderi în perioada analizată, cu excepția celui privat non-profit unde se observă o ușoară creștere a numărului de unități de C&D.

Unități cu activitate de CD pe sectoare de performanță, la nivel național, 2005-2017

Sursa: INS, Baza de date TEMPO

În regiunea Sud-Vest Oltenia își desfășoară activitatea următoarele unități de cercetare dezvoltare:

Institute naționale de cercetare-dezvoltare: 1 în județul Vâlcea (**Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea**), 1 în județul Dolj (**Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova**), ambele aflate în coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării; 1 în județul Vâlcea (**Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Râmnicu Vâlcea**).

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova⁶ și-a început activitatea din anul 1974 în calitate de Departament Central de Cercetare Dezvoltare al Companiei Electroputere Craiova, cel mai important producător în domeniu, iar din 1990 a devenit independent.

ICMET Craiova are în prezent 153 de salariați, din care 67 în activitatea de C-D și 86 în aparatul funcțional și este lider național în domeniile:

- Cercetare, dezvoltare și încercări pentru echipamente de înaltă tensiune și mare putere;
- Cercetare, dezvoltare pentru monitorizarea și diagnosticarea echipamentelor electroenergetice;
- Tehnologii neconvenționale care utilizează efectul detensionării prin vibrații;
- Tehnologii neconvenționale care utilizează efectul aerului comprimat la viteză supersonică;

Este singurul producător de traductoare de forțe și mase și echipamente pentru regimuri industriale grele bazate pe tensometria magnetoelastică, rezultat al cercetărilor proprii în cadrul grupului interdisciplinar CERTENSMAG. ICMET Craiova:

- Deține etaloane metrologice naționale pentru domeniul forțelor mari (1 - 32 MN) și tensiunilor înalte (alternative și continue, impulsuri de trăsnet și de comutație)
- Deține laboratoare acreditate național de către :
 - **RENAR** pentru încercări la: tensiune înaltă, mare putere, compatibilitate electromagnetică și joasă tensiune
- A primit din partea Institutului de încercări și certificări - **VDE Germania** certificarea calificării laboratorului de compatibilitate electromagnetică în programul "Test Data Acceptance Program" din domeniul CEM
- Participă la acțiuni de cooperare tehnico-științifică internaționale stabilind legături bilaterale cu țări precum Grecia, Germania, Israel, Elveția cât și relații la nivel european în cadrul programelor internaționale (COPERNICUS, COST, PHARE, EUREKA).
- În cadrul Institutului își desfășoară activitatea următoarele Asociații Profesionale Științifice:
 - ACER (Asociația pentru Compatibilitate Electromagnetică din România) condusă de Prof. Dr.Ing. Andrei Marinescu
 - RTS (Societatea Română de Termoelectricitate)

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea⁷ a fost fondat în anul 1970 sub denumirea de Uzina „G” Rm. Vâlcea, ca o instalație pilot industrial experimentală. Cercetările efectuate au fost finalizate prin brevetarea tehnologiei de producere a apei grele și valorificarea ei la proiectarea și construcția Uzinei de apă grea ROMAG din Drobeta Turnu Severin. În anul 1991, Uzina „G” a fost reorganizată ca Institut de Criogenie și Separări Izotopice, care în anul 1996 a fost acreditat ca unitate componentă a sistemului de cercetare-dezvoltare de interes național.

⁶ <https://www.icmet.ro/icmet.htm>

⁷ <http://www.icsi.ro/despre-noi/istoric-misiune-strategie-regulamente-legi/>

În ultimii ani, ICSI Rm. Vâlcea a dezvoltat un amplu program intern de promovare a inovării științifice și tehnologice prin care se urmărește valorificarea rezultatelor în producție prin transfer tehnologic și orientarea activităților către cerințele societății.

Evoluția Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Rm. Vâlcea, unitate aflată în coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării, este marcată de către activitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică desfășurate de-a lungul timpului în domenii precum: separarea izotopilor hidrogenului, producerea apei grele, criogenia, energiile regenerabile, protecția mediului și securitatea alimentară. ICSI Rm.Vâlcea este organizat în următoarele departamente: ISCI Nuclear, ICSI Analytics, ICSI Energy, ICSI Bussines.

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Râmnicu Vâlcea⁸ oferă servicii diverse în următoarele domenii tematice:

- Control/monitorizare poluare factori de mediu: ape reziduale industriale/ orășenești, ape de suprafață, ape subterane și apă potabilă; sol, nămoluri, deșeuri;
- Elaborare documentații de mediu pentru obținerea avizelor/autorizațiilor de mediu necesare realizării investițiilor, aprobării funcționării instalațiilor/unitățile economice (Studii de evaluare a impactului asupra mediului, Bilanțuri de mediu nivel I și nivel II).

Institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare-dezvoltare ale academiilor de ramură

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia există următoarele institute/stațiuni de cercetare:

- județ Dolj: Institutul de Cercetări Socio Umane “C.S. Nicolaescu Plopsor” din Craiova, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova, Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni, Stațiunea Didactică Experimentală Craiova;
- județ Vâlcea: Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare în Pomicultură, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani;
- județ Gorj: Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Tg. Jiu;
- județ Olt: Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Caracal, Stațiunea de Cercetare Pomicolă Strejești.

Un loc aparte în valorificarea rezultatelor de cercetare îl ocupă reintegrarea ecologică, economică și socială a terenurilor afectate de exploatarea miniere. Astfel, au fost înființate pe haldele, amenajate prin plantații cu nuc, prun, măr, alun, au fost înființate plantații de vie, s-a elaborat tehnologia de cultivare a haldelor cu plante furajere și culturi anuale.

Cercetările efectuate pe linia potențării solurilor tehnogene și a celor slab aprovizionate în elemente nutritive au fost materializate prin punerea în funcțiune, în colaborare cu I.C.P.A. București și S.N.L.Oltenia, a unei stații pilot de producere a îngrășămintelor organo-minerale pe bază de praf de lignit el însuși fertilizant.

Societatea Națională a Lignitului Oltenia și-a însușit în totalitate tehnologia de recultivare a haldelor, potențarea solurilor tehnogene pentru reintegrarea ecologică, economică și socială a zonelor miniere.

⁸Material preluat de pe site-ul: <https://www.incdecoind.ro/sucursale/sucursala-ramnicu-valcea/serviciile-oferite-de-sucursala-rm-valcea.html>

Institutul de Cercetare Științifică, Inginerie Tehnologică și Proiectare Mine pe Lignit SA (ICSITPML)⁹ a fost înființat în 1967 ca o necesitate firească a dezvoltării industriei miniere din Oltenia. În această zonă urma să se facă deschiderea și punerea în exploatare a șase mari bazine miniere (Rovinari, Motru, Jilț, Gilort – Amaradia, Berbești și Husnicioara), cu producția cărora trebuia să se alimenteze cinci centrale termoelectrice ce asigurau o parte importantă din baza energetică a țării.

Institutul de Cercetări Științifice și Proiectări Mine pe Lignit SA furnizează pe piața românească servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în alte științe naturale și inginerie.

În categoria unităților de cercetare-dezvoltare care activează la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia se regăsesc și societățile, atât cele cu capital de stat, cât și cele cu capital privat. Cele mai multe societăți care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare sunt din mediul urban. La nivel regional au fost identificate 70 de firme care au ca obiect principal de activitate codurile CAEN 7211 *Cercetare-dezvoltare în biotehnologie* și 7219 *Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie*, din care 46 sunt în județul Dolj, 6 în județul Gorj, 4 în Mehedinți, 3 în județul Olt și în 11 județul Vâlcea. Din cele 70 de firme identificate care își desfășoară activitatea de cercetare-dezvoltare, doar 10 sunt în mediul rural.

2.3.6 Personalul din activitatea de cercetare-dezvoltare

Conform **Raportului de țară RIO 2017** realizat de **Observatorul European pentru Cercetare și Inovare**, România deține una dintre cele mai ridicate ponderi de cercetători care lucrează în afara țării. Lipsa de personal calificat se face simțită în sectorul TIC, al profesioniștilor din domeniul sănătății, al cadrelor didactice, al persoanelor calificate în diverse meserii, al ingineriei, al transporturilor și al distribuției.

La nivelul Uniunii Europene, în anul 2017 erau 3.067.954 persoane angajate în sectorul cercetare-dezvoltare. Cel mai mare număr de persoane angajate în sectorul C&D se află în Germania, Spania, Italia, Franța. Analiza evoluției numărului de persoane angajate în activitatea de C&D, pentru perioada 2008-2017, arată o tendință generală de creștere a indicatorului.

Personalul angajat în activitatea de cercetare-dezvoltare la nivelul Uniunii Europene

State	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UE - 28	2,463,973	2,488,453	2,541,885	2,612,978	2,677,519	2,720,602	2,783,646	2,883,419	2,955,678	3,067,954
Zona Euro (19 state)	1,772,751	1,795,706	1,837,861	1,888,457	1,936,991	1,950,168	1,978,647	2,048,768	2,102,666	2,170,557
Belgia	58,476	59,756	60,075	62,895	67,005	67,899	72,794	77,520	79,109	83,441
Bulgaria	17,219	18,230	16,574	16,986	16,758	17,545	19,335	22,492	25,060	23,290
Cehia	50,808	50,961	52,290	55,697	60,329	61,976	64,443	66,433	65,783	69,736
Denemarca	58,589	55,918	56,623	57,585	57,734	57,744	58,361	60,243	62,775	63,243
Germania	523,505	534,975	548,723	575,099	591,261	588,615	605,252	640,516	657,894	681,552
Estonia	5,086	5,430	5,277	5,724	5,855	5,858	5,790	5,636	5,772	6,048
Islanda	20,018	19,705	19,722	21,591	29,284	31,870	33,494	32,052	29,726	30,316
Grecia	:	:	:	36,913	37,361	42,188	43,316	49,658	41,790	48,226
Spania	215,676	220,777	222,022	215,079	208,831	203,302	200,233	200,866	205,873	215,713
Franța	382,653	390,214	397,756	402,492	411,780	418,141	417,129	428,643	:	434,670
Croația	10,583	11,015	10,859	10,622	10,368	10,448	10,027	10,645	11,536	11,778
Italia	221,115	226,527	225,632	228,094	240,179	246,764	249,467	259,167	290,040	291,516
Cipru	1,201	1,266	1,302	1,299	1,245	1,247	1,284	1,246	1,356	1,485
Letonia	6,533	5,485	5,563	5,432	5,593	5,396	5,739	5,570	5,120	5,378
Lituania	12,504	11,936	12,315	11,173	10,416	11,080	11,791	10,607	10,924	11,520
Luxembourg	4,652	4,711	4,972	5,191	4,743	4,975	5,243	5,227	5,312	5,322

⁹ <http://energie.gov.ro/companiile-din-subordine/institutul-de-cercetare-si-inginerie-tehnologica-proiectare-mine-pe-lignit-sa-2/>

State	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ungaria	27,403	29,795	31,480	33,960	35,732	38,163	37,329	36,847	35,757	40,432
Malta	941	911	1,102	1,363	1,431	1,356	1,444	1,422	1,505	1,481
Olanda	93,432	87,874	100,544	117,436	122,215	123,214	124,066	129,060	132,867	138,292
Austria	58,014	56,438	59,923	61,171	65,088	66,186	70,138	71,396	74,897	77,880
Polonia	74,596	73,581	81,843	85,219	90,716	93,751	104,359	109,249	111,789	144,103
Portugalia	47,882	47,097	47,616	49,599	47,554	46,711	46,878	47,999	50,406	54,995
România	30,390	28,398	26,171	29,749	31,135	32,507	31,391	31,331	32,232	32,586
Slovenia	11,594	12,410	12,940	15,269	14,974	15,229	14,866	14,225	14,403	14,713
Slovacia	15,576	15,952	18,188	18,112	18,127	17,166	17,594	17,591	17,768	19,011
Finlanda	56,698	56,069	55,897	54,526	54,047	52,972	52,130	50,367	47,429	48,999
Suedia	79,549	77,363	77,418	78,445	81,272	80,957	83,473	83,551	90,690	87,720
Marea Britanie	342,086	347,486	350,766	356,258	356,484	377,343	396,281	413,860	417,390	424,510
Irlanda	3,117	3,397	:	3,244	:	2,736	:	2,941	3,247	3,172
Norvegia	35,485	36,091	36,121	36,950	37,707	38,536	40,297	42,409	43,918	46,235

Sursa: EUROSTAT

Datele EUROSTAT arată că resursa umană activă în domeniul științei și tehnologiei din **Regiunea Sud – Vest Oltenia**, ca procent din populația activă era de doar 20,2 în anul 2013, în ușoară creștere față de anii 2011 și 2012. Comparând cu regiunea cea mai bine reprezentată din România, București – Ilfov (46,5%), procentul este la mai puțin de jumătate. Acest procent este justificat și de numărul redus de institute de cercetare și universități din Regiunea Sud-Vest Oltenia, dar și de veniturile reduse ale personalului care activează în domeniul cercetării și de resursele materiale inadecvate realizării de performanțe în domeniu.

Conform datelor statistice de la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia, **personalul din activitatea de CDI** ca procent din populația activă, în *Sectorul întreprinderilor* și în *Sectorul guvernamental* era de doar 0,03% în anul 2012, într-o ușoară creștere față de anul 2011 când înregistra 0,01%, în Sectorul învățământului superior era de 0,14% în anul 2012, iar în *Sectorul privat non – profit* de 0% în 2011.

În ceea ce privește **numărul de cercetători la nivel regional**, ca procent din total angajați la nivel național, Regiunea Sud – Vest Oltenia deținea un procent de doar 5,38 % la nivelul anului 2011 și de 4,76% în anul 2017. După cum se observă din datele statistice numărul salariaților din activitate de cercetare – dezvoltare de la nivelul Regiunii Sud- Vest Oltenia a scăzut în perioada 2005 – 2011, de la 2.569 la 2.132 în anul 2017.

În comparație cu celelalte regiuni de dezvoltare ale României, doar Regiunea Sud-Est avea un număr mai mic de cercetători în anul 2011 (1.515 salariați). Din anul 2016, însă, Regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat cel mai mic număr de salariați din activitatea de CD, ceea ce o plasează pe ultimul loc la nivel de regiuni.

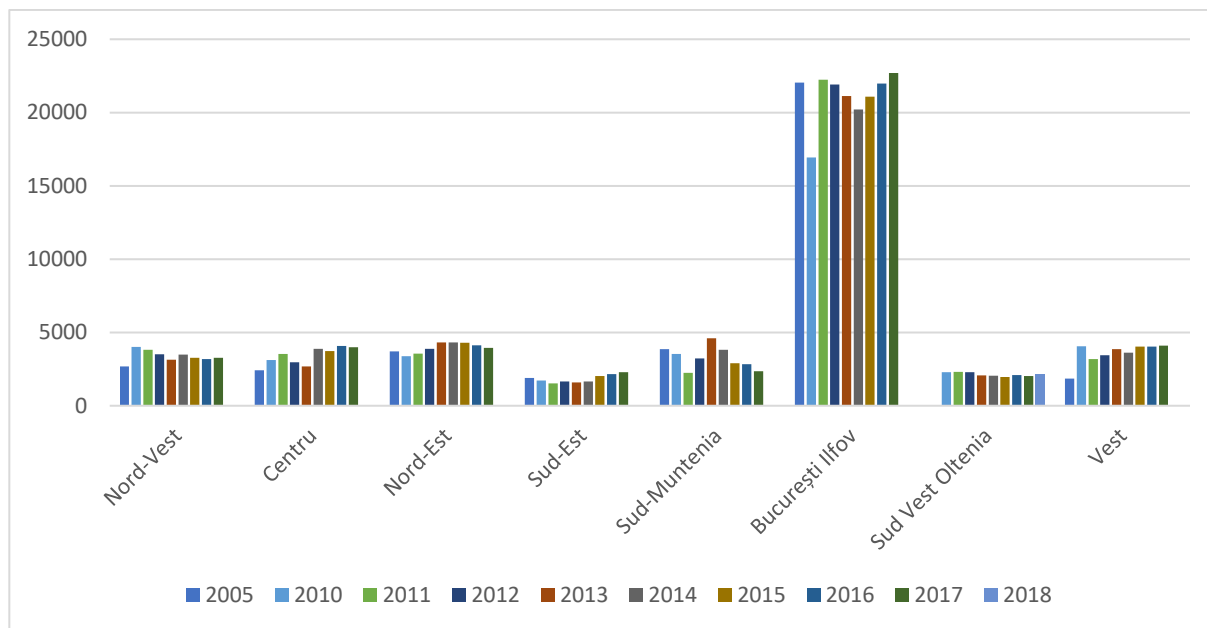
Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe regiuni, număr persoane

Regiuni	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Total	39065	42363	42674	43375	42963	43448	44386	44801
Nord-Vest	4018	3809	3503	3137	3485	3277	3175	3280
Centru	3113	3526	2973	2683	3885	3728	4072	4000
Nord-Est	3376	3561	3876	4328	4319	4298	4129	3947
Sud-Est	1713	1515	1655	1583	1656	2023	2150	2290

Sud-Muntenia	3543	2253	3236	4595	3826	2902	2836	2344
București Ilfov	16932	22234	21902	21128	20212	21088	21968	22709
Sud-Vest Oltenia	2315	2282	2076	2058	1960	2101	2025	2132
Vest	4055	3183	3453	3863	3620	4031	4031	4099

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Evoluția numărului de persoane angajate în sectorul CD, pe regiuni de dezvoltare

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În ceea ce privește repartizarea salariaților din activitate de cercetare pe județe, putem observa că **majoritatea își desfășoară activitatea în județul Dolj** (o scădere de la 2037 persoane în anul 2005 la 1889 în anul 2011 și 1788 în anul 2017), **deținând o pondere de 83,86% din total regiune la nivelul anului 2017**, și ca urmare a activității de cercetare întreprinse în cadrul centrului universitar din Craiova.

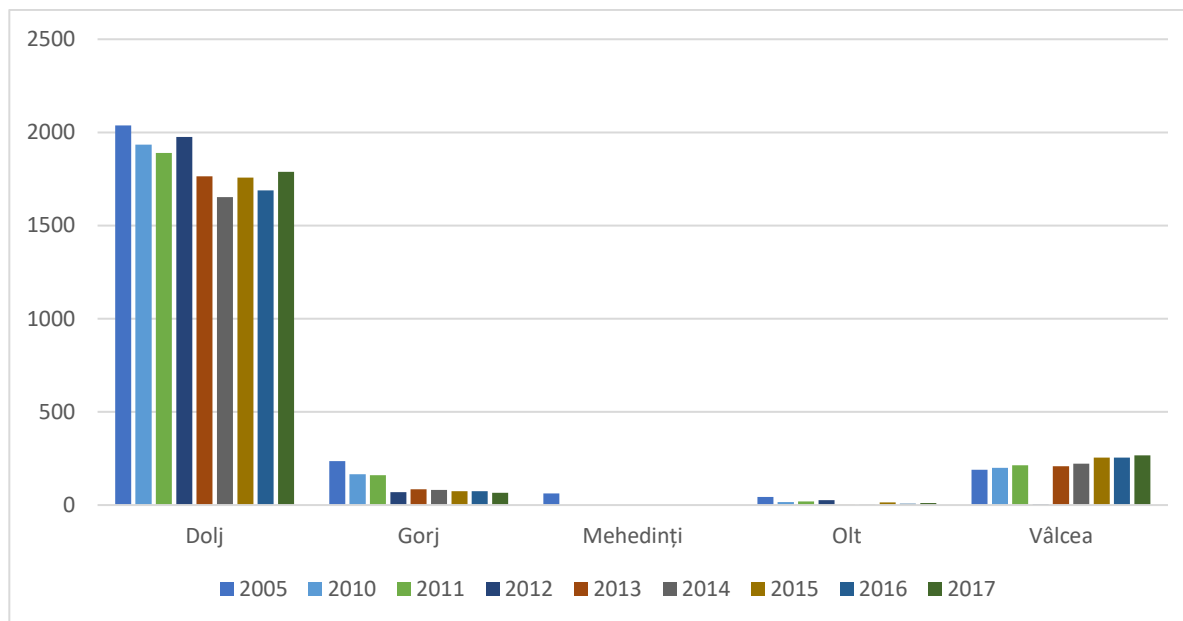
În județul Gorj, numărul de cercetători a scăzut de la 236 persoane în anul 2005, la 161 în anul 2011 și doar 66 în anul 2017 (ponderea în total regiune în acest an fiind de doar 3%). Cea mai semnificativă creștere a cunoscut-o județul Vâlcea, unde numărul de cercetători a crescut de la 190 în anul 2005, la 213 în 2011 și 267 în anul 2017 (ponderea în total regiune în acest an fiind de 12,5%). Pentru județul Mehedinți începând cu anul 2010 nu mai sunt date statistice disponibile, însă în anul 2009 s-au raportat doar 2 persoane.

Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, nr. total, pe județe

Județe	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sud-Vest Oltenia	2315	2282	2076	2058	1960	2101	2025	2132
Dolj	1934	1889	1975	1764	1653	1757	1689	1788
Gorj	166	161	69	85	82	75	74	66
Mehedinți	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	16	19	26	1	2	15	7	11
Vâlcea	199	213	6	208	223	254	255	267

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Evoluția numărului de salariați din activitatea de CD, pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Numărul de cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare :

Referitor la tipul salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, aceștia pot fi împărțiți în cercetători, tehnicieni și asimilați și alte categorii de salariați. La nivel național, numărul total de cercetători a înregistrat în perioada 2011-2017 un trend negativ, scăzând de la 30.707 persoane în anul 2010, la 27.367 în 2017. Aceași tendință de scădere este observată și la nivelul regiunilor de dezvoltare, cu excepția regiunii Sud-Est, București Ilfov, Sud-Vest Oltenia, unde sunt creșteri nesemnificative.

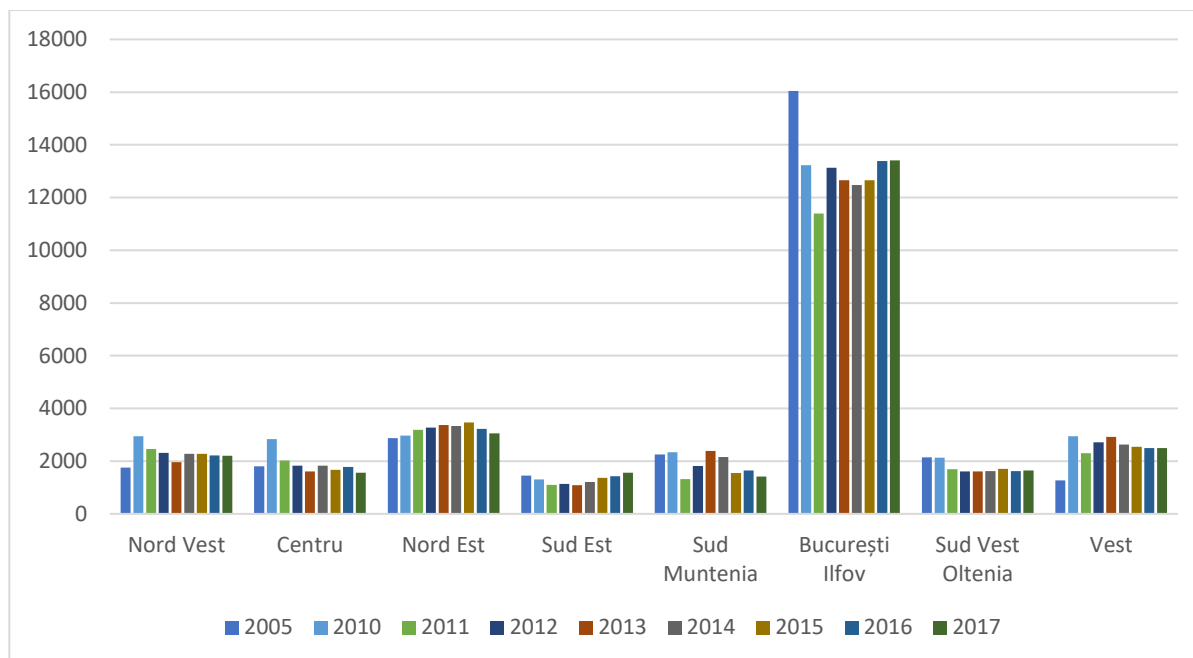
Evoluția pe regiuni a numărului cercetătorilor în perioada 2010–2015 arată că a crescut în Regiunea Nord-Est de la 2.966 persoane în 2010 la 3.470 cercetători în anul 2015 și în Regiunea Sud-Est de la 1.302 cercetători la 1.364 persoane în anul 2015. O scădere a numărului de cercetători între 2010 și 2015 s-a înregistrat în regiunile Nord-Vest, Centru, Sud Muntenia, București-Ilfov, Sud-Vest Oltenia și Vest. Se poate observa că există un decalaj major între numărul de cercetători din regiunea București Ilfov și restul regiunilor.

Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe regiuni, număr persoane

Regiunea	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Total	30707	25489	27838	27600	27535	27253	27801	27367
Nord-Vest	2952	2457	2320	1962	2280	2284	2223	2210
Centru	2842	2027	1831	1606	1831	1672	1783	1565
Nord-Est	2966	3190	3277	3373	3332	3470	3223	3056
Sud-Est	1302	1096	1133	1088	1212	1364	1426	1566
Sud-Muntenia	2342	1321	1823	2384	2160	1556	1642	1415
București Ilfov	13225	11398	13130	12652	12469	12655	13384	13411
Sud-Vest Oltenia	2127	1701	1608	1612	1625	1703	1622	1651
Vest	2951	2299	2716	2923	2626	2549	2498	2493

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Evoluția numărului de cercetători, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, cei mai mulți salariați erau cercetători: 2.142 persoane în anul 2005 (o pondere de 7,23% din totalul la nivel național), 1701 în 2011 și **1651 în anul 2017 (o pondere de 6 % din totalul la nivel național)**. Referitor la numărul total de salariați din cercetare-dezvoltare, acesta a crescut de la 1600 în anul 2005 (o pondere de 2,49 % din totalul la nivel național), la 2282 în 2011, urmând o scădere la 2132 în anul 2017 (o pondere de 4,76 % din totalul la nivel național).

În cadrul regiunii, în județul Dolj numărul total de salariați a scăzut de la 2037 (o pondere de 79,29% din total regiune) în anul 2005, la 1889 în 2011, urmând o scădere la 1788 persoane în anul 2017 (dar o creștere a ponderii în regiune la 83,86%). Numărul de cercetători, însă, cu referire la același județ, a scăzut de la 1849 persoane în 2005, la 1544 în anul 2011 și la 1479 în anul 2017. În județul Vâlcea, numărul de cercetători a crescut de la 113 în anul 2005, la 114 în 2011 și 133 în anul 2017, aceste cifre fiind în corelație și cu creșterea cheltuielilor alocate pentru cercetare - dezvoltare în județ. Referitor la numărul total de salariați din cercetare, în județul Vâlcea acesta a scăzut de la 381 persoane în anul 2005, la 213 în 2011 și 267 în anul 2017.

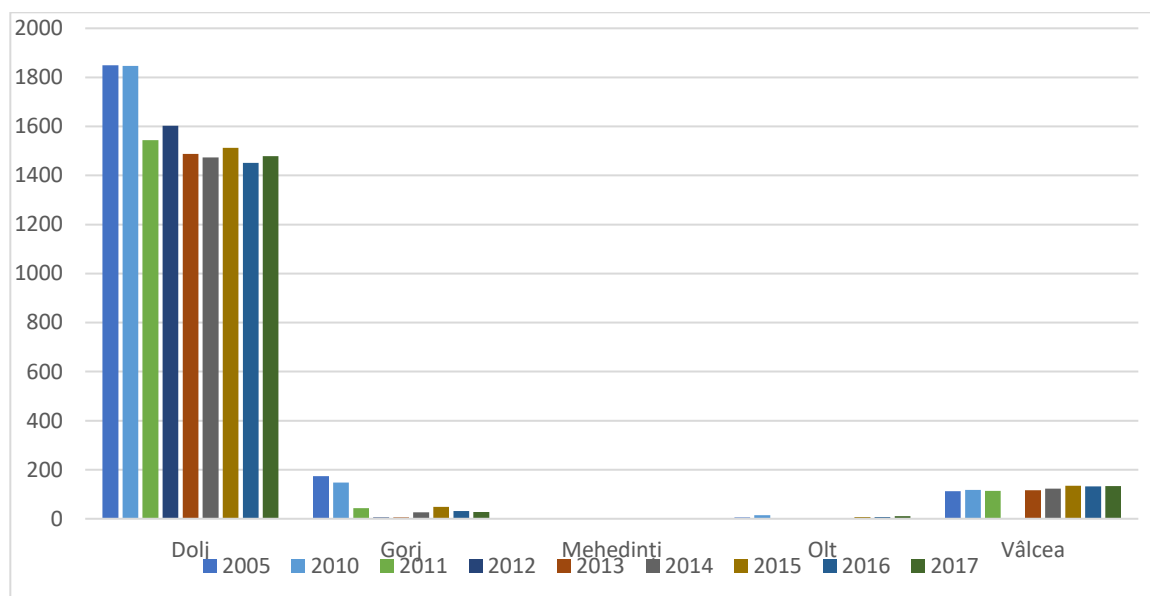
Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare, numar total, pe județe

Județe	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Dolj	1846	1544	1602	1488	1474	1512	1451	1479
Gorj	148	43	6	6	26	49	32	28
Mehedinți	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	15	:	:	1	2	7	7	11
Vâlcea	118	114	:	117	123	135	132	133
Sud-Vest Oltenia	2127	1701	1608	1612	1625	1703	1622	1651

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Analiza numărului de cercetători pe județe ale regiunii arată că județul Dolj concentrează, în anul 2017, cei mai mulți cercetători, respectiv un procent de 89,58% din totalul pe regiune, urmat de județul Vâlcea cu 8,05%. În județele Gorj și Olt ponderea cercetătorilor este sub 1%, iar în județul Mehedinți nu există nicio înregistrare.

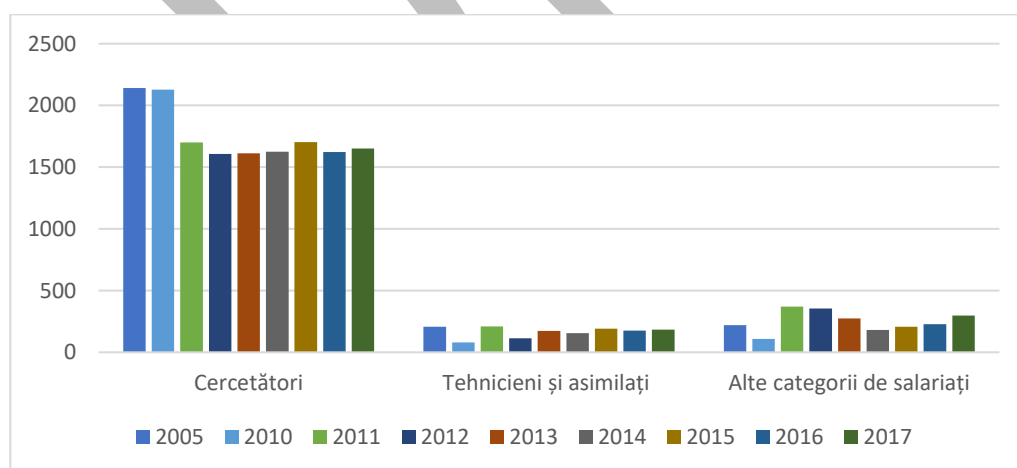
Numărul de cercetători pe județe ale regiunii 2005-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Privitor la numărul de tehnicieni și asimilați din cercetare-dezvoltare în **Regiunea Sud-Vest Oltenia**, se poate observa o scădere masivă între 2009 și 2010 cu cca 61% față de 2005, urmată de o creștere importantă în anul 2011 când a fost înregistrat un număr total de 210 salariați, însă tendința de scădere s-a manifestat în anii următori, astfel că **în 2017 erau 184 persoane.**

Numărul salariaților din activitatea de cercetare – dezvoltare după ocupație la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, 2005 – 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Activitatea de cercetare-dezvoltare de la nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia, ca și număr de salariați și cheltuieli din cercetare-dezvoltare se prezintă astfel:

Regiunea/ Județe	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare (număr persoane)	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare la 10000 persoane ocupate	Cheltuieli totale din activitatea de cercetare- dezvoltare (mii lei prețuri curente)
Sud Vest Oltenia			
2010	2315	27,8	185.945
2015	2101	26,7	399.434
2016	2025	26,6	411.810
<i>Dolj</i>			
2010	1934	72,2	41.142
2015	1757	70,6	23.669
2016	1689	70,6	27.632
<i>Gorj</i>			
2010	166	12,5	1537
2015	75	5,9	2051
2016	74	5,9	2358
<i>Mehedinți</i>			
2010	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
<i>Olt</i>			
2010	16	1,0	611
2015	15	10,0	798
2016	7	0,5	1368
<i>Vâlcea</i>			
2010	199	12,0	26.847
2015	254	16,1	82.258
2016	255	16,5	49.197

Sursa: INS, Statistica regională, 2018

2.4 Activitatea de CDI in mediul academic

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia activează 3 Universități de stat acreditate (Universitatea din Craiova – județe Dolj și Mehedinți, Universitatea Constantin Brâncuși Tg. Jiu – județ Gorj, Universitatea de Medicină și Farmacie Craiova – județ Dolj), 2 filiale locale ale altor Universități de stat din țară (USAMV București și Universitatea din Pitești – județul Olt) și 2 Universități particulare (Universitatea Spiru Haret – județe Dolj, Vâlcea; Universitatea Constantin Brâncoveanu – județ Vâlcea)¹⁰.

În ceea ce privește oferta educațională a instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate, privind numărul de facultăți, specializări, programe de licență și numărul maxim de studenți, la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia există un număr total de 19 facultăți, 133 programe de licență și pot fi școlarizați un număr de 9.611 studenți. În aceste calcule nu au fost luate în considerare și ofertele instituțiilor de învățământ particular.

¹⁰ Sursa: Ministerul Educației Naționale, Lista instituțiilor de învățământ superior de stat civile

Oferta instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate

Instituția de învățământ	Număr facultăți	Număr domenii de licență	Număr programe de licență	Număr studenți care pot fi școlarizați
Universitatea din Craiova	12	56	94	7003
Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	4	4	9	885
Universitatea Constantin Brâncuși, Tg-Jiu	4	20	24	1420
Total:	20	80	127	9308

Sursa: Prelucrare date din Hotărârea privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Lista facultăților din cadrul universitatilor de stat acreditate la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Nr.crt.	Județ	Universitate	Facultăți
1.	Dolj	Universitatea din Craiova	1.Facultatea de Agronomie 2. Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică 3. Facultatea de Drept 4. Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor 5. Facultatea de Educație Fizică și Sport 6. Facultatea de Horticultură 7. Facultatea de Inginerie Electrică 8. Facultatea de Litere 9. Facultatea de Mecanică 10. Facultatea de Teologie Ortodoxă 11. Facultatea de Științe 12. Facultatea de Științe Sociale
2.	Dolj	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	1.Facultatea de Medicină 2. Facultatea de Moașe și Asistență Medicală 3. Facultatea de Medicină Dentară 4. Facultatea de Farmacie
3.	Gorj	Universitatea "Constantin Brâncuși" din Târgu-Jiu	1.Facultatea de Inginerie 2.Facultatea de Științe Economice 3.Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administrație Publică 4. Facultatea de Științe Medicale și Comportamentale

Sursa: Hotărârea nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Activitățile de cercetare-dezvoltare se realizează în cadrul celor 3 instituții de învățământ superior, după cum urmează:

Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova are 3 centre de cercetare acreditate de CNCIS și 4 centre de cercetare aprobate în Senatul universității:

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova și acreditate de CNCIS

- Centrul pentru studii de Morfologie Microscopică și Imunologie (CCMI)

- *Centrul de Cercetare în Gastroenterologie și Hepatologie (CCGH)*
- *Departamentul de imagistică al UMF Craiova*

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova

- *Centrul de Cercetare în Reumatologie (CCR)*
- *Centrul de Cercetare a Medicamentului (CCM)*
- *Centrul de Cercetări pentru Medicina Clinică și Experimentală (CCMCE)*
- *Centrul de Cercetare în Medicina Dentară (CCMD)*

Universitatea din Craiova

Cercetarea științifică constituie o componentă de bază a activității cadrelor didactice, studenților, precum și a personalului tehnic al Universității din Craiova. Activitatea de cercetare științifică din Universitate este organizată și funcționează pe baza legislației naționale și a Uniunii Europene în domeniu, desfășurându-se la nivel de cercetare fundamentală, cercetare aplicativă, cercetare tehnologică, proiectare, expertiză, consulting, analize și determinări experimentale. Universitatea din Craiova este acreditată de CNCIS ca unitate de cercetare-dezvoltare, conform deciziei ANCS nr. 9673/17.06.2008.

Activitatea de cercetare științifică din ultimii ani s-a concretizat în ultimii ani prin:

- cercetare pe bază de granturi finanțate prin programul PN II;
- participarea la Programul Cadru 7 al Comisiei Europene de Cercetare;
- participarea la Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice, Axa prioritară 2 Competitivitate prin cercetare dezvoltare tehnologică și inovare;
- participarea la programe finanțate de alte instituții și organisme naționale și internaționale;
- cercetare pe bază de contracte cu agenți economici;
- cercetarea individuală în catedre;
- publicații (articole, tratate, monografii), în reviste și edituri recunoscute pe plan național și internațional;
- referate în cadrul pregătirii prin doctorat, teze de doctorat;
- brevete de invenții și inovații.

Unitățile de cercetare, dezvoltare și inovare din cadrul Universității din Craiova includ: INCESA, Centrele de cercetare - 51 de centre afiliate la facultăți, stațiuni CDI, alte unități CDI, cercetători asociați, ofertele CDI, transfer tehnologic.

I. INCESA - Centrul de Transfer Tehnologic funcționează în municipiul Craiova, fiind dotat cu laboratoare de cercetare în domeniile inginerie mecanică, inginerie electrică, biotehnologie și bioinginerie și știința calculatoarelor.

Centrul este structurat pe mai multe module de cercetare, conține 12 laboratoare și are funcționalitatea unui hub de cercetare. În cei trei ani de funcționare a INCESA, au fost atrase alte proiecte de cercetare aplicată, finanțate din surse europene și naționale, care totalizează 10 milioane de euro.

INCESA deservește facultățile ce fac parte din Universitatea din Craiova, precum și firmele private care au nevoie de inovație în procesul de producție sau în activitatea de prestare de servicii. Dintre instrumentele utilizate pentru implementarea acestei componente CDI, se pot enumera:

- realizarea de parteneriate cu agenți economici și organe ale administrației locale care să vizeze participări la proiecte de cercetare-dezvoltare;
- crearea unor poli de competitivitate;
- dezvoltarea în comun de programe pentru formare sau perfecționare profesională;
- dezvoltarea unor „centre CDI mixte”, în parteneriat cu agenți economici, institute naționale CDI sau cu colaboratori externi;

- integrarea colectivelor de cercetare proprii în clustere, consorții naționale și internaționale de cercetare.

II. Centre de cercetare afiliate la facultăți

Centre de cercetare afiliate la facultati:

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
Matematică și științe ale naturii	Facultatea de Științe	• Centrul de cercetare interdisciplinara si implementarea materialelor • Fizica teoretica • Cercetari avansate in informatica aplicata • Centrul de cercetare in inteligenta aplicata "Nicolae Tandareanu" • Centrul de analiza neliniara si aplicatii • Centrul de cercetare chimie analitica • Centrul de cercetare chimie aplicata • Centrul de cercetare electrochimie si coroziune • Centrul de cercetare si educatie in astronomie, ASTROED • Centrul de cercetare-inovare in turism regional • Centrul de cercetare, educatie si promovare a matematicii in stiinta, tehnica si societate, CCEPM
	Facultatea de Automatica, Calculatoare si Electronica	• Automatica neliniara. Stabilitate si oscilatii • Dezvoltare de aplicatii multimedia • Sisteme electronice avansate • Mecatronica si robotica
	Facultatea de Agronomie	• Centrul de cercetare si consultanta agricola Caracal, CONSAGRI • Centrul de cercetare pentru cultura pajistilor, conservarea biodiversitatii si agroturism (Preajba-Rânca), BIOPAJ • Centrul de cercetare pentru valorificarea terenurilor nisipoase din Oltenia, AGROTIMB • Centrul de cercetare pentru masuratori terestre si cadastru, MTC
	Facultatea de Horticultura	• Baza de cercetare cu utilizatori multipli – baza de cercetare pentru monitorizarea indicatorilor ecologici si bioeconomici ai unor specii horticole la nivel zonal, BCUM • Conservarea si valorificarea resurselor ecologice, CVRE • Centru de cercetare pentru calitatea si siguranta alimentelor, CASIALIM • Biologie de frontiera si astrobiologie, BFASTRO
	Facultatea de Inginerie Electrica	• Centrul de cercetari in domeniul ingineriei aerospatiale, CERDIAS

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
		• Electrotehnica in transporturi si sisteme de energie, ELTRES • Inginerie electrica, electroenergetica si tehnologii ecologice, IEETE • Sisteme electromecanice complexe si calitatea energiei, SEMEQ
	Facultatea de Mecanica	• Inginerie mecanica • Centrul de cercetare pentru tehnologii si materiale avansate • Materiale compozite pentru structuri statice, dinamice si biofunctionale fabricate prin metalurgia pulberilor si tehnologii conexe, ComIng
Științe Umaniste și Arte	Facultatea de Litere	• Centrul de cercetari si studii inter - si transdisciplinare, STUDITrans • Centrul de cercetare stiintifica comunicare, media, opinie publica, CCSMOP • Limbaje artistice identitare in contemporaneitate, LAIC • Diversitate lingvistica si practici discursive identitare, PRAXLingua • Centrul de cercetari argotologice, CeCArg • Centrul de studii antropologice si literare asupra imaginarului, creativitatii si limbajelor moderne si contemporane, Antropo-Lit
	Facultatea de Teologie	• Centrul de studii teologice si interreligioase, CSTI
	Departamentul pentru Pregatirea Personalului Didactic	• Centrul de cercetari psihopedagogice, CCPP
Științe sociale	Facultatea de Drept	• Centrul de cercetari juridice fundamentale, CCJF • Asociatia „Centrul de studii si cercetari de drept privat”, CSCDPC • Centrul de stiinte administrative si politici publice, CSAPP
	Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor	• Centrul de cercetari in economie si administrarea afacerilor, CCEAF • Centrul de cercetare pentru inteligenta computationala in economie si afaceri, CIBEC • Centrul de cercetari bancare si financiare, CEBAFI
	Facultatea de Științe Sociale	• Centrul de studii asupra imaginarului si rationalitatii "Mircea Eliade", CSIR • Centrul de studii istorice din Craiova, CSIC • Centrul de studii politice post-comuniste, CESPO • Centru de cercetari sociale si dezvoltare durabila, CCSDD

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
		- Centrul de cercetari filosofice, CEFI - Centrul de studii interdisciplinare "Interculturalitate si intercunoastere"
Științele Sportului și Educației Fizice	Facultatea de Educație Fizică și Sport	Centrul de studiu si cercetare a motricitatii umane

Sursa: https://www.ucv.ro/cercetare/unitati_cdi/centre_de_cercetare/centre_cercetare_afiliate.php

III. Alte unități CDI

În cadrul Universității din Craiova funcționează și alte unități de CDI:

- GRID OLTENIA
- DATA ROOM
- Centrul pentru Dialog între Știință și Teologie

IV. Stațiuni CDI:

Stațiunea Didactică (SD) Banu-Mărăcine are ca obiect de activitate instruirea practică a studenților facultăților de Agronomie, respectiv Horticultură din UCV, în paralel cu activități de cercetare-dezvoltare derulate de cadrele didactice și cercetătorii din cele două facultăți. Structura stațiunii pe ferme, dintre care un centru de cercetare-cramă și o mică fermă viticolă, asigură implementarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor întreprinse precum și exploatarea economico-profitabilă a terenurilor agricole deținute.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă (SCDA) Caracal deține o suprafață agricolă de circa 2500 ha, care oferă condiții specifice pentru derularea de activități de cercetare fundamentală și aplicativă în vederea producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare. Sectorul de dezvoltare asigură condiții specifice de transfer al rezultatelor cercetării către cele 2 ferme de producție vegetală, respectiv 3 sectoare auxiliare ce reprezintă componenta de valorificare a rezultatelor cercetării derulate la SCDA Caracal.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură (SCDP) Vâlcea dispune de un fond funciar de aproximativ 126 ha teren. Activitatea didactică derulată cu studenți de la ciclurile de masterat și doctorat se combină armonios cu cea de cercetare (fundamentală și aplicativă), dezvoltare tehnologică și inovare. Domeniile vizate sunt pomicultura și protecția mediului pentru care sunt oferite inclusiv servicii de consultanță. De asemenea, SCDP Vâlcea derulează activități în scopul producerii, multiplicării și comercializării de material săditor pomicol din categorii biologice superioare de nuc, alun, castan comestibil, măr și prun.

Universitatea "Constantin Brâncuși" din Târgu-Jiu are ca obiective principale în domeniul cercetării științifice următoarele activități:

- dezvoltarea componenței cercetării științifice la nivelul standardelor naționale și internaționale și în conformitate cu deciziile ce vor fi luate de MECT pe baza Declarației Conferinței Naționale a Învățământului Superior;
- dezvoltarea unor colective de cercetare puternice care să desfășoare activități de cercetare competitive și promovarea a cel puțin două centre de cercetare existente în categorii superioare, tip A sau excelență;
- integrarea colectivelor de cercetare proprii în consorții naționale și internaționale de cercetare;
- susținerea în continuare a activității de întregire și modernizare a bazei materiale a cercetării;

- abordarea unor teme de cercetare orientate spre rezolvarea unor probleme impuse de cerințele actuale și de perspectivă privind dezvoltarea societății românești și de actualitate pe plan mondial;
- creșterea numărului și a calității programelor și proiectelor de cercetare realizate de către colectivele de cercetare în scopul atragerii de fonduri financiare mai substanțiale pentru susținerea activității de cercetare științifică;
- susținerea financiară a perfecționării pregătirii cadrelor didactice tinere, ce desfășoară activități de cercetare, prin stagii efectuate în cadrul unor centre de cercetare cu tradiție pe plan național și internațional;
- susținerea financiară a activităților de valorificare a rezultatelor cercetării științifice realizate de cadrele didactice, respectiv pentru: participarea la manifestări științifice de prestigiu, publicarea de lucrări în reviste de prestigiu național și internațional, editarea de cărți în edituri naționale și internaționale;
- cointeresarea colectivelor de cercetare în desfășurarea unor activități competitive, prin utilizarea rezultatelor obținute în activitățile de valorificare a cercetării științifice drept criterii de bază pentru evaluarea activităților la nivelul cadrelor didactice, catedrelor, facultăților și a universității în ansamblu;
- stimularea interesului studenților pentru activitatea de cercetare științifică prin integrarea acestora în colectivele de cercetare ale cadrelor didactice, reorganizarea cercurilor științifice studențești, elaborarea unor tematici ale lucrărilor de diplomă care să includă și activități de cercetare;
- participarea la competițiile de obținere a granturilor de cercetare cu finanțare externă (NATO, CADRU-6);
- participarea la competițiile de obținere a granturilor de cercetare organizate de CNFIS și CNCSIS;
- realizarea și dezvoltarea colaborărilor în domeniul cercetării cu colective de specialiști din cadrul universităților de prestigiu din țară și străinătate;
- realizarea de proiecte de cercetare aplicativă cu parteneri economici.¹¹

Rolul digitalizării în actualul context și în sprijinirea redresării economice

Actuala criză provocată de pandemia de COVID-19 are un impact semnificativ asupra unor indicatori sociali importanți, legați de utilizarea serviciilor de internet de către cetățeni. Acest lucru nu se reflectă în cele mai recente statistici oficiale pentru 2019, astfel cum sunt raportate în DESI. În consecință, constatările DESI 2020 trebuie să fie coroborate cu presiunea exercitată asupra infrastructurii și serviciilor digitale în timpul pandemiei și cu acțiunile imediate întreprinse de statele membre. În mod similar, pe măsură ce Europa depășește treptat pandemia, redresarea trebuie să fie planificată ținând seama de învățămintele desprinse în urma acestei crize.

Acest lucru se traduce printr-o atenție deosebită acordată indicatorilor relevanți pentru o transformare digitală și o redresare economică mai puternică și mai rezilientă, și anume rețelele de foarte mare capacitate (VHCN) și tehnologia 5G, competențele digitale, tehnologiile digitale avansate pentru întreprinderi și serviciile publice digitale. România a luat mai multe măsuri specifice în domeniul digital pentru a face față crizei provocate de pandemia de COVID-19. O aplicație a Ministerului Sănătății este utilizată pentru centralizarea datelor medicale referitoare la situația cauzată de virusul SARS-CoV-2. S-a creat un site web (<https://aici.gov.ro>) pentru ca societățile comerciale să transmită electronic documentația necesară pentru acordarea șomajului tehnic. S-au creat mai multe site-uri web de informare (<https://stirioficiale.ro/>, <https://datelazi.ro/>, <https://fiipregatit.ro>, <https://cetrebuesafac.ro/>,

¹¹ <http://www.utgjiu.ro/cercetare2/legislatie/strategii/>

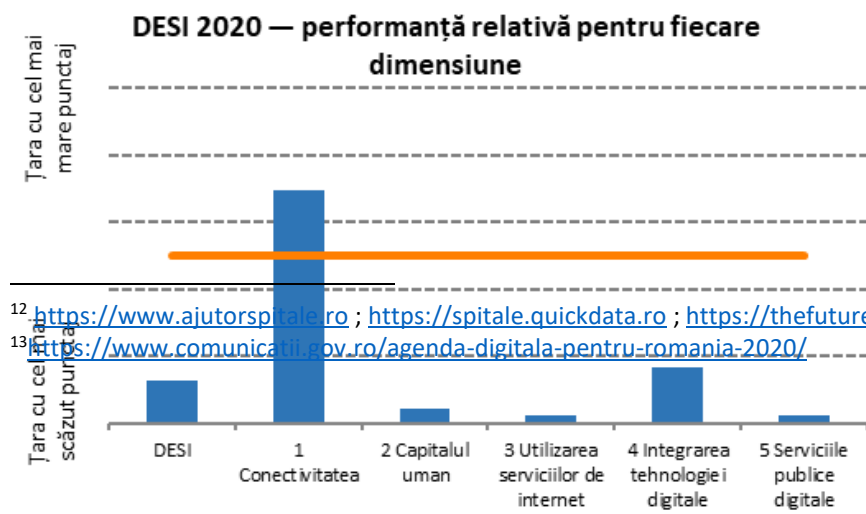
<https://diasporahub.ro/>) pentru a oferi informații clare, a spori transparența, a reduce panica, a combate dezinformarea, a explica riscurile și a furniza informații cu privire la măsurile de prevenire.

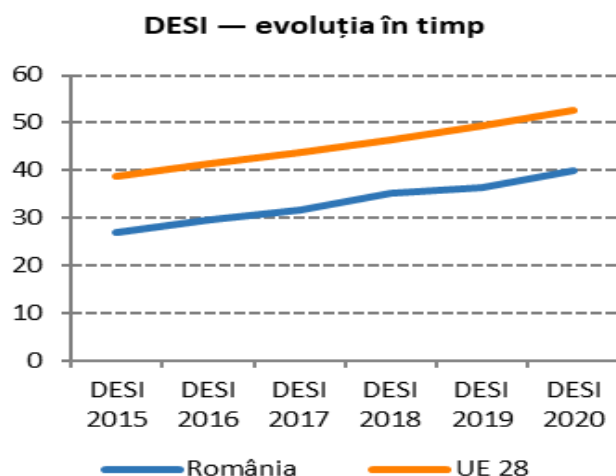
S-au creat mai multe site-uri web¹² pentru a oferi sprijin spitalelor, precum și pentru colectarea și distribuirea coerentă și în siguranță a ajutoarelor. Pe baza unei Hotărâri a Guvernului adoptate la 7 mai 2020, bugetul Ministerului Educației pentru 2020 a fost suplimentat cu suma de 150 de milioane RON (aproximativ 24 milioane EUR), pentru achiziționarea de laptopuri pentru 250 000 de copii. Obiectivul este de a asigura accesul la activități de învățare la distanță pentru elevii din medii defavorizate înscriși în unități de învățământ preuniversitar.

Privind în perspectivă, în cazul indicatorilor DESI care sunt deosebit de relevanți pentru redresarea economică după criza provocată de pandemia de COVID-19, România este foarte avansată în ceea ce privește acoperirea VHCN și se situează pe locul 14 în UE în ceea ce privește gradul de pregătire pentru utilizarea rețelelor 5G. Pe de altă parte, România a rămas în urmă în ceea ce privește indicatorii referitori la competențele digitale și are o performanță slabă în ceea ce privește digitalizarea întreprinderilor și serviciile publice digitale.

România se situează pe locul 26 din cele 28 de state membre ale UE în **cadru Indiciului economiei și societății digitale (DESI)** pentru 2020. Pe baza datelor anterioare pandemiei, performanța României a fost identică în patru din cele cinci dimensiuni DESI măsurate. Această situație este cauzată de progresele lente înregistrate în general, dar și de evoluțiile politice, întrucât în România au existat patru guverne diferite în ultimii trei ani. România înregistrează cele mai bune rezultate în dimensiunea Conectivitate, datorită utilizării ridicate a benzii largi de foarte mare viteză și disponibilității ample a rețelelor de foarte mare capacitate fixe, în special în zonele urbane. 49% dintre locuințele din România sunt abonate la servicii de bandă largă de foarte mare viteză (cel puțin 100 Mbps), România situându-se astfel pe locul 5 în UE. Cu toate acestea, digitalizarea economiei a rămas în urmă, în condițiile în care aproape o cincime dintre români nu au utilizat niciodată internetul și mai puțin de o treime au competențe digitale cel puțin elementare. România este bine poziționată în ceea ce privește absolvenții TIC, plasându-se pe locul al cincilea, cu 5,6% dintre toți absolvenții (media UE: 3,6%); cu toate acestea, în ceea ce privește serviciile publice digitale și utilizarea serviciilor de internet, performanța României este cea mai scăzută în rândul statelor membre ale UE.

În februarie 2015, România a adoptat Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 (SNADR¹³), în care sunt definite patru domenii de acțiune. Măsura în care România a realizat angajamentele prevăzute în strategie este necunoscută. De asemenea, nu este clar dacă România are în plan să evalueze punerea în aplicare a strategiei și dacă intenționează să prezinte un raport privind situația actuală.

Cu privire la **capitalul uman** și gradul de pregătire al resursei umane, România se situează pe locul 27 din cele 28 de țări ale UE, stagnând în această privință comparativ cu anul precedent.¹⁴ Nivelurile competențelor digitale cel puțin elementare și al competențelor cel puțin elementare în materie de software situează România pe locul 27 în rândul statelor membre ale UE. Mai puțin de o treime dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani au competențe digitale cel puțin elementare (58% la nivelul UE în ansamblu), în timp ce 35% au competențe cel puțin elementare în materie de software (față de o medie a UE de 61%).

În ceea ce privește competențele digitale peste nivelul elementar, România se situează pe ultimul loc în UE, cu doar 10% dintre persoane. Deși s-a înregistrat o creștere ușoară în anul precedent în ceea ce privește procentajul specialiștilor în domeniul TIC, aceștia reprezintă o proporție mult mai mică din forța de muncă decât în UE în ansamblu (2,2% față de o medie a UE de 3,9%). Specialiștii în domeniul TIC reprezintă 1,2% din totalul femeilor încadrate în muncă. În schimb, România are rezultate bune în ceea ce privește absolvenții în domeniul TIC, situându-se pe locul 5 în rândul statelor membre, cu 5,6% dintre toți absolvenții.

Ministerul Educației și Cercetării pune în aplicare Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 a României. În plus, ministerul pune în aplicare un proiect de simplificare administrativă pentru sistemul național de educație, cu un buget de 28 de milioane RON (aproximativ 6 milioane EUR) din SIPOCA (Instrumente Structurale în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă).

Proiectul „Campus Wi-Fi”, o platformă națională de internet wireless aflată deja în curs de punere în aplicare, va furniza servicii de acces la internet wireless (bazate pe Wi-Fi) pentru școli, acordându-se prioritate școlilor din învățământul secundar. Proiectul are ca obiective specifice: (i) crearea infrastructurii tehnice necesare pentru utilizarea resurselor și a serviciilor de tipul OER și WEB 2.0 în educație în cel puțin 2 000 de școli; (ii) echiparea a 4 500 de școli gimnaziale cu echipament wireless, de care vor beneficia 1 000 000 de elevi și profesori și (iii) creșterea cu 15% a proporției profesorilor care utilizează internetul prin intermediul Campusului Wi-Fi.

La 10 septembrie 2019, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, împreună cu Ministerul Fondurilor Europene și cu Ministerul Educației, a anunțat semnarea contractelor pentru două proiecte majore de digitalizare în domeniul educației: „Sistemul informatic de management al școlarității (SIMS -

¹⁴ conform lucrării „Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2020”

Catalogul electronic)” și „Platforma digitală cu resurse educaționale deschise (EDULIB - Biblioteca virtuală)”. Valoarea combinată a proiectelor este de aproape 98 de milioane EUR(13).

Primul proiect, Sistemul informatic de management al școlarității (SIMS) vizează să realizeze, într-un mediu online, managementul școlarității pe baza fluxurilor stabilite în proiectul eGOV (înscrisere online la liceu, implementarea cataloagelor electronice și evaluarea online a lucrărilor scrise la examenele naționale). Proiectul se va derula pe o perioadă de trei ani.

Proiectul EDULIB – Platforma digitală cu resurse educaționale deschise - Biblioteca virtuală - vizează crearea unei platforme digitale cu resurse educaționale deschise, în special pentru licee, facilitând accesul liber la manuale în format electronic și la alte resurse educaționale electronice. De asemenea, proiectul presupune furnizarea unui kit multimedia pentru 5 400 de școli din învățământul secundar. Proiectul se va derula pe o perioadă de doi ani. SIMS și EDULIB formează o platformă de resurse și de management pentru sistemul de educație, predare, învățare și evaluare. Proiectele SIMS, EDULIB și Campus Wi-Fi sunt acțiuni concrete pentru sprijinirea educației aflate în tranziție către o eră digitală.

România are o coaliție națională pentru competențe digitale și locuri de muncă în sectorul digital¹⁵, cunoscută sub denumirea de **Skills4IT**. Această platformă deschisă include mai multe părți interesate, întreprinderi din domeniul TIC, asociații, furnizori de servicii de formare și ONG-uri implicate în transformarea digitală și beneficiază de sprijin politic din partea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și din partea Ministerului Educației. Activitățile se concentrează pe derularea de ore de programare și TI în școli, pe organizarea de cursuri de securitate cibernetică și de evenimente educaționale. De asemenea, coaliția oferă cursuri de formare pentru a actualiza competențele digitale ale forței de muncă. Activitățile coaliției sunt conforme cu Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020, obiectivul fiind dezvoltarea competențelor digitale.

Deși există mai multe proiecte gestionate de guvern care vizează îmbunătățirea nivelurilor competențelor digitale în toată țara, rezultatele obținute până în prezent sunt limitate. Întrucât infrastructura digitală și competențele digitale sunt esențiale pentru valorificarea beneficiilor digitalizării, sunt necesare eforturi coordonate și specifice pentru îmbunătățirea competențelor digitale nu doar în școli, ci și în rândul forței de muncă și al persoanelor vârstnice.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/national-local-coalitions>

2.5 LEGĂTURI/RELAȚII CU RESTUL LUMII ȘI POZIȚIONAREA REGIUNII ÎN UE/ECONOMIA GLOBALĂ

2.5.1 Avantaje competitive: PIB/capita, productivitatea muncii

Conform [Eurostat](#) regiunea Sud-Vest Oltenia înregistra în anul 2018 un PIB regional de 15.269,36 milioane euro. Comparativ cu regiunile Uniunii Europene, PIB-ul înregistrat în anul 2018 de regiunea Sud-Vest Oltenia este comparabil cu cel al unor regiuni din Cehia precum Severozapad (15.212,99 milioane euro), din Olanda precum Drenthe (15.090,24 milioane euro) sau din Suedia precum Melersta Norrland (15.058,46 milioane euro).

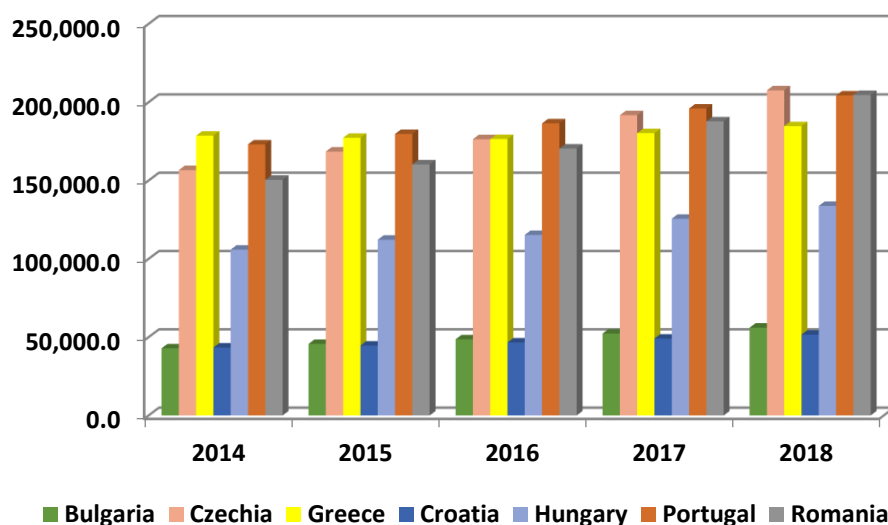
Comparativ cu PIB-ul înregistrat în regiunile din țările învecinate, Sud-Vest Oltenia înregistrează valori mai scăzute decât regiuni ca Jadranska Hrvatska (16.735,02 milioane euro) din Croația sau regiunea Slovacia Centrală (17.556,27 milioane euro) și mai ridicate decât regiuni ca Del-Alfold (12.405,1 milioane euro) sau Eszak-Alfold (12.797,88 milioane euro) regiuni din Ungaria, la granița cu România sau decât oricare dintre regiunile din Bulgaria.

La nivel național, în anul 2018, PIB-ul României reprezenta 1,5% din PIB-ul UE și era comparabil cu cel al unor țări ca Portugalia și Cehia. PIB-ul Greciei reprezenta 1,4%, cel al Ungariei 1% iar al Bulgariei 0,4%.

Milioane euro, prețuri curente

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
European Union - 27	11.781.665,0	12.213.010,9	12.550.459,6	13.046.775,6	13.485.300,2
Bulgaria	42.876,1	45.675,8	48.620,5	52.310,0	56.086,9
Czechia	156.660,0	168.473,3	176.370,1	191.721,8	207.570,3
Greece	178.656,5	177.258,4	176.487,9	180.217,6	184.713,6
Croatia	43.401,3	44.616,4	46.615,5	49.094,4	51.625,1
Hungary	105.905,9	112.210,3	115.259,2	125.603,1	133.782,2
Poland	411.163,2	430.258,1	426.555,7	467.312,9	496.360,9
Portugal	173.053,7	179.713,2	186.489,8	195.947,2	204.304,8
Romania	150.458,0	160.297,8	170.393,6	187.772,7	204.640,5

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020

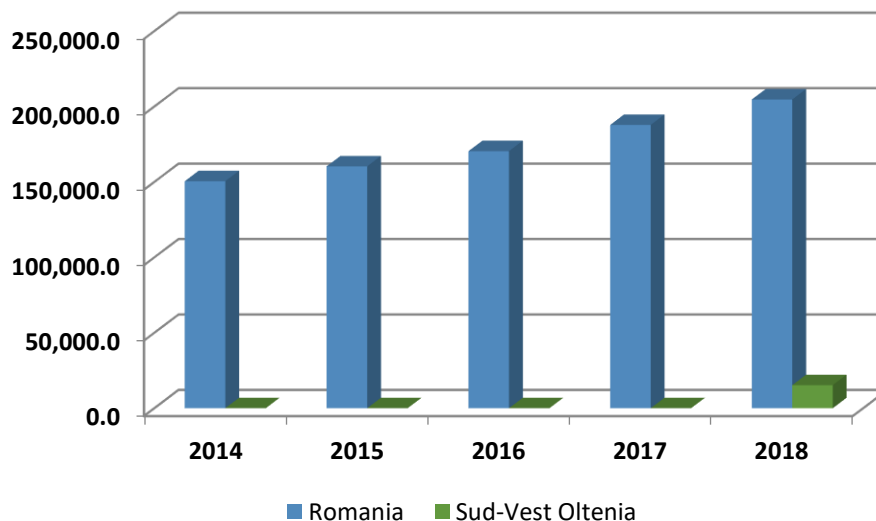
Produsul Intern Brut la nivel european si național 2014-2018, Milioane Euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10_gdp](#), 2020

Milioane euro, prețuri curente

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
Romania	150.458,00	160.297,80	170.393,60	187.772,70	204.640,50
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,30	15.269,36

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020

Produsul Intern Brut la nivel national si al regiunii Sud-Vest Oltenia, 2014-2018, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10_gdp](#), [nama 10r 2gdp](#), 2020

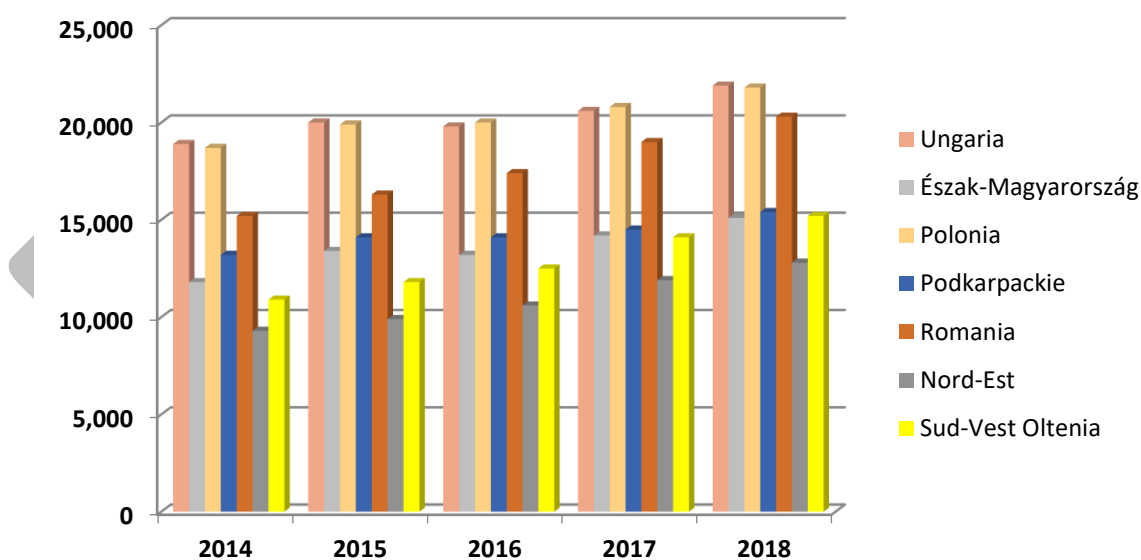
PIB/capita în 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia, era 7.900 euro și se afla, ca și în 2017, pe locul 7 între regiuni la nivel național, doar înaintea regiunii Nord-Est (6.600 euro PIB/locuitor). În funcție de puterea de cumpărare, GDP/capita în PPS în Sud-Vest Oltenia era 15.200 în 2018 (14.100 în 2017) doar înaintea regiunii Nord-Est (12.800), și reprezenta aproximativ 49% din media UE.

În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE, alături de regiunile Nord-Est (41% din media UE), Sud-Muntenia (51% din media UE), Sud-Est (54% din media UE).

PIB/capita în PPS

GEO/TIME		2014	2015	2016	2017	2018	
							% media UE
Ungaria		18.900	20.000	19.800	20.600	21.900	71
Észak-Magyarország		11.800	13.400	13.200	14.200	15.100	49
Polonia		18.700	19.900	20.000	20.800	21.800	70
Podkarpackie		13.200	14.100	14.100	14.500	15.400	50
Romania		15.200	16.300	17.400	19.000	20.300	66
Nord-Est		9.300	9.900	10.600	11.900	12.800	41
Sud-Est		13.600	13.900	14.500	15.700	16.800	54
Sud-Vest Oltenia		10.900	11.800	12.500	14.100	15.200	49

Sursa: Baza de date Eurostat [,nama 10r 2gdp](#), 2020

PIB/capita în PPS, comparația regiunii cu alte regiuni din UE, 2014-2018

Sursa: Baza de date Eurostat [,nama 10r 2gdp](#), 2020

Pentru comparație, au fost alese regiunile Észak-Magyarország din Ungaria și Podkarpackie din Polonia, datorită faptului că au valori și ponderi similare ale PIB/locuitor în PPS, raportat la media UE, asemenea regiunii Sud-Vest Oltenia.

Regiunea Észak-Magyarország din Ungaria se află pe locul 6 din 8 la nivel național și are o populație de 1.134.945 locuitori, regiunea Podkarpackie din Polonia se află pe locul 15 din 17 și are o populație de 2.085.877 locuitori iar regiunea Sud-Vest Oltenia se află pe locul 7 din 8 la nivel național și are o populație de 1.949.940 locuitori.

Valoarea Adăugată Brută (total activități) înregistrată în anul 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia reprezintă 0,11% din cea înregistrată la nivelul UE 27, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

- Milioane euro prețuri de bază -

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	Contribuția la formarea VAB național	
					2018	%
UE 27	10.554.316,50	10.936.120,30	11.228.588,60	11.663.657,20	12.047.205,90	
Hungary	89.361,93	94.382,14	97.555,64	106.292,06	112.913,73	
Észak-Magyarország	6.647,29	7.425,78	7.606,32	8.563,17	9.008,56	7,98
Poland	364.616,78	381.734,9	376.791,57	410.401,69	434.406,43	
Podkarpackie	14.273,12	14.965,23	14.690,59	15.840,5	16.994,25	3,91
Romania	133.176,7	140.928,06	152.853,4	169.988,25	184.952,13	
Nord-Vest	15.271,35	16.136,88	17.984,05	20.769,26	22.547,96	12,19
Centru	14.597,88	15.540,49	17.260,93	19.185,23	20.803,2	11,25
Nord-Est	13.464,91	14.162,28	15.445,02	17.597,36	19.229,78	10,40
Sud-Est	14.996,53	15.056,8	15.952,37	17.414,59	18.933,78	10,24
Sud - Muntenia	17.321,8	17.127,01	18.705,71	19.992,58	21.642,42	11,70
Sud-Vest Oltenia	9.672,32	10.310,61	11.060,77	12.670,68	13.800,3	7,46
Dolj	3.317,89	3.420,41	3.631,01	4.125,61	:	
Gorj	1.993,59	2.236,33	2.430,01	2.710,16	:	
Mehedinti	949,93	1.013,97	1.112,19	1.378,85	:	
Olt	1.683,44	1.706,48	1.850,19	2.162,12	:	
Vâlcea	1.727,48	1.933,41	2.037,37	2.293,93	:	
Vest	12.263,72	13.346,38	14.838,19	16.035,24	17.359,39	9,39

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3gva](#), 2020

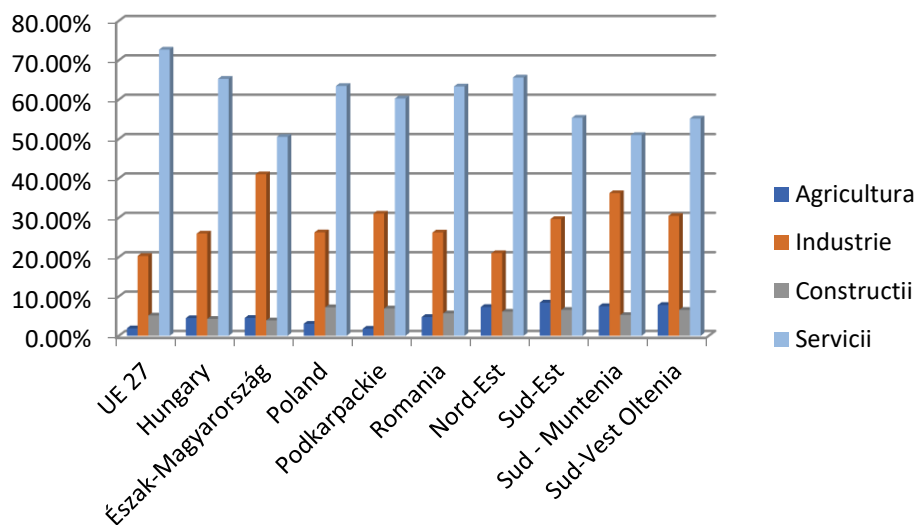
Rata reală de creștere VAB regional evidențiază scăderi ale acestui indicator față de anul anterior în anii 2014 și 2015 (scădere mai pronunțată în anul 2014) și creșteri în anii 2016, 2017 și 2018 (creștere mai pronunțată în anul 2017). În clasamentul național, în anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc din perspectiva VAB, în urma celorlalte regiuni.

% față de anul anterior

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
Romania	3,5	3,5	4,9	7,2	3,9
Nord-Vest	7,1	2,7	7,7	12,1	3,9
Centru	2,1	1,7	5,2	5,8	3,8
Nord-Est	-2,1	-3	-0,4	3,6	3,8
Sud-Est	3,9	3	2,7	4,9	3,9
Sud - Muntenia	7,6	-1,2	0,8	-0,7	4
Sud-Vest Oltenia	-4,1	-0,5	0,3	5,4	3,9
Vest	3,5	7,6	8,9	6,4	4

Sursa: Baza de date Eurostat, rata reala de creștere a VAB regional, [nama 10r 2gvagr](#), 2020

Păstrând comparația cu aceleași regiuni din Europa, Podkarpacie și Észak-Magyarország, se observă că regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează valori superioare în ceea ce privește contribuția la formarea VAB național (7,46%) spre deosebire de regiunea Podkarpacie (3,91%) din Polonia și valori inferioare față de regiunea Észak-Magyarország (7,98%) din Ungaria. În anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc în ceea ce privește contribuția la formarea VAB național.

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3gva](#), 2020

GEO/TIME	Agricultura	Industria		Constructii	Servicii
			Ind. Prelucratoare		
UE 27	1,89%	20,27%	17,15%	5,16%	72,68%
Hungary	4,49%	25,95%	23,09%	4,30%	65,26%
Észak-Magyarország	4,54%	41,02%	36,78%	3,91%	50,53%

Poland	3,05%	26,27%	20,97%	7,23%	63,45%
Podkarpackie	1,80%	31,03%	27,00%	6,93%	60,25%
Romania	4,76%	26,23%	22,02%	5,69%	63,32%
Nord-Est	7,31%	20,98%	19,61%	6,12%	65,59%
Sud-Est	8,42%	29,64%	24,45%	6,57%	55,36%
Sud - Muntenia	7,51%	36,24%	32,45%	5,27%	50,98%
Sud-Vest Oltenia	7,82%	30,43%	19,23%	6,58%	55,17%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3gva](#), 2020

Așa cum se observă, în toate țările și regiunile analizate sectorul serviciilor contribuie cel mai mult la formarea VAB. În regiunea Sud-Vest Oltenia, s-a putut constata că VAB este constituită în proporție semnificativă din aportul serviciilor (55,17%), însă acest aspect nu reprezintă un element de diferențiere și de specificitate regională. Constatăm că dezvoltarea în UE27 este caracterizată de contribuție superioară la formarea VAB a sectoarelor cumulate industrie și servicii în comparație cu regiunile rămase în urma analizate, unde contribuții superioare valorii UE27 sunt ocupate de agricultura și construcții.

GEO/TIME	Comert, transport, alimentații	Comunicații	Finanțiar	Real Estate	Profesional, științific, tehnic	Adm.	Arte
UE 27	19,27%	4,78%	4,61%	10,81%	11,10%	18,72%	3,39%
Hungary	18,30%	4,98%	3,65%	7,99%	9,87%	17,48%	2,99%
Észak-Magyarország	13,15%	1,41%	1,07%	4,96%	5,15%	22,36%	2,43%
Poland	25,46%	3,88%	4,50%	4,63%	8,29%	14,47%	2,21%
Podkarpackie	25,11%	2,11%	2,37%	5,22%	4,91%	18,20%	2,32%
Romania	20,35%	6,04%	2,70%	8,87%	8,32%	13,61%	3,43%
Nord-Est	21,36%	3,48%	1,23%	12,18%	4,97%	18,86%	3,49%
Sud-Est	21,31%	1,74%	1,11%	9,05%	4,95%	14,09%	3,11%
Sud - Muntenia	18,90%	1,00%	0,97%	9,21%	5,51%	13,05%	2,35%
Sud-Vest Oltenia	19,70%	1,87%	1,14%	9,03%	4,21%	16,59%	2,65%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3gva](#), 2020

Structura sectorului servicii, așa cum se observă, relevă o mai slabă contribuție la VAB în regiunile mai sărace a sectoarelor comunicații, financiar și a activităților profesionale, științifice și tehnice.

2.5.1 Avantaje competitive: PIB/capita, productivitatea muncii

Așa cum am arătat mai sus, regiunea de Sud-Vest Oltenia a înregistrat, în anul 2018, o valoare a Produsului Intern Brut (PIB) de 15.269,36 milioane euro, ceea ce reprezintă 7,46 % din PIB-ul României și doar 0,11% din PIB-ul UE 27. În profil temporal, la nivel regional se remarcă o creștere a valorii PIB în anul 2018 cu 39,73%, față de anul 2014.

Milioane euro

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018	Ponderea în PIB național	Creștere față de 2014
Romania	150.457,97	160.297,79	170.393,6	187.772,65	204.640,48		36,01%
Nord-Vest	17.252,99	18.354,8	20.047,76	22.942,17	24.948,21	12,19%	44,60%
Centru	16.492,13	17.676,44	19.241,66	21.192,42	23.017,72	11,25%	39,57%
Nord-Est	15.212,14	16.108,8	17.217,36	19.438,42	21.276,81	10,40%	39,87%
Sud-Est	16.942,51	17.126,27	17.782,93	19.236,53	20.949,3	10,24%	23,65%
Sud - Muntenia	19.569,52	19.481,01	20.852,22	22.084,23	23.946,27	11,70%	22,37%
Bucuresti - Ilfov	40.100,28	44.514,2	46.262,6	51.020,53	55.850,6	27,29%	39,28%
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,3	15.269,36	7,46%	39,73%
Vest	13.855,09	15.180,76	16.540,9	17.712,87	19.207,32	9,39%	38,63%

Sursa: Baza de date Eurostat [,nama_10r_2gdp](#), 2020

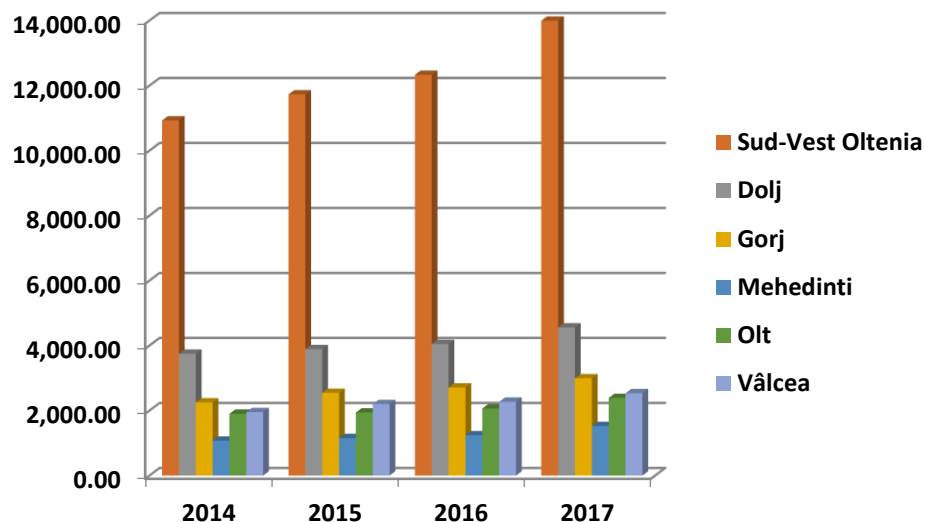
Comparativ cu restul regiunilor din România, creșterea PIB față de anul 2014 este peste media națională. În anul 2018, contribuția la formarea PIB-ului național plasează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc (7,46%) această situație manifestându-se, de altfel, pe întreaga perioadă 2014-2018. Cele 5 județe care compun regiunea Sud-Vest Oltenia au o contribuție diferită la formarea PIB-ului regional, astfel că județele Dolj și Gorj înregistrează ponderi de peste 20%, județele Vâlcea și Olt ponderi de peste 15% iar județul Mehedinți, 10% din PIB regional.

Milioane euro

	2014	2015	2016	2017	Ponderea în PIB regional	Creștere față de 2014
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,3		
Dolj	3.748,42	3.890,53	4.047,68	4.557,24	32,56%	21,58%
Gorj	2.252,28	2.543,71	2.708,85	2.993,71	21,39%	32,92%
Mehedinti	1.073,19	1.153,33	1.239,82	1.523,11	10,88%	41,92%
Olt	1.901,89	1.941,03	2.062,5	2.388,33	17,06%	25,58%
Vâlcea	1.951,64	2.199,15	2.271,16	2.533,92	18,10%	29,84%

Sursa: Baza de date Eurostat [,nama_10r_3gdp](#), 2020

Produsul Intern Brut la nivel județean, 2014-2017, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 3gdp](#), 2020

Produsul Intern Brut pe cap de locuitor, la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS), este considerat a fi cel mai potrivit indicator pentru evaluarea nivelului de dezvoltare. Așa cum am arătat anterior, în funcție de puterea de cumpărare, GDP/capita în PPS în Sud-Vest Oltenia era 15.200 în 2018 (14.100 în 2017) doar înaintea regiunii Nord-Est (12.800), și reprezenta aproximativ 49% din media UE. În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE, alături de regiunile Nord-Est (41% din media UE), Sud-Muntenia (51% din media UE), Sud-Est (54% din media UE).

PIB/locuitor în regiunea Sud-Vest Oltenia, era conform Eurostat, 7.100 euro în 2017 și 7.900 euro în 2018 (penultimul loc între regiuni) și reprezenta 24%, respectiv 26% din media UE 27 a PIB/locuitor.

PIB/ locuitor în relație cu cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare, relevă faptul că, în anul 2017, regiunea Sud-Vest Oltenia a cheltuit 14,2 euro/locuitor ceea ce reprezintă 0,2% din PIB.

	Romania	Nord-Vest	Centru	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	B Ilfov	Sud-Vest Oltenia	Vest
PIB/locuitor % din media UE 27	33	31	31	21	27	25	76	24	34
Cheltuieli Cercetare Dezvoltare % din PIB	0,5	0,24	0,26	0,17	0,07	0,34	1,2	0,2	0,39

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 2gdp](#), [rd e gerdreg](#), 2020

Singura regiune în care cheltuielile de cercetare-dezvoltare reprezintă peste 1% din PIB este regiunea București-Ilfov.

Conform Eurostat ([rd e gerdreg](#)) în regiunea Sud-Vest Oltenia, în 2017 **cheltuielile de cercetare-dezvoltare în sectorul întreprinderilor** erau de 2,6 euro/locuitor și reprezentau 0,04% din PIB. Acestea au crescut față de anul precedent când reprezentau 0,2% din PIB (1 euro/locuitor). Acestea sunt comparabile cu cele ale regiunii Nord-Est (2,1 euro/locuitor, 0,04% din PIB). Cele mai reduse cheltuieli cu cercetarea-dezvoltarea în sectorul întreprinderilor s-au înregistrat în 2017 în regiunea Sud-Est (0,4 euro/locuitor, 0,01% din PIB). Spre comparație, regiunile mai dezvoltate au cheltuit pentru cercetare-dezvoltare în sectorul întreprinderilor, peste 20 euro/locuitor (20,5 euro/locuitor regiunea Centru, 22,6 euro/locuitor regiunea Sud-Muntenia, 25,1 euro/locuitor regiunea Vest și, la mare distanță, 150,1 euro/locuitor regiunea București-Ilfov) înregistrând ponderi în PIB de 0,23%, 0,31%, 0,25% respectiv 0,67%.

Ponderea în PIB a **cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul guvernamental** în regiunea Sud-Vest Oltenia, a fost în 2017 de 0,14% (10,1 euro/locuitor), cea mai mare alocare după regiunea București-Ilfov (0,44% din PIB, 97,3 euro/locuitor) și cel mai apropiat de media națională (0,16% din PIB, 15,6 euro/locuitor). Celelalte regiuni au alocat pentru acest sector sub 0,1% din PIB (0,08% regiunea Vest, 0,09% regiunea Nord-Est, 0,05% Sud-Est, 0,03% Sud-Muntenia). Cea mai redusă pondere a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul guvernamental a avut-o regiunea Centru (0,01% din PIB, 1,1 euro/locuitor).

Ponderea în PIB a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul educației superioare poziționează regiunea Sud-Vest Oltenia (0,02%) pe antepenultimul loc între regiuni, doar înaintea regiunilor Sud-Est și Sud-Muntenia (0,01%). Cheltuielile de cercetare dezvoltare în sectorul educației superioare erau de 1,5 euro/locuitor în Sud-Vest Oltenia, 1,1 euro/locuitor în regiunea Sud-Est și 0,4 euro/locuitor în regiunea Sud-Muntenia. Ponderi mai ridicate în PIB pentru această categorie de cheltuieli înregistrează regiunile cu mari centre universitare (București-Ilfov 0,09% din PIB, 20,5 euro/locuitor, regiunea Nord-Vest 0,09% din PIB, 8,3 euro/locuitor, regiunea Vest 0,06% din PIB, 5,7 euro/locuitor, regiunea Nord-Est 0,05% din PIB, 3 euro/locuitor).

Ponderea în PIB a **cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul privat non-profit** este nesemnificativă la nivel național, activitate în acest sector înregistrând doar regiunile București Ilfov 0,9 euro/locuitor, Nord-Vest (începând cu anul 2015) 0,3 euro/locuitor și regiunea Vest (în perioada 2014-2016) 0,1 euro/locuitor.

Valoarea Adăugată Brută (VAB) reprezintă valoarea creată de factorii de producție în perioada 2014-2018, urmând aceeași linie precum valoarea nominală a PIB-ului. Acest indicator oferă o radiografie corectă a structurii economiei pe ramuri de activitate comparativ cu PIB-ul, deoarece impozitele, taxele sau subvențiile pot modifica importanța ramurilor.

Așa cum am arătat anterior, la nivel național ponderea cea mai însemnată în valoarea adăugată brută o are Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (26,23% din total VAB în 2018, din care, 22,02% industria prelucrătoare) urmată de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (20,35%), administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (13,61%), Tranzacții imobiliare (8,87%).

La nivelul regiunilor de dezvoltare, dintre regiunile mai sărace ale țării, în anul 2018, în regiunea Nord-Est ponderea cea mai mare în VAB o avea sectorul comerț cu 21,36%, urmat de Industrie cu 20,98% și Administrație publică (18,86%). În regiunile Sud-Est ponderea cea mai mare în VAB o are sectorul industrie (29,64%) urmat de sectorul comerț (21,31%) și sectorul administrativ (14,09%). Așa cum am arătat anterior, VAB (total activități) înregistrată în anul 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia reprezintă 0,11% din cea înregistrată la nivelul UE 27, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

Milioane euro prețuri de bază

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	Contribuția la formarea VAB național	
					2018	%
Romania	133.176,7	140.928,06	152.853,4	169.988,25	184.952,13	
Sud-Vest Oltenia	9.672,32	10.310,61	11.060,77	12.670,68	13.800,3	7,46
Dolj	3.317,89	3.420,41	3.631,01	4.125,61	:	
Gorj	1.993,59	2.236,33	2.430,01	2.710,16	:	
Mehedinti	949,93	1.013,97	1.112,19	1.378,85	:	
Olt	1.683,44	1.706,48	1.850,19	2.162,12	:	
Vâlcea	1.727,48	1.933,41	2.037,37	2.293,93	:	

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3gva](#), 2020

În clasamentul național, în anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc din perspectiva VAB, în urma celorlalte regiuni.

Cea mai ridicată pondere în VAB Sud-Vest Oltenia o are sectorul industrial 30,43%. Ponderea industriei prelucrătoare este de 19,23%, mai redusă decât în regiunile Nord-Est (19,61%) sau Sud-Est (24,45%). Sectorul industrial este urmat de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (19,70%), administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (16,59%), tranzacții imobiliare (9,03%), construcții (6,58%).

Chiar dacă VAB în sectorul industrial în regiune reprezintă 30,43% din VAB regional, Sud-Vest Oltenia are cea mai slabă reprezentare a industriei prelucrătoare în sectorul industrial. În regiunea Sud-Vest Oltenia, valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare reprezintă doar 63,19% din VAB sector industrie, diferența fiind reprezentată de Industria extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

GEO/TIME	Industrie	Ind. Prelucratoare	Pondere Ind. Prelucrătoare în VAB Industrie
Romania	26,23%	22,02%	83,97%
Nord-Vest	28,62%	26,06%	91,06%
Centru	33,87%	30,91%	91,27%
Nord-Est	20,98%	19,61%	93,44%
Sud-Est	29,64%	24,45%	82,47%
Sud - Muntenia	36,24%	32,45%	89,53%

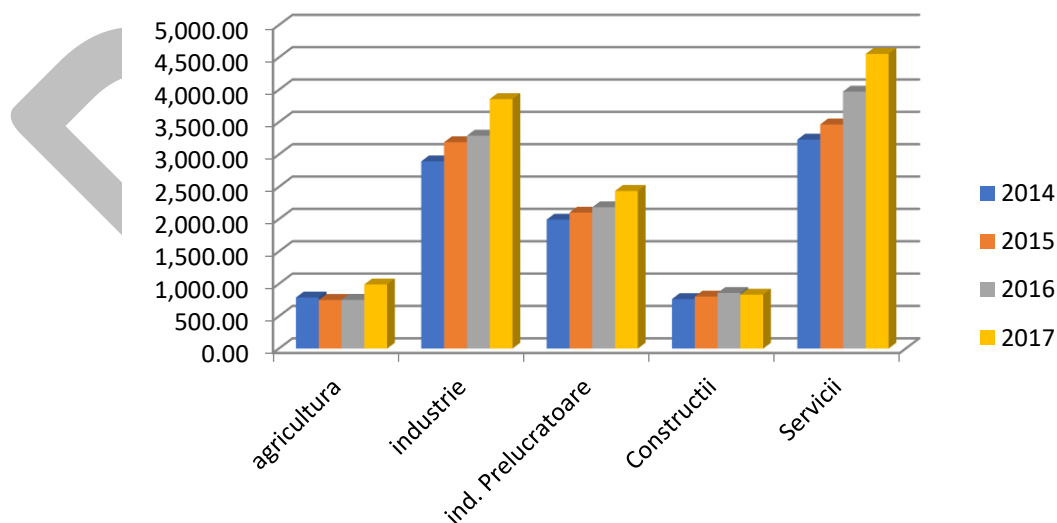
Sud-Vest Oltenia	30,43%	19,23%	63,19%
Dolj	27,00%	17,94%	66,46%
Gorj	36,76%	9,45%	25,70%
Mehedinti	24,79%	14,56%	58,74%
Olt	34,87%	33,67%	96,58%
Vâlcea	28,34%	22,30%	78,67%
Vest	31,89%	29,49%	92,49%

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Diferențele față de celelalte regiuni sunt destul de mari. În regiunea Nord-Est 93,44% din VAB sector industrie este dată de industria prelucrătoare, în regiunea Sud-Est 82,47% iar în regiunea Sud-Muntenia 89,53%. În regiunile mai bogate (Nord-Vest, Centru, Vest) valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare reprezintă peste 90% din VAB sector industrial.

Regiunile mai sărace sunt caracterizate de **ponderi în VAB regional mai ridicate pentru sectoarele agricol** (7,82% în Sud-Vest Oltenia, 7,31% în regiunea Nord-Est, 8,42% în regiunea Sud-Est, spre deosebire de 4,37% în regiunea Nord-Vest sau 4,5% în regiunea Centru) și **administrativ** (16,59% în regiunea Sud-Vest Oltenia, 18,86% în regiunea Nord-Est spre deosebire de 13,96% în regiunea Nord-Vest sau 12,77% în regiunea Vest) și **ponderi mai scăzute pentru sectoarele Informații și comunicații** (Sud-Vest 1,87%, Sud-Est 1,74%, Nord-Est 3,48% spre deosebire de Nord-Vest 6,54% sau Vest 5,45%) și **activități profesionale științifice și tehnice** (4,21% în regiunea Sud-Vest, 4,97% în regiunea Nord-Est, 4,95% în regiunea Sud-Est spre deosebire de 5,74% în regiunea Centru, 5,51% în regiunea Sud-Muntenia sau 5,40% în regiunea Vest).

Structura sectorului servicii, așa cum se observă, relevă o mai slabă contribuție la VAB în regiunile mai sărace a sectoarelor comunicații, financiar și a activităților profesionale, științifice și tehnice.

Evoluția contribuției sectoarelor la formarea Valorii Adăugate Brute în regiunea Sud-Vest Oltenia, 2014- 2017, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

La nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia, în anul 2017, pot fi observate diferențele, fiecare județ având o anumită structură a economiei pe ramuri de activitate. Județele Gorj și Vâlcea au un sector agricol mai puțin dezvoltat (contribuie cu 4,51% respectiv 5,76% la formarea VAB județean spre deosebire de Olt, care contribuie cu 12,21%).

Chiar dacă ponderea sectorului industrie în VAB a județului Gorj este de 36,76% (cea mai ridicată din regiune), doar un sfert din aceasta provine din industria prelucrătoare (9,45% din total VAB județ).

O bună reprezentare a industriei prelucrătoare o au județele Olt, Vâlcea și Dolj. Sectorul construcțiilor are o pondere mai ridicată în VAB în județele Gorj și Mehedinți.

GEO/TIME	Agricultura	Industria		Construcții	Servicii
			Ind. Prelucrătoare		
Sud-Vest Oltenia	7,82%	30,43%	19,23%	6,58%	55,17%
Dolj	8,01%	27,00%	17,94%	5,96%	59,03%
Gorj	4,51%	36,76%	9,45%	7,90%	50,83%
Mehedinți	10,27%	24,79%	14,56%	8,35%	56,59%
Olt	12,21%	34,87%	33,67%	5,21%	47,72%
Vâlcea	5,76%	28,34%	22,30%	6,35%	59,55%

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

În toate județele regiunii sectorul serviciilor reprezintă aproximativ jumătate din ponderea la realizarea VAB județean. Sectorul de servicii Comerț, transport, alimentație publică contribuie cel mai mult la formarea VAB (cu o reprezentare mai pronunțată în județele Gorj și Vâlcea), urmat de administrație publică.

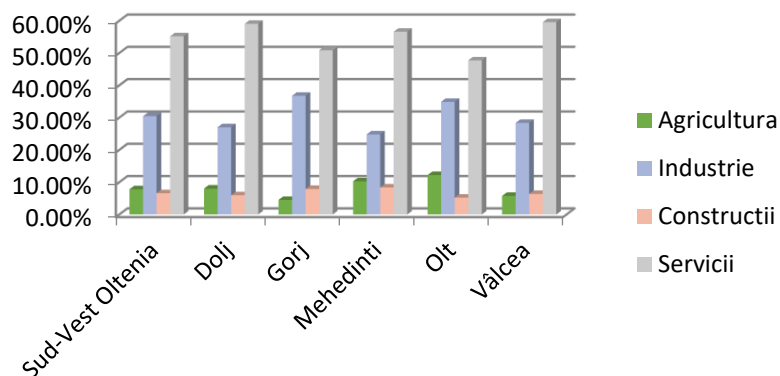
Județele Olt și Dolj au o mai bună reprezentare a sectorului comunicații iar județele Mehedinți, Gorj și Vâlcea, a sectorului imobiliar.

GEO/TIME	Comert, transport, alimentație	Comunicații	Financiar	Real Estate	Profesional, științific, tehnic	Adm.	Arte
Sud-Vest Oltenia	19,70%	1,87%	1,14%	9,03%	4,21%	16,59%	2,65%
Dolj	18,98%	2,99%	1,39%	8,68%	5,21%	17,99%	3,81%
Gorj	21,66%	0,47%	0,76%	9,10%	3,36%	14,05%	1,42%
Mehedinți	18,75%	0,61%	1,00%	10,90%	3,56%	19,99%	1,78%
Olt	13,31%	2,76%	0,99%	7,16%	3,83%	17,06%	2,61%
Vâlcea	25,26%	1,44%	1,36%	10,20%	4,15%	14,59%	2,54%

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Activitățile profesionale, științifice și tehnice, contribuie la VAB într-o pondere mai ridicată în județele Dolj și Vâlcea.

Contribuția sectoarelor la formarea VAB regionale și județene în regiunea Sud-Vest Oltenia, 2017, %

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel național era în anul 2018 de 68,7%, în creștere față de anul 2017 cu 2,08%. Regiunea cu cea mai mare rată de ocupare a resurselor de muncă este București-Ilfov (89,4%), urmată de Nord-vest (72,7%), Centru (72,3%), Vest (72,1%), Sud-Vest Oltenia (64,6%), Sud-Est (63,8%), Sud-Muntenia (61,1%), Nord-Est (57,7%). **Regiunea Sud-Vest Oltenia se afla în anul 2018 pe locul 5** din punct de vedere al ratei de ocupare a resurselor de muncă, în comparație cu restul regiunilor. Rata de ocupare a resurselor de muncă a avut o tendință de creștere aproape în toate regiunile în perioada 2014-2018.

Analiza evoluției ratei de ocupare a resurselor de muncă la nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia relevă faptul că județul în care rata de ocupare a resurselor de muncă înregistrează valori mai crescute este Vâlcea (74,4%), peste media la nivel regional și național. Restul județelor au o rată de ocupare a resurselor de muncă apropiată, sub media regiunii și a țării: Dolj (61,8%), Gorj (63,7%), Mehedinți (63,5%), Olt (62,4%).

În regiunea Sud-Vest Oltenia, rata de ocupare a resurselor de muncă pe grupe de vârstă, înregistrează pentru anul 2018, valori ridicate pentru următoarele grupe: 25-34 ani (71,7%), **35-54 ani (78,1%)**, 55-64 ani (50,5%). Grupa de vârstă cu cea mai mică rată de ocupare este 15-24 ani – 26,4%.

Din punct de vedere al mediilor de rezidență, în anul 2018, rata de ocupare a resurselor de muncă, pentru grupa de vârstă 15 ani și peste, la nivel urban (53,4%) depășește pe aceea de la nivel rural (51,9%). Evoluția ratei de ocupare la nivel urban indică o tendință de creștere în intervalul 2013-2018). În mediul rural, evoluția la nivel național a fost una de scădere în intervalul 2007-2011, urmată de o ușoară creștere în 2012, și revenire la tendința de scădere între 2013-2016.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, se observă că în anul 2018, **în regiunea Sud-Vest Oltenia rata de ocupare din mediul rural este mai mare decât aceea din urban** (51,7% vs 50,5%). Și în regiunea Nord-Est era mai mare rata de ocupare a resurselor umane din mediu rural (64,6% vs 55,3%). Pentru restul regiunilor predomină rata de ocupare în mediul urban.

Condițiile de pe piața forței de muncă s-au îmbunătățit continuu datorită creșterii economice susținute. Rata șomajului a scăzut și a atins 4,9 % în trimestrul al treilea din 2017, cel mai scăzut nivel de mai bine de 20 de ani. Creșterea ocupării forței de muncă a fost solidă, iar rata ocupării forței de muncă a crescut la 69% în trimestrul al treilea din 2017, încadrându-se în obiectivul național din cadrul Strategiei Europa 2020, de 70%. Rata de participare la forța de muncă a crescut constant începând de la jumătatea anului 2016, dar rămâne una dintre cele mai scăzute din UE.

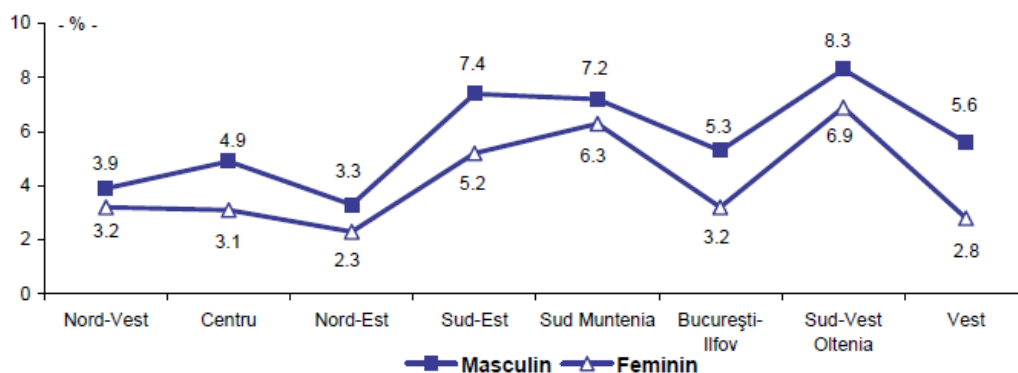
La nivel regional, rata șomajului în Sud-Vest Oltenia este cea mai mare din țară (7,3% față de o medie națională de 4% în 2017). Lucrurile nu stau mai bine nici la rata șomajului pe sexe, unde la bărbați în 2017 se înregistrează 7,8% față de o medie pe țară de 4,2%, iar în cazul femeilor 6,7% față de o medie de 3,8%.

Rata șomajului (%) pe sexe și regiuni de dezvoltare din România, 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total	5,4	5,7	5,4	5	4,8	4
Regiunea Nord - Vest	4,4	4,1	3,8	3,4	3,2	2,8
Regiunea Centru	6,2	6,3	5,5	4,7	4,4	3,5
Regiunea Nord - Est	6	6,6	6,6	6,3	6,5	5,6
Regiunea Sud - Est	6,4	6,7	6,9	6,6	6,7	5,6
Regiunea Sud-Muntenia	6,9	7,5	7,3	6,6	6,3	5
Regiunea București - Ilfov	2	2	1,9	1,8	1,5	1,4
Regiunea Sud - Vest Oltenia	8,2	8,7	8,2	8,2	8,3	7,3
Regiunea Vest	3,9	4	3,4	3	2,6	2,2
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total masculin	5,9	6,2	5,9	5,3	5,1	4,2
Regiunea Nord - Vest	4,7	4,4	3,9	3,5	3,4	2,8
Regiunea Centru	6,6	6,5	5,9	4,9	4,6	3,7
Regiunea Nord - Est	7	7,7	7,6	7,2	7,4	6,2
Regiunea Sud - Est	6,9	7,3	7,5	7	7,1	5,9
Regiunea Sud-Muntenia	7,5	8,3	8	7,2	6,9	5,2
Regiunea București - Ilfov	1,8	1,9	1,8	1,6	1,3	1,3
Regiunea Sud - Vest Oltenia	9,1	9,6	9,1	8,9	9,1	7,8
Regiunea Vest	3,9	3,9	3,3	2,8	2,4	2,1
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total feminin	4,9	5,1	4,8	4,6	4,4	3,8
Regiunea Nord - Vest	4,1	3,9	3,5	3,3	3	2,8
Regiunea Centru	5,8	6,1	5,1	4,4	4,2	3,2
Regiunea Nord - Est	5	5,4	5,4	5,4	5,5	4,9
Regiunea Sud - Est	5,9	6	6,1	6,1	6,1	5,3
Regiunea Sud-Muntenia	6,2	6,6	6,5	6	5,7	4,7
Regiunea București - Ilfov	2,2	2,1	2	2	1,7	1,5
Regiunea Sud - Vest Oltenia	7,2	7,7	7,2	7,3	7,4	6,7
Regiunea Vest	4	4	3,5	3,1	2,8	2,3

Sursa:INS baza de dateTempo-online

Șomajul a afectat în mai mare măsură bărbații decât femeile, rata șomajului în rândul populației masculine întrecând rata șomajului feminin cu 1,10 puncte procentuale (7,3% pentru bărbați comparativ cu 6,7% în cazul femeilor).

Sursa: baza de date Tempo-online, 2019

Județele cu cea mai mare pondere a șomerilor neindemnizați în numărul total al șomerilor sunt: Vaslui (92,88%), Galați (91,41%), Iași (91,14%), Brăila (90,58%), **Olt** (89,61%), **Dolj** (89,48%), Buzău (89,12%) și Satu-Mare (89,09%). La sfârșitul anului 2017, regiunea Nord – Est deținea 18,9% din numărul total al șomerilor înregistrați, urmată de regiunile **Sud – Vest Oltenia** (17,2%) și Sud – Muntenia (16,5%). Cea mai mică pondere a revenit regiunii Vest (5,3%) cu 18,6 mii șomeri.

La nivelul județelor Regiunii Sud-Vest Oltenia, cea mai mare rată a șomajului este în județul Mehedinți (9,4%), urmat de județul Dolj (8,8%) și Olt (7,4%). Județul Vâlcea are cea mai mică rată a șomajului comparativ cu restul județelor de 4,2%.

În județul Mehedinți, se înregistrează în anul 2017, cea mai mare rată a șomajului în rândul populației de sex masculin (10,5%), iar în județul Vâlcea era cea mai mică rată a șomajului pentru această categorie (3,9%).

La nivel național, în anul 2017 rata șomajului din mediul rural (5,4%), era mai mare decât rata șomajului din mediul urban (4,5%). **Cea mai ridicată rată a șomajului din mediul urban s-a înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia (7,9%), iar cea mai mică în regiunea Nord-Vest (2,9%).**

Cea mai mare rată a șomajului din mediul rural s-a înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia (7,6%), iar cea mai mică în regiunea Nord-Est (2,7%). În regiunile Nord-Est și Sud-Vest Oltenia rata șomajului din mediul urban a fost mai mare decât cea din rural, iar în regiunea Vest s-a înregistrat aceleași valori în ambele medii de rezidență (4,4%).

Resursele de muncă ale României, formate populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate, au înregistrat în anul 2018 o scădere de 1,55 puncte procentuale, de altfel, întreaga perioadă analizată înregistrează o evoluție de scădere a resurselor de muncă.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, cea mai mare resursă de muncă din anul 2018, se găsește în regiunea Nord-Est (1965,5 mii persoane), urmată de regiunea Sud-Muntenia (1813 mii persoane) și de regiunea Nord-Vest (1626,8 mii persoane). Evoluția pe regiuni de dezvoltare arată o scădere a numărului de persoane comparativ cu anul 2005 și 2010.

Regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă în anul 2018 penultimul loc cu 1204,5 mii persoane, după regiunea Vest (1150,8 mii persoane).

Pe județe, în anul 2018, cele mai multe resurse de muncă, se înregistrează în județul Dolj (398,9 mii persoane), urmat de județul Olt (243,1 mii persoane), Vâlcea cu 207,9 mii persoane, Gorj cu 203,9 mii persoane și Mehedinți cu 150,7 mii persoane.

La nivelul celor 5 județe din regiunea Sud-Vest Oltenia evoluția resurselor de muncă înregistrează același trend negativ.

Evoluția resurselor de muncă (mii persoane) pe regiuni de dezvoltare

	2014	2015	2016	2017	2018
Total	12597,7	12481,1	12562	12432,5	12238,9
Regiunea Nord - Vest	1652,3	1642,6	1659,2	1647,1	1626,8
Regiunea Centru	1490,9	1480	1490,1	1476,1	1453,9
Regiunea Nord - Est	2009,1	1995,3	2010,3	1993,7	1965,5
Regiunea Sud - Est	1566,2	1542,7	1546,1	1520,7	1489,2
Regiunea Sud-Muntenia	1899,4	1875,4	1884	1850,5	1813
Regiunea București - Ilfov	1542,4	1533,7	1545,4	1545,4	1535,2
Regiunea Sud - Vest Oltenia	1260,6	1244,1	1249,7	1231,5	1204,5
Regiunea Vest	1176,8	1167,3	1177,2	1167,5	1150,8

Sursa: INS, baza de date Tempo-online

Evoluția populației active civile (mii persoane) pe sexe, în Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia și județele componente

	Regiune/județ	2014	2015	2016	2017	2018
Total	Regiunea Sud - Vest Oltenia	886,7	858	830,4	827,7	826,9
	Dolj	284,1	275	265,1	265,8	266,1
	Gorj	142	137,6	136	135,8	135,8
	Mehedinți	114,7	111,5	104,1	104,2	103,7
	Olt	175,2	168,3	162,6	161,8	161,8
	Vâlcea	170,7	165,6	162,6	160,1	159,5

Sursa: www.insse.ro, baza de date Tempo-online

În anul 2017, un procent de 23,5% din totalul populației civile ocupate la nivel național, se regăsea în Industrie, urmată de Agricultură cu 20,8% și Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 14,6%.

La nivelul regiunilor de dezvoltare cea mai mare parte a populației activă civilă, este ocupată în Agricultură în regiunea Nord-Est (352,6 mii persoane), urmată de Regiunea Centru cu 321,4 mii persoane ocupate în Industrie, regiunea Sud-Muntenia cu 307,9 mii persoane ocupate în Agricultură, regiunea Nord-Vest cu 310,7 mii persoane ocupate în Industrie.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, populația ocupată în anul 2018 era predominantă în principal în **Agricultură** (238,6 mii persoane), urmată de **Industrie** 169,7 mii persoane (**din care 135,2 mii persoane în Industrie prelucrătoare, Comerț** 98,8 mii persoane, Construcții 65,2 mii persoane, Sănătate și asistență socială 39,6 mii persoane, Învățământ & Transport și depozitare 35,1 mii persoane.

În județul Dolj, un număr de 77 mii persoane erau ocupate în anul 2018 în Agricultură, 44,7 mii persoane erau ocupate în Industrie, 16,9 mii persoane în Construcții, 35,7 mii persoane în Comerț, 10,9 mii

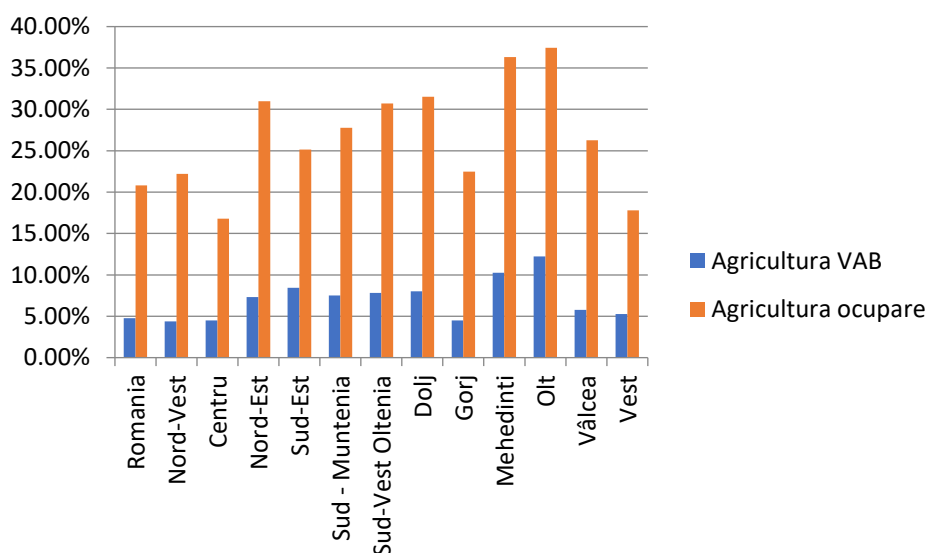
persoane în Transport și depozitare, 12,2 mii persoane în Învățământ, 13,9 mii persoane în Sănătate și Asistență Socială.

În județul Gorj, cea mai mare parte a populației este ocupată în sectorul Industrie cu 32,2 mii persoane (din care 16,6 mii persoane în Industria prelucrătoare). Următoarea activitate în care sunt ocupate persoane este Agricultură cu 28,8 mii persoane. Sectorul Construcții ocupă 16,4 mii persoane, urmat de Comerț cu 16,1 mii persoane.

În județul Mehedinți populația ocupată este preponderentă în sectorul Agricultură cu 34,7 mii persoane, Industrie 18,9 mii persoane, Comerț 9,7 mii persoane și Construcții 9,6 mii persoane.

În județul Olt, ponderea cea mai mare a persoanelor ocupate este în Agricultură, care atrage 57,3 mii persoane, urmată de Industrie cu 35,7 mii persoane, Comerț 14 mii persoane, Construcții 9,8 mii persoane. În județul Vâlcea, populația ocupată este în Agricultură 40,8 mii persoane, Industrie 38,2 mii persoane, Comerț 23,3 mii persoane și Construcții 12,5 mii persoane.

Analiza populației ocupate pe domenii de activitate evidențiază un dezechilibru între ponderea populației ocupate în agricultură și valoarea adăugată brută realizată în ramură, pentru toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Sud-Vest Oltenia are a doua cea mai ridicată pondere (30,72%) a populației ocupată în agricultură din totalul populației ocupate în regiune, după regiunea Nord-Est (30,99%), alte regiuni cu ponderi de peste 25% fiind regiunile Sud-Muntenia (27,76%) și Sud-Est (25,16), toate fiind caracterizate de ponderi ridicate ale ramurii agriculturii în VAB regional.

Sursa: Baza de date Eurostat, baza de date INS 2020, date prelucrate

La nivelul județelor regiunii, ponderi crescute ale ocupării în agricultură înregistrează județele Dolj (31,51%), Olt (37,45%) și Mehedinți (36,33%).

În ceea ce privește populația ocupată în industrie, Sud-Vest Oltenia se situează pe antepenultimul loc (21,44%) înregistrând valori similare regiunilor Sud-Est (21,01%) sau Nord-Est (19,66%). La nivelul județelor regiunii, Vâlcea, Olt și Gorj înregistrează ponderi peste media regională.

Structura economică a regiunii este reflectată și prin prisma populației ocupate în ramura prelucrătoare a industriei, unde regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă ultimul loc (17,09%), în urma regiunilor Nord-Est (17,34%) sau Sud-Est (17,89%). În interiorul regiunii, cea mai redusă pondere a populației ocupate în

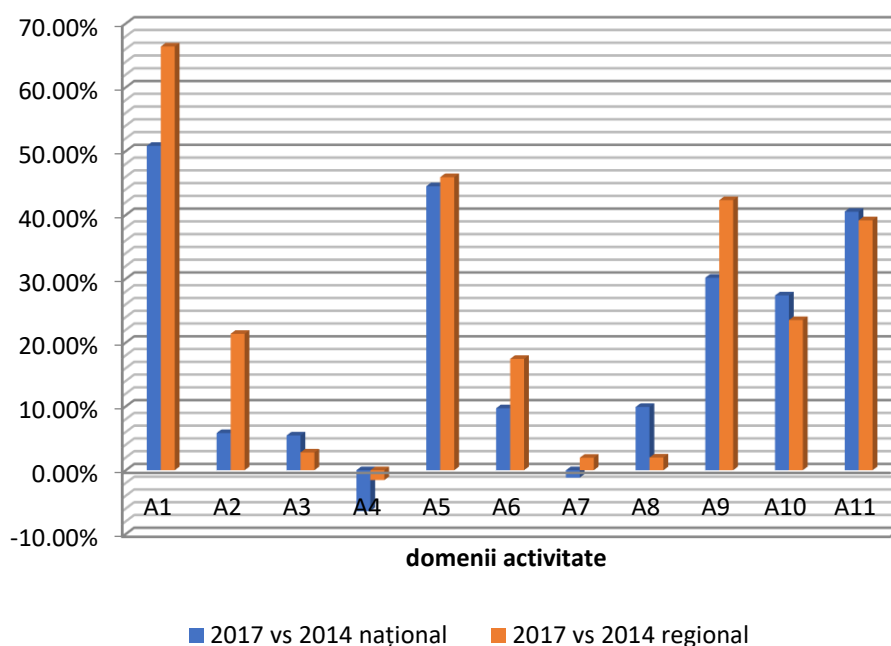
industria prelucrătoare este înregistrată de județul Gorj (11,95%) unde activitățile industriale sunt axate preponderent pe ramura extractivă.

Ponderi reduse ale populației ocupate în regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează și ramurile Comerț și transport, unde regiunea ocupă ultimul loc (19,43%) după regiunile Sud-Muntenia (20,02%) și Nord-Est (19,91%), comunicații, unde ocupă penultimul loc (0,95%) doar înaintea regiunii Sud-Muntenia (0,77%), activități profesionale și tehnice (3,64%) unde ocupă penultimul loc, doar înaintea regiunii Nord-Est (3,60%).

Ponderi mai ridicate ale populației ocupate se regăsesc în ramurile construcții (8,48%), după regiunea Sud-Est (9,19%) și servicii publice (16,59%) după regiunea Nord-Est (18,86%).

Analiza sectorială prezentată mai sus, conduce la determinarea productivității muncii, calculată ca raport între valoarea adăugată brută și populația ocupată, pe fiecare activitate a economiei.

Variația productivității muncii la nivel național și a regiunii Sud-Vest Oltenia, în anul 2017 față de anul 2014 (%)

Sursa: Elaborat pe baza date INS, date prelucrate

Față de anul 2014, în regiunea Sud-Vest Oltenia, productivitatea muncii a scăzut în domeniul Construcții (-1,54%), scădere care s-a manifestat la nivel național (-6,41%) și a crescut în celelalte domenii. În regiune, cea mai mare creștere a productivității muncii s-a înregistrat în sectorul agricol (66,39%), sectorul comerț, transport, alimentație și cazare (45,92%), activități profesionale, tehnice și științifice (42,32%).

Comparând productivitatea muncii în anul 2017 la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia cu productivitatea muncii la nivel național, putem observa că regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează valori inferioare pe toate tipurile de activități cu excepția celor aparținând sectorului Industrie.

Fără a lua în calcul regiunea București-Ilfov, Regiunea Sud-Vest Oltenia se poziționa, din punct de vedere al productivității muncii, pe locul 5 în sectoarele Agricultură (4.203 euro/persoană ocupată), Industrie

prelucrătoare (18.586 euro/persoană ocupată), Comerț, transport și alimentație (16.738 euro/persoană ocupată), Comunicații (32.504 euro/persoană ocupată). Regiunea ocupa locul 3 în sectorul Industrie (23.200 euro/persoană ocupată), locul 4 în domeniul Arte (23.777 euro/persoană ocupată), locul 6 în Construcții (12.801 euro/persoană ocupată).

Sud-Vest Oltenia ocupa primul loc din punct de vedere al productivității muncii în Activități în sectorul public (22.361 euro/persoană ocupată) și ultimul loc în sectoarele Financiar (27.232 euro/persoană ocupată), Imobiliar, Activități profesionale, tehnice și științifice (19.103 euro/persoană ocupată).

Poziția celorlalte regiuni (cu excepția regiunii București-Ilfov) indică în anul 2017, cea mai mare productivitate a muncii în regiunea Sud-Est în sectoarele Agricultură și Industrie, în regiunea Sud-Muntenia în Industria prelucrătoare, în regiunea Centru în domeniul Construcții, în regiunea Vest în Activități de comerț, transport și alimentație și în sectorul financiar, în regiunea Nord-Est în sectorul tranzacții imobiliare și în regiunea Nord-Vest în sectoarele Informații și Comunicații, Activități tehnice, profesionale și științifice, Arte.

Pe domenii de activitate la nivel național, cea mai redusă productivitate a muncii s-a înregistrat în regiunea Nord-Vest în domeniul Agricultură, în regiunea Nord-Est în Industrie, Industria prelucrătoare, Construcții, regiunea Centru în Activități de comerț, transport, alimentație și Activități în sectorul public, regiunea Sud-Muntenia în domeniul comunicații, regiunea Sud-Est în domeniul arte. Sud-Vest Oltenia, așa cum am precizat anterior, între regiuni, avea cea mai mică productivitate a muncii în domeniile Financiar, tranzacții imobiliare, Activități profesionale, științifice și tehnice.

Exceptând sectorul agricol, caracterizat, la nivel național de ponderi ridicate ale forței de muncă ocupate în domeniu raportat la VAB generată de sector, și sectorul tranzacții imobiliare, aflat la cealaltă extremă, în cadrul regiunii, în anul 2017, au fost obținute cele mai ridicate nivele ale productivității în Industrie (23.200 euro/persoană ocupată), Activități de Informații și comunicații (32.504 euro/persoană ocupată), domeniul Financiar (27.232 euro/persoană ocupată), Activități în sectorul public (22.361 euro/persoană ocupată), domeniul Arte (23.777 euro/persoană ocupată).

Euro/persoană ocupată

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
Sud-Vest Oltenia	4.203	23.200	18.586	12.801	16.738	32.504	27.232	439.839	19.103	22.361	23.777
Dolj	4.326	25.030	19.846	14.713	15.320	36.262	30.126	357.930	20.075	23.557	29.689
Gorj	4.274	32.032	16.846	12.979	23.297	25.600	25.913	1.233.450	15.974	22.658	21.428
Mehedinti	4.127	19.535	13.755	11.875	15.961	27.867	22.983	751.200	19.656	22.966	22.327
Olt	4.706	21.600	22.610	11.726	13.320	45.962	23.711	774.050	17.231	21.076	19.486
Vâlcea	3.279	17.019	16.083	11.564	16.555	18.372	28.391	233.910	22.686	20.665	19.420

- A1 agricultură
- A2 industrie
- A3 industrie prelucrătoare

A4	constructii
A5	comert, transport
A6	comunicatii
A7	financiar
A8	tranzactii imobiliare
	activitati profesionale, tehnice si
A9	stiintifice
A10	sectorul public
A11	arte

Valori ale productivității muncii, peste media regională au înregistrat județele Dolj (agricultură, industrie, industria prelucrătoare, construcții, informații și comunicații, sector financiar, activități profesionale, tehnice și științifice, activități în sectorul public și arte) Gorj (agricultură, industrie, construcții, comerț, transport și alimentație, sectorul public) Mehedinți (activități în sectorul public) Olt (agricultură, industria prelucrătoare, informații și comunicații) Vâlcea (domeniul financiar și activități profesionale, tehnice și științifice).

În județul **Dolj**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Comunicații (36.262 euro/persoană)
- Activități financiare (30.126 euro/persoană)
- Arte (29.689 euro/persoană)
- Industrie (25.030 euro/persoană)
- Industria prelucrătoare (19.864 euro/persoană).

În județul **Gorj**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Industrie (32.032 euro/persoană), mai ales pe baza industriei extractive
- Activități financiare (25.913 euro/persoană)
- Informații și comunicații (25.600 euro/persoană)
- Comerț, transport, alimentație (23.297 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (22.658 euro/persoană).

În județul **Mehedinți**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Informații și comunicații (27.867 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (22.966 euro/persoană).
- Activități financiare (22.983 euro/persoană)
- Arte (22.387 euro/persoană)
- Industrie (19.535 euro/persoană).

În județul **Olt**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Comunicații (45.962 euro/persoană)
- Activități financiare (23.711 euro/persoană)
- Industria prelucrătoare (22.610 euro/persoană)
- Industrie (21.600 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (21.076 euro/persoană)

În județul **Vâlcea**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Activități financiare (28.391 euro/persoană)

- Activități profesionale, tehnice și științifice (22.868 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (20.665 euro/persoană)
- Arte (19.420 euro/persoană)
- Informații și comunicații (18.372 euro/persoană).

2.5.2 Potențial de specializare

Din perspectiva nivelului de dezvoltare tehnologică la nivel național, în 2019 regiunea Sud-Vest Oltenia contribuie la realizarea exporturilor pe toate categoriile de tehnologie, dar este caracterizată de o pondere redusă a exporturilor de tehnologie înaltă (0,35% din totalul exporturilor de tehnologie înaltă la nivel național).

Regiunea Sud-Vest Oltenia realizează 7,78% din exportul național de tehnologie medie-înaltă, 11,33% din exportul de tehnologie medie-joasă și 2,97% din exportul național de joasă tehnologie.

Regiunea Sud-Vest Oltenia contribuie cu 6,82% la exporturile României. Ponderea exporturilor de tehnologie înaltă la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, a fost în anul 2019, de 0,24% din totalul exporturilor regiunii, sub media națională (4,57%).

Ponderea cea mai mare în regiune este deținută de exporturile de tehnologie medie-înaltă (56,46%) și de exporturile de tehnologie medie-joasă (32,39%). Ponderea exporturilor de tehnologie joasă în regiune, este de 10,91%.

Nivelul tehnologi al secțiunii/produselor	Dolj	Gorj	Mehedinți	Olt	Valcea	SVO	național	ponder e SVO în național
Exporturi de tehnologie joasă	7,20%	42,89 %	69,60%	5,33%	37,05 %	10,91 %	26,71%	2,97%
Exporturi de tehnologie medie-joasă	4,97%	36,84 %	23,86%	79,58 %	16,31 %	32,39 %	19,54%	11,33%
Exporturi de tehnologie medie-înaltă	87,48 %	19,66 %	5,79%	15,06 %	46,57 %	56,46 %	49,48%	7,78%
Exporturi de tehnologie înaltă	0,35%	0,61%	0,75%	0,03%	0,07%	0,24%	4,57%	0,35%
TDI	0,03	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	

La formarea exporturilor regiunii Sud-Vest Oltenia, cea mai mare contribuție o au categoriile:

- 87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre – 1.825.717 mii euro (15,64% din totalul național al categoriei)
- 76. Aluminii și articole din aluminii – 498.321 mii euro (46,756% din totalul național al categoriei)
- 40. Cauciuc și articole din cauciuc – 581.523 mii euro (25,148% din totalul național al categoriei)
- 73. Produse din fontă, fier și oțel – 317.508 mii euro (15,33% din totalul național al categoriei)

Indicele de specializare sectorială a exporturilor

$ISEab = (x_{ij}/X_{it}) / (x_{nj}/X_{nt})$, unde x_{ab} și x_{nb} reprezintă exporturile Regiunii i de mărfuri aparținând grupei j respectiv exportul național de produse aparținând grupei j , iar X_{it} și X_{nt} reprezintă exportul total regional respectiv exportul total național.

Calculând pentru anul 2019, domeniile de specializare a exporturilor pentru regiunea Sud-Vest Oltenia sunt:

76. Aluminii și articole din aluminii	1065784	498321	0,10594 4	0,01544 5	6,85928 2
35. Substanțe albuminoide	19234	6727	0,00143	0,00027 9	5,13086 4
28. Produse chimice anorganice	213564	64956	0,01381	0,00309 5	4,46200 3
68. Articole din piatră	95429	27445	0,00583 5	0,00138 3	4,21911 7
40. Cauciuc și articole din cauciuc	2312416	581523	0,12363 3	0,03351 2	3,68926 3
80. Cositor și articole din cositor	3247	805	0,00017 1	4,71E-05	3,63707 5
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	3945874	639656	0,13599 2	0,05718 4	2,37816 5
87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre	1167268 2	182571 7	0,38815 2	0,16916 1	2,29457 1
73. Produse din fontă, fier și oțel	2070704	317508	0,06750 3	0,03000 9	2,24944 5
XVII. Mijloace și materiale de transport	1266454 6	186581 4	0,39667 7	0,18353 5	2,16131 2
XXII. Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat	554327	77655	0,01651	0,00803 3	2,05514 3
XV. Metale comune și articole din acestea	5939298	830649	0,17659 8	0,08607 3	2,05173 4
63. Alte articole textile	409770	50813	0,01080 3	0,00593 8	1,81917
61. Articole și accesorii din îmbrăcăminte din tricotaje	606516	66592	0,01415 8	0,00879	1,61071 4
07. Legume, plante, rădăcini și tuberculi	95652	7259	0,00154 3	0,00138 6	1,11332 4
89. Vapoare, nave și structuri plutitoare	429255	29911	0,00635 9	0,00622 1	1,02224 3

Domeniile de specializare a exporturilor la nivel de secțiune în regiunea Sud-Vest Oltenia sunt:

- Grupa VII Materiale plastic, cauciuc și articole din acestea
- Grupa XVII Mijloace și material de transport
- Grupa XV Metale comune și articole din acestea
- Grupa XXII Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat

Indicele de specializare sectoriala a fortei de munca

În cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității administrative a MCI de implementare a unor acțiuni stabilite în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare tehnologică și Inovare 2014-2020”, cod SIPOCA 27, implementat de Ministerul Cercetării și Inovării (MCI) în parteneriat cu Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) și Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) în perioada august 2016 - iulie 2019 și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), au fost realizate analize bazate pe evidențe a unor domenii în cadrul cărora se pot ulterior defini nișe de specializare inteligentă la nivelul fiecărei regiuni, pe baza unei metodologii comune.

Analizele propriu-zise sunt structurate pe șapte criterii considerate relevante pentru evaluarea potențialului domeniului de a deveni specializare inteligentă în regiune, respectiv: importanța domeniului în economia regională, piața, intensitatea de inovare în domeniu, disponibilitatea resurselor umane calificate în domeniu, valorificarea unor resurse locale (altele decât cele umane, dacă este cazul), nivelul de colaborare între actorii din domeniu, gradul de sofisticare tehnologică.

Pentru fiecare dintre aceste criterii s-au dezvoltat o serie de argumente care să permită o evaluare a domeniului bazată pe evidențe.

Metodologia de colectare și analiză a datelor s-a fundamentat în două etape principale:

1. Analiza regională a contextului economic și al climatului antreprenorial pentru identificarea domeniilor cu potențial. Prin intermediul analizei datelor colectate în această etapă, a vizitelor de lucru în teren și a interviurilor nestructurate:

(a) au fost mapați stakeholderii ecosistemului regional de antreprenariat și inovare: companii cu activități inovative, investitori și finanțatori, organizații suport (facilitatori), universități și institute de cercetare-dezvoltare, organizații cu rol catalizator, reprezentanți ai societății civile, autorități publice relevante în domeniu.

(b) a fost conturată o imagine de ansamblu asupra dinamicii ecosistemului antreprenorial regional, pornind de la o serie de indicatori extrași din metodologii de analiză a ecosistemelor de antreprenariat, acreditate internațional (de ex. OECD - Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, BABSON College SUA, Comisia Europeană) referitori la capital uman, finanțare, suport, piață, cultură.

2. Analiza multicriterială Analiza potențialului domeniului automotive s-a realizat pe baza a șapte criterii: importanța domeniului în economia regională, piața, intensitatea de inovare în domeniu, disponibilitatea resurselor umane calificate în domeniu, valorificarea unor resurse locale (altele decât cele umane, dacă este cazul), nivelul de colaborare între actorii din domeniu, gradul de sofisticare tehnologică.

Argumentele în sine au fost supuse unei prime analize/ evaluări individuale, realizată de către autorii analizei concretizată într-un scor de importanță, marcat pe scala -3/-2/- 1/1/2/3 ce sugerează cât de puternic contribuie factorul respectiv la îndeplinirea criteriului și la dezvoltarea domeniului². Este important de menționat că scorul nu reflectă relevanța argumentelor, ci aprecierea privind sprijinirea (+3, +2, +1) sau, dimpotrivă, frânarea dezvoltării domeniului (-1, -2, -3).

Pentru regiunea Sud-Vest Oltenia, pe baza analizei atât a actorilor cu potențial de inovare, cât și mai larg a agenților economici de pe plan local, precum și a unor factori istorici specifici zonei, au fost identificate domeniile: **Automotive** (Piese și accesorii pentru producția de autovehicule, Piese și accesorii pentru electrotehnica, Sisteme electrice pentru transport feroviar) și **Industria aluminiului** (Produse și aliaje din aluminiu)

Potențialul de specializare inteligentă în domeniul automotive

Domeniul Automotive, ce include realizarea de componente pentru mașini, cum ar fi: motoare, caroserii, cabluri și conductori, piese de interior, piese din plastic, aluminiu și metale, cutii de viteze, rulmenți și componente de transmisii, componente electronice și mecatronice, aplicații software pentru industria automotive.

Importanța domeniului în economia regională

(medie criteriu 1,33)

Cifra de afaceri în domeniul automotive, a înregistrat un trend crescător. În anul 2016, în România, din 25 de mld. euro cifră de afaceri în automotive, aproape 40% a fost realizată de către companiile localizate în regiunile Vest, Centru, Sud Muntenia și Sud-Vest Oltenia (10 mld. de euro cifră de afaceri). În Regiunea Sud Vest Oltenia, cifra de afaceri generată de sectorul automotive în anul 2014 a fost de 9 mld. euro, în creștere cu 12% față de anul 2013.

Profitul înregistrat în 2015 de companiile din domeniul automotive a fost de 2 mld. euro, în creștere cu 30% față de anul 2011.

În regiunea Sud-Vest Oltenia există actori relevanți în domeniul automotive, recunoscuți la nivel internațional. La sfârșitul anului 2016, în regiunea Sud Vest Oltenia activau 11 companii multinaționale cu principalul domeniu de activitate Automotive.

Principalul jucător de pe piața de automotive, Ford România, a urcat de la 2,6 mld. euro în 2010, la 5,1 mld. euro anul 2015. Ford România ocupa locul 4 în topul exportatorilor din industria automotive, primul loc fiind ocupat de Renault România.

Una dintre cele 3 fabrici de producere și ansamblare a autovehiculelor din România (Ford România) este în regiunea Sud Vest Oltenia. România găzduiește 3 din cele 230 de fabrici de producere și ansamblare a autovehiculelor, ce se regăsesc la nivel european – dintre aceste 1 fiind în Sud Vest Oltenia.

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, primele 2 firme ca mărime au aproximativ 6.000 de angajați, iar restul firmelor depășesc 15.000 de angajați, conform datelor din anul 2016. La nivel european 2.5 mil. de persoane lucrează în industria automotive. La nivel național se regăsesc 600 de firme care au ca domeniu de activitate industria automotive și au 168.689 de angajați.

Cu o sumă de 1.5 miliarde de euro investită în fabrica de la Craiova începând cu anul 2008, Ford România a ajuns la un total de 6300 de angajați, care lucrează atât în Fabrica de Asamblare Vehicule cât și la Fabrica de Motoare. Aproximativ 3400 dintre aceștia au fost angajați în ultimii trei ani pentru a sprijini producția noilor EcoSport și Puma.

Investițiile în departamentele de R&D din industria automotive în regiunea Sud-Vest Oltenia, au însumat 570 de milioane de euro, suma reprezentând investiții în special în re tehnologizarea liniilor de producție. Investițiile în departamentele de R&D din industria automotive ocupă locul 1 la nivel european având o pondere de 27 % dintr-un clasament a primelor 10 industrii care primesc bani pentru cercetare, dezvoltare și inovare. La nivel european, în anul 2015, investițiile în departamentele de R&D din industria automotive au însumat 50 de mld. euro, depășind Japonia care a investit 29 mld. de euro și S.U.A care a investit 17 mld. euro.

Ford și-a asumat angajamentul de a electrifica gama sa de modele vândute în Europa, Puma fiind unul dintre cele 14 modele electrificate care vor fi disponibile pentru clienții europeni până la finalul anului 2020. Această listă este deschisă de noul SUV Ford Mustang Mach-E, vehicul 100% electric.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2017, sunt active 5 parcuri industriale ai căror membrii activează, cu preponderență, în domeniul automotive și sectoarele conexe.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, 14 din cei 156 de membri ai ACAROM - Asociația Constructorilor de Automobile din România sunt firme din sectorul automotive și companii cu activități de CDI.

Piața

(medie criteriu 1,66)

Piața globală de componente auto se estimează că va înregistra o creștere de la 406 mld. euro în 2010 la 664 mld. euro în 2025.

În septembrie 2018, Uniunea Europeană a fost afectată de punerea în aplicare a normelor stricte de certificare a noilor modele de mașini, procedura de testare armonizată la nivel mondial a vehiculelor ușoare (WLPT). Aceste reguli mai stricte au condus în special la blocaje pentru producătorii de automobile, aprobările întârziate generând o lipsă de modele disponibile la dealeri. Prin urmare, clienții și-au întârziat cumpărăturile, lucru care a avut un impact direct asupra numărului de înmatriculări (-23,5% în septembrie 2018).

Pe lângă aceste bariere tehnice și administrative, s-a prefigurat o tendință negativă la nivelul consumatorilor din zona euro încă de la începutul anului 2018. Acest lucru descurajează consumatorii să cumpere vehicule noi, mai ales în condițiile în care stimulentele pentru a trece la consumul de energie ecologică scad simțitor.

Piața americană este, de asemenea, afectată de o cerere mai redusă (-1,1% la sfârșitul lunii octombrie 2019, în special pentru berline și alte mașini). Această tendință continuă să afecteze activitățile producătorilor de automobile. În mod firesc, dezvoltarea și veniturile furnizorilor de automobile sunt puternic afectate de această încetinire.

Raționalizarea costurilor de producție și a evoluțiilor tehnologice legate de constrângerile de mediu impuse producătorilor de mașini au repercusiuni asupra întregului lanț de aprovizionare. Acest lucru este valabil în special pentru cheltuielile de cercetare și dezvoltare. Acest lucru poate duce la fuziuni și achiziții pentru a raționaliza costurile respective și a aduce pe piață tehnologii decisive cu impact asupra peisajului industriei auto. (Sursa: Ecomonica.net).

Unul dintre actorii relevanți din domeniu Ford are sediul în Regiunea Sud Vest Oltenia.

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, se regăsesc câteva brand-uri internaționale, cum ar fi Ford B-Max, produs exclusiv în România, care a atins pragul de peste 170.000 de unități produse și vândute, în perioada 2013-2016. În anul 2015 au fost produse 47.967 unități Ford B-MAX, în anul 2014 au fost fabricate 52.829 exemplare, iar în anul 2013 un total de 68.339 modele B-MAX.

În anul 2016, s-au vândut 85 milioane de mașini noi în lume, dintre care 25 de milioane în China și 17 milioane în SUA.

În 2019, **Ford a atins în România o cotă de piață de 8.6%, cu un total de 16.168 de vehicule înmatriculate**, clasându-se pe prima poziție în topul vânzărilor mărcilor de import. De asemenea, Ford și-a păstrat pentru al patrulea an consecutiv poziția de lider în segmentul vehiculelor comerciale.

Ford a început în octombrie 2019 producția de serie a **noului Ford Puma** la uzina de ultimă generație din Craiova, pentru a răspunde cererii clienților din segmentul cu cea mai rapidă creștere din industria auto. Oferit cu tehnologia avansată de propulsie electric EcoBoost Hybrid de 48 de volți, este **cel mai avansat**

vehicul din punct de vedere tehnologic fabricat vreodată în România și primul cu tehnologie hibridă integrată. (Sursa: Ford.ro)

În prezent, mai mult de unul din cinci vehicule Ford vândute în Europa este SUV, iar vânzările au crescut cu peste 19% în 2018. Noul Puma va fi comercializat pe toate piețele europene Ford.

Conform analizei pieței auto din România, realizată de APIA (Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile) anul 2019 a fost al 7-lea an de creșteri consecutive a achizițiilor de autovehicule în România. Dintre acestea 161.562 noi, în condițiile în care, în comparație cu anul 2018, cele noi au înregistrat în anul 2019 o creștere de 23,4%. Ponderea achizițiilor de autoturisme noi în total piață a crescut cu 5 puncte procentuale (de la 21,7% la 26,7%). În aceste condiții și creșterea cifrei de afaceri din comerțul cu autovehicule a înregistrat (conform datelor INS la 11 luni din 2019) o creștere de 7,8%.

În ceea ce privește evoluția autoturismelor verzi, achiziția acestora a înregistrat creșteri semnificative în ultimii 5 ani (dublări ale volumelor), acestea fiind și mai mari în ultimii doi ani. Spre exemplu, în anul 2019, creșterea segmentului de autoturisme electrice a fost de 150,3% (de 2,5 ori), comparative cu 2018, iar pe cele hibride + 79,7%.

Pe parcursul anului 2018, înmatriculările de autovehicule cu motor alternativ în Uniunea Europeană au crescut semnificativ (+ 30,4%). Vehiculele cu încărcare electrică (ECV) conduc această creștere cu cel mai mare câștig procentual (+ 38,2%), condus în special de o ascensiune a segmentului electric al bateriei (+ 53,2%).

Norvegia rămâne cea mai mare piață pentru vehiculele electrice cu baterii (BEV) din Europa, cu 46.143 de unități înregistrate în 2018, urmată de Germania și Franța.

Vehiculele electrice hibride (HEV) au înregistrat, de asemenea, rezultate foarte bune (+ 35,6%) anul trecut, reprezentând mai mult de jumătate din toate înmatriculările APV. Cererea de hibridi a crescut a apărut întreaga UE în 2018, cu fiecare dintre cele cinci mari piețe înregistrând o creștere cu două cifre.

Cererea de autovehicule pe gaz natural și cu gaz GPL a crescut cu 11,2% anul trecut. Italia a fost în continuare cea mai mare piață pentru aceste vehicule, deși volumele au rămas destul de stabile (+ 0,1%) acolo în 2018. Cu toate acestea, anul trecut atât Spania (+ 323,8%), cât și Germania (+ 90,1%) au înregistrat o creștere semnificativă a înregistrărilor de autovehicule care circulă pe GPL și gaze naturale.

Pe piața europeană, vânzările de autoturisme noi au urcat cu 6% în 2016, până la 12 milioane de unități. China a fost, de departe, cea mai mare piață, cu 25.5 milioane de mașini, cu trei milioane de unități mai mult decât în anul 2015. Piața americană a fost pe locul secund, cu 17.55 milioane de mașini noi vândute, iar Japonia a fost pe trei, cu 4,8 milioane mașini. Următoarele locuri au fost ocupate de Germania, India, Marea Britanie și Franța.

În anul 2016, în Regiunea Sud Vest Oltenia, cele mai importante firme din domeniul automotive au coroborat o cifră de afaceri de peste 6 mld. de euro. Conform Asociației Europene a Producătorilor de Autovehicule (ACEA), cifra de afaceri anuală realizată de către companiile europene din domeniu s-a ridicat în anul 2013 la peste 843 miliarde de euro, reprezentând 6,6% din produsul intern brut comunitar. Industria auto se numără printre domeniile economice cu o pondere ridicată a valorii adăugate brute (154,3 miliarde euro în anul 2013, la nivelul Uniunii Europene). La nivel național, cifra de afaceri a producătorilor de componente auto s-a majorat de la 3.8 miliarde de euro cât reprezenta în 2005, la peste 20 miliarde euro în 2015.

Printre cele mai importante firme din domeniul automotive la nivelul regiunii SudVest Oltenia, se regăsesc: S.C. Ford Romania S.A, Pirelli Tyres România S.R.L, S.C. International Automotive Components

Group S.R.L, S.C. Kichhoff Automotive Romania, S.C. Altur Slatina S.A, S.C. Novel Industrie SRL. Sectorul automotive înregistrează la nivel european, cele mai multe investiții private în cercetare și inovare (28 mld. EUR în 2014) și este un factor esențial pentru inovațiile tehnologice. Electronică, ingineria mecanică și ingineria electrică, tehnologia informației, industria oțelului, chimică, a maselor plastice, a metalelor și a cauciucului reprezintă domenii cheie pentru această industrie (20% din oțelul UE și 36% din producția de aluminiu este direcționată către producția de automobile). (Ove Grup & Partners, "Analysis and Evidence Base of the R&D&I Market in Romania", Final Report 2017).

Între anii 2005-2016, compania Pirelli a investit în regiunea Sud Vest Oltenia peste 555 de milioane de euro.

Anvelopele Pirelli sunt concepute pentru a atinge cele mai înalte standarde în ceea ce privește performanța, siguranța și aderența. Cu aproximativ 30.000 de angajați, 19 fabrici situate în 13 țări, cu peste 12.500 de puncte de vânzare în peste 100 de state, Pirelli a ales să investească în România din anul 2005 dezvoltând la Slatina un proiect de tip greenfield. În toți acești ani au fost create la Slatina peste 3.500 de locuri de muncă, iar fabrica de la Slatina este astăzi una dintre cele mai moderne fabrici de anvelope pentru autoturisme din cadrul Grupului Pirelli. Fabrica fiind echipată cu tehnologie de producție de ultimă generație, destinată realizării anvelopelor performante din gama Premium, unde Pirelli este lider: Premium & Prestige Summer, Winter și Runflat.

Pe lângă fabrica din Slatina, Grupul Pirelli desfășoară în România o serie de activități sociale și culturale. Printre acestea se numără parteneriatul cu Universitățile din Craiova și București ce vizează punerea în practică a unor inovații tehnologice.

Compania este dedicată cercetării și dezvoltării, un domeniu în care investește aproximativ 4 % din veniturile sale totale și 6,5 % din veniturile sale din produse vârf de gamă, unul dintre cele mai ridicate niveluri din industrie, ceea ce permite Pirelli să dezvolte în mod constant sisteme inovatoare și de înaltă tehnologie pentru producția anvelopelor sale.

Pirelli detine un portofoliu de aproximativ 6.100 de brevete și în prezent are un centru de cercetare și dezvoltare în Italia și 12 locații pentru tehnologie în lume, cu aproximativ 1.800 de cercetători angajați. Producția de mașini de pasageri în Uniunea Europeană a scăzut în 2018 deoarece cererea internă a slăbit pe fondul încetirii creșterii economice și a perturbării cauzate de introducerea noului Test de emisii WLTP. Drept urmare, producția pe parcursul întregului an a fost de 16,1 milioane de unități, în scădere cu 2,1% în comparație cu producția din 2017. Cu toate acestea, UE și-a menținut poziția ca al doilea cel mai mare producător de autoturisme din lume, reprezentând 20,5% din producția globală de autoturisme în 2018.

Analizând principalele țări producătoare de mașini din Europa de Vest, producția a crescut doar ușor în Franța (+ 0,4%), dar a scăzut puternic în Italia (-10,2%), Germania (-9,9%) și Regatul Unit (-9,7%). an.

În Europa Centrală, România (+ 29,7%) și Slovacia (+ 9,8%) au înregistrat creșteri puternice, însă în 2018 producția auto a scăzut în Polonia (-14,9%) și Ungaria (-3,7%). (ACEA)

În România s-au produs 471.711 autoturisme în 2018 și 363.653 autoturisme în 2017.

Rezultatele comerciale generale pentru anul 2018 arată o ușoară scădere a volumului exporturilor auto din UE (-1,6%) și o creștere substanțială a importurilor (+ 9,3%). O dinamică similară a fost observată în termeni valorici. După ce a atins un maxim de 131,6 miliarde de euro în 2017, valoarea exporturilor auto din UE a scăzut la aproximativ 128 de miliarde de euro în 2018 (-2,9%). În același timp, valoarea importurilor a crescut cu 2,8%, ajungând la 46 de miliarde de euro - cel mai mare total înregistrat până în prezent.

Cu toate acestea, comerțul internațional de autoturisme a generat un excedent mare pentru Uniunea Europeană anul trecut, care se ridică la aproape 82 de miliarde de euro - deși a scăzut cu 5,8% față de 2017.

În 2018, Statele Unite au rămas principala destinație de export pentru mașinile construite în UE, în ciuda unei ușoare scăderi atât a volumului (-1,8%), cât și a termenilor valorici (-2,8%). SUA au reprezentat 29% din valoarea totală a exportului UE, urmată de China (17,5%) și Japonia (6,6%). Împreună, aceste trei țări au constituit mai mult de jumătate din valoarea totală a exportului UE de autoturisme anul trecut.

În ceea ce privește cei mai mari șase parteneri comerciali ai UE, au crescut doar exporturile către Japonia și Coreea de Sud (atât ca volum, cât și ca valoare). Spre deosebire de aceasta, volumul exporturilor auto în China, Elveția și Turcia a scăzut, în special, pe parcursul anului 2018. (Sursa: ACEA-Economic and Market Report EU Automotive Industry).

Intensitatea de inovare în domeniu

(medie criteriu 1,54)

Sectorul auto oferă locuri de muncă directe și indirecte pentru 13,8 milioane de europeni astăzi, reprezentând 6,1% din totalul locurilor de muncă din UE. În 2018, producătorii din UE au produs 16,5 milioane de autoturisme - reprezentând 21% din producția globală de mașini - și peste 2,6 milioane de vehicule comerciale. Aproape 6,1 milioane din aceste autovehicule au fost exportate în 2018, generând un excedent comercial de 84,4 miliarde EUR pentru Uniunea Europeană.

În același timp, industria auto europeană rămâne angajată să abordeze provocările de mâine. Producătorii muncesc din greu pentru a-și decupla amprenta de mediu de la producția de vehicule, de exemplu. Emisiile totale de CO₂ provenite din producția de autoturisme au fost reduse cu 34,7% din 2005, în timp ce utilizarea apei pentru fiecare autoturism produs a fost redusă cu 44,1% uimitor în aceeași perioadă.

Același nivel de ambiție se aplică și obiectivului ACEA de a face mobilitatea mai curată, mai inteligentă și mai sigură în viitor. În acest scop, **producătorii auto și furnizorii din UE și-au mărit investițiile în cercetare și dezvoltare cu 6,7%, pentru a atinge un nivel constant de 57,4 miliarde de euro pe an. Acest lucru face ca sectorul auto din Europa să fie cel mai important investitor în inovație, responsabil pentru 28% din totalul cheltuielilor UE în cercetare și dezvoltare.**

În Uniunea Europeană, investițiile în cercetare – dezvoltare ale firmelor din industria automotive au fost în anul 2015 de aproximativ 20 mld. euro, reprezentând 3,9% din cifra de afaceri realizată de acest sector economic. În 2017 acestea ajunseseră la 57,4 miliarde euro și reprezentau 28% din cifra de afaceri a sectorului. La nivel european și național, companiile de componente auto axate pe inovare sunt mai profitabile decât cele specializate pe anumite tehnologii, marja operațională fiind de 8.1% față de 6.4%.

În Regiunea Sud Vest Oltenia, se remarcă companiile Ford, Pirelli și Hella, care au ca preocupare investiții în activități de cercetare și dezvoltare. Începând cu anul 2007, compania Ford a investit în fabrica din aproximativ 1 mld. de euro, dintre care 200 de milioane de euro în ultimii 2 ani pentru re tehnologizarea fabricii și pentru producerea noului model de SUV.

Ford a început în octombrie 2019 producția de serie a **noului Ford Puma** la uzina de ultimă generație din Craiova, pentru a răspunde cererii clienților din segmentul cu cea mai rapidă creștere din industria auto. Oferit cu tehnologia avansată de propulsie electric EcoBoost Hybrid de 48 de volți, este **cel mai avansat**

vehicul din punct de vedere tehnologic fabricat vreodată în România și primul cu tehnologie hibridă integrată. (Sursa: Ford.ro)

Pirelli a ales să investească în România din anul 2005 dezvoltând la Slatina un proiect de tip greenfield. În toți acești ani au fost create la Slatina peste 3.500 de locuri de muncă, iar fabrica de la Slatina este astăzi una dintre cele mai moderne fabrici de anvelope pentru autoturisme din cadrul Grupului Pirelli. Fabrica fiind echipată cu tehnologie de producție de ultimă generație, destinată realizării anvelopelor performante din gama Premium, unde Pirelli este lider: Premium & Prestige Summer, Winter și Runflat.

Pe lângă fabrica din Slatina, Grupul Pirelli desfășoară în România o serie de activități sociale și culturale. Printre acestea se numără parteneriatul cu Universitățile din Craiova și București ce vizează punerea în practică a unor inovații tehnologice.

Compania este dedicată cercetării și dezvoltării, un domeniu în care investește aproximativ 4 % din veniturile sale totale și 6,5 % din veniturile sale din produse vârf de gamă, unul dintre cele mai ridicate niveluri din industrie, ceea ce permite Pirelli să dezvolte în mod constant sisteme inovatoare și de înaltă tehnologie pentru producția anvelopelor sale.

În Regiunea Sud Vest Oltenia, până în anul 2021, compania Pirelli va investi în fabrică cca. 200 mil. euro pentru un proiect „greenfield”. În ultimii 10 ani investițiile companiilor Ford, Pirelli, IAC, au depășit 1,7 mld. de euro, o mare parte din acești bani fiind utilizați pentru re tehnologizarea liniilor de producție din unitățile de la nivelul regiunii.

La nivel regional există 5 centre și institute de cercetare în domeniul automotive.

Divizia din Regiunea Sud Vest Oltenia a companiei Hella, este specializată pe cercetare-inovare, dezvoltă produsele încorporate în „mașinile de mâine”. Hella Technical Center Craiova este un centru de cercetare și inovare cu experiență în dezvoltarea sistemelor și programelor de confort ale mașinilor. Câteva dintre produsele realizate în locația de la Craiova sunt: sistemul de încălzire în scaune, controlul luminilor interioare/exterioare la mașini, managementul energiei, controlul ștergătoarelor.

Cerințele oficiale privind emisiile reduse de CO₂ și cerințele specifice pentru sistemele critice în materie de siguranță necesită monitorizarea constantă a furnizării de energie la o gamă largă de încărcări mecatronice și electronice pentru a asigura monitorizarea fiabilă a eficienței sistemului. Vehiculele micro-hibride dotate cu funcții de pornire și de coastă necesită un management inteligent al energiei pentru a garanta funcționarea fiabilă și stabilă a sistemului electric al vehiculului. Aceasta include reglarea debitului de energie al generatorului, sarcinile electrice, sistemul de stocare a energiei și traductorul care asigură capacitatea de pornire și disponibilitatea funcțiilor vehiculului. Aspecte precum funcționarea cu economii de energie și cerințele de confort sunt importante în acest context.

Asigurarea stabilității sursei de energie pentru toate componentele mecatronice și sarcinile electrice necesită o echilibrare a consumului de energie și a resurselor de energie din cadrul sistemului E / E. Produsele de gestionare a energiei HELLA ajută la garantarea unei coordonări cât mai bune a capacității disponibile și cerute. Pe lângă componentele de gestionare a energiei pentru un sistem de vehicule electrice convenționale, disponibil astăzi, HELLA oferă și soluții personalizate pentru viitoarele generații noi. Aceste produse acoperă atât senzori de curent de înaltă tensiune, senzori de baterie inteligenți și convertoare DC-DC de înaltă performanță, cât și sisteme de gestionare a bateriilor pentru baterii cu litiu-ion. (Hella.com Managementul energiei).

În Regiunea Sud Vest Oltenia, își desfășoară activitatea și firma Caelynx Europe care oferă servicii de inginerie, consultanță tehnică, proiectare și analiză CAE în domeniile auto, aerospațial, energie, apărare, medicina.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, au fost obținute 7 patente pentru industria automotive, din cele 35 de patente din România. Aproximativ 8.000 de patente au fost acordate pentru industria automotive la nivel global, primul loc fiind ocupat de Germania cu 2.587, România obținând 35.

Disponibilitatea resurselor umane calificate în domeniu

(medie criteriu 0,75)

La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, în ceea ce privește calificarea forței de muncă pentru industria automotive, se remarcă universitățile. De menționat cele 2 universități, Universitatea din Craiova și Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, ambele universități având 10 de programe de studii pentru licență și masterat în industria automotive. Școala doctorală a Universității din Craiova are 5 programe de studii cu legătură directă în industria automotive.

În anul 2015, pentru a veni în sprijinul comunității locale și a viitoarei generații de specialiști auto, compania Ford România a anunțat că 10 burse pentru studenți vor fi acordate pentru 4 facultăți din cadrul Universității din Craiova.

În Regiunea Sud Vest Oltenia, pentru compania HELLA lucrează 170 de persoane. Numărul angajaților a crescut continuu din 2007, când Centrul de Inovare și Dezvoltare deschis în regiune avea 25 de angajați. Companiile care activează în industria automotive din Regiunea Sud Vest Oltenia, derulează propriile programe de formare și perfecționare a personalului, inclusiv a celui implicat în activități de CDI.

Problemele identificate de către compania Indaltrac sunt: efort limitat al autorităților de a optimiza cadrul CDI național în vederea stimulării dezvoltării acestuia și atragerii investitorilor, ecosistem educațional CDI cu prea puțină activitate de cercetare aplicată pentru a putea permite o cooperare puternică cu sectorul privat, lipsa de specialiști experimentați (exodul forței de muncă – „brain drain”) și atractivitate scăzută pentru experți din afara României.

Principala problemă a companiei Caelynx Europe cu care se confruntă la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia este recrutarea personalului. Ca urmare a faptului că în regiune nu au identificat personal specializat și companii care să aibă tehnologia necesară în domeniu, compania a fost nevoită să externalizeze multe dintre contractele companiei unor firme specializate din SUA și Germania, în special pentru serviciile de printare 3D.

Valorificarea unor resurse locale (altele decât cele umane)

(medie criteriu 0)

Prezența constructorului Ford în regiunea Sud Vest Oltenia, a atras 10 noi investiții în regiune, printre care se numără Johnson Controls, Bamesa, Kirchhoff Automotive, Leoni Wiring Systems și Gestamp Automocion, Yazaki România, Magnetto Wheels Romania, toate aceste companii fiind furnizori ai constructorului.

Prezența celor 5 parcuri de la nivelul regiunii, a atras și companii din domeniul automotive, în principal datorită infrastructurii deja existente, dar și de facilitățile economice oferite de către acestea.

Parcul Industrial Craiova are 32 de agenți economici și aproximativ 1.000 de angajați.

Parcul Industrial Slatina are 2 agenți economici și cca. 1.200 de angajați.

Parcul Industrial Bălcești – Vâlcea are 7 agenți economici și 321 de angajați.

Parcul Industrial Drăgășani-Vâlcea are 3 agenți economici și 134 angajați.

Parcul Industrial Bumbesti-Jiu are 25 de agenți economici și 423 angajați.

Nivelul de colaborare între actorii din domeniu

(medie criteriu 1,5)

În Regiunea Sud Vest Oltenia, specificul industrial al principalelor centre urbane (Craiova și Slatina) și tradiția în sectorul industriei auto au generat concentrarea naturală a companiilor de profil prin atragerea de investiții semnificative.

Între universități/alte instituții educaționale și companiile de profil sunt stabilite parteneriate pentru activități comune de cercetare, formarea practică a studenților și programe doctorale. La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, compania HELLA Embedded Club desfășoară, un amplu proiect cu Universitatea din Craiova, Facultatea de Automatică și Calculatoare în cadrul căruia organizează, periodic, workshopuri pentru studenți cu tema programare embedded și software developer.

La inițiativa ADR Sud-Vest Oltenia, în anul 2012 a fost format cluster-ul/polul de competitivitate Automotive Sud-Vest Oltenia ce are un număr de 36 de membri.

Începând cu data de 1 aprilie 2014, la nivelul polului de competitivitate s-au implementat un nr. de 7 proiecte aferente pachetului integrat depus spre finanțare în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”.

Gradul de sofisticare tehnologică

(medie criteriu 1,57)

În Regiunea Sud Vest Oltenia, au fost realizate investiții pentru implementarea noilor tehnologii și transpunerea în producție a rezultatelor activităților de CDI (producția noilor modele Ford - Ford România/Craiova, electronica sistemelor de iluminat – Hella Craiova, anvelopele Pirelli Slatina).

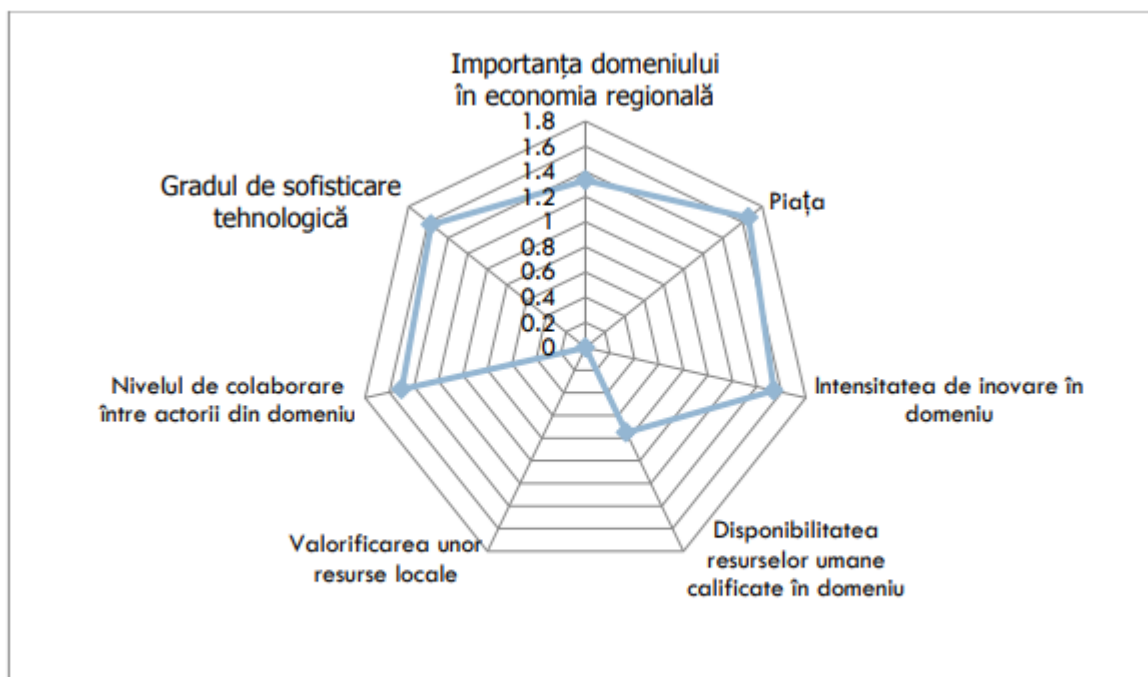
În perioada 2017-2020, compania Hella va desfășura un amplu proiect de cercetare, dezvoltare, cu finanțare europeană cu scopul de a dezvolta comunicarea pe diferite dispozitive, în timpul mersului, într-o mașină cu transmisie automata.

În perioada 2005-2017, compania Pirelli a investit în regiunea Sud Vest Oltenia peste 555 de mil. de euro, pentru a dota fabrica cu tehnologie de producție non-robotizată de ultima generație.

În ultimii 10 ani, investițiile companiilor Ford, Pirelli, IAC, în regiune au depășit 1,7 mld. de euro, o mare parte din acești bani au intrat în retehnologizarea facilităților aflate la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia.

Compania Digital Twin oferă produse și servicii pentru digitalizarea proceselor industriale cu soluții NX CAD, NX CAM și Teamcenter PDM, iar majoritatea companiilor de profil din regiune au adoptat aceste produse.

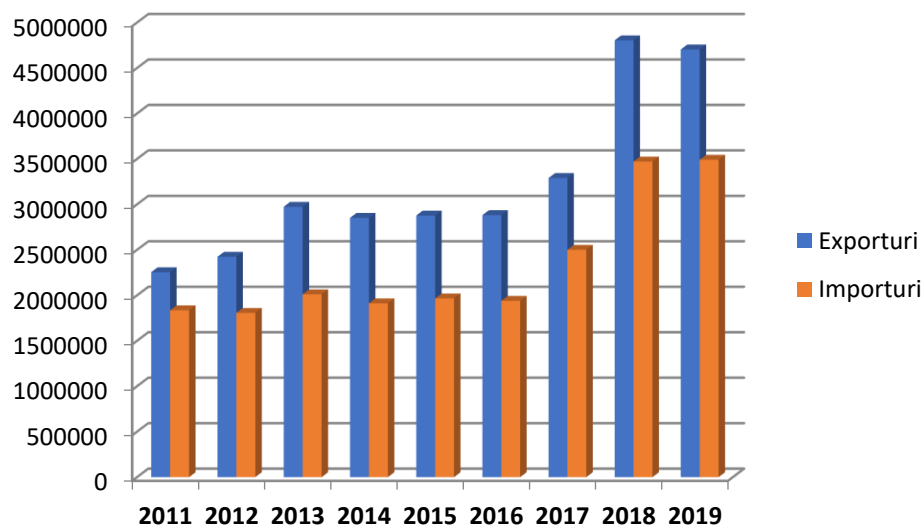
Companiile inovatoare din domeniul automotive utilizează tehnologii de ultimă generație: linii de producție robotizate, printare 3D și reinvestesc un procent cuprins între 5-10% din cifra de afaceri în activități de CDI și noi tehnologii.

Scorul domeniului Automotive pe criteriile de analiză

2.5.3 Avantaje comparative (Indicatorul Balassa)

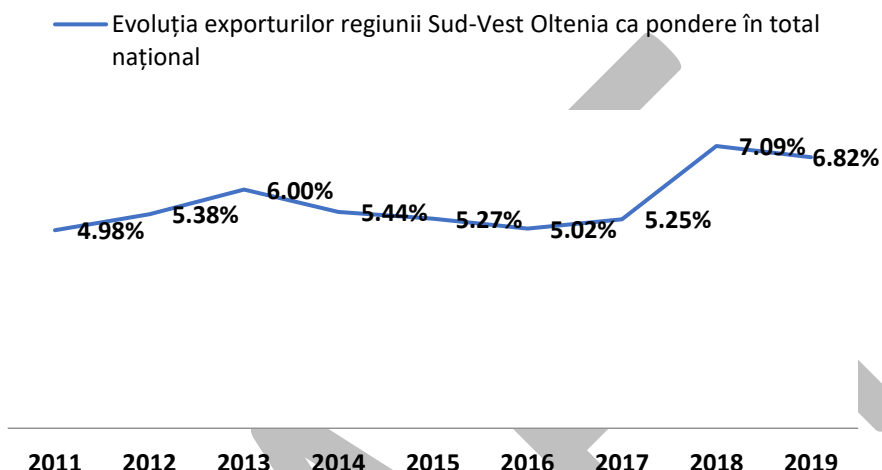
Nivelul comerțului exterior, în special cel al exporturilor, așa cum se poate observa din graficul următor, a avut un nivel minim în 2011. În 2019 valoarea exporturilor în regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat o creștere cu 108,61% față de anul 2011 iar față de anul precedent, 2018, o scădere de 2,10%. În anul 2019, valoarea exporturilor în regiune era de 4.703.616 mii euro, iar cea a importurilor era de 3.490.653 mii euro.

Balanța comercială a regiunii Sud-Vest Oltenia, mii euro, 2011-2019

Sursa: INS, baza de date Tempo-online, 2020

Ponderea exporturilor regiunii Sud-Vest Oltenia în totalul național a crescut de la 4,98% în 2011, la 7,09% în 2018 și 6,82% în 2019. **Balanța comercială a regiunii Sud-Vest Oltenia** înregistra în 2019 un **excedent** de 1.212.963 mii euro, cu cea mai mare valoare pentru **grupa XVII. Mijloace si materiale de transport** (1.045.865 mii euro), din care, 1.011.602 mii euro în domeniul economic 87. *Automobile, tractoare si alte vehicule terestre*, 29.190 mii euro în domeniul economic 89. *Vapoare, nave si structuri plutitoare* și 5.204 mii euro în domeniul 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*.

Balanță comercială excedentară în regiunea Sud-Vest Oltenia au:

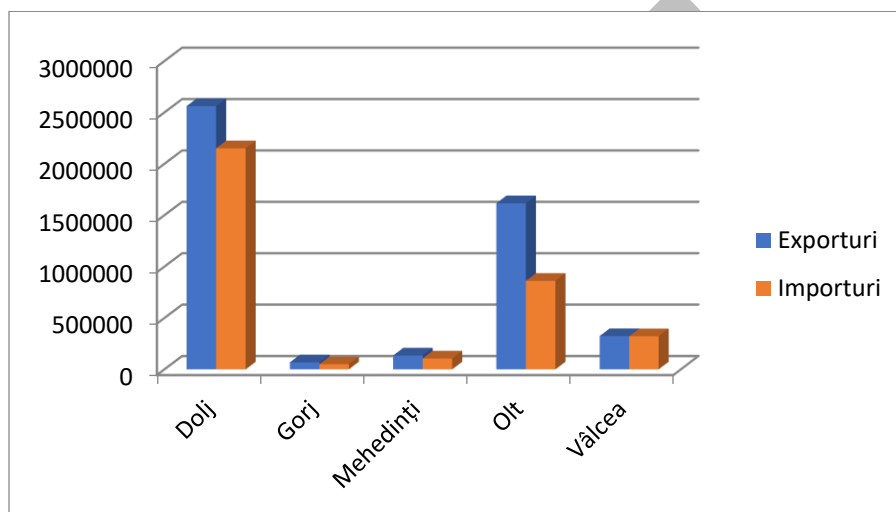
- grupa **XV. Metale comune si articole din acestea** (490.091 mii euro), din care 454.888 mii euro în domeniul economic 76. *Aluminiu si articole din aluminiu*. 237.202 mii euro este excedentul în domeniul 73. *Produse din fonta, fier si otel* și 803 mii euro în domeniul 80. *Cositor si articole din cositor*.
- grupa **VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea** (330.005 mii euro) cu excedentul în domeniul 40. *Cauciuc si articole din cauciuc* (416.473 mii euro).
- grupa **II. Produse vegetale** cu excedentul în domeniul 10. *Cereale*
- grupa **III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale**
- grupa **IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier**, domeniul 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*
- grupa **XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similare**, domeniile 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*, 65. *Obiecte de acoperit capul*
- grupa **X. Hirtie si articole din acestea**, cu excedent în domeniile 48. *Hârtie si articole din acestea* și 47. *Pasta din lemn*

precum și domenii economice din grupe cu deficit comercial:

- 05. *Alte produse de origine animala din grupa I. Animale vii si produse animale*
- 28. *Produse chimice anorganice*, 30. *Produse farmaceutice* și 35. *Substante albuminoide din grupa VI. Produse chimice*
- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje*, 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*, 63. *Alte articole textile din grupa XI. Textile si articole din textile*
- 68. *Articole din piatra din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similare*

- 85. *Masini, aparate si materiale electrice; aparate de inregistrat si reprodus sunetul si imagini de televiziune din grupa XVI. Masini, aparate si echipamente electrice; aparate de inregistrat sau de reprodus sunetul si imaginile.*

La nivel județean, nivelul exporturilor și al importurilor în anul 2019 evidențiază județele Dolj și Olt ca fiind principalii furnizori ai exporturilor în regiune cu ponderi de 54,44% respectiv 34,36%. În 2019, toate județele regiunii înregistrează balanță comercială excedentară.

Exporturile și importurile județelor regiunii Sud-Vest Oltenia, 2019, mii euro

Sursa: INS, baza de date Tempo-online, 2020

Județul Dolj înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru grupa de produse **XVII. Mijloace si materiale de transport** (982.485 mii euro), **domeniul 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre** (978.201 mii euro).

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Dolj:

10. Cereale, 61. Articole si accesorii din îmbracaminte din tricotaje, 68. Articole din piatra, 62. Articole si accesorii din îmbracaminte altele decit tricotate sau crosetate, 35. Substante albuminoide, 64. Incaltaminte si parti ale acesteia, 86. Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii.

Județul Gorj înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru domeniul **40. Cauciuc si articole din cauciuc** (din grupa VII. **Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea**).

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Gorj:

94. Mobila; aparate de iluminat si alte articole similare (inclusiv componente), 07. Legume, plante, radacini si tuberculi, 05. Alte produse de origine animală, 62. Articole si accesorii din îmbracaminte altele decit tricotate sau crosetate, grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat.

Județul Mehedinți înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru grupa de produse **XVII. Mijloace si materiale de transport** (22.683 mii euro), **domeniul 89. Vapoare, nave si structuri plutitoare**.

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Mehedinți:

48. Hârtie si articole din acestea, 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn, grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat.

În județul Olt cea mai mare valoare a balanței comerciale este înregistrată de grupa **XV. Metale comune si articole din acestea** (583.218 mii euro), domeniul **76. Aluminii si articole din aluminii** (456.865 mii euro) și domeniul **40. Cauciuc si articole din cauciuc** (434.836 mii euro) din grupa **VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea**.

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Olt:

73. Produse din fonta, fier si otel (213.510 mii euro), **85. Masini, aparate si materiale electrice; aparate de înregistrat si reprodus sunetul si imagini de televiziune** (162.013 mii euro), 62. Articole si accesorii din îmbracaminte altele decit tricotate sau crosetate, 61. Articole si accesorii din îmbracaminte din tricotate, 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre, 15. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale, 19. Preparate pe baza de cereale, 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn, grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat și grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat.

Județul Vâlcea înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru domeniul **28. Produse chimice anorganice** (din grupa VI. Produse chimice).

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Vâlcea:

63. Alte articole textile, 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre, 73. Produse din fonta, fier si otel, 94. Mobila; aparate de iluminat si alte articole similare (inclusiv componente), 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn, 64. Încălzitoare si parti ale acestora, 40. Cauciuc si articole din cauciuc, 56. Vata, pasla, fire special, 19. Preparate pe baza de cereale.

În contextul elaborării RIS3, fiecare regiune trebuie să targeteze sectoarele în care se poate specializa pe viitor. Specializarea poate fi evidentă atunci când un anumit sector definește o arie geografică sau, din contră, sunt necesare anumite măsuri de colectare a informațiilor de natură calitativă sau cantitativă. La baza specializării sectoriale pe produse și servicii stau avantajele comparative. Regiunile în care au fost identificate avantaje comparative revelate sau aparente se caracterizează prin prezența unui număr redus de industrii competitive. Pentru măsurarea specializării, dar și pentru a determina avantajele comparative revelate (revealed comparative advantage - RCA) la nivel regional și județean putem folosi indicatorul RCA ($RCA = \ln(Xir/Mir)/(Xr/Mr)$, unde: i – produsul sau grupa de produse; r – regiunea; X – exporturi; M – importuri.)

Indicatorul RCA ajută la identificarea sectoarelor puternice în economia regională și județeană. Dacă acest indicator ia valori mai mari decât 1, atunci regiunea înregistrează un avantaj comparativ pentru produsul respectiv și cu cât ia valori mai mici decât 1, cu atât avantajul comparativ va fi mai mic.

În 2019, regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse conform Nomenclatorului Combinat:

- 89. Vapoare, nave si structuri plutitoare
- 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre
- 86. Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 76. *Aluminiu si articole din aluminiu*
- 73. *Produse din fonta, fier si otel*
- 80. *Cositor si articole din cositor*

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 10. *Cereale*

din grupa II. Produse vegetale

- 68. *Articole din piatra*

din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similar

- 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*
- 65. *Obiecte de acoperit capul*

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 63. *Alte articole textile*
- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje*
- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 47. *Pasta din lemn*

din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*

din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 35. *Substante albuminoide*
- 30. *Produse farmaceutice*

din grupa VI. Produse chimice

- 15. *Grasimi si uleiuri animale sau vegetale*

din grupa III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale

- 05. *Alte produse de origine animala*

din grupa I. Animale vii si produse animale

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Dolj**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 87. *Automobile, tractoare si alte vehicule terestre*
- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 10. *Cereale*

din grupa II. Produse vegetale

- 68. *Articole din piatra*

din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similar

- 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*

- 65. *Obiecte de acoperit capul*

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 63. *Alte articole textile*

- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje*

- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 49. *Carti, ziare*

din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 42. *Obiecte din piele*

din grupa VIII. Piele crude, piele tabacite, blanuri si produse din acestea

- 35. *Substante albuminoide*

- 30. *Produse farmaceutice*

din grupa VI. Produse chimice

- 21. *Preparate alimentare diverse*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Gorj**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 20. *Preparate din legume, fructe*

- 16. *Preparate din carne si peste*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

- 07. *Legume, plante, radacini si tuberculi*

din grupa II. Produse vegetale

- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- *05. Alte produse de origine animala*
din grupa I. Animale vii si produse animale

- *90. Instrumente si aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale*
din grupa XVIII. Instrumente si aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasuri; instrumente muzicale

- *94. Mobila; aparate de iluminat si alte articole similare (inclusiv componente)*
din grupa XX. Marfuri si produse diverse

grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Mehedinți**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- *89. Vapoare, nave si structuri plutitoare*
- *86. Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*
din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- *80. Cositor si articole din cositor*
- *78. Plumb si articole din plumb*
din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- *12. Seminte si fructe oleaginoase; plante industriale sau medicinale*
din grupa II. Produse vegetale

- *63. Alte articole textile*
- *62. Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*
din grupa XI. Textile si articole din textile

- *48. Hirtie si articole din acestea*
din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- *44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*
din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- *41. Piei crude si piei tabacite (altele decat blanurile)*
din grupa VIII. Piei crude, piei tabacite, blanuri si produse din acestea

- *01. Animale vii*
din grupa I. Animale vii si produse animale

- *95. Jucarii, jocuri, articole pentru divertisment sau pentru sport*
din grupa XX. Marfuri si produse diverse

La nivelul județului **Olt**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 76. *Aluminiu si articole din aluminiu*
- 73. *Produse din fonta, fier si otel*

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 10. *Cereale*

din grupa II. Produse vegetale

- 19. *Preparate pe baza de cereale*
- 16. *Preparate din carne si peste*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

- 85. *Masini, aparate si materiale electrice; aparate de inregistrat si reprodus sunetul si imagini de televiziune*

din grupa XVI. Masini, aparate si echipamente electrice; aparate de inregistrat sau de reprodus sunetul si imaginile

- 65. *Obiecte de acoperit capul*

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotate*
- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 15. *Grasimi si uleiuri animale sau vegetale*

din grupa III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale

grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Vâlcea**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 28. *Produse chimice anorganice*

din grupa VI. Produse chimice

- 26. *Minereuri, zgura si cenusa*

din grupa V. Produse minerale

- 87. *Automobile, tractoare si alte vehicule terestre*
- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 73. *Produse din fonta, fier si otel*

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 63. *Alte articole textile*
- 56. *Vata, pasla, fire speciale*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 47. *Pasta din lemn*

din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*

din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- 43. *Blanuri si articole din blana*

din grupa VIII. Piei crude, piei tabacite, blanuri si produse din acestea

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 19. *Preparate pe baza de cereale*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

2.5.4 Investiții străine directe

Conform datelor furnizate de Banca Națională a României (*Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018*) fluxul net de ISD în anul 2018 a înregistrat nivelul de 5.266 milioane euro.

Fluxul net de ISD din anul 2018 s-a orientat preponderent spre comerț (1.580 milioane euro), urmat de industria prelucrătoare (1.362 milioane euro); în cadrul acesteia, principalele activități beneficiare de investiții străine directe au fost mijloace de transport (337 milioane euro), alimente, băuturi și tutun (329 milioane euro) și prelucrare țigări, produse chimice, cauciuc și mase plastice (205 milioane euro). Alte activități care au atras un volum important de investiții directe au fost intermediieri financiare și asigurări (896 milioane euro), precum și construcții și tranzacții imobiliare (581 milioane euro).

Cele mai importante aporturi la capital (majorări de capital) s-au înregistrat în ramurile industria prelucrătoare (1.016 milioane euro), construcții și tranzacții imobiliare (594 milioane euro) și comerț (335 milioane euro).

Profitul reinvestit a atins cel mai înalt nivel în industria prelucrătoare (991 milioane euro); un nivel ridicat al profitului reinvestit s-a înregistrat și în sectoarele comerț (843 milioane euro) și intermediieri financiare și asigurări (592 milioane euro).

Creditul net intragrup a avut o contribuție negativă (-280 milioane euro) față de o contribuție pozitivă de 829 milioane euro în 2017. Principalul sector de activitate care a beneficiat de finanțări prin intermediul creditului net intragrup a fost comerțul (401 milioane euro).

Soldul ISD la 31 decembrie 2018 a înregistrat nivelul de 81.124 milioane euro. Capitalurile proprii (inclusiv profitul reinvestit acumulat) ale întreprinderilor ISD deținute de nerezidenți aveau la sfârșitul anului 2018 valoarea de 57.479 milioane euro (70,85 % din soldul final al ISD), iar creditul net primit de

către acestea de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, valoarea de 23.645 milioane euro, reprezentând 29,15 % din soldul final al ISD.

Din punct de vedere al orientării pe activități economice (conform CAEN Rev.2), 41,1 % din soldul total al ISD sunt localizate în industrie, cu precădere în industria prelucrătoare (30,9 % din soldul total al ISD). În cadrul acestei industrii cele mai bine reprezentate activități sunt industria mijloacelor de transport (6,7 % din soldul total al ISD), prelucrare țitei, produse chimice, cauciuc și mase plastice (6,4 %) și metalurgia (3,9 %). De asemenea, ramura energie electrică, gaze și apă a atras 7,4 % din soldul ISD. Alte activități care au atras importante investiții directe sunt construcții și tranzacții imobiliare (reprezentând 16,8 % din soldul ISD), comerț (15,8 %) și intermediari financiare și asigurări (11,5 %).

Imobilizările corporale și necorporale, cu un sold final al anului 2018 în valoare de 36.459 milioane euro, reprezintă 44,9 % din soldul total al ISD, ceea ce indică un grad semnificativ de stabilitate a investițiilor străine directe. Activitățile economice în care ISD se regăsesc în imobilizări corporale și necorporale la un nivel semnificativ sunt: industria (23,9 % din totalul ISD, iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare deține 17,0 % din totalul ISD), construcții și tranzacții imobiliare (7,8 %), precum și comerț (5,9 %).

Valoarea investițiilor străine directe ale regiunii Sud-Vest Oltenia era în anul 2018 de **2.478 milioane euro**, ceea ce reprezintă **3,1 % din totalul național**. Conform studiului realizat de Banca Națională a României, regiunea se situează **pe penultimul loc** din perspectiva acestui indicator, doar înaintea regiunii Nord-Est (2,4% din totalul național). La acest nivel, se observă orientarea ISD cu precădere spre regiunea de dezvoltare București-Ilfov (60,7 %), alte regiuni de dezvoltare care au atras un volum important de ISD fiind regiunea Centru (9,0 %), regiunea Vest (8,6 %), regiunea Sud-Muntenia (6,3 %) și regiunea Nord-Vest (5,7 %).

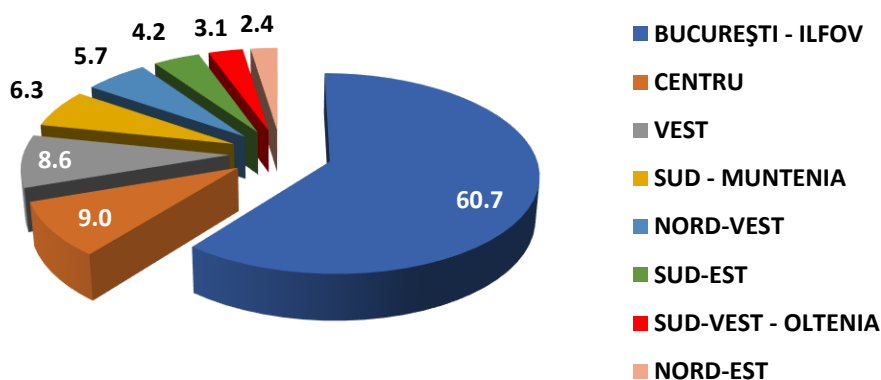
Regiune	Valoare	Pondere în total ISD	Pondere în total sold ISD în întreprinderi greenfield
	(milioane euro)	(%)	(%)
TOTAL	81.124	100,0	100,0
București-Ilfov	49.250	60,7	61,2
Centru	7.331	9,0	11,3
Vest	6.948	8,6	10,1
Sud-Muntenia	5.136	6,3	6,0
Nord-Vest	4.610	5,7	6,1
Sud-Est	3.447	4,2	1,8
Sud-Vest Oltenia	2.478	3,1	1,3
Nord-Est	1.924	2,4	2,2

Sursa: prelucrare după Banca Națională a României, Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018

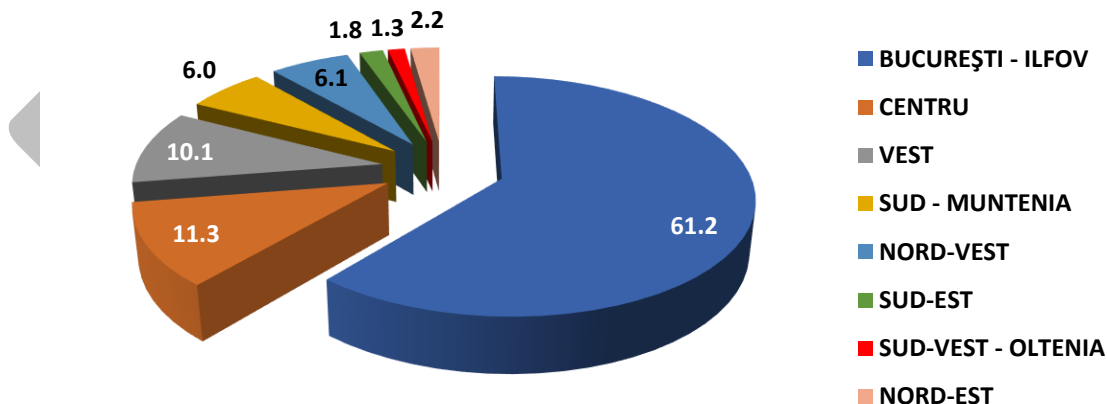
În ceea ce privește **soldul investițiilor străine directe**, 63,0 % din total, în valoare de 51.150 milioane euro, sunt realizate în întreprinderile înființate **prin investiții greenfield**. Acest lucru evidențiază impactul de durată al investițiilor greenfield asupra economiei. Din punct de vedere al repartizării pe principalele activități economice, investițiile străine directe în întreprinderi greenfield s-au orientat cu precădere spre industria prelucrătoare (28,9 %), alte ramuri în care aceste investiții au o pondere semnificativă fiind: construcții și tranzacții imobiliare (19,0 %), comerț (17,6 %) și, respectiv, intermediari financiare și asigurări (9,3 %).

În anul 2018, **din totalul investițiilor** (51.150 milioane euro) realizate **în întreprinderi greenfield** (întreprinderi înființate de către sau împreună cu investitori străini – investiții pornite de la zero), **regiunea Sud-Vest Oltenia a reușit să atragă doar 1,3%, fiind pe ultimul loc între regiuni**. Cea mai mare parte a investițiilor străine directe în întreprinderi greenfield se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea București-Ilfov (61,2 %) urmată de regiunea Centru cu 11,3 %, regiunea Vest cu 10,1 % și Nord-Vest cu 6,1 % din soldul ISD în întreprinderi greenfield.

Ponderea regiunilor de dezvoltare în total ISD , 2018

Ponderea regiunilor de dezvoltare în total sold ISD în întreprinderi greenfield , 2018

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anul 2018)

Conform raportului de cercetare al Bancii Naționale a României (*Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018*) întreprinderile cercetate dețin o pondere de 93,1 la sută din totalul ISD. ISD au fost repartizate teritorial după sediul social al întreprinderilor cu investiție directă, ceea ce nu corespunde obligatoriu cu locul de desfășurare al activității economice.

Orientarea investițiilor străine directe este cu precădere spre regiunea de dezvoltare București-Ilfov, alte regiuni de dezvoltare care atrag un volum important de ISD fiind Centru, Vest, Sud-Muntenia și Nord-Vest.

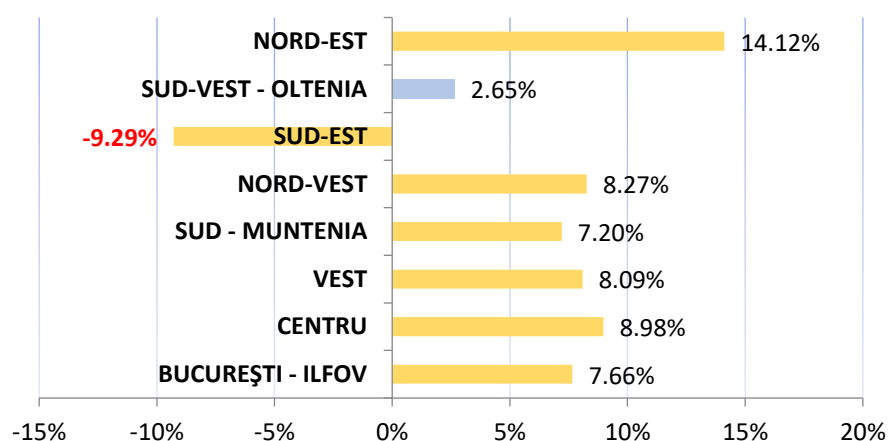
	Valoare			Variație față de anul precedent		Pondere în total ISD		
	2016	2017	2018	2017/ 2016	2018 /2017	2016	2017	2018
	(milioane euro)					(%)		
TOTAL	70113	75851	81124	8,18%	6,95%	100,0	100,0	100,0
București-Ilfov	42021	45747	49250	8,87%	7,66%	59,9	60,3	60,7
Centru	6379	6727	7331	5,46%	8,98%	9,1	8,9	9,0
Vest	5605	6428	6948	14,68%	8,09%	8,0	8,5	8,6
Sud-Muntenia	4837	4791	5136	-0,95%	7,20%	6,9	6,3	6,3
Nord-Vest	4108	4258	4610	3,65%	8,27%	5,9	5,6	5,7
Sud-Est	3477	3800	3447	9,29%	-9,29%	4,9	5,0	4,2
Sud-Vest Oltenia	2080	2414	2478	16,06%	2,65%	3,0	3,2	3,1
Nord-Est	1606	1686	1924	4,98%	14,12%	2,3	2,2	2,4

Sursa: Calcule pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

Evoluția soldului ISD față de anul precedent, relevă pentru ultimii trei ani, creșteri constante pentru regiuni. Variații în minus față de anii precedenți au înregistrat Sud-Muntenia (-0,95%) în anul 2017 și Sud-Est (-9,29%) în 2018.

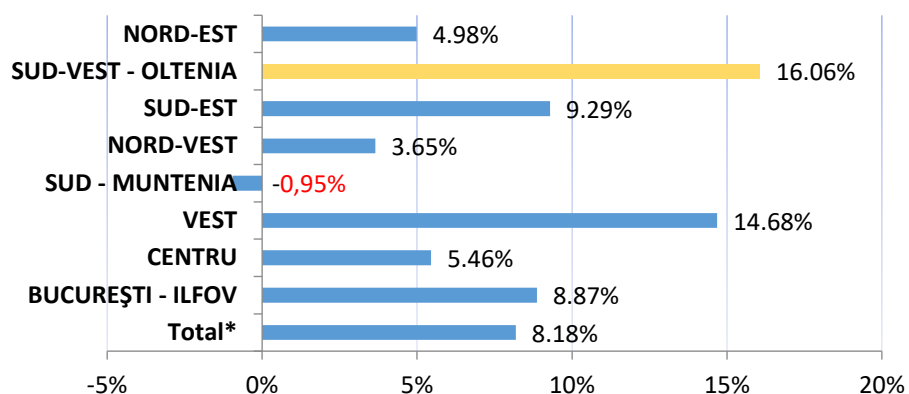
Regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat creșteri ale soldului ISD față de anul precedent de 16,06% în 2017 și de 2,65% în 2018. Ca pondere în totalul național, Sud-Vest Oltenia se menține la cca. 3%, pe penultimul loc între regiuni.

**Evoluția soldului ISD față de anul precedent
2018/2017**

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016 2017, 2018)

**Evoluția soldului ISD față de anul precedent
2017/2016**

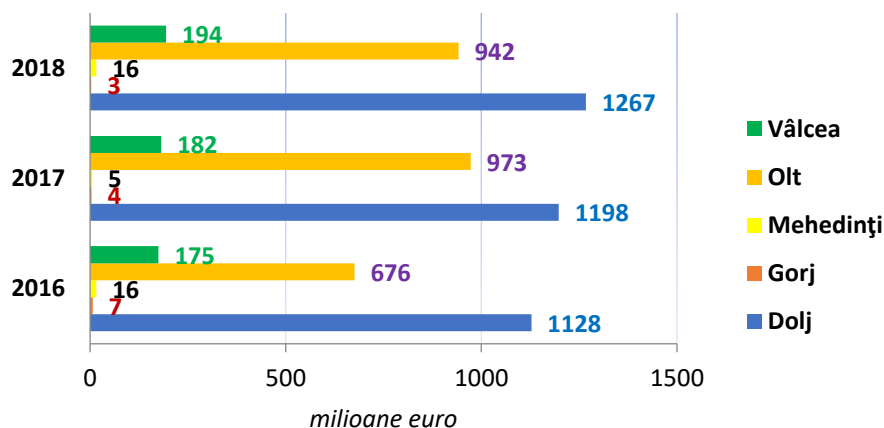
Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016 2017, 2018)

Repartizarea pe județe a soldului ISD în întreprinderile cu cel puțin 20 de salariați și întreprinderile atipice în regiunea Sud-Vest Oltenia la finalul anului 2018 evidențiază concentrarea a **mai mult de jumătate (52,31%) în județul Dolj și 38,89% în județul Olt, restul fiind distribuit între județele Vâlcea (8,01%) și în procent de sub 1% în județele Mehedinți (0,66%) și Gorj (0,12%).**

	2018		Loc la nivel național	2017		Loc la nivel național	2016		Loc la nivel național
	Valoare	Pondere		Valoare	Pondere		Valoare	Pondere	
	Mil. euro	%		Mil. euro	%		Mil. euro	%	
Dolj	1267	52,31	9	1198	50,72	10	1128	56,34	8
Gorj	3	0,12	41	4	0,17	41	7	0,35	41
Mehedinți	16	0,66	40	5	0,21	40	16	0,80	40
Olt	942	38,89	12	973	41,19	12	676	33,77	13
Vâlcea	194	8,01	29	182	7,71	29	175	8,74	29
Sud-Vest Oltenia	2422	100,0	7	2362	100,0	7	2002	100,0	7

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016 2017, 2018)

Soldul ISD în județele regiunii Sud-Vest Oltenia

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016 2017, 2018)

Cu mici variații în anii precedenți, ponderea județelor în soldul ISD regional se menține aceeași. În totalul soldului ISD național, județul Dolj se află la sfârșitul anului 2018 pe locul 9 (10 în 2017, 8 în 2016), județul Olt pe locul 12 (12 în 2017, 13 în 2016) iar județul Vâlcea pe locul 29.

O situație particulară este cea a județelor Mehedinți și Gorj care se situează constant pe ultimele două locuri la nivel național în ceea ce privește soldul ISD, pe locurile 40 respectiv 41.

În ceea ce privește **societățile cu participare străină** la capital și **valoarea capitalului social total subscris**, pe regiuni de dezvoltare în perioada 1991-2018, soldul existent la sfârșitul anului 2018 **poziționează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc (8) atât în ponderea societăților cu participare străină (2,82%) din totalul la nivel național, cât și la capitalul social total în echivalent valută.**

Regiune de dezvoltare	Număr societăți		Valoarea capitalului social subscris						Ierarhia în funcție de:	
			Total exprimat în monedă națională		Total exprimat în echivalent valută		Total exprimat în echivalent valută			
	Nr.	%	mii Lei	%	mii USD	%	mii EURO	%		
Total	221.334	100,00	177.215.092,7	100,00	63.117.494,8	100,00	48.261.066,1	100,00	*	**
NORD-EST	11.070	4,81	6.096.483,6	3,56	2.095.797,2	3,51	1.579.419,5	3,44	7	7
SUD-EST	13.213	5,74	9.584.761,0	5,60	2.991.562,9	5,01	2.299.778,9	5,01	5	6
SUD-MUNTENIA	11.306	4,91	12.482.489,8	7,29	3.796.111,1	6,35	2.865.160,3	6,24	6	4
SUD-VEST OLTENIA	6.504	2,82	5.967.219,0	3,49	1.847.199,6	3,09	1.424.129,4	3,10	8	8
VEST	27.551	11,96	9.090.269,3	5,31	3.166.239,3	5,30	2.371.767,4	5,17	2	5
NORD-VEST	27.297	11,85	9.187.586,4	5,37	3.797.542,6	6,36	2.937.382,1	6,40	3	3
CENTRU	22.805	9,90	15.368.214,8	8,98	5.117.623,0	8,57	3.889.556,0	8,47	4	2
BUCURESTI-ILFOV	110.557	48,01	103.404.543,8	60,41	36.928.440,3	61,81	28.543.184,3	62,17	1	1

Notă: Ponderile sunt calculate în total România, datorită apartenenței unei țări la mai multe grupări economice
*) numărul societăților

Regiune de dezvoltare	Număr societăți		Valoarea capitalului social subscris						Ierarhia în funcție de:	
			Total exprimat în monedă națională		Total exprimat în echivalent valută		Total exprimat în echivalent valută			
	Nr.	%	mii Lei	%	mii USD	%	mii EURO	%		
Total	221.334	100,00	177.215.092,7	100,00	63.117.494,8	100,00	48.261.066,1	100,00	*	**
**) capitalul social total în echivalent valută										

Sursa: ONRC

În ceea ce privește **valoarea capitalului social subscris, regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează o valoare egală cu 1.424.129,4 mii euro, sold existent la 31 decembrie 2018**. Județul din regiunea Sud-Vest Oltenia care înregistrează valoarea cea mai mare este **Dolj, ocupând locul 11**, în ierarhia națională, din acest punct de vedere. La polul opus, **județul Gorj (-14.064,9 mii euro), ultimul loc la nivel național**.

Județ	Număr societăți		Valoarea capitalului social subscris						Ierarhia în funcție de:	
			Total exprimat în monedă națională		Total exprimat în echivalent valută		Total exprimat în echivalent valută			
	Nr.	%	mii Lei	%	mii USD	%	mii EURO	%		
Total	221.334	100,00	177.215.092,7	100,00	63.117.494,8	100,00	48.261.066,1	100,00	*	**
DOLJ	2.897	1,26	2.919.494,8	1,71	852.893,3	1,43	661.948,2	1,44	14	11
GORJ	663	0,29	-69.727,8	-0,04	-14.500,3	-0,02	-14.064,9	-0,03	36	41
MEHEDINTI	1.129	0,49	179.625,4	0,10	68.936,8	0,12	50.568,9	0,11	28	37
OLT	864	0,38	2.202.536,9	1,29	739.327,3	1,24	558.213,8	1,22	34	15
VALCEA	951	0,41	735.289,6	0,43	200.542,6	0,34	167.463,5	0,36	32	26
*) numărul societăților										
**) capitalul social total în echivalent valută										

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, județul **Dolj ocupă locul 14** la nivel național din perspectiva **numărului de firme cu contribuție străină** înregistrate în perioada 1991-2018, cumulând 2.897 de societăți comerciale. La polul opus, se află județul **Gorj**, înregistrând cele mai puține societăți comerciale cu contribuție străină din regiune (663) pe **locul 36** la nivel național.

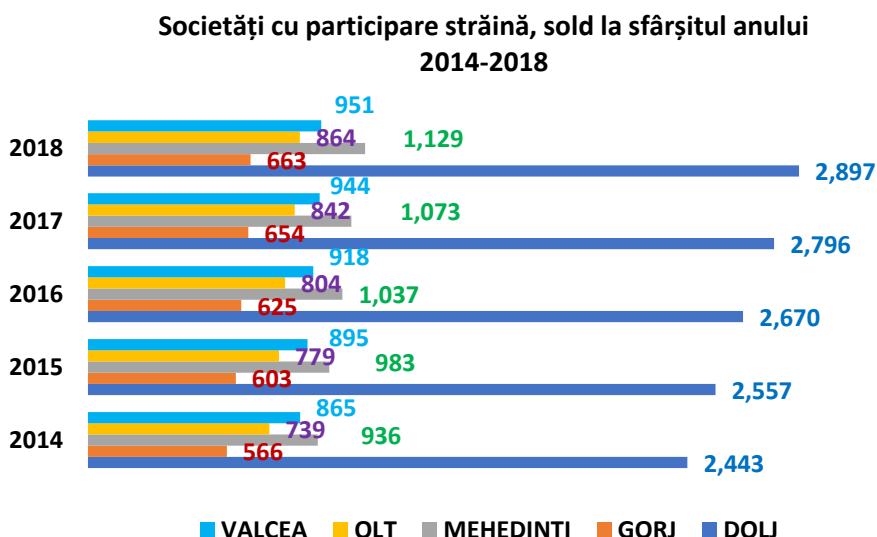
Structura soldului numărului societăților comerciale cu participare străină la capitalul social, în perioada 2014-2018, nu evidențiază trenduri negative (au fost radiate mai puține societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris decât cele înmatriculate) pentru niciunul dintre județele regiunii dar subliniază **ponderea foarte mică pe care județele regiunii o au în totalul național**. Cel mai bine poziționat județ din regiune în tabloul național, **județul Dolj, înregistrează o pondere de sub 1,5% iar celelalte județe ale regiunii sub 0,5%**.

Județ	Număr societăți														
	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*
	2014			2015			2016			2017			2018		
Total din care:	198.635	100		204.466	100		209.814	100		215.651	100		221.334	100	
DOLJ	2.443	1,22	15	2.557	1,23	15	2.670	1,22	15	2.796	1,25	15	2.897	1,26	14

GORJ	566	0,2 8	3 7	603	0,2 9	3 8	625	0,2 9	3 6	654	0,2 9	3 6	663	0,2 9	3 6
MEHEDINT I	936	0,4 7	2 9	983	0,4 7	2 9	1.037	0,4 8	2 9	1.073	0,4 8	2 8	1.129	0,4 9	2 8
OLT	739	0,3 7	3 4	779	0,3 7	3 4	804	0,3 7	3 4	842	0,3 8	3 4	864	0,3 8	3 4
VALCEA	865	0,4 3	3 1	895	0,4 3	3 1	918	0,4 3	3 2	944	0,4 2	3 2	951	0,4 1	3 2

***) Ierarhia județului în totalul național în funcție de numărul societăților**

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

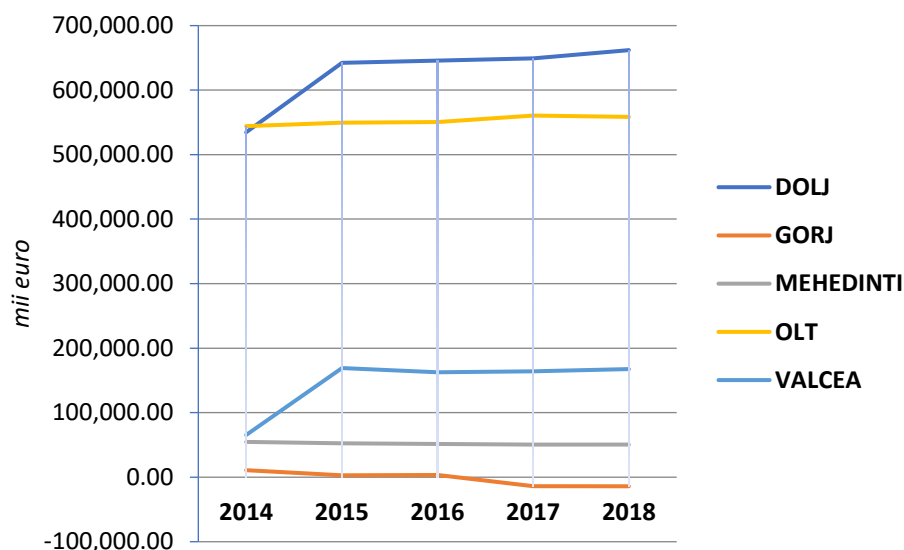
Sursa: Elaborat pe baza date prelucrate după statistici ONRC

Județ	Valoarea capitalului social subscris				Total exprimat în echivalent valută					
	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%
	2014		2015		2016		2017		2018	
Total din care:	41.569.584,50	100	42.808.890,30	100	44.808.757,20	100	46.469.404,20	100	48.261.066,10	100
DOLJ	534.628,10	1,36	642.133,10	1,59	645.547,20	1,52	649.342,30	1,47	661.948,20	1,44
GORJ	10.860,50	0,03	3.137,20	***	3.215,10	***	-13.732,70	-0,03	-14.064,90	-0,03
MEHEDINTI	54.721,20	0,14	52.472,70	0,13	51.474,90	0,12	50.670,70	0,11	50.568,90	0,11
OLT	544.194,00	1,39	549.364,60	1,36	550.277,40	1,3	560.551,30	1,27	558.213,80	1,22
VALCEA	65.432,80	0,17	169.182,20	0,42	162.606,60	0,38	164.348,70	0,37	167.463,50	0,36

*** Valori sub 0,01% (0,00647% în 2015; 0,00717% în 2016)

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

Soldul valorii capitalului social subscris de societățile comerciale cu participare străină la capitalul social, în perioada 2014-2018, evidențiază un **trend negativ pentru județul Gorj în anii consecutivi 2017 (-13.732, 7 mii euro) și 2018 (-14.064,9 mii euro).**

Sursa: Elaborat pe baza date prelucrate după statistici ONRC

Și în privința valorii capitalului social subscris iese în evidență ponderea foarte mică pe care județele regiunii o au în totalul național. Cel mai bine poziționate județe din regiune în tabloul național, **județele Dolj și Olt înregistrează ponderi de 1,5% sau între 1% și 1,5% (județul Olt) iar celelalte județe ale regiunii sub 0,5%.**

Județul Gorj se află pe ultimul loc la nivel național din punct de vedere al valorii capitalului social subscris de societățile comerciale cu participare străină la capitalul social, în fiecare an din perioada 2014-2018.

Principalii investitori în regiunea Sud-Vest Oltenia sunt prezentați în cele ce urmează, aceștia alegând regiunea ca locație între anii 2010-2019. Aceștia figurează în clasamentul național al primelor 40 de societăți după participarea străină la capitalul social total subscris, în echivalent valută, în diferiți ani.

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Dolj (Aflate în Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
FORD România SA	Dolj	Olanda	10.552.812.883	4.449	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier Ag. Ec: 1 Cod CAEN 2910
			32,94% din cifra de afaceri din județul Dolj	5,08% din total angajați din județul Dolj	
	Craiova		41,19% din cifra de afaceri din Craiova	6,80% din total angajați din Craiova	
	Dolj		1.630.699.058	63	

CEZ Vânzare SA		Cehia	5,09% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,07% din total angajați din județul Dolj	Comercializarea energiei electrice Ag. Ec: 1 Cod CAEN 3514
	Craiova		6,37% din cifra de afaceri din Craiova	0,10% din total angajați din Craiova	
CEZ Distribuție Energie Oltenia SA	Dolj		767.124.793	1.241	Distributia energiei electrice Ag. Ec: 1 Cod CAEN 3513
	Craiova		2,39% din cifra de afaceri din județul Dolj	1,42% din total angajați din județul Dolj	
DUMAGAS Transport SA	Dolj	Olanda	166.347.167	365	Transporturi rutiere de mărfuri Ag.ec.DJ 613 Ag.ec. Podari 17 Cod CAEN 4941
	Comuna Podari		2,00% din cifra de afaceri din județul Dolj	2,49% din total angajați din județul Dolj	
KAUTEX Craiova SRL	Dolj	Spania	148.475.411	77	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule Ag.ec.DJ 9 Ag.ec. Craiova 8 Cod CAEN 2932
	Craiova		1,12% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,54% din total angajați din județul Dolj	
KIRCHHOFF Automotive România SRL	Dolj	Germania	146.225.368	212	
	Craiova		1,12% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,54% din total angajați din județul Dolj	
Cooper Standard România SRL	Dolj		55.796.532	147	
	Craiova		1,40% din cifra de afaceri din Craiova	0,72% din total angajați din Craiova	
	Dolj	Italia	1.954.872	10	

CUPROCAST SRL			0,29% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,15% din total angajați din județul Dolj	Fabricarea altor articole din metal n.c.a. Ag.ec.DJ 19 Ag.ec. Băilești 4 Cod CAEN 2599
	Băilești		28,04% din cifra de afaceri din Băilești	9,54% din total angajați din Băilești	
DICO România SRL	Dolj	Italia	16.620.274	96	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale acestora Ag.ec.DJ 81 Ag.ec. Cârcea 6 Cod CAEN 2511
			0,56% din cifra de afaceri din județul Dolj	1,07% din total angajați din județul Dolj	
	Comuna Cârcea		3,57% din cifra de afaceri din comuna Cârcea	5,75% din total angajați din comuna Cârcea	
ECO NRG SRL	Dolj	Germania	178.647	20	Acvacultura în ape dulci Ag.ec.DJ 12 Ag.ec. Ostroveni 1 Cod CAEN 322
			0,01% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,04% din total angajați din județul Dolj	
	Comuna Ostroveni		1,65% din cifra de afaceri din comuna Ostroveni	17,09% din total angajați din comuna Ostroveni	

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Firme care au realizat investiții străine importante în județul Dolj, capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (altele decât cele incluse în clasamentul național)		
Denumire firmă	Capital social total (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
FORD România SA		
CAD SERVICES&CONSULTING SRL	2.000.000	2005
EURO-IMPRESIT SRL	1.600.000	2005
LIU MING SRL	1.117.000	2005
VIRAX SERV CONSTRUCT SRL	3.622.000	2005
SEVERIN IMOB SA	1.726.434	2007
ROMAFOND SRL	1.519.000	2007
S.F. GROUP SRL ITALIA FILIALA CRAIOVA	1.094.800	2007
INTEGRAL IT SRL	791.300	2007
AGRIMAX SRL	1.200.000	2008
LIGHT FOR LIFE SRL	9.370.500	2010
SANTA-GIULIA SRL	700.500	2011
ATHOS FOODS SRL	500.500	2012

**Firme care au realizat investiții străine importante în județul Dolj,
capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (alte decât cele incluse în
clasamentul național)**

Denumire firmă	Capital social total (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
ETI EUROPEAN FOOD INDUSTRIES SA	127.110.000	2013
TREGI DIRECT SERVICE SRL	2.650.300	2013
COMDATA SERVICE SRL	2.481.750	2013
MUSSON MACHINERY SRL	1.511.110	2013
IMM. ROM SALVARANI SRL	431.000	2013
RENCI SRL	2.180.400	2013
ERL PRODUCTIE SRL	485.900	2014
AREION INVEST SRL	510.500	2014
SPECAT SRL	1.103.946	2014
EGO NRG SRL	10.002.500	2014
SECOL SOCIETA EDILE COSTRUZIONE E LAVORI S.A	13.290.000	2014
AGRICOLA COMIS SRL	1.261.650	2018
FODEMI FAST FOOD SRL	1.155.000	2018
VAAG CONSULTANȚĂ ȘI CERCETARE SA	461.022	2018

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului (Studiu ADR SVO, pg.118)

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Gorj

(Aflate în **Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul
social total subscris**)

Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
ERP MONDIAL Invest Properties SRL	Gorj	Moldova	872.504	3	Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii Ag.ec.GJ 12 Ag.ec. Rovinari 4 Cod CAEN 6810
			0,07% din cifra de afaceri din județul Gorj	0,05% din total angajați din județul Gorj	
	Rovinari		41,19% din cifra de afaceri din Rovinari	6,80% din total angajați din Rovinari	
ANKHELVENA Quality SRL	Gorj	Elveția	-	-	
			0,07% din cifra de afaceri din județul Gorj	0,05% din total angajați din județul Gorj	
	Târgu Jiu		Înregistrată în anul 2019		

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN

**Firme care au realizat investiții străine importante în județul Gorj,
capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (alte decât cele incluse în
clasamentul național)**

Denumire firmă	Capital social total (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
RISCALDA SRL	2000	2012
AGROREAL SRL	1.652.736,80	2007
DAMIOTECH SERVICE SRL	1000	2013
AGRICOLA PAGNAN SRL	1000	2009
TECNOWORK SERVICI SRL	44.200	2014
AGRONANDO SRL	1.976.040	2007
VITICOLA DEALUL VIILOR SRL	10.000	2007
ROMRIVIERA GROUP SRL	1003	2009
AGROJOSE SRL	1.872.270	2007
SCARANO SRL	35.350	2005
PAPARACONS SRL	1000	2010
OTTO BAUER SRL	4000	2007
GENERA EUROPE SRL	75.480	2015
SISTEM INFORMATIC INTEGRAT E-ADMINISTRATIE SRL	16.550	2015
WESTPOL TEEUWISSEN RO SOCIETATE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ	50.000	2017
ISA SISTEME INDUSTRIALE AUTOMATIZATE SRL	1000	2008
AGROSIMON SRL	5.269.680	2007
FABRICA DE MASINI AGRICOLE AGRO EUROSPOORT SRL	90.000	2017
PIKKEMAAT SRL	1000	2007
GM PROFFEQUIP SRL	189.900	2011
ANARAM IMPEX SRL	5.100	2009

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Mehedinți
(Aflate în **Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul
social total subscris**)

Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr angajați 2018	Domeniu
			ron		
LAMDRÖ SA	Mehedinți	Germania	607.600	66	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje Ag.ec MH 2 Ag.ec. Drobeta 2
			0,02% din cifra de afaceri din județul Mehedinți	0,42% din total angajați din județul Mehedinți	
	Drobeta Turnu Severin		0,03% din cifra de afaceri din Drobeta Turnu-Severin	0,59% din total angajați din Drobeta Turnu-Severin	

					Cod CAEN 2410
--	--	--	--	--	--------------------------------

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN

Firme care au realizat investiții străine importante în județul Mehedinți, capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (altele decât cele incluse în clasamentul național)		
Denumire firmă	Capital social total (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
GRANIT STAR SA	3,990,000.00	2015
VITICOLA CORCOVA SRL	3,800,000.00	2007
PLUS SUT MH JILȚ SRL	250,000.00	2005
ACKERLAND -MH SRL	130,000.00	2012
HASTRO ȘOVARNA SRL	82,200.00	2005
GOKIDS TOYS SRL	47,000.00	2011
PROES IMOBILIARE SRL	20,840.00	2005
CERESNA NATURA SRL	12,000.00	2011
SERSHIP SRL	12,000.00	2017
ORȘOVA YACHT CENTER SRL	7,000.00	2008
GARANOVA RENOVAABLE SRL	5,000.00	2011
ROUM SERVICE DANUBE SRL	4,000.00	2012
ARPOSAN SRL	2,000.00	2009
ITALIAN FACTORYA SRL	2,000.00	2009
CĂRBUNE VERDE I SRL	2,000.00	2011
SECURDACH.RO SRL	2,000.00	2012
TRANSPORT DE BOIS SRL	2,000.00	2016
EVARD-RENOV S.R.L.	2,000.00	2018
ANTOGAS IMPEX SRL	1,010.00	2005
DECO RENOVAABLES SRL	1,010.00	2010
EFICIENT GAS SRL	1,010.00	2015
SOUTH RENEWABLE ENERGY SRL	1,000.00	2010
TIDALCONS SRL	1,000.00	2013
VIR RENT CARS SRL	1,000.00	2016

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Olt (Aflate în Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
	Olt		2.432.005.263	3.569	

PIRELLI TYRES România SRL		Italia	8,96% din cifra de afaceri din județul Olt	7,67% din total angajați din județul Olt	Fabricarea autovehiculelor de aer, reșaparea și refacerea anvelopelor Ag. Ec: 1 Cod CAEN 2211
	Slatina		23,10% din cifra de afaceri din Slatina	15,70% din total angajați din Slatina	
BEKAERT Slatina SRL	Olt	Olanda	434.907.815	729	Distributia energiei electrice Ag.ec.OT 3 Ag.ec. Slatina 3 Cod CAEN 2593
	Slatina		3,03% din cifra de afaceri din județul Olt 4,18% din cifra de afaceri din Slatina	1,83% din total angajați din județul Olt 3,21% din total angajați din Slatina	
DELTA Aluminiiu SRL	Olt	Turcia	127.028.416	242	Metalurgia aluminiiului Ag.ec.OT 5 Ag.ec. Slatina 5 Cod CAEN 2442
	Slatina		21,13% din cifra de afaceri din județul Olt 29,17% din cifra de afaceri din Slatina	7,72% din total angajați din județul Olt 13,53% din total angajați din Slatina	
ALRO SA	Olt		2.612.356.782	2.549	
	Slatina		21,13% din cifra de afaceri din județul Olt 29,17% din cifra de afaceri din Slatina	7,72% din total angajați din județul Olt 13,53% din total angajați din Slatina	
INTERNATIONAL Automotive Components Group SRL	Olt	Luxemburg	78.320.772	329	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule Ag.ec.OT 4 Ag.ec. Balș 1 Cod CAEN 2932
	Balș		1,23% din cifra de afaceri din județul Olt 14,72% din cifra de afaceri din Balș	2,73% din total angajați din județul Olt 17,79% din total angajați din Balș	
BENTELER Distribution România SRL	Olt	Austria	65.069.481	33	Comerț cu ridicata al metalelor și
			0,73% din cifra de afaceri din județul Olt	0,21% din total anagajați din județul Olt	

	<i>Slatina</i>		<i>0,79% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>0,25% din total angajați din Slatina</i>	mineralelor metalice Ag.ec.OT 16 Ag.ec. Slatina 9 Cod CAEN 4672
TMK Artrom SA	Olt		1.385.705.402	1457	Producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea, din oțel Ag.ec.OT 2 Ag.ec. Slatina 2 Cod CAEN 2420
	<i>Slatina</i>		<i>10,45% din cifra de afaceri din județul Olt</i> <i>14,42% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>3,77% din total anagajați din județul Olt</i> <i>6,61% din total angajați din Slatina</i>	
Veronica Fashion SRL	Olt	Italia	5.029.761	111	Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp) Ag.ec.OT 124 Ag.ec. Corabia 4 Cod CAEN 1413
	<i>Corabia</i>		<i>1,88% din cifra de afaceri din județul Olt</i> <i>3,72% din cifra de afaceri din Corabia</i>	<i>8,29% din total anagajați din județul Olt</i> <i>15,71% din total angajați din Corabia</i>	
AGROSERV Colibași SRL (Domeniile Mennini)	Olt	Italia	2.074.201	20	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez) plantelor leguminoase și oleaginoase Ag.ec.OT 320 Ag.ec. Stejerești 3 Cod CAEN 111
	<i>Comuna Stejerești</i>		<i>3,98% din cifra de afaceri din județul Olt</i> <i>71,55% din cifra de afaceri din Corabia</i>	<i>0,08% din total anagajați din județul Olt</i> <i>45,41% din total angajați din Corabia</i>	
EUROTIMBER SRL	Olt	Grecia	188.267	0	Fabricarea ambalajelor din lemn Ag.ec.OT 7 Ag.ec. Movileni 1 Cod CAEN 1624
	<i>Comuna Movileni</i>		<i>0,11% din cifra de afaceri din județul Olt</i> <i>1,83% din cifra de afaceri din comuna Movileni</i>		

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Firme care au realizat investiții străine importante în județul Olt, capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (altele decât cele incluse în clasamentul național)		
Denumire firmă	Capital social total (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
MUJIKA GUMMA SRL	1.000.340	2005
ARMAN CONSTRUCTION SRL	425.300	2005
PAUN TRANS GRUP SRL	10.000	2005
NEFROLAB SRL	400.210	2007
AGER-ROM MACHINERY SRL	400.000	2007
CPE EAST EUROPE SRL	10.000	2007
PROFILO COMPANY SRL	100.000	2008
SPAZIO 3 CONSTRUCT SRL	36.000	2008
S.T.A. DI PIGGIO & COMPANY AUTOMATION SRL	21.400	2008
ZAMBOMAR STAR SRL	10.000	2008
POND STAR GMT SRL	119.990	2009
METHALUX OLT SRL	41.250	2010
PORVIGOR SUPRANIMAL SRL	21.500	2010
ZAZA SUPER COM SRL	45.000	2011
ENERGIA VERDE STREJESTI S.A.	13.346.800	2014
LUXURY ACCESSORIES ITALIA SRL	40.000	2014
SHUNXIN MAGIC SRL	20.000	2014
DONAU CASINGS SRL	4.296.000	2015
CPI FILTRATION SRL	332.400	2016
RENCI SRL	2.180.400	2017
AGRIPOL BIO FRUIT SRL	50.000	2017
OM.RO SISTEM TECHNOLOGICAL T.I.S. SRL	18.000	2017
SPICUL STOENEȘTI S.R.L.	55.000	2018
AGRIMINNE GEOFFREY S.R.L.	46.700	2018
ENERGIA VERDE CEREALE S.R.L.	45.000	2018
GREEN LABEL EASTERN S.R.L.	45.000	2018

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Vâlcea (Aflate în <i>Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris</i>)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr angajați 2018	Domeniu
			ron		

CIECH SPOLKA AKCYJNA VARŞOVIA Sucursala Râmnicu Vâlcea	Vâlcea	Polonia	498.555.164	50	Comerţ cu ridicata al produselor chimice Ag. Ec. VL: 26 Ag.ec.Rm.Vâlcea 16 Cod CAEN 4675
	Râmnicu Vâlcea		4,22% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea 6,24% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,22% din total angajaţi din judeţul Vâlcea 0,26% din total angajaţi din Râmnicu Vâlcea	
CIECH SODA România SA	Vâlcea	Polonia	420.193.416	589	Fabricarea altor produse chimice anorganice de bază Ag.ec.VL3 Ag.ec. Rm. Vâlcea3 Cod CAEN 2013
	Râmnicu Vâlcea		3,14% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea 4,71% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	1,19% din total angajaţi din judeţul Vâlcea 1,90% din total angajaţi din Râmnicu Vâlcea	
COROM Export SRL	Vâlcea	Franţa	34.677.247	187	Fabricarea de mobilă Ag.ec.VL 40 Ag.ec. Dăeşti 3 Cod CAEN 3109
	Comuna Dăeşti		0,55% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea 47,76% din cifra de afaceri din comuna Dăeşti	0,87% din total angajaţi din judeţul Vâlcea 51,88% din total angajaţi din comuna Dăeşti	
FIVE Continent SRL	Vâlcea	Spania	4.262.419	15	Fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor Ag.ec. VL 5 Ag.ec. Horezu 1 Cod CAEN 1051
	Horezu		0,03% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea 2,55% din cifra de afaceri din Horezu	0,04% din total angajaţi din judeţul Vâlcea 1,43% din total angajaţi din Horezu	
OLTGRUP PVC SRL	Vâlcea	Cipru	13.952.983	40	Fabricarea materialelor plastice în forme primare Ag.ec.VL 1 Ag.ec. Rm. Vâlcea 1 Cod CAEN 2016
	Râmnicu Vâlcea		0,10% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea 0,16% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,08% din total anagajaţi din judeţul Vâlcea 0,13% din total angajaţi din Râmnicu Vâlcea	
SBV Machining SRL	Vâlcea	Franţa	5.874.934	64	Fabricarea de articole de robinetărie Ag.ec.VL 2
			0,05% din cifra de afaceri din judeţul Vâlcea	0,14% din total anagajaţi din judeţul Vâlcea	

	Râmnicu Vâlcea		0,07% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,20% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	Ag.ec. Rm.Vâlcea1 Cod CAEN 2814
WIPRO Infrastructure Engineering SA	Vâlcea	India	54.595.580	26	Fabricarea de motoare hidraulice Ag.ec.VL 2 Ag.ec. Rm.Vâlcea 1 Cod CAEN 2812
	Râmnicu Vâlcea		0,41% din cifra de afaceri din județul Vâlcea 0,61% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,47% din total anagajați din județul Vâlcea 0,75% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	
NEHIR SRL	Vâlcea	Turcia	1.841.587	6	Comerț cu ridicata a produselor textile Ag.ec.VL 9 Ag.ec. Budești 2 Cod CAEN 4641
	Budești		0,04% din cifra de afaceri din județul Vâlcea 1,53% din cifra de afaceri din Budești	0,05% din total anagajați din județul Vâlcea 1,78% din total angajați din Budești	

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Firme care au realizat investiții străine importante în județul Vâlcea, capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (altele decât cele incluse în clasamentul național)		
Denumire firmă	Capital social total Lei (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
LAKI IMPEX SRL	226.500	2005
SINED EXIM SRL	1.000	2005
FERIMOB SRL	149.000	2005
CHEMPRO CHEMICALS SRL	1.315.250	2005
EMARC SRL	90.000	2005
WU TANG PROD COM SRL	416.780	2007
PARTUR SRL	10.000	2007
VOX PROFILE SRL	5.660.800	2007
ENERGETIC PELET SRL	9.800	2008
EXPERTI 2000 SRL	3.300	2008
TOPANEL PRODUCTION PANELS SA	2000000	2008
AMILY SRL	6200	2008
COPĂFRUCT SRL	2671473.07	2010
KWESTO SERVICE SRL	1650000	2011
FILOCATANA COSTRUZIONI SRL	1000	2011
WOOD M.C.N. ACTIVE SRL	1600	2011

**Firme care au realizat investiții străine importante în județul Vâlcea,
capital social mai mare decât echivalentul a 1000 lei, 2005-2018 (altele decât cele incluse în
clasamentul național)**

Denumire firmă	Capital social total Lei (inclusiv investiția străină)	Anul înființării
RIMONI FOREST S.R.L.	1100	2013
DOMESTIC APPLIANCE S.R.L.	1000	2013
DSL TEXTIL GROUP S.R.L.	2000	2014
STAMADVIC S.R.L.	2000	2014
HAYATI PARK S.R.L.	1000	2014
TEOAGRARIA IMPEX S.R.L.	2000	2014
GPG WOOD PROCESSING S.R.L.	720000	2015
DARLING ACOUSTICS S.R.L.	203210	2015
ALUCROMEX S.R.L.	1000	2015
CLANA CONSTRUCT S.R.L.	220000	2015
ETEM FRUCT S.R.L.	1000	2016
WIND FURNITURE S.R.L.	3300	2016
U.T. LAND INVESTIȚII S.R.L.	8000	2016
PENCIL CREATIVE STRATEGY S.R.L.	1000	2017

Sursa: *Oficiul Național al Registrului Comerțului*

2.6 DINAMICA MEDIULUI ANTREPRENORIAL

2.6.1 Performanța firmelor din Regiunea Sud-Vest Oltenia și analiza potențialului de clusterizare

2.6.1.1 Analiza sectorială

Activitatea economică la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia și îndeosebi cea cu valoare adăugată brută ridicată, este concentrată în orașele mari și în jurul acestora, în timp ce multe localități urbane mici (în special foste localități miniere sau orașe monoindustriale) și numeroase localități rurale au o situație economică precară și în curs de deteriorare rapidă.

Sumarizând indicatorii economici, disponibili la nivelul anului 2018 pe baza ultimelor bilanțuri contabile depuse, în județul Dolj sunt concentrați un procent de 2,62% din totalul agenților economici din România, în Vâlcea un procent de 1,32%, în județul Olt 1,29%, în Gorj 1,13% din totalul agenților economici din România iar în Mehedinți 0,93% din totalul agenților economici din România. Mai mult, pe zone urbane din județul Dolj, municipiul Craiova concentra, în anul 2018, un procent de 57,81% din totalul agenților economici de pe raza județului.

În anul 2017, în regiune predominau microîntreprinderile cu 0-9 salariați, deținând o pondere de 7,12% din total microîntreprinderi la nivel național. Comparativ cu anul 2016, se observă o creștere de 5,25% a numărului de microîntreprinderi în anul 2017. Urmează întreprinderile mici (10-49 salariați) care au o pondere de 6,94% din total categorie pe țară, iar ca evoluție se observă un trend crescător în perioada analizată. Întreprinderile mijlocii (50-249 salariați) reprezintă 5,57% din total național și înregistrează o evoluție descrescătoare în anul 2017 (-6%), comparativ cu anul 2016. Cea mai mică pondere în regiune o are categoria întreprinderilor mari (250 angajați și peste), care reprezentau 4,47% din total național, iar evoluția prezintă tendințe de scădere a numărului de întreprinderi.

La finalul anului 2017, soldul ISD în întreprinderile din Regiunea SV Oltenia cu cel puțin 20 de salariați și în întreprinderile atipice era următorul: 50,9% în județul Dolj, 41,2% în județul Olt, 7,7% în județul Vâlcea, județele Gorj și Mehedinți având o participare nesemnificativă în ponderea ISD regională (0,17, respectiv 0,21%).

Potrivit tabloului regional al ocupării 2017, agricultura reprezintă 49,8% din totalul ocupării, urmată de servicii (26,6%), producție (10,7%), construcții (7,9%) și administrația publică (4,9%). Rata șomajului a scăzut din 2015 (când a fost de 10,1%), ajungând la 7,7% în 2017 (Eurostat, 2018). Această valoare rămâne peste media națională (4,9%) și este similară cu media UE-28 (7,6%). Regiunea este una dintre cele mai slabe în atragerea de investiții străine directe din România (3,2% din fluxul național de investiții străine în 2017), conform unui raport al BNR din 2018.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este recunoscută la nivel național pentru specificul industrial, în special al construcțiilor de mașini, a fabricării materialului rulant, de aceea regăsim o concentrare naturală a firmelor de talie internațională, dar și o dezvoltare a firmelor cu capital autohton. Fostele platforme industriale au fost fie preluate de investitori străini fie transformate în parcuri industriale de către autoritățile locale.

În raport cu dinamica națională, pentru clasificarea CAEN 2910 *Fabricarea autovehiculelor de transport rutier*, regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă poziția a-2-a după Regiunea Sud Muntenia din punct de vedere

al numărului de firme, locul 4 din punct de vedere al numărului de salariați (circa 11.344) și poziția a-2-a din punct de vedere al cifrei de afaceri (circa 4,202 miliarde lei)¹⁶.

Cumulând datele din clasificările disponibile pe site-ul www.listafirme.ro în anul 2018, se poate concluziona că un număr de circa 61 de firme și circa 21.000 de angajați sunt implicați direct în producția de piese și accesorii pentru producția de autovehicule acesta fiind domeniul cu cel mai mare număr de salariați și cea mai mare cifră de afaceri la nivel regional.

În regiunea Sud-Vest Oltenia se regăsesc astăzi furnizori din Top 100 Producători globali de piese de origine, cum ar fi companiile Adient Automotive, Faurecia, Kirchhoff Automotive, SY Automotive, Kautex Textron, MW România, domeniul fiind dominat de firme mari, cu capital străin.

În domeniul **Fabricarea autovehiculelor de transport rutier**, compania Ford România este cea mai importantă în regiune, investiția sa în cadrul uzinei Ford din Craiova depășind 1.5 miliarde de euro în perioada 2008-2018 și devenind una dintre cele mai avansate unități de producție din punct de vedere tehnologic, la nivel mondial.

Denumire firmă	Capital	Domeniu	Cifră de afaceri 2017 (Milioane euro)	Angajați
Ford România	Străin	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	1,5 miliarde	4.492
Adient Automotive	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	269	4.546
Kautex Textron	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	16	52
Kirchhoff Automotive	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	15,6	220
Internațional Automotive Components Balș	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	24,1	418
Faurecia România	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	137,3	2.530
Pirelli România	Străin	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; resaparea și refacerea anvelopelor	484	3.053
MW România	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	48	308

Cu o istorie de 41 de ani în acest domeniu, regiunea Sud-Vest Oltenia este, în mod tradițional, un hub pentru dezvoltarea acestui sector de activitate. Prin stabilirea companiei Ford pe locul fostei fabrici

¹⁶ Conform clasificării pe www.listafirme.ro, 2018

Daewoo din Craiova, în regiune au fost atrase alte aproximativ 15 companii furnizoare de piese, accesorii, materiale electrice pentru modelele Ford, produse în fabrica de la Craiova.

Ford Romania este unul dintre cei mai importanți constructori de autovehicule pentru pasageri din România, cu peste 330.000 de mașini fabricate la Craiova în primii 10 ani de existență a unității de producție. Conform celor mai recente date disponibile pe site-ul propriu, din 2008 până în prezent, Ford a investit la Craiova 1.5 miliarde de euro în fabrica de la Craiova, aproximativ 3400 de locuri de muncă au fost create în ultimii trei ani, iar numărul total al angajaților a ajuns la 6300 de persoane în 2020.

De asemenea, conform datelor emise în luna ianuarie 2020 de către Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (D.R.P.C.I.V), în anul 2019 Ford a înmatriculat 16.168 de unități. Astfel, marca Ford și-a asigurat o cotă de piață de 8,58% și implicit poziția de lider al pieței de import, consolidându-se, pentru al patrulea an consecutiv, poziția de lider al pieței de vehicule comerciale.¹⁷

Domeniul inginerie industrială și transporturi este unul reprezentativ pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia, industriile automotivă, electrotehnică și feroviară înregistrând cel mai ridicat nivel al productivității muncii. Performanța deosebită a agenților economici este explicată prin influența progresului tehnologic și a inovării caracteristice acestui sector.

Industria constructoare de automobile inteligente și mecatronizate este unul dintre domeniile care prezintă un deosebit potențial de clusterizare la nivel regional. Avantajele competitive și comparative ale acestui sector derivă, cu precădere, din caracterul inovator al tehnologiei de care dispune și nivelul înalt de calificare al resursei umane angajate. Industria producătoare de material rulant deține o tradiție îndelungată la nivel regional, fiind unul dintre sectoarele care concentrează un număr important de personal angajat. O particularitate notabilă a acestui sector constă în dependența de tehnologii inovatoare, intensiv consumatoare de capital, care generează mai departe nevoia de investiții semnificative în vederea dezvoltării și sporirii competitivității întreprinderilor din domeniu.

Sectorul construcțiilor reprezintă un alt domeniu cu potențial de clusterizare, manifestând o tendință de relansare în ultimii ani, după atenuarea efectelor generate de criza economică, edificatoare în acest sens fiind evoluția pozitivă a cifrei de afaceri pentru firmele care operează pe această piață.

Industria prelucrătoare chimică și metalurgică este una dintre cele mai dinamice și competitive din Regiunea Sud-Vest Oltenia, domeniile cu potențial de specializare și inovare fiind reprezentate de tehnologiile criogenice și izotopice și producția materialelor de substituție a componentelor grele. Din perspectiva dimensiunii academice și de cercetare, regiunea dispune un Institut Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice în Râmnicu Vâlcea, reprezentativ pentru cercetarea în domeniul proceselor criogenice, precum și de trei centre de cercetare dezvoltate în cadrul Universității din Craiova în domeniile chimie analitică, chimie aplicată, electrochimie și coroziune.

În **domeniul TIC**, Regiunea Sud-Vest Oltenia poate deveni un hub IT&C în cercetarea și dezvoltarea privind calculul de înaltă performanță, modelele computaționale inovatoare și algoritmi de calcul paralel cu aplicabilitate în proiectarea industrială și modelarea sistemelor complexe din domeniul fizicii, chimiei, ingineriei și materialelor. Acest deziderat este susținut de calitatea ridicată a învățământului superior și

¹⁷ Conform datelor disponibile pe www.ford.ro

a cercetării academice din disciplinele tehnice relevante pentru segmentul informatic, precum și de prezența unor companii importante din domeniul TIC.

În regiune sunt prezente companii multinaționale precum IT Six Global Services, Netrom sau Pirelli. De asemenea, Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică din cadrul Universității din Craiova este specializată în domeniul TIC, furnizând forță de muncă cu înaltă calificare. Stimularea dezvoltării sectorului TIC poate aduce o valoare adăugată însemnată la economia regiunii, aducând efecte pozitive în ceea ce privește rata de ocupare a tinerilor, precum și sporirea gradului de inovare și creșterea productivității industriilor care folosesc aplicații informatice în activitatea curentă.

Agricultura este o activitate de bază în Regiunea SV Oltenia. Situația comparativă cu celelalte regiuni ale României relevă o continuă creștere a numărului de unități active, dată fiind importanța deosebită a acestei ramuri economice. În 2017, Regiunea SV Oltenia contribuie cu 8,35% din numărul unităților agricole față de 8,67% în 2005. Scăderea se datorează diminuării forței de muncă active, în condițiile în care migrația din Regiunea SV Oltenia depășește media pe țară. Activitatea agricolă în Regiunea SV Oltenia relevă numărul mare de unități active în județele Dolj (care are o pondere de 37,8% în totalul unităților agricole ale regiunii) și Olt (27,4%), lucru firesc dată fiind configurația reliefului.

În anul 2017, la nivelul Regiunii SV Oltenia activau 39192 unități, din care 35236 cu 0-9 angajați, 3390 cu 10-49 angajați, 483 cu 50-249 angajați și 83 cu 250 angajați sau peste.

La nivelul județelor din Regiunea SV Oltenia, situația este similară celei regionale, preponderența unităților economice active care au 0-9 salariați fiind foarte mare, chiar dacă se manifestă o ușoară descreștere: 88,7% în 2010 față de 88,4% în 2016 pentru Dolj, 89,2% în 2010 față de 88,9% în 2016 pentru Gorj, sau 87,7% în 2010 și 86,6% în 2016 la nivelul județului Vâlcea.

În județul Mehedinți apare chiar o ușoară creștere, de la 88,7% în 2010 la 89,9% în 2016, sau 90,6% în județul Olt la nivelul anului 2010 față de 92,2% în 2016.

Cifra de afaceri a întreprinderilor active din Regiunea SV Oltenia a avut fluctuații semnificative atât pe categorii de activitate cât și în timp. Cifra de afaceri a crescut, în condițiile în care investițiile brute și cele nete au scăzut considerabil (7524 mil. lei în 2010 față de numai 4896 mil. lei în 2016, respectiv 4816 mil. lei în 2010 față de 3251 mil. lei în 2016).

Ponderea societăților comerciale nou create a cunoscut o perioadă de declin între 2007-2010, urmată de o creștere până în 2012, după care fluctuațiile au determinat reveniri la valori apropiate de cele din primul deceniu al secolului XXI. Astfel, în 2007, ponderea societăților comerciale a fost de 50,6% la nivelul Regiunii SV Oltenia, iar în 2017 de 50,5%.

Numărul întreprinderilor active din Regiunea SV Oltenia a crescut din 2005 până în 2010 (de la 33903 unități economice până la 35956), apoi a scăzut până în 2011 (când s-au înregistrat numai 33258 unități active) și a reînceput să crească treptat, astfel că în 2017 s-au înregistrat 39192 unități economice active. Cu toată această creștere din ultimii ani, încă nu s-a atins maximul perioadei analizate. Unitățile active din Regiunea SV Oltenia reprezintă numai 7% din totalul înregistrat la nivel de țară, astfel că regiunea ocupă ultimul loc în clasamentul național la acest indicator.

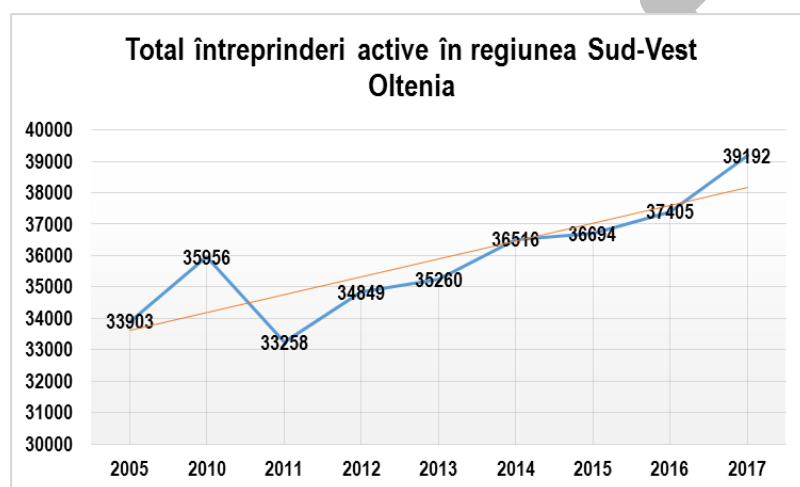
Tabel Numărul întreprinderilor active vs. unități locale* active, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active (numar)	33903	35956	33258	34849	35260	36516	36694	37405	39192
Total unități locale active (numar)	34714	36989	34381	36048	36535	37708	37903	38632	40437

Sursa: Date INS - Tempo INT101Oși INT101R anii 2010-2017, INS – Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1)

* Unitatea locala este o intreprindere sau o parte a acesteia (atelier, fabrica, depozit, birou, mina sau statie etc) situata la o adresa identificabila

Numărul întreprinderi active între anii 2005 și 2017 la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Sursa: Date INS Tempo INT101O, Studiu privind dezvoltarea mediului de afaceri la nivel regional 2012 (anii 2005 și 2010)

Trendul descendent înregistrat în 2010, a continuat și în 2011, astfel încât, regiunea Sud-Vest Oltenia ajunsese să înregistreze un număr al întreprinderilor active mai mic decât în 2005 (- 645 întreprinderi) și mult mai mic decât în 2010 (-2.698 întreprinderi). Începând cu anul 2011, pentru toată perioada analizată 2011-2017, numărul întreprinderilor active în Sud-Vest Oltenia a înregistrat un trend constant crescător. În 2017, erau 5.934 mai multe decât în 2011, 3.236 mai multe decât în 2010 și 5.289 mai multe decât în 2005.

Tabel Numărul întreprinderilor active, clase de mărime între anii 2011 și 2017, comparativ cu anul 2005, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia/ județe

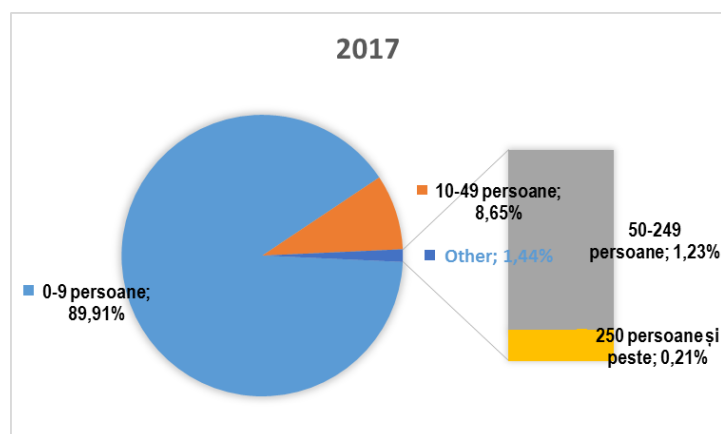
Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active, din care:	33903	35956	33258	34849	35360	36516	36694	37405	39192
Dolj	12684	13157	12271	13091	13400	13979	14014	14226	14788
Gorj	5549	5993	5532	5710	5776	5921	5932	6085	6525
Mehedinți	3605	3639	3226	3357	3278	3314	3260	3261	3403

Olt	5411	6129	5725	6052	6160	6342	6472	6622	6914
Vâlcea	6654	7038	6504	6639	6746	6960	7016	7211	7562
0-9 persoane	30578	32411	29318	30929	31530	32622	32835	33478	35236
Dolj	11507	11829	10846	11643	11934	12472	12577	12733	13306
Gorj	5027	5426	4923	5106	5188	5327	5330	5490	5904
Mehedinți	3219	3277	2818	2972	2891	2950	2900	2920	3037
Olt	4916	5614	5077	5428	5575	5719	5831	5972	6258
Vâlcea	5909	6265	5654	5780	5942	6154	6197	6363	6731
10-49 persoane	2625	2960	3305	3314	3262	3327	3266	3329	3390
Dolj	924	1126	1197	1231	1255	1295	1221	1269	1269
Gorj	422	480	517	516	505	508	518	515	541
Mehedinți	302	306	341	321	336	322	310	291	321
Olt	379	411	530	514	485	515	526	533	549
Vâlcea	598	637	720	732	681	687	691	721	710
50-249 persoane	569	484	534	495	472	478	504	514	483
Dolj	215	173	201	184	178	180	185	193	179
Gorj	73	66	71	67	67	73	70	69	70
Mehedinți	68	44	55	52	43	35	42	44	39
Olt	91	86	98	90	82	89	96	99	92
Vâlcea	122	115	109	102	102	101	111	109	103
250 persoane și peste	131	101	101	111	96	89	89	84	83
Dolj	38	29	27	33	33	32	31	31	34
Gorj	27	21	21	21	16	13	14	11	10
Mehedinți	16	12	12	12	8	7	8	6	6
Olt	25	18	20	20	18	19	19	18	15
Vâlcea	25	21	21	25	21	18	17	18	18

Sursa: Date INS - Tempo INT101Oși INT101R anii 2010-2017, INS – Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1)

În perioada anterioară anului 2011, microîntreprinderile (0-9 persoane) au fost majoritare în regiune, la nivelul anului 2010, reprezentând 88,9% din totalul întreprinderilor active (89,4% în anul 2009). Majoritatea microîntreprinderilor active se aflau în ramura de comerț (47,6%), fiind urmată de tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (10,3%), industria prelucrătoare (8,1%) și construcții (8,0%). Întreprinderile active mici (10-49 persoane) reprezentau 9,1% din totalul întreprinderilor din regiune, fiind în procent de 36,1% în ramura comerț, 20,7% în industria prelucrătoare și 13,4% în ramura construcții.

Structura întreprinderilor active, pe clase de mărime, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, 2017

Sursa: Prelucrare baza date INS - Tempo online

Întreprinderile active mijlocii (50-249 persoane), reprezentând 1,6% din totalul întreprinderilor active, au fost preponderente în industria prelucrătoare (35,4%), comerț (17,7%) și construcții (15,8%). Întreprinderile active mari (250 persoane și peste), în număr de 151, din punctul de vedere al activităților, au fost preponderente în ramura industriei prelucrătoare (36,4%), construcții (11,9%) și industria extractivă (9,9%).

Tabel Ponderea claselor de mărime în întreprinderile active, între anii 2011 și 2017 în comparație cu anul 2005, SV Oltenia

Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active, din care:									
0-9 persoane	33903	35956	33258	34849	35360	36516	36694	37405	39192
%	90,19%	90,14%	88,15%	88,75%	89,17%	89,34%	89,48%	89,50%	89,91%
10-49 persoane	2625	2960	3305	3314	3262	3327	3266	3329	3390
%	7,74%	8,23%	9,94%	9,51%	9,23%	9,11%	8,90%	8,90%	8,65%
50-249 persoane	569	484	534	495	472	478	504	514	483
%	1,68%	1,35%	1,61%	1,42%	1,33%	1,31%	1,37%	1,37%	1,23%
250 persoane și peste	131	101	101	111	96	89	89	84	83
%	0,39%	0,28%	0,30%	0,32%	0,27%	0,24%	0,24%	0,22%	0,21%
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Sursa: Date prelucrate INS - Tempo INT101Oși INT101R anii 2010-2017, INS - Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1) - număr,procent

După anul 2011, structura întreprinderilor active în regiunea Sud-Vest Oltenia, nu s-a modificat, cu mici variații, ponderea claselor de mărime în totalul unităților active la nivel regional păstrându-se.

Chiar dacă în scădere față de anii 2005 (90,19%), 2010 ((90,14%), microîntreprinderile (0-9 persoane) au rămas majoritare în regiune, la nivelul anului 2011, reprezentând 88,15% din totalul întreprinderilor active în regiune.

În perioada 2011-2017, ponderea microîntreprinderilor în regiunea Sud-Vest Oltenia în totalul întreprinderilor active, a crescut anual. La sfârșitul anului 2017, 89,91% din întreprinderile active în Oltenia, erau microîntreprinderi, cu 1,76 puncte procentuale mai multe decât în 2011 și cu 0,28 puncte procentuale mai puține decât în 2005.

Majoritatea microîntreprinderilor active în regiunea Sud-Vest Oltenia, se află în ramura A04 (comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor). În anul 2005, în regiune existau 17646 microîntreprinderi unități active (57,02%), numărul acestora scăzând în 2010 la 15388 (46,71% din totalul microîntreprinderilor active în regiune). Conform clasificării din 2005 (CAEN Rev.1) activitățile comerciale erau urmate de tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (10,3%), industria prelucrătoare (8,1%) și construcții (8,0%).

Începând cu anul 2011, numărul microîntreprinderilor active în domeniul comerțului, în regiune, a fluctuat de la an la an însă ponderea microîntreprinderilor active în domeniul comerțului în Oltenia, a scăzut constant, ajungând la 46,29% în 2011, 43,13% în 2014, 39,98% în 2016 și 38,70% în 2017. Astfel că, în 2017, în regiune 38,70% din microîntreprinderile active prestau activități de comerț, 10,58% activități de transport și depozitare, 8,22% activități profesionale științifice și tehnice, câte 7,51% activau în construcții și industria prelucrătoare, 5,20% în activități HoReCa și 4,05% în agricultură, silvicultură și pescuit.

Distribuția întreprinderilor nou create, pe sectoare de activitate în regiunea Sud-Vest Oltenia, arată că ponderea cea mai ridicată, în decursul perioadei analizate 2005, 2007-2017, o are **Comerțul** cu un procent de 31,9, urmat de **Industrie** cu 22,5%, **Alte servicii** – 15,1%, **Transport** cu 13,5%, **Construcții** – 10,5%, **Hoteluri și restaurante** cu 6.5%. Analiza pe regiuni de dezvoltare, în anul 2017, a evidențiat că sectorul Comerț este preponderent la nivel național (28,5%), dar și în regiunile Sud-Muntenia (36,6%), Nord-Est (33,4%), Sud-Est (32,5%), București-Ilfov (31,3%).

Analizând **dinamica firmelor înființate în regiunea Sud-Vest Oltenia în perioada 2008-2019**, conform datelor statistice obținute de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, se observă o tendință constantă de scădere a numărului de înmatriculări, până în anul 2016, urmată de o creștere semnificativă în anul 2017, și continuând cu scădere ușoară în perioada 2018-2019. Această dinamică negativă coincide cu fenomenul de recesiune economică resimțit la nivelul economiei naționale ce a debutat în 2009, fapt care a determinat mulți întreprinzători privați să declare starea de faliment sau să înceteze activitatea. Analiza numărului de înmatriculări de persoane fizice și juridice pe județe din Regiunea Sud-Vest Oltenia a evidențiat faptul că în județul Dolj se înregistrează cele mai multe înmatriculări, urmat de județele Olt și Vâlcea. În perioada 2018-2019 cele mai puține înmatriculări se înregistrează în județul Mehedinți.

În ceea ce privește **numărul radierilor de firme**, în anul 2019 se observă un număr mai mare de radieri în primele 9 luni, față de anul 2018. În anul 2018, analiza radierilor din registrul comerțului a firmelor pe județe din Regiunea Sud-Vest Oltenia (atât persoane fizice cât și persoane juridice), arată că în județul Dolj s-au făcut cele mai multe radieri -33,16% din totalul radierilor pe regiune, urmat de județul Olt – 20,10% din total radieri, județul Vâlcea- 18,91%, județul Gorj-14,29%, județul Mehedinți -13,53%.

Cele mai puține radieri din registrul comerțului s-au realizat în județul Olt în perioada 2011-2014, perioadă urmată de o creștere medie de 137% între anii 2015-2019. Aceeași evoluție s-a înregistrat și în județul Mehedinți.

Dinamica întreprinderilor pe clase de mărime, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, arată o evoluție negativă în anul 2010, însă comparativ cu anul 2005, indicatorul a crescut cu 6,55%. Numărul total de unități locale active în regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează în perioada 2011-2016 o evoluție relativ stagnantă, cu ușoare creșteri (cuprinse între 1-4%). Deși în anul 2017 numărul de unități a depășit 40.000, regiunea se situează pe ultimul loc la nivel de țară, fiind depășită de celelalte regiuni. Realizând o analiză pe clase de mărime, din total unități locale active se observă că întreprinderile mici și mijlocii dețin, în anul 2017, o pondere de 99,64% la nivel național și de 99,59% la nivelul Regiunii Sud-vest Oltenia.

2.6.1.2 Clusterelor și potențialul de clusterizare

Într-o societate dinamică, în continuă schimbare, întreprinderile caută soluții pentru a obține avantaje competitive. Evoluțiile economice și tehnologice au condus la creșterea rolului și importanței parteneriatelor pe care le realizează companiile, pentru a face față competiției globale. Un proces economic recent îl reprezintă apariția clusterelor economice. Clusterelor pot impulsiona dezvoltarea economică și pot aduce o valoare adăugată mai mare.

Considerate „motor” al dezvoltării economice, clusterelor depind de interacțiunea dintre cercetarea din mediul academic, antreprenoriat, disponibilitatea capitalului din mediul privat și un cadru de sprijin oferit de administrația publică.

Clusterelor sunt constituite din organizații care operează într-o industrie, sunt aflate în proximitate geografică, între acestea având loc interacțiuni care creează avantaje competitive și susțin dezvoltarea unei regiuni sau țări. În România s-au cristallizat clusterelor emergente în domenii precum producția software, industria navală, industria lemnului, industria textilă, industria ceramicii.

În noua strategie de politică industrială europeană, politica de cluster este identificată ca o acțiune cheie pentru o industrie inteligentă, inovativă și durabilă, clusterul functionand ca un catalizator al creării de lanțuri de valoare industriale competitive și cu abordare trans-sectorială, dar și cu o poziționare în lanțuri de valoare globale.

Politicile privind clusterelor oferă, de asemenea, sprijin pentru IMM-uri, pentru punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă și pentru promovarea cooperării între regiuni, țări și sectoare economice. European Cluster Panorama 2016 a identificat 3.043 de clusterelor în Europa, cu mai mult de 54 de milioane de locuri de muncă în firmele din clusterelor.

Politica de cluster este o politică orizontală, care implică un mix de politici și strategii, incluzând politica de inovare, politica de dezvoltare regională, politica pentru IMM-uri și antreprenoriat, politica socială, internaționalizarea și promovarea exporturilor, strategiile de specializare inteligentă, atragerea de investiții autohtone și străine, cooperarea transfrontalieră etc. Clusterelor sunt recunoscute astăzi ca unul dintre instrumentele importante pentru promovarea dezvoltării industriale, al inovării, competitivității și creșterii economice.

De la inițierea ei, în anul 2009, de către Ministerul Economiei-Direcția de Politică Industrială, politica de cluster a României a reprezentat o componentă a politicii industriale, neglijandu-se clusterelor non-industriale, cu rol important în dezvoltarea unor servicii inteligente pentru dezvoltare economică și

bunăstarea societății. În anul 2011 a luat ființă Asociația Clusterelor din România - CLUSTERO, cu rol de promovare și reprezentare a clusterelor la nivel național, european și internațional, sprijin în elaborarea strategiilor de specializare inteligentă și în realizarea schimburilor de bune practici în cadrul unor rețele europene.

Conform datelor disponibile în Documentul de Politica Industrială a României realizat în august 2018 de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, România are un număr de 72 de cluster, din care 42 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România (CLUSTERO). 52 de cluster au primit începând cu 2013 certificare ESCA-Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor, din care 1 cluster medaliat cu aur, 10 cluster cu argint (3 certificate în vigoare și 7 în curs de recertificare), România ocupând locul 2 după Germania la nivel european și 41 cluster cu bronz (25 certificate în vigoare și restul în curs de recertificare).

La nivelul **CLUSTERO** au fost create 5 consorții regionale de cluster (Centru, Sud Est, Nord Vest, Nord Est și București-Ilfov) și 2 rețele sectoriale (textile și lemn); 25 de universități publice și private sunt membre în cluster și mai mult de jumătate din institutele de cercetare-dezvoltare sunt implicate în parteneriate de tip cluster. Cluster de succes sunt prezente în diverse sectoare economice și servicii: auto, industria lemnului, textile-confecții, industria agroalimentară, turism, sănătate și științe medicale, energii regenerabile, tehnologii generice esențiale (KET), sectoare creative și culturale, construcții, tehnologia informației și comunicațiilor, naval și logistică.

Stimularea asimilării tehnologiilor inteligente pe tot parcursul lanțurilor de valoare industriale, dezvoltarea întreprinderilor și internaționalizarea lor, clusterelor 4.0 sunt esențiale pentru competitivitatea României. Conform ultimei analize realizată de CLUSTERO în 2016, remarcă o creștere a numărului mediu de întreprinderi în cluster, de la 10 la începutul procesului de clusterizare în România la 35. Clusterelor din România au atras 1962 IMM-uri cu circa 110.000 angajați și o cifră de afaceri în anul 2015 care atinge 6.500 mil.euro. Exportul de produse inovative pentru piețe de nișă a atins în anul 2015 valoarea de 4.670 mil. euro.

Abordarea strategică a Uniunii Europene vizează revitalizarea regiunilor prin:

- Dezvoltarea clusterelor - grupuri de întreprinderi și actori de sprijin asociați care cooperează împreună într-o anumită locație - pentru a facilita cooperarea între companii, investitori, universități și centre de cercetare;
- Încurajarea parteneriatelor între industriile locale prin intermediul platformelor tematice de specializare inteligentă;
- Sprijinirea transformării regionale prin strategii de specializare inteligentă și fonduri europene structurale și de investiții.

Documentul de politică industrială a României, elaborat în cadrul Proiectului Dezvoltarea capacității instituționale a Ministerului Economiei, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, stabilește prioritățile noii politici industriale a României:

- Produse românești cu valoare adăugată ridicată, competitive pe piața internă (UE) și internațională;
- Pondere ridicată a verigilor domestice în lanțurile de valoare globale;

- Clusterul inovativ – instrument al unei politici industriale inteligente;
- Creștere economică inteligentă și durabilă prin inovare în industrie;
- Forță de muncă adaptată cerințelor industriei românești;
- Competitivitate economică prin eficiență energetică în procesele industriale;
- Capacitate instituțională adecvată noi politici industriale a României.

Ne aflăm în fața provocării de a deveni o societate echitabilă și prosperă bazată pe o economie modernă, competitivă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor. Mobilizarea actorilor industriali spre o economie curată și circulară prin intermediul cooperării aprofundate de-a lungul lanțurilor de valoare precum și utilizarea unor noi tehnologii, a unor soluții sustenabile și a inovării disruptive, sunt critice, după cum este evidențiat și în Pactul Verde European („European Green Deal”), publicat în luna decembrie 2019 de către CE.

Concluziile Consiliului asupra Strategiei Industriale EU: „O viziune pentru 2030” scot în evidență rolul clusterelor în implementarea politicii industriale europene, și anume rolul pe care acestea îl au în:

- catalizarea cooperării strategice și structurate de-a lungul lanțurilor de valoare europene;
- sprijinirea inițiativelor de politică europeană ca instrument important pentru promovarea modernizării industriale la nivel regional;
- facilitarea accesului IMM-urilor la piețe globale și lanțuri de valoare strategice;
- încurajarea specializării inteligente și întărirea cooperării trans-sectoriale, facilitând schimbările structurale și dezvoltarea sectoarelor emergente.

La nivel regional, în Europa, clusterelor joacă un rol important în operaționalizarea strategiilor de specializare inteligentă. Cu titlu de exemplu, pot fi aduse Austria Inferioară și landul Brandenburg din Germania, unde eligibilitatea beneficiarilor în cadrul Programelor Operaționale Regionale este condiționată exclusiv de apartenența la un cluster.

La nivel național, noul Document de Politică Industrială al României elaborat de către Ministerul Economiei (2018)¹⁸ evidențiază, de asemenea, rolul clusterelor în 3 obiective orizontale:

- Clusterul inovativ, instrument al unei politici economice inteligente;
- Pondere ridicată a verigilor din România în lanțurile de valoare globale;
- Creștere economică inteligentă și durabilă prin inovare în industrie.

În contextul pandemic actual, clusterelor și-au arătat, în termen foarte scurt, eficiența în mobilizarea actorilor industriali, a organizațiilor CDI și autorităților publice în găsirea de soluții rapide privind provocările sectorului medical și ale economiei în general, atât în Europa, cât și la nivel național, ceea ce a determinat Comisia Europeană să încredințeze Alianței Europene a Clusterelor - organizație nonguvernamentală europeană la care Asociația Clusterelor din România – CLUSTERO este membru fondator - misiunea de a modera Forumul “Covid 19 Connect! Solve! Save!”¹⁹.

Deși efectele economice profunde ale actualei crize sunt încă greu de estimat, pe termen mediu și lung este deja clar că vom asista la o recalibrare a lanțurilor de valoare la nivel european și global, proces în care clusterelor europene vor juca un rol crucial.

¹⁸ <http://economie.gov.ro/images/politici-industriale/SIPOCA7/Document%20de%20Politica%20Industrial%20a%20Romaniei.pdf>

¹⁹ <https://www.clustercollaboration.eu/coronavirus>

La 1 aprilie 2020, în evidența Ministerului Economiei, Direcția de Politici Industriale și Competitivitate, direcție care coordonează politica de cluster ca o componentă a politicii industriale a României, existau 76 inițiative de cluster.²⁰ Dintre acestea, un număr de 47 de clustere sunt membre ale Asociației Clusterelor din România-CLUSTERO, comunitate de bună practică și organism reprezentativ la nivel național, european și internațional al clusterelor din România²¹.

Mare parte din organizațiile de suport cluster, structuri ce asigură managementul clusterelor constituite în România, au fost supuse de către Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor ESCA (European Secretariat for Cluster Analysis²²) unui proces extrem de riguros de certificare. În urma acestui proces au fost declarate drept structuri de cluster recunoscute la nivel european 3 clustere în categoria Gold Label (cea mai bună performanță pentru Europa de Est), 17 clustere în categoria Silver Label și 58 clustere în categoria Bronze Label.

Din punct de vedere al distribuției geografice și al concentrărilor tematice, clusterelor din România sunt reunite sub forma unor consorții regionale și tematice, astfel:

- Consorțiul Clusterelor din Transilvania de Nord (Regiunea Nord Vest); -
- Consorțiul Clusterelor din Transilvania (Regiunea Centru);
- Consorțiul Clusterelor din Regiunea de Nord Est;
- Consorțiul Clusterelor "Dunărea de Jos" (Regiunea Sud Est) ; -
- Wallachia Hub (Regiunea Sud Muntenia);
- Consorțiul Clusterelor din Regiunea București – Ilfov;
- „Noatex”, consorțiul tematic al clusterelor din industria textilă;
- Consorțiul tematic al clusterelor din industria lemnului și a mobilei;

Din cele 58 de clustere acreditate de Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor, care au primit eticheta de bronz, 7 sunt din Regiunea Sud-Vest Oltenia:

²⁰ <http://economie.gov.ro/aparat-propriu/economie/politici-industriale>

²¹ <http://clustero.eu/>

²² <https://www.cluster-analysis.org/>

Tabel Clustere din Regiunea Sud-Vest Oltenia care au primit eticheta de bronz:

Nr.crt.	Cluster	Domenii	Pagină web	Valabilitate etichetă
1.	AGROPRO Oltenia Cluster	Industria alimentară	http://www.adroltenia.ro/	28.07.2017
2.	Construct Cluster Oltenia	Construcții	http://www.constructcluster.ro/	04.10.2019
3.	Health in South West Oltenia Region	Sănătate și științe medicale	http://www.adroltenia.ro/	30.07.2017
4.	Health Tourism in The South West Oltenia Region	Sănătate și științe medicale	http://www.adroltenia.ro/	27.07.2017
5.	ICT Oltenia Cluster	TIC	http://www.aries-oltenia.ro	12.01.2018
6.	Oltenia Tourism competitiveness Pole	Sport, Recreere și Turism		15.09.2017
7.	South West Oltenia Automotive Competitiveness Pole	Transport și mobilitate	http://www.adroltenia.ro/	28.09.2017

Sursa: <https://www.cluster-analysis.org>

În ceea ce privește clusterelor membre CLUSTERO, acestea însumau, la finalul anului 2019, 2.000 întreprinderi, 189.000 angajați și cumulau 43.6 miliarde lei cifră de afaceri, 4.4 miliarde EUR exporturi, raportând cheltuieli de cercetare-dezvoltare de 672 milioane RON, remarcându-se creșteri ce variază între 40% în cazul exporturilor și 162% în cazul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare față de anul 2013²³.

Aceste performanțe au fost obținute în condițiile unei politici de sprijinire a clusterelor relativ incoerentă la nivel național, clusterelor dezvoltându-și modele de business și instrumente diverse menite a veni în sprijinul nevoilor membrilor, în special ale IMM-urilor.²⁴

Conform evidențelor Ministerului Economiei, **la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia** există un număr de 11 cluster în domeniile automotive, turism, IT&C, agro-alimentar și construcții, medaliat cu bronz, dintre care 2 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România.

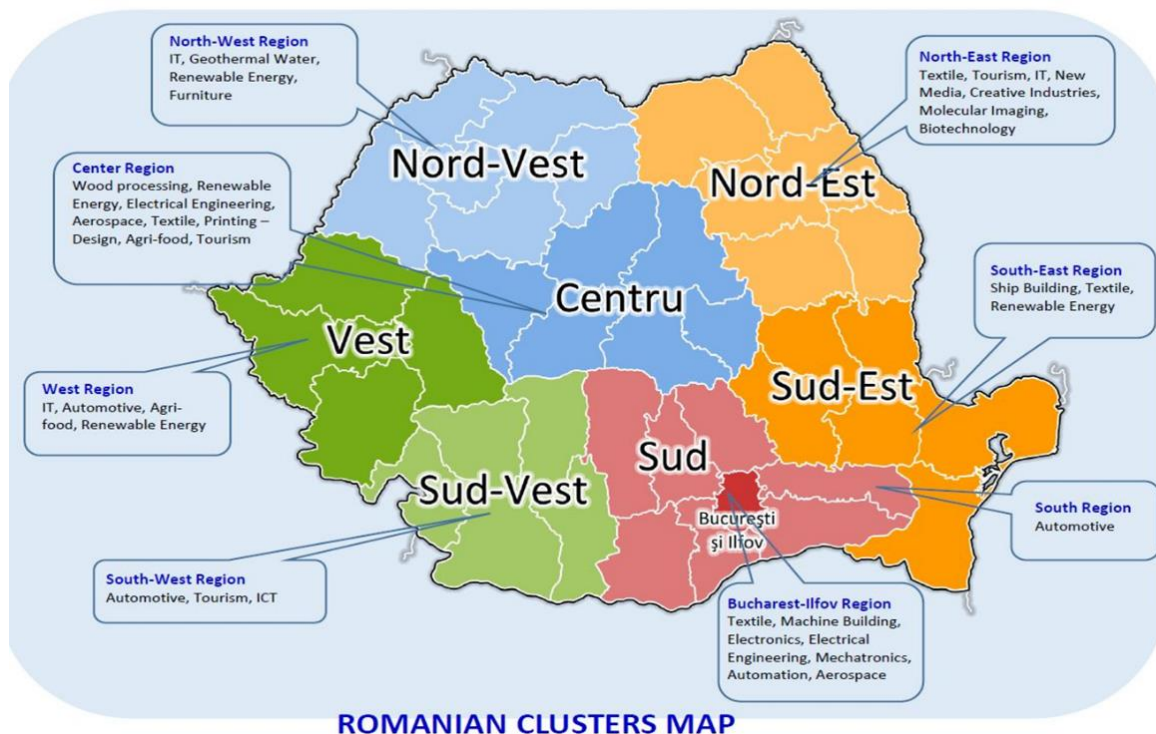
Nr.crt.	Denumire cluster	Domenii	Anul înființării
1.	TRANSALPINA-DRUMUL REGELUI Cluster	Turism Sectorul creativ Agro-food	2015
2.	Mobility Urban logistic Cluster DOROTHY	Logistică	2013
3.	Cluster "Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour"	Turism sustenabil și inovator	2015

²³ Date obținute din Analiza Competitivității Clusterelor din România realizată de Asociația Clusterelor din România

²⁴ Sursa: "Situația Clusterelor din România", material elaborat de ICT Oltenia Cluster și Construct Cluster Oltenia, aprilie 2020

		Sănătate	
4.	ITC - Regional Competitiveness Pole Oltenia Cluster	TIC	2011
5.	Polul de competitivitate "Automotive Sud-Vest Oltenia"	Automotive	2012
6.	Clusterul "Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia"	Sănătate	2015
7.	Construct Cluster Oltenia	Construcții	2013
8.	AGROPRO Oltenia Cluster	Agricultură și dezvoltarea mediului rural Agro-food	2013
9.	Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT	Turism sustenabil și inovator	2012
10.	TURINN Cluster	Turism	2010
11.	INOVTRANS Pole	Mecanică	2012

Sursa: <http://www.economie.gov.ro/aparat-propriu/politici-industriale>

La nivel regional, politica de cluster este susținută de Agențiile de dezvoltare și de partenerii regionali. În regiunea Sud-Vest Oltenia, la nivelul clusterelor formate este încurajată colaborarea între întreprinderi, instituții de cercetare, unități de învățământ și autorități publice, cu scopul de a sprijini dezvoltarea sustenabilă a unor sectoare cheie ale mediului economic regional, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.

Scurta prezentare a celor 11 cluster din Regiunea Sud-Vest Oltenia:

Polul de Competitivitate Innov TT Oltenia - Transfer de inovație și tehnologie care sprijină o dezvoltare regională durabilă și creșterea competitivității, are un număr de 30 de membri (administrație locală, universități, centre de cercetare și inovare, agenția de dezvoltare regională, asociații profesionale, companii).

Scop: Creșterea capacității de promovare a inovației, invenții, cercetare, competitivitate, transfer de tehnologie ca politică regională de dezvoltare durabilă prin interconectarea cunoștințelor, tehnologiilor și oamenilor.

Turinn Cluster a fost înființat în anul 2010, în vederea îmbunătățirii competitivității și poziționării strategice a serviciilor prezente în sectorul turistic, prin intermediul unei platforme de generare și transmitere a informațiilor și cunoștințelor în baza cercetărilor și inovațiilor prezente la nivel internațional cu impact direct asupra dezvoltării sectorului.

Din membrii clusterului fac parte toate Consiliile Județene din regiunea Sud Vest Oltenia, ADR SV Oltenia, Departamentul de Geografie al Universității din Craiova, Centrul de transfer tehnologic în turism și protecția mediului TechTEC Vâlcea, filiala Oltenia a Asociației Române pentru Industria Electronică și Software, asociații de promovare a turismului, pensiuni, agenții de turism etc.

ITC Oltenia Cluster (Regional Competitiveness Pole Oltenia Cluster) are un număr de 38 de membrii.

Inițiatori: ARIES - Asociația Română pentru Industria Electronică și Software, ARoTT - Asociația Română pentru Transfer Tehnologic și Inovare, Universitatea Craiova, Municipiul Craiova, Incubator de Afaceri și Tehnologice, Ro4Europe.

Scopul Clusterului TIC Oltenia este creșterea competitivității companiilor în sectorul TIC, promovarea produselor electronice și software, inovarea, rezultatele cercetării în domeniul transferului de tehnologie și dezvoltarea politicii instituționale, dezvoltarea regională prin interconectarea cunoștințelor, tehnologiilor și oamenilor.

Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT a fost constituit în anul 2012 și are un număr de 66 de membri din care: organizații private active în sectoare relevante pentru domeniul turismului (mici producători de artizanat, ceramică, țesături, lemn și mobilă, agenții de turism, firme de soft), organizații profit și non-profit considerate catalizatori (firme de consultanță, furnizori de formare, ONG-uri) care sprijină activitățile principale ale membrilor Polului și în general dezvoltarea mediului de afaceri și anumitor sectoare economice, precum și dezvoltarea teritorială și regională și organizații publice.

Printre membri TurOlt InoTT se numără: Universitatea din Craiova, Asociația Română a Centrelor de Ceramică, Asociația Meșterilor Populari Cocoșul de Hurez, Asociația pentru Promovarea

Patrimoniului Autentic Horezu, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Centrul Internațional pentru Artă și Creație Constantin Brâncuși, Asociația pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor din România. Polul de Competitivitate TurOlt InoTT, își desfășoară activitatea în sectorul turistic și sectoarele conexe.

Obiectivul general este creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic, astfel încât până în anul 2020 Oltenia să-și îmbunătățească poziția ca destinație turistică românească pe plan național și internațional, iar fluxul turistic anual să crească cu 15% (circa 50.000 turiști pe an).

În anul 2012 s-a realizat strategia de dezvoltare a polului de competitivitate pentru următorii 7 ani, obiectivul general fiind reprezentat de creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic.

Polul de competitivitate “Automotive Sud-Vest Oltenia” a fost înființat în anul 2012, fiind compus din 36 de membrii (3 organizații catalizator, 2 autorități publice, 2 instituții de învățământ, 3 centre de cercetare, 26 de întreprinderi).

Obiective:

- Creșterea competitivității în regiunea Sud-Vest Oltenia, prin dezvoltarea unui pol de competitivitate în domeniul automotive, cu un spectru larg de activități în domeniul formării profesionale, al competențelor înalt calificate necesare Companiei Ford și furnizorilor săi;
- Realizarea de noi investiții, transfer tehnologic și intensificarea colaborării între Universitatea din Craiova și firmele active în domeniul automotive pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare aplicată în special în domeniul electromobilității în scopul utilizării experienței de C&D&I regionale din sector.

INOVTRANS POLE a fost înființat în anul 2012 în domeniul fabricării materialului rulant. Entitatea de management este SC TIMPLEXIM SRL Craiova, polul de competitivitate numărând peste 25 de membri și asociați: producători de material rulant, firme de proiectare, unități de învățământ, institute de cercetare-dezvoltare, organizații non-guvernamentale, autorități publice. Printre aceștia se numără S.C. TIPLEXIM S.R.L., Craiova, SC RAT CRAIOVA, S.C. TRANS INOV S.A., Craiova, S.C. DIAVAL S.R.L., Craiova, S.C. CESI AUTOMATION S.R.L., Craiova, S.C. CADET JUSTCONSULTING S.R.L., Craiova, S.C. TOPOSYSTEM S.R.L., Craiova, S.C. INDALTRAC S.R.L., Craiova, S.C. MALITEOS TRANS S.R.L., Craiova, S.C. SITCO SERVICE S.R.L., Craiova, S.C. POPECI UTILAJ GREU S.A., Craiova, S.C. EUROMET S.R.L., Balș, S.C. SERES PROD COM S.R.L., Bumbesti-Jiu, S.C. SOFTRONIC S.R.L., Craiova, Universitatea din Craiova, S.C. ICPE SAERP S.A., București, SC IPA SA Sucursala CIFATT, Craiova, INCIE ICMET, Craiova, Consiliul Județean Dolj, Primăria Municipiului Craiova, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, etc.

AGROPRO Oltenia Cluster a fost creat în anul 2013 la inițiativa Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, în scopul promovării și dezvoltării sectorului agricol din regiunea Sud-Vest Oltenia.

Clusterul are un număr de 24 de membri: autorități publice locale și județene, centre de cercetare dezvoltare, instituții de formare, asociații din domeniul agricol și producători din sectorul agricol, dintre care amintim: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Universitatea din

Craiova, Facultatea de Agricultură și Horticultură, Liceul Tehnologic „Petre Baniță” Călărași, Centrul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri, Societatea Agricolă Călărași, Asociația Crescătorilor și Cultivatorilor “Gospodarii Olteniei”.

Clusterul “Construct Cluster Oltenia” a fost înființat în anul 2013 și este format din 21 de membrii (o organizație catalizator, o instituție de învățământ, o asociație, 18 întreprinderi).

Sector de activitate: domeniul industriei construcțiilor și sectoarele adiacente: proiectare, inovare-cercetare, formare și perfecționare profesională, producția și logistica materialelor de construcții.

Printre obiectivele strategice se numara:

- Atragerea investițiilor străine în regiune, prin realizarea de misiuni economice în vederea identificării de parteneri economici și atragerea de misiuni economice în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri și realizării de investiții cu capital străin;
- Dezvoltarea colaborării și creșterea relațiilor comerciale între membrii în vederea dezvoltării economice și sociale a regiunii;
- Facilitarea intrării agenților economici din regiune pe noi piețe prin acțiuni complexe de internaționalizare și participarea la evenimente de afaceri, în principal în țările membre ale Uniunii Europene și nu numai;
- Atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea activităților de producție dar și a serviciilor;
- Calificarea, perfecționarea și specializarea forței de muncă în sectorul construcțiilor și în domeniile adiacente, în special în producția materialelor de construcții.

Mobility Urban Logistic Cluster – DOROTHY

Clusterul Urban logistic – Logistică urbană, electronică, software și mobilități a devenit activ la data de 29 octombrie 2013, având 17 membri: Primăria Municipiului Craiova, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Vest Oltenia, Universitatea din Craiova, ICMET, IPA CİFFAT, ARoTT și 11 agenți economici.

Obiectivul principal este acela de a îmbunătăți procesul de distribuție a bunurilor la nivelul mediului urban prin reducerea numărului de vehicule și consolidarea standardelor de mediu. Activitatea clusterului va stimula competitivitatea celorlalte clustere active la nivel regional și va consolida concentrarea lor pe domenii tehnologice avansate cu un potențial ridicat de inovare.

Clusterelor „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia” și „Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour” au fost înființate în anul 2015 și au ca obiectiv dezvoltarea sectorului de sănătate și al turismului de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia, prin încurajarea comunicării între principalii actori din sectorul serviciilor turistice și de sănătate, în vederea identificării principalelor resurse specifice acestei forme de turism în regiune și integrarea acestora într-un sistem coerent de dezvoltare și promovare a turismului de sănătate românesc. Fiecare dintre cele două clustere deține un număr de 16 membri comuni. Printre aceștia se numără: Consiliul Județean Vâlcea, Universitatea din Craiova, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Asociația de Turism Oltenia. Inițiatorul înființării celor două clustere este Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud -Vest Oltenia.

2.6.2 Structuri de sprijinire a afacerilor

Structurile de sprijinire a afacerilor reprezintă entități clar delimitate, care asigură o serie de facilități și/sau spații pentru desfășurarea activităților economice de producție și de prestare servicii. Acestea au ca scop atragerea investițiilor și dezvoltarea potențialului resurselor umane și materiale ale zonei în care sunt localizate.

Structurile de sprijinire a afacerilor pot fi axate pe dezvoltarea activităților de cercetare și microproducție, pe dezvoltarea activităților de cercetare în vederea dezvoltării de noi modele și prototipuri, pe oferirea de facilități pentru dezvoltarea întreprinderilor cu activitate productivă sau pe dezvoltarea de noi afaceri prin oferirea de servicii specializate (ex.: consultanță, asistență la începutul activității respectivelor afaceri).

În luna septembrie 2019, Guvernul României a aprobat un proiect de lege cu scopul de a schimba cadrul legal existent, în sensul sprijinirii firmelor aflate în fazele inițiale de dezvoltare. Proiectul inițiat de Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, actualmente Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, prevede procedurile de acordare a titlurilor privind incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, precum și clarificarea unor aspecte ale noilor organizații în raport cu autoritatea publică.

Conform proiectului, **incubatorul de afaceri** este definit astfel: *”Structură de sprijin a dezvoltării afacerilor care oferă un spațiu și o infrastructură adecvată pentru rezidenți, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru întreprinderile mici și mijlocii nou-înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început prin asigurarea unor facilități comune și de suport managerial”*.

Acceleratorul de afaceri are următoarea definiție: *”Program derulat în cadrul incubatorului de afaceri, care asigură rezidenților, în etape, accesul la surse de finanțare, în scopul lansării pe piață, în termen de 3 până la 6 luni, a unui produs sau serviciu. Programul poate include activități de educație antreprenorială, mentorat și de networking, în vederea creșterii rapide a afacerii”*. De asemenea, sunt enumerate categoriile de operatori economici care pot avea calitatea de fondator de incubator de afaceri.

Principalele modificări legislative aduse prin proiectul adoptat sunt:

- clarificarea mecanismului de analiză din perspectiva practicii UE a competențelor de acordare a titlurilor de incubator, precum și a criteriilor de evaluare/indicatorilor de performanță;
- clarificarea unor aspecte metodologice și de interacțiune cu autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor;
- **simplificarea procedurii de acordare a titlului de incubator de afaceri**, prin eliminarea studiului de fezabilitate, precum și a altor reglementări ce îngreunau procedura;
- modificarea perioadei de valabilitate a titlului de incubator de afaceri – de la 10 ani la perioada nedeterminată;
- introducerea termenului de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii de emitere a titlului de incubator de afaceri pentru soluționarea acesteia;
- introducerea termenului de 10 zile lucrătoare pentru informarea solicitantului de către autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor, în cazul existenței unei documentații incomplete;

- introducerea de precizări mai clare cu privire la termenul de valabilitate și clauzele contractului de prestări servicii dintre fondator și administrator;
- oferirea posibilității de a face dovada colaborării cu societăți/experti în managementul afacerilor, față de obligația de a deține personal calificat cu experiență în managementul afacerilor cum este în actuala lege;
- reducerea numărului **tipului de incubatoare de afaceri** de la opt, în legislația actuală, la trei: incubator de afaceri cu portofoliu mixt, incubator tehnologic și de afaceri, incubator specific unui sector;
- extinderea posibilităților de finanțare a incubatoarelor de afaceri prin utilizarea oricărei surse legale identificate;
- prevederea posibilității ca fondatorul să fie și administrator al incubatorului de afaceri;
- menționarea mai clară a facilităților fiscale de care poate beneficia fondatorul incubatorului de afaceri, prin intermediul măsurilor de ajutor de stat/de minimis inițiate de autoritățile publice centrale și/sau locale, în limitele bugetului alocat anual.²⁵

2.6.2.1 Camerele de Comerț

Camerele de Comerț sunt organizații neguvernamentale, autonome, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, ce reprezintă, sprijină și apără interesele generale ale comunității de afaceri, urmărind promovarea și dezvoltarea industriei, comerțului, serviciilor și agriculturii, în concordanță cu cerințele economiei de piață, fiind organizate și funcționând în temeiul Legii nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România.

Camerele Județene sunt organizații autonome, neguvernamentale, de utilitate publică, apolitice, fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, create pentru a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor săi și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organisme din țară și din străinătate.

La nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia își desfășoară activitatea 5 camere de comerț, organizate în județele componente ale regiunii - Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea.

2.6.2.2 Parcurile industriale

Parcurile industriale sunt reglementate de Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale și reprezintă o zonă delimitată în care se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de producție industrială și servicii, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, într-un regim de facilități specifice, în vederea valorificării potențialului uman și material al zonei.

Dintr-un total de 89 de parcuri industriale existente la nivel național, 7 se regăsesc în regiunea Sud-Vest Oltenia, din care un număr de 4 sunt funcționale - Parcul Industrial Craiova, Parcul Industrial High-Tech Craiova, Parcul Industrial Slatina, Parcul Industrial Bumbești-Jiu, 2 în curs de amenajare (Parcul Industrial Bălcești și Parcul Industrial Drăgășani), iar unul în stadiul de “green field” (Parcul Industrial Ișalnița)²⁶.

²⁵ Sursa: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

²⁶ Sursa: <https://www.mdrap.ro/administratie/-8388>

Figura - Harta parcurilor industriale, pe regiuni

Distribuția pe județe releva faptul că județul Dolj are 3 parcuri industriale, județul Vâlcea are 2, iar județele Gorj și Olt câte unul, în județul Mehedinți nefiind prezent niciun parc industrial.

Nr. crt.	Județ	Denumire Parc Industrial
1.	DOLJ	1.Parcul Industrial Craiova
		2. Parcul Industrial High-Tech Craiova
		3. Parcul Industrial Ișalnița
2.	GORJ	1. Parcul Industrial Bumbești-Jiu
3.	OLT	1. Parcul Industrial Slatina
4.	VÂLCEA	1.Parcul Industrial Drăgășani
		2. Parcul Industrial Bălcești

Parcul Industrial Craiova (S.C. Parc Industrial Craiova S.A.) este un obiectiv de investiție realizat în cadrul platformei Avioane Craiova pe un teren extravilan totalizând 18,30 ha astfel:

- 8,03 ha transferat de Guvernul României județului Dolj cu destinația construirii Parcului Industrial Craiova - H.G. 727/2004;
- 2 ha aport în natură al județului Dolj la capitalul social al S.C. Parc Industrial Craiova S.A., conform H.C.J. D. nr. 184/06.10.2005;
- 8,27 ha, aport în natură al județului Dolj la capitalul social al S.C. Parc Industrial Craiova S.A. conform H.C.J. D. nr. 35/03.02.2011.

S.C. Parc Industrial Craiova S.A. deține titlul de "Parc Industrial" pe o suprafață de 18,30 ha prin Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr.1231/2006 publicat în Monitorul Oficial nr.

244/17.03.2006, modificat prin Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr. 62/02.03.2012 și publicat în Monitorul Oficial nr. 161/12.03.2012.

Conform prezentării de pe site-ul propriu, Parcul Industrial Craiova oferă o gamă variată de servicii pe bază de contract²⁷:

Servicii generale

- Servicii de consultanță tehnică, juridică, financiar contabil (audit financiar contabil, evidență financiar contabilă, surse de finanțare, programe de finanțare, elaborare documentații pentru participare la licitații)
- Servicii mecano-energetice
- Suport tehnic
- Servicii de management financiar contabil și de gestiune
- Formare profesională adulți
- Protecție și pază
- Prevenirea și stingerea incendiilor
- Servicii poștale
- Birotică
- Servicii medicale
- Alimentație
- Comunicații
- Promovare
- Transport de bunuri
- Suport tehnic
- Întreținerea spațiilor verzi
- Protecția mediului
- Servicii hoteliere
- Servicii recreative
- Sport; Protecția muncii

Servicii de infrastructură

- Alimentație cu apă
- Canalizare
- Alimentație cu electricitate
- Alimentație cu gaz
- Internet
- Televiziune prin cablu

Asistență

- Tehnică
- Juridică
- Financiară
- Vamală
- Asistența forței de muncă

Servicii ce sprijină dezvoltarea

- Invenții
- Transferul tehnologiilor
- Contactul cu autoritățile
- Logistică

Investiții, renovare

- Experți specializați în investiții în conformitate cu necesitățile
- Investiții în infrastructură, ceea ce oferă condițiile necesare funcționării
- Dirigenție de șantier
- Renovarea clădirilor existente
- Investiții nepoluante

²⁷ <https://www.parcindustrialcraiova.ro/index.php?show=5>

Parcul Industrial High-Tech Craiova, gestionat de HIGH-TECH INDUSTRY PARK CRAIOVA SA, este o societate comercială pe acțiuni înființată în aprilie 2014 de către Consiliul Județean Dolj (99,94%) și SC Parc Industrial Craiova S.A (0,06%), cu scopul de a înființa, gestiona și administra infrastructura de afaceri din municipiul Craiova.²⁸

Fondatorii acestui parc industrial au ca obiectiv dezvoltarea durabilă a zonei metropolitane de est a municipiului Craiova, prin atragerea de investiții private care să genereze locuri de muncă stabile în această zonă.

High-Tech Industry Park Craiova SA deține **Titlul de "Parc Industrial"** conform Ordinului M.D.R.A.P. nr. 891/05.05.2015, publicat în Monitorul Oficial nr. 341/19.05.2015, modificat prin Ordinul Ministrului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 4750/2018, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 447/29.05.2018, pentru infrastructura de afaceri pe care o administrează pentru o perioadă de 30 de ani, pe terenurile *green-field* puse la dispoziție de Județul Dolj prin Consiliul Județean, terenuri care formează un trup compact de 29,8541 ha identificate potrivit Anexei 4 la HCJ Dolj nr/60/25.02.2014.

Parcul Industrial Slatina²⁹

Pe lângă activitățile care predomină și care conferă domeniul de specializare al parcului industrial, în vederea sprijinirii dezvoltării acestor activități, se pot desfășura o serie de servicii conexe: furnizare de utilități, curățenie și pază, servicii comerciale și de alimentație publică, activități hoteliere, servicii de evidență contabilă, asistență în afaceri, servicii de asigurare și altele similare acestora sau în legătură directă cu acestea.

Alte domeniile de activitate agreeate în cadrul "Slatina Industrial Parc" sunt:

- industrie prelucrătoare, cu posibilitatea concentrării pe diverse industrii de vârf;
- afaceri, în care predomină activitățile financiar-bancare, de consultanță, proiectare, cercetare dezvoltare, precum și activități de administrare a afacerilor;
- distribuție, în care predomină activitățile de depozitare mărfuri și logistică;
- servicii, în care predomină industriile producătoare de servicii;

Conform descrierii de pe site-ul propriu, printre avantajele de care se bucura clientii Parcului se numara:

- terenuri pentru construcții la preț avantajos;
- acces la toate utilitățile;
- conectivitate cu platformele industriale din regiune: Craiova și Pitești;
- scutire de impozite pe teren și clădiri,
- eliberarea rapidă și gratuită a certificatului de urbanism și autorizației de construire,
- suport pentru obținerea autorizațiilor, avizelor și a altor acte necesare;
- facilitarea relațiilor cu autoritățile publice locale;
- acces gratuit la informații privind oportunități de finanțare de la bugetul de stat și din fonduri europene

²⁸ <https://www.hightechindustrypark.ro/index.php?show=1>

²⁹ <http://www.slatinaindustrialparc.ro/>

Parcul Industrial Gorj, aflat în administrarea Parc Industrial Gorj S.A., este amplasat pe teritoriul orașului Bumbești-Jiu, în zona de sud-est. Căi de acces din drumul național DN 66 (E 79) care leagă municipiul Tg-Jiu de municipiul Petroșani , prin drumul comunal modernizat DC 3. În partea de nord, Parcul Industrial dispune de o linie de cale ferată ce se conectează la calea ferată națională în gara Bumbești-Jiu iar Aeroportul Internațional Craiova se află la 120 km.

Accesul fluvial se poate face prin portul Turnu Severin situat la 100 km de Parcul Industrial pe drumul național DN 67. Suprafața totală a Parcului Industrial este de 186200 mp pe care se află amplasate suprafețe construite de 38000 mp., iar în prezent sunt ocupate aproximativ 20000 mp.

Parcul Industrial dispune de toate utilitățile necesare unei bune desfășurări a activităților tehnologice în diferite domenii.

2.6.2.3 Parcurile științifice și tehnologice

Conform datelor furnizate pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării, infrastructura de inovare și transfer tehnologic de la nivel național cuprindea, în anul 2018, 43 de entități acreditate pentru activități specifice acestui domeniu și 13 entități autorizate provizoriu, acreditarea fiind realizată periodic de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI).

În Regiunea Sud-Vest Oltenia sunt acreditate 3 entități de inovare și transfer tehnologic, două în județul Dolj și una în Vâlcea.

Nr.crt.	Regiune/Județ	Număr total
1.	Regiunea NORD-VEST	9
2.	Regiunea NORD-EST	5
3.	Regiunea SUD-MUNTENIA	1
4.	Regiunea SUD-VEST OLTENIA	3
4.1	Dolj	2
4.2	Gorj	-
4.3	Mehedinți	-
4.4	Olt	-
4.5	Vâlcea	1
5.	Regiunea VEST	4
6.	Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	14
7.	Regiunea SUD-EST	2
8.	Regiunea CENTRU	5
Total:		43

Sursa: ANCSI, Registrul entităților acreditate și autorizate provizoriu din infrastructura de inovare și transfer tehnologic

2.6.2.4 Rețelele de cooperare și internaționalizare

Politica de coeziune a Uniunii Europene încurajează regiunile și orașele din diverse state membre ale UE și din afara acesteia să conlucreze și să învețe unele de la celelalte prin programe, proiecte și rețele comune.

În acest scop au fost lansate o serie de programe de finanțare care să contribuie la atingerea obiectivelor politicii de coeziune, cum ar fi: programele de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională (Interact, Interreg, Urbact, Espon etc). De asemenea, există și un instrument juridic de consolidare a cooperării transfrontaliere (**GECT - Gruparea europeană de cooperare teritorială**), precum și un număr de noi instrumente de sprijinire a dezvoltării regionale de-a lungul frontierelor externe ale UE, atât cu țările potențial candidate și candidate, cât și cu țările terțe.

Rețeaua Enterprise Europe (EEN)

Enterprise Europe Network (EEN) este o rețea europeană care are scopul de a sprijini întreprinderile mici și mijlocii să își dezvolte potențialul inovativ în vederea creșterii competitivității și dezvoltării inteligente și durabile a afacerilor. Rețeaua oferă un instrument integrat de promovare prin intermediul căruia IMM-urile pot accesa noi piețe și identifica parteneri de afaceri în țările în care aceasta este prezentă.

Platforma EEN (<https://een.ec.europa.eu/>) a fost creată cu scopul de a facilita încheierea de parteneriate între entități din cele peste 60 de țări membre ale rețelei. Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia este partener al Rețelei Enterprise Europe Network din ianuarie 2015 și urmărește sprijinirea IMM-urilor de la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, în vederea exploatării oportunităților internaționale de dezvoltare a afacerilor.

În acest sens, ADR S-V Oltenia desfășoară mai multe activități în cadrul proiectului Ro-Boost SMEs - “Boosting Smart and Innovation-Driven Growth for Romanian SMEs”, menite să conducă la creșterea competitivității IMM-urilor în termeni de capacitate inovativă, eficiență energetică, dinamică partenerială, valorificare a finanțărilor disponibile pentru acestea.

Platforma europeană “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, în calitate de co-organizator al Platformei europene “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”, susține demersurile pentru combaterea epidemiei de Covid-19 și, împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, a lansat, în luna aprilie 2020, Platforma europeană “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”, platformă B2Match în care pot fi încărcate cereri și oferte de produse și servicii din domeniul medical, necesare în lupta cu noul coronavirus (Covid-19).

Inițiativa aparține EEN Flandra, în colaborare cu Flandra Care și Guvernul Flandrei, și este susținută de Grupul Sectorial de Sănătate din cadrul Rețelei Enterprise Europe Network (EEN), un grup de suport dedicat actorilor din domeniul sănătății, la care ADR Sud-Vest Oltenia s-a alăturat încă din anul 2016.

IMM-urile, antreprenorii, instituțiile de cercetare, organizațiile medicale și guvernele sunt invitate să colaboreze și să se alăture acestei platforme online pentru a ajuta în confruntarea cu actuala criză din sectorul de sănătate. Astfel, se urmărește susținerea companiilor și a furnizorilor de servicii medicale în găsirea de soluții viabile. De asemenea, platforma rezervă spațiu și guvernelor pentru a publica online toate link-urile cu informații relevante.

Experții Enterprise Europe Network din cadrul ADR Vest și ADR Sud-Vest Oltenia vor sprijini organizațiile interesate să publice propunerile de parteneriat, cererile de materiale sanitare și soluțiile tehnice sau ofertele de comercializare din domeniul medical. Ulterior validării, cei înregistrați pot stabili întâlniri virtuale cu ceilalți participanți prin intermediul platformei.

Platforma <https://care-industry-together-against-corona.b2match.io/> va rămâne activă până la data de 31 decembrie 2020.

Rețeaua de informare EUROPE DIRECT Sudul Olteniei

Centrele de Informare Europe Direct (EDIC) oglindesc legătura pe care Comisia Europeană o are la nivel local cu cetățenii. Europe Direct este o rețea la îndemâna publicului larg, o rețea a cărei menire este să comunice cu aceștia despre drepturile și obligațiile pe care le au în calitate lor de cetățeni europeni. La nivelul UE funcționează 435 de Centre de Informare Europe Direct.³⁰

Alte rețele de cooperare existente la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia:

“Medro”-Romanian Medical Cluster Network

În anul 2018 s-a încheiat Protocolul de colaborare al “Medro”- Romanian Medical Cluster Network, prin Clusterul „Turism de Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia – SanoTour” și Clusterul „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia”, reprezentate de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia.

Obiectivul general al rețelei Medro este asigurarea unei platforme comune pentru acțiuni referitoare la: intensificarea inovării la nivel de cluster, dezvoltarea de competențe specifice domeniului medical și trans-sectorial (turism medical, tehnologii generice esențiale, materiale avansate, managementul deșeurilor, medicină nucleară), dezvoltarea de servicii suport pentru IMM-urile membre, promovare și proiecte comune.

Rețeaua de clustere Medro a apărut ca o necesitate pentru schimbul de informații și bune practici privind abordarea problematicii domeniului medical și a sectoarelor conexe, precum și a creșterii vizibilității clusterelor din rețea, atât la nivel național, cât și european.³¹

„Cluster drivers of sustainable economic development in the Balkan Memorandum of Understanding”

Memorandumul în vederea dezvoltării clusterelor din balcani „Cluster drivers of sustainable economic development in the Balkan Memorandum of Understanding” a fost încheiat între: Cluster House Ltd. și organizațiile de clustere și instituțiile de sprijin: Polul de Competitivitate „Automotive Sud-Vest Oltenia”, Polul de Competitivitate „Turism Oltenia - Inovare și tradiții în turism TurOlt InoTT”, Clusterul „Construct Cluster Oltenia”, Clusterul „AGROPRO Oltenia Cluster”, Clusterul „Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour”, Clusterul „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia”, prin ADR Sud-Vest Oltenia, în calitate de entitate de

³⁰ <http://europedirectbucuresti.ier.ro/reteaua-europe-direct-romania/>

³¹ <https://www.adroltenia.ro/files/basic-html/page73.html>

management. Obiectul acestui memorandum îl reprezintă cooperarea între organizațiile și instituțiile de sprijin, semnatare ale documentului.

Strategia UE pentru IMM-uri, prevăzută în Small Business Act pentru Europa, lansată de Comisie prin intermediul Direcției Generale „Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri”, a făcut apel la statele membre să sprijine IMM-urile și să le încurajeze să profite de creșterea piețelor din exteriorul UE, în special prin acordarea de sprijin specific pieței și prin activități de instruire în domeniul afacerilor.

Procedând astfel, acestea pot beneficia de accentul sporit pe care fondurile structurale și de investiții ale UE îl plasează asupra competitivității și inovării IMM-urilor, în special Fondul european de dezvoltare regională, care este de departe cea mai importantă sursă de finanțare europeană în sprijinul IMM-urilor.

Este cunoscut faptul că IMM-urile constituie coloana vertebrală a economiei europene. La nivelul UE, acestea reprezentau, la sfârșitul anului 2018, aproximativ 97% din totalul întreprinderilor, 67% din totalul locurilor de muncă din sectorul privat și aproximativ 49% din valoarea adăugată de economie³².

Internaționalizarea poate conduce la câștiguri de competitivitate la nivel de întreprindere, care se pot traduce în cele din urmă în îmbunătățirea performanțelor economice la nivel național și european. Activitatea pe plan internațional este puternic legată de o creștere mai mare a cifrei de afaceri. IMM-urile care sunt active pe plan internațional raportează, în general, o creștere mai mare a ocupării forței de muncă decât IMM-urile inactive pe plan internațional. Există o relație puternică între internaționalizare și inovare. În pofida acestui fapt, puține IMM-uri din UE fac afaceri pe plan internațional, fie în interiorul, fie în afara UE.

Conform unui studiu de impact al programului **COSME**, implementat prin intermediul EASME - Agenția Europeană pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, doar 25 % din IMM-urile din UE au fost implicate în activități de export (în interiorul și în afara Europei) în cei trei ani precedenți. Doar 13 % din IMM-urile europene au abordat piețele de creștere din afara UE.

Evaluarea impactului privind COSME a identificat următoarele disfuncționalități ale pieței: un acces problematic la finanțare pentru IMM-uri; niveluri scăzute ale creării de întreprinderi și performanțe slabe la nivel antreprenorial; spirit antreprenorial slab; un mediu de afaceri care nu este propice înființării și dezvoltării întreprinderilor; probleme care împiedică specializarea la nivel de industrie și competitivitatea sectorială; internaționalizarea limitată a IMM-urilor, atât în interiorul, cât și în afara Europei.³³

Factorii-cheie pentru stimularea internaționalizării și barierele din calea acesteia Dimensiunea, vechimea și experiența IMM-urilor influențează dorința și capacitatea de internaționalizare a acestora:

- Cu cât întreprinderea este mai mare, cu atât mai mult aceasta tinde spre internaționalizare.

³² sursa: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/small-business-act_en

³³ Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind evaluarea intermediară a Programului pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, Bruxelles, 14.10.2019

- Exporturile și importurile au tendința de a crește cu cât o întreprindere devine mai matură.
- Foarte puține IMM-uri inactive pe plan internațional plănuiesc efectiv să înceapă activități internaționale în viitorul apropiat.

Unele sectoare tind să fie mai adecvate pentru internaționalizare decât altele:

- Comerțul, industria prelucrătoare, transporturile și comunicațiile, precum și cercetarea sunt sectoarele cele mai internaționale.
- Întreprinderile implicate în comerțul electronic sunt mai active la nivel internațional decât întreprinderile tradiționale similare. Pentru a sprijini mai multe IMM-uri să conlucreze cu parteneri străini, trebuie să începem prin a înțelege ce le oprește să facă acest lucru.

Principalele obstacole raportate de IMM-uri sunt:

- insuficiența capitalului circulant pentru a finanța exporturile;
- dificultatea de a identifica oportunități de afaceri în străinătate;
- insuficiența informațiilor pentru a le sprijini să localizeze/analizeze piețele;
- incapacitatea de a contacta potențialii clienți de peste mări;
- dificultatea de a obține reprezentare externă de încredere;
- lipsa de timp managerial;
- insuficiența și/sau lipsa de instruire a personalului.

Sprijinul public poate juca un rol important în promovarea unui nivel mai ridicat de internaționalizare. Un studiu al Comisiei efectuat în 2011 a arătat că, în medie, programele de sprijin public pentru IMM-uri (financiare și nefinanciare, la nivel național și european):

- au mărit cifra de afaceri realizată de IMM-uri pe piața țintă cu 28 %;
- au mărit cifra de afaceri totală a întreprinderii cu 11 %;
- sunt responsabile pentru trei locuri de muncă create sau salvate;
- sunt responsabile pentru aproximativ 12 % din cifra de afaceri a anului următor.

Sprijinul de succes trebuie să se bazeze, în primul rând, pe consolidarea capacităților în interiorul IMM-urilor, accesul la servicii de instruire și de consultanță jucând un rol central.

Întreprinderile trebuie să fie punctate, verificate și analizate înainte ca mixul de programe de sprijin (de regulă) standardizate să fie adaptat pentru a crea un plan de sprijin specific întreprinderii. Iar pentru a stimula competitivitatea și creșterea, programele trebuie să sprijine toate tipurile de internaționalizare, nu numai exportul.

Deși sunt deja în desfășurare mai multe programe pentru sprijinirea internaționalizării IMM-urilor, acestea sunt în mare parte necunoscute:

- procentul de IMM-uri din UE care sunt informate cu privire la astfel de oportunități variază de la 15 % pentru micro-întreprinderi la 27 % pentru întreprinderile mijlocii și de la doar 10 % pentru întreprinderile care nu sunt active pe plan internațional la 22 % din IMM-urile cu activități internaționale.

2.6.2.5 Alte structuri de sprijinire a afacerilor la nivel regional (incubatoare, acceleratoare de afaceri, hub-uri, etc.)

La nivel regional există o serie de organizații care au ca obiective sprijinirea mediului de afaceri și dezvoltarea regiunii. Dintre acestea amintim:

Consiliul Local al Întreprinderilor Mici și Mijlocii - Craiova, filială a Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, care are ca misiune reprezentarea intereselor IMM-urilor din județul Dolj în raporturile acestora cu instituțiile publice locale și sprijinirea acestora pentru dezvoltarea afacerii. În fiecare județ din regiune funcționează o astfel de filială a CNIPMMR – Slatina, Târgu Jiu, Drobeta Turnu Severin, Râmnicu Vâlcea, Calafat.

Federația Patronatelor din Regiunea Oltenia are ca scop reprezentarea, susținerea și apărarea intereselor membrilor săi în relațiile cu autoritățile publice locale și regionale precum și cu alte organizații din țară și din străinătate, precum și impulsivarea procesului de coagulare a intereselor de afaceri ale întreprinzătorilor din regiunea Oltenia.

UGIR-1903, organism de reprezentare din punct de vedere patronal a industriei românești și a capitalului autohton, continuator al tradiției de peste 100 de ani a mișcării patronale din România.

COMPIROM reprezintă interesele mediului de afaceri din județul Dolj în raporturile acestora cu instituțiile publice naționale/locale și sprijinirea acestora pentru dezvoltarea afacerii.

Fundația pentru Dezvoltarea Economiei Sociale își propune să contribuie la dezvoltarea sustenabilă a comunităților dezavantajate din Europa Centrală și de Sud-Est prin sprijinirea structurilor economiei sociale din regiune. În acest scop FDES sprijină înființarea întreprinderilor sociale și inițierea afacerilor acestora prin acordarea de instruire, consultanță și asistență tehnică pentru realizarea planurilor de afaceri și atragerea capitalului inițial și de dezvoltare.

Regiunea Sud-Vest Oltenia **găzduiește 6 incubatoare de afaceri:**

- Incubator Tehnologic și de Afaceri în cadrul ITA-ICSI Ramnicu Vâlcea
- Business Center Flandra în Ramnicu Vâlcea;
- Centrul de afaceri pentru dezvoltarea IMM-urilor din Gorj;
- Incubatorul de afaceri transfrontalier din Dolj;
- Incubator Tehnologic și de afaceri din cadrul IPA CIFATT din Craiova;
- Incubator de Afaceri în cadrul Parcului Industrial din Craiova.

În cadrul unei anchete prin intermediul chestionarelor efectuată la nivelul mediului de afaceri din regiune în perioada septembrie – octombrie 2019, printre măsurile cele mai importante care ar trebui adoptate la nivel central, de către autoritățile statului, pentru sprijinirea mediului de afaceri, un număr de 427 de respondenți au reliefat *“înființarea/dezvoltarea de incubatoare de afaceri/parcuri industriale/tehnologice pentru IMM-uri”*, pe locul 4 după (3) reducerea birocrăției, (2) creșterea fondurilor alocate IMM-urilor comparativ cu anii anteriori și (1) acordarea de facilități fiscale pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale țării (cum ar fi Regiunea Sud-Vest Oltenia).

Cercetarea realizată la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia s-a realizat pe un eșantion de 100 de firme, din care 92% microîntreprinderi, 4% firme mari și 2% firme mici și mijlocii³⁴.

De asemenea, în cadrul analizei SWOT pentru mediul antreprenorial, cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, una dintre propunerile primite în urma consultărilor derulate cu actorii cheie din regiuni este „Dezvoltarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri”.

Propunerile primite în cadrul acțiunii de dezvoltare a unui portofoliu regional de proiecte pentru perioada 2021-2027 menționează „Înființarea unui incubator de afaceri în zona parcului industrial și activități și servicii servicii conexe - de ex. educație antreprenorială pentru tineri”, idee de proiect promovată de către UAT Municipiul Slatina în parteneriat cu Slatina Industrial Parc SA; „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de transfer tehnologic ale ITA ICSI Rm. Valcea în scopul creșterii competitivității firmelor incubate sau/si asistate”, propunere promovată de către ITA ICSI Ramnicu Valcea.

Toate aceste inițiative demonstrează tendința de creare a unui mediu stimulat pentru inițiativa sectorului privat la nivel regional, susținerea specializării inteligente prin intermediul derulării unor proiecte inițiate de firme, creării unor centre de competențe la nivelul instituțiilor de învățământ superior, a dezvoltării infrastructurii de transfer și a incubatoarelor de inovare, etc.

Universitățile și alte instituții de învățământ superior, incubatoarele și acceleratoarele sunt actori cheie în ecosistemele antreprenoriale. Cu toate acestea, capacitatea lor de a juca un rol de impact depinde de strategiile lor și de rolurile pe care cel puțin unele dintre acestea le susțin și sunt respectate în orice ecosistem antreprenorial dat.

Universitățile pot contribui în mod obișnuit la dezvoltarea unui ecosistem prin implicarea directă în crearea **spin-off-urilor**. Adesea, aceștia participă prin programe de educație antreprenorială sau prin incubatoare și programe de accelerare, în parteneriat cu sau prin sprijin din partea actorilor publici și privați. Participarea lor poate fi deosebit de importantă, permitându-le să contribuie activ la ecosistemele antreprenoriale, în special prin participarea la comercializarea drepturilor de proprietate intelectuală pe care le-au dezvoltat-o în laboratoarele lor.

Incubatoarele și/ sau acceleratoarele, la rândul lor, servesc drept teren de întâlnire pentru diverși actori, atât din sectorul public, cât și din cel privat, inclusiv pentru „business angels” și firmele de capital de risc. Acestea ating vizibilitate și importanță datorită background-ului lor și poveștilor de succes printre start-up-urile pe care le-au accelerat și/ sau le-au incubat. Astfel, ele contribuie la atractivitatea și brandingul ecosistemelor lor antreprenoriale și ajută la crearea unei etichete de care beneficiază direct companiile incubate sau accelerate. Mai mult, prin start-up-urile pe care le „hrănesc”, incubatoarele și acceleratoarele contribuie cu locuri de muncă la economiile locale, inducând astfel mult mai mult dinamism în ecosistemele antreprenoriale.

Incubatoarele sau acceleratoarele, sau chiar universitățile, adesea nu reușesc să devină actori cheie în ecosistemele antreprenoriale. Acest lucru se datorează faptului că nu pun în aplicare strategii și inițiative în conformitate cu unele dintre funcțiile potrivite pentru a le juca în ecosistemele lor. Universitățile, în special, rămân adesea actori pasivi ai ecosistemelor antreprenoriale, dacă se izolează de enclavele unde are loc de fapt inovația. Pe de altă parte, incubatoarele și acceleratoarele se pot confrunta cu dificultăți în atragerea de proiecte de start-up dacă nu investesc într-o strategie

³⁴ Sursa: „Studiu privind dezvoltarea socio-economică a regiunii Sud-Vest Oltenia, în perspectiva elaborării documentelor de programare, 2019.”

care sa îi facă jucători relevanți în ecosistemele lor de business sau dacă se concentrează doar pe prezenta în rețea și evenimente³⁵.

Totodată, experiența unor țări cu rezultate semnificative în domeniul inovării demonstrează necesitatea creării unor parteneriate solide între instituțiile cu activități CDI. Parteneriatele contribuie, pe de o parte la canalizarea comună a eforturilor de CDI către un obiectiv final, iar pe de altă parte, facilitează accesul la finanțare al tuturor actorilor implicați, indiferent de mărime. Implicarea mediului de afaceri în rețelele parteneriale crează avantaje competitive de ambele părți – atât în sistemul public, cât și în mediul de afaceri - rezultatele inovării unor institute de cercetare, universități, stații de cercetare putând fi mult mai ușor adaptate cerințelor beneficiarilor din mediul privat.

De aceea, un obiectiv specific al strategiei trebuie să fie „dezvoltarea și consolidarea rețelelor parteneriale existente sau nou-create”. Acest obiectiv este susținut de măsuri concrete declarate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020 privind finanțarea proiectelor tematice printr-un ansamblu de instrumente concentrate pe domenii prioritare și finanțarea de proiecte CDI derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități.

De asemenea, în urma consolidării parteneriatelor, institutele de cercetare existente sau nou create și celelalte entități publice de cercetare își pot extinde și eficientiza activitatea, putând contribui la creșterea numărului de cercetători și personal asimilat implicat în activități CDI. Este esențial ca la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia să existe un număr adecvat de profesioniști care să faciliteze transferul de tehnologie și cunoaștere între spațiul public și cel privat. Un mecanism optim de transfer presupune personal specializat, dezvoltarea capacității de comercializare în universități, cu accent pe formarea resurselor umane, dezvoltarea unor incubatoare și centre de transfer la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia.

Un alt obiectiv specific al strategiei pentru orizontul 2021-2027, care să răspundă nevoii de **animare a ecosistemului antreprenorial local și provocărilor infrastructurilor suport din regiune**, care nu sunt operaționale sau funcționează la limita datorită lipsei bugetelor de funcționare, ar trebui să îl reprezinte „*Susținerea creării și dezvoltării de noi întreprinderi și structuri de sprijin al afacerilor*”.

Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up-urilor inovative și avansează specializările inteligente este, de asemenea, declarat ca direcție de acțiune/ instrument de intervenție în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020 și, cel mai probabil, se va mentine pentru perioada 2021-2027.

Acest instrument susține dezvoltarea incubatoarelor de afaceri pentru start-up-uri (companii inovative cu potențial de creștere exponențială). Beneficiarii acestui instrument sunt, în primul rând, incubatoarele deja dezvoltate, dar care au nevoie de sprijin financiar pentru continuarea programelor de incubare. Sunt finanțate serviciile suport oferite în etapa de incubare, precum și asigurarea dotărilor necesare funcționării.

Se vor finanța costurile de amenajare a spațiilor de incubare, susținerea unei cote-părți din chiria firmelor incubate, organizarea de evenimente de tip meetup sau evenimente tematice relevante, precum și asigurarea accesului la servicii suport, ca parte a programului de incubare. Firmele incubate vor susține financiar o cotă parte a pachetului de incubare, diferența fiind suportată prin instrumentul de finanțare.

³⁵ Sursa: “Start-up, Scale-up și Antreprenariat în România”, CE, DG Cercetare&Inovare

Un alt instrument propus de SNCDI 2021-2027 este dedicat **acceleratoarelor de afaceri**. Acesta susține dezvoltarea programelor de accelerare pentru start-up-uri inovative, astfel ca sunt finanțate programele și serviciile suport oferite în procesul de accelerare, precum și asigurarea dotărilor necesare funcționării, în limita a 20% din buget. Nu se vor finanța lucrări care se supun autorizației de construcție, respectiv dezvoltarea de noi infrastructuri. Prin acest instrument, accentul este pus pe susținerea oferirii de servicii specializate de consultanță specifică și mentorat pentru echipele de start-up, organizarea de evenimente și facilitarea integrării acestora în ecosistemul antreprenorial național și internațional.

Se vor finanța următoarele categorii de cheltuieli: servicii specializate de consultanță și mentorat, costurile organizării de evenimente tematice sau care au rolul accelerării ideilor de afaceri, costuri cu finanțarea echipelor de start-up care sunt parte din programul de accelerare (pentru asigurarea unui nivel minim de siguranță financiară în perioada de accelerare) și costurile administrative ale întregului program de accelerare. Programele de accelerare vor avea în vedere inclusiv acordarea de sprijin către antreprenorii din echipe de start-up inovativ de a participa la conferințe tematice, competiții și alte evenimente dedicate antreprenorilor, naționale și internaționale, care facilitează dezvoltarea și promovarea produselor și serviciilor inovative create, prin cunoașterea tendințelor internaționale, înțelegerea noilor tehnologii, participarea în rețele de antreprenori, identificarea de potențiali clienți sau parteneri, familiarizarea cu practici pozitive.

Beneficiarii instrumentului de finanțare pot fi ONG-uri și/ sau IMM-uri organizatoare ale programelor de accelerare. Instrumentul este necesar pentru dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial de inovare cu o masă critică, susținând antreprenorii să evolueze rapid prin etapele inițiale ale dezvoltării unui produs sau serviciu, să învețe într-un mediu stimulat și colaborativ și să cristalizeze experiențele, atât de succes cât și de eșec, în competențe antreprenoriale ce vor susține pe termen scurt și mediu generarea unor produse/servicii cu valoare în piețele globale.

Printre prioritățile Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2015-2020 se înscriu susținerea acțiunilor parteneriale între mediul public și mediul privat și sprijinirea factorilor și serviciilor suport. În acest sens, se are în vedere dezvoltarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare proprii ale întreprinderilor, inclusiv prin promovarea unor măsuri de sprijin finanțate din fonduri naționale și europene.

De asemenea, se urmărește dezvoltarea, cu precădere, în domeniile de specializare inteligentă, a structurilor integrate care reunesc companii și organizații de cercetare cu profil similar și/sau complementar (ex. centre de competență, clustere de inovare) dar ar putea intra în lista și acceleratoarele sau hub-urile de antreprenariat.

HUB-uri antreprenoriale, HUB-uri de inovare, DIH (HUB-uri digitale de inovare)

Situația actuală a determinat schimbări semnificative în organizarea companiilor și a instituțiilor. De la sistarea sau convertirea producției, la mutarea activității la distanță sau chiar închidere temporară, companiile au trebuit nu doar să găsească soluții, dar să își regăndească modelul de business.

Un hub antreprenorial este un mediu de afaceri controlat, în care rezidenții au acces la oportunități pentru creșterea accelerată a businessului propriu, atât pe verticală, cât și pe orizontală. Hub-ul este un spațiu de „co-working” care încurajează colaborarea și beneficiile reciproce între membri.

De cele mai multe ori, hub-urile se asociază cu diverse programe antreprenoriale de incubare, pentru a putea oferi aceste oportunități rezidenților lor. Unele hub-uri creează chiar ele programe de incubare, dar acestea au, de obicei, o durată limitată (de la câteva săptămâni la câteva luni pe an).

Regiunea SV Oltenia are o prezenta modesta pe harta hub-urilor de antreprenoriat. Prezenta acestora numara cateva initiative fizice in judetul Dolj, printre care una privata si una in mediul universitar, precum si initiative on-line, asa numitele „hub-uri virtuale”.

CraiovaHub este un spațiu fizic de coworking amplasat în centrul Craiovei, conceput pentru a susține antreprenorii dar si pe cei ce doresc să pornească un start-up, freelancerii, studenții care vor să înceapă o afacere sau reprezentanti ai oricaror profesiilor liberale.

„HUB-UCv – Centru Suport pentru Proiecte CD Internaționale pentru regiunea Oltenia”, implementat de Universitatea din Craiova si localizat in cadrul INCESA, urmărește sprijinirea accesării programele cu finanțare europeană pentru organizațiile de cercetare și întreprinderile din regiunea de Sud-Vest a României și în special accesarea programului Orizont 2020, creșterea numărului de participanți din regiunea S-V Oltenia în cadrul parteneriatelor naționale și internaționale în proiecte cu finanțare europeană.

Una dintre direcțiile prioritare care se regăsește în strategia de dezvoltare a Universității din Craiova este cooperarea cu mediul socio-economic atât în ceea ce privește activitatea de CDI cât și în domeniul formării profesionale. Dezvoltarea acestor relații este facilitată de existența **Infrastructurii de Cercetare în Științe Aplicate - INCESA**.

INCESA este un hub de cercetare care activează pe șase domenii: tehnologii avansate în managementul proceselor industriale, tehnologii mecanice de înaltă precizie și sisteme mecatronice, tehnologii nucleare, energii regenerabile și tehnologii și produse inovative în transporturi și producția de automobile.

INCESA a fost proiectată ca o comunitate capabilă să furnizeze o serie de instrumente productive și să colaboreze cu diverse entități din domeniul tehnologiei la nivel mondial. În prezent, este una dintre cele mai mari organizații de cercetare aplicată din țară, menită să sprijine evoluția regională în domeniul cercetării-dezvoltării și accesul la rețelele europene și infrastructura de cercetare a UE.

Rolul principal al Centrului Suport din cadrul INCESA va fi de a susține potențialii participanți, inclusiv întreprinderi, care vor dori să pregătească aplicații la competițiile finanțate prin programul Orizont 2020. Centrul va dispune de personal dedicat, specializat pe oferirea de servicii de consultanță în scopul accesării finanțărilor europene în domeniul C&D prin asistentă în elaborarea propunerilor, identificarea partenerilor, identificarea surselor de finanțare cele mai adecvate, identificarea și evaluarea împreună cu solicitanții a ideilor de proiect din punct de vedere al fezabilității tehnice, proprietății intelectuale, potențialului de piață și a posibilității finanțării rezultatelor de C&D ale acestora.

Printre beneficiarii direcți ai viitorului HUB-UCv se numără importante instituții economice, de cercetare și de învățământ superior din zonă precum Renault Dacia Pitești, Ford Romania, Pirelli, Cummins, Electroputere SRL, SPIAC, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Râmnicu Valcea, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică (ICMET) Craiova.

Programul de dezvoltare a antreprenoriatului propus de aceasta rețea și finanțat prin FSE, POCU 2014-2020, vizează și regiunea Sud-Vest Oltenia și urmărește dezvoltarea antreprenoriatului prin activități de formare antreprenorială și mentorat pentru viitori antreprenori. Programul este construit în jurul ideii de inovare, promovând inovarea sub toate formele ei, fie că este inovarea tehnologiei, inventică sau inovarea unui model de business.

Un exemplu de initiativa privata care combina on-line-ul cu off-line-ul este „Atelierul Digital”. In anul 2018, compania Google anunta extinderea programului on-line Atelierul Digital prin deschiderea a 6 hub-uri fizice regionale, in colaborare cu institutii universitare de marca din tara. Unul dintre primele HUB-uri deschise de Google au fost la Cluj-Napoca, in cadrul Universitatii Tehnice, dar si in Timisoara, la Facultatea de Management in Productie si Transporturi.

Hub-urile vor conecta mediul universitar cu cel de business, oferind studentilor pregatire practica in antreprenoriat si digital marketing. Totodata, intreprinderile mici si mijlocii (IMM) se pot adresa hub-urilor pentru a primi consultanta in domeniul online.

Oltenia HUB³⁶ este un DIH (Digital Innovation HUB – HUB Digital de Inovare) localizat in municipiul Targu Jiu, judetul Gorj, dedicat formării în domeniul resurselor umane care ajută IMM-urile să devină mai competitive pe piața globală în ceea ce privește afacerea lor sau procesele lor utilizând tehnologiile digitale.

Digitalizarea furnizează multe avantaje întreprinderilor: noi produse și servicii, tehnologii digitale, mai rapide și eficiente fluxuri de informații și cunoștințe, interconectivitate digitală, acces mai ușor la clienți potențiali și la piețe, etc. Accesul la finanțare al IMM-urilor pentru investițiile în digitalizare este dificil comparativ cu investițiile tradiționale și trebuie sprijinit prin finantari pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini în continuare centrele de inovare digitală, laboratoarele vii (living labs), etc.

Autoritatea pentru Digitalizarea României a demarat procedura națională de selecție pentru Rețeaua EDIH. Procesul a fost lansat în parteneriat cu Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, la data de 10 august 2020, și are ca scop selectarea DIH-urilor pregătite să susțină eforturile autorităților naționale și europene în accelerarea tranziției digitale.

Selecția centrelor de inovare digitală (DIH) care, în urma evaluării și deciziei Comisiei Europene, vor deveni membre ale Rețelei Europene reprezintă un pas esențial în implementarea cu succes a Programului Europa Digitală, primul program de finanțare din Cadrul Financiar Multianual dedicat sectorului digital.

Din Regiunea Sud-Vest Oltenia a depus aplicatia **HUB Digital Inovativ OLTENIA**, o initiativa a IPA CIFATT Craiova care urmareste contribuie la digitizarea industriei și a economiei regionale, prin incheierea unui memorandum de înțelegere între parteneri, printre care se numara si ADR SV Oltenia, și conturarea unor modele de business pentru potențialele servicii oferite de viitorul DIH.

³⁶ <http://olteniahub.ro/>

Capitolul 3. ANALIZA SWOT

Conform condițiilor favorizante impuse statelor membre UE prin intermediul politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, existența strategiilor de specializare inteligentă la nivelul fiecărui teritoriu reprezintă un instrument necesar pentru realizarea unor investiții eficiente și eficace în materie de cercetare, dezvoltare și inovare. De altfel, sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare reprezintă o condiție prealabilă pentru utilizarea Fondului European de Dezvoltare Regională destinat dezvoltării competitive în perioada 2021-2027.

În vederea maximizării impactului investițiilor în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării, este esențial ca strategia de specializare inteligentă la nivelul unui teritoriu să fie bazată pe o analiză SWOT în vederea concentrării resurselor pe un set limitat de priorități în materie de cercetare și inovare.

Analiza SWOT reprezintă o analiză a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor existente în raport cu un element analizat, fiind folosită în mod curent ca instrument pentru facilitarea planificării politicilor aplicate la nivelul unui teritoriu.

Astfel, în baza analizei contextului regional și a potențialului de inovare, a fost posibilă elaborarea unei analize SWOT în raport cu situația actuală de funcționare a sectorului de CDI, aceasta fiind prezentată în continuare.

3.1. Puncte tari

- Grad relativ ridicat de accesibilitate rutieră la nivelul centrelor urbane principale din regiune (*regiunea este traversată de axa prioritară 7 TEN-T de transport rutier, 5 drumuri europene și de axa prioritară 22 TEN-T de transport feroviar*)
- Prezența Aeroportului Internațional Craiova (*deservește traficului de pasageri, mărfuri și poștă, precum și mișcării aeronave în zonă*)
- Grad ridicat de electrificare a rețelei de cale ferată comparativ cu celelalte regiuni ale țării (*51,21% din totalul de cale ferată era, în anul 2018, electrificată*)
- Existența clusterelor funcționale la nivel regional axate pe diverse sectoare de activitate (*cluster funcționale în domeniile construcții, automotive, turism, agricultură, IT, logistică, transport, etc.*)
- Trend crescător al PIB-ului la nivel regional (*PIB-ul înregistrat în anul 2018 avea o valoare cu 39,73% mai mare decât în anul 2014.*) Rata reală de creștere a PIB regional, pozitivă.
- Trend crescător al numărului de IMM-uri la nivel regional (*creștere a numărului de unități economice din categoria întreprinderilor mici și mijlocii cu 11,27% în anul 2018 față de anul 2014*)
- Volumul crescut al exporturilor din Regiunea Sud – Vest Oltenia, în special în județele Dolj și Olt (*soldul exporturilor s-a situat la 1.212.963 mii euro în 2019*)
- Soldul excedentar al balanței comerciale în perioada 2014 – 2019 (*sold excedentar înregistrat în fiecare județ al regiunii*)

- Avantaje comparative la nivel de regiune pentru grupele de produse: XVII. Mijloace si materiale de transport (*indice RCA=1,689*), 86. Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii (*indice RCA=1,518*), 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre (*indice RCA=1,664*), XV. Metale comune si articole din acestea (*indice RCA=1,810*) 73. Produse din fonta, fier si otel (*indice RCA=2,934*), 76. Aluminiu si articole din aluminiu (*indice RCA=8,418*), 68. Articole din piatra (*indice RCA=3,079*), XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similare (*indice RCA=2,606*), 61. Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje (*indice RCA=4,682*), 63. Alte articole textile (*indice RCA=6,400*), 47. Pasta din lemn (*indice RCA=3,477*), IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier (*indice RCA=2,391*), 40. Cauciuc si articole din cauciuc (*indice RCA=2,615*), 35. Substante albuminoide (*indice RCA=1,456, Dolj*), 30. Produse farmaceutice (*indice RCA=1,969, Dolj*), 28. Produse chimice anorganice, Vâlcea, III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale (*indice RCA=2,476, Olt*), II. Produse vegetale (*indice RCA=1,763*), 05. Alte produse de origine animala (*indice RCA=1,785*).
- Ponderea relativ mare a cheltuielilor de capital din activitatea de cercetare-dezvoltare (48,60% din totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în anul 2018)
- Existența unui număr ridicat de centre de cercetare în mediul academic (*peste 25 de departamente de cercetare în mediul academic la nivel regional*)
- Numărul ridicat al stațiunilor de cercetare din domeniul agricol (*8 stațiuni de cercetare funcționale pe teritoriul regiunii*)
- Poziționarea pe teritoriul regiunii a unor agenți economici importanți din perspectiva activităților de cercetare – dezvoltare derulate (*care activează cu precădere în domeniul ingineriei și mecanicii*).
- Instituții de învățământ implicate și dedicate dezvoltării activității de CDI la nivelul regiunii;
- Existența a trei entități de transfer tehnologic acreditate
- Existența a doua Institute Naționale în regiune - Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice (ICSI) în Ramnicu Valcea si Institut National de Cercetare -Dezvoltare si Incercari pentru Electrotehnica (ICMET) în Craiova
- Existența CNHPC (Centrul Național de Hidrogen si Pile de Combustie)
- Existența de instalații de separări izotopice si a unor laboratoare de analize izotopice

3.2 Puncte slabe

- Lipsa unei autostrăzi pe teritoriul regiunii.
- Cel mai mic număr de conexiuni telefonice fixe dintre toate regiunile, la sfârșitul anului 2017 (8%). Grad relativ scăzut de dotare cu calculator acasă, comparativ cu regiunile mai dezvoltate (63,7% dintre gospodăriile, dotate în anul 2017). Grad relativ scăzut de acces la internet de acasă, comparativ cu regiunile mai dezvoltate (70,7% dintre gospodăriile, au acces la internet în 2017, din care 8,5% conexiuni broadband).
- Grad ridicat de ocupare în agricultură (30,72% la nivelul anului 2018).
- Regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cea mai ridicată rată a șomajului la nivel național (5,9% în anul 2018).
- Regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cel mai scăzut câștig salarial nominal mediu net lunar, comparativ cu alte regiuni din țară (în anul 2019 – 2.630 lei).
- Tendință de scădere a populației la nivel regional (locul al treilea din punct de vedere al celei mai semnificative scăderi ale populației în perioada 2014-2019.-106.924 persoane).
- Nivel redus de investiții străine directe atrase la nivel regional (2.478 milioane euro, în anul 2018 - penultimul loc la nivel național)
- Valoarea PIB per capita în PPS la nivel regional redusă (49% din media UE, regiunea Sud-Vest Oltenia fiind clasată între ultimele 10 regiuni la nivel european prin prisma acestui indicator)
- La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia se înregistrează cel mai mic număr de unități locale active, comparativ cu alte regiuni de dezvoltare (41.882 unități în anul 2018, reprezentând 7,08% din totalul de la nivel național)
- Volumul redus al exporturilor în județele Gorj, Mehedinți (sub 200.000 lei/an) și Vâlcea (sub 400.000 lei/an) în 2019
- Regiunea Sud – Vest Oltenia se află pe locul 6 din cele 8 regiuni de dezvoltare în ceea ce privește gradul de inovare (conform studiu Inobarometru 2011);
- Numărul redus de institute de cercetare – dezvoltare (doar 3 institute de cercetare de interes național);
- Numărul redus de entități acreditate de inovare și transfer tehnologic (3 entități acreditate de inovare și transfer tehnologic);
- Numărul redus al întreprinderilor inovatoare (pe teritoriul regiunii activau 3,29% din totalul întreprinderilor inovatoare la nivel național în anul 2014. În anul 2016 ponderea acestora în totalul național a scăzut la 1,95%);
- Numărul întreprinderilor care au realizat atât inovare de produs, cât și de proces (pe teritoriul regiunii activau 1,28% din totalul întreprinderilor care au realizat atât inovare de produs cât și de proces la nivel național în anul 2014-ultimul loc. În anul 2016 ponderea acestora în totalul național a crescut la 6,18%-penultimul loc);
- Regiunea Sud – Vest Oltenia înregistrează cel mai mic număr de aplicații pentru obținerea de brevete din cele 8 regiuni de dezvoltare din România în anul 2012;(ultimele date disponibile)

- Număr redus al publicațiilor științifice (*pondere de doar 3.85% la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia în totalul publicațiilor cu autori români din anul 2011*);
- Numărul redus al aplicațiilor pentru obținerea de brevete (*din anul 2010, numărul de aplicații din Regiunea Sud – Vest Oltenia a scăzut de la 1.13 aplicații la un milion de locuitori, la doar 0.324 aplicații la un milion de locuitori în anul 2012*)
- Ponderea redusă a cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare – dezvoltare în regiune (*0,2% din PIB în anul 2017, singurele regiuni cu o pondere mai mică fiind regiunile Sud – Est-0,07% și Nord-Est-0,17%*);
- Numărul redus de unități locale active care desfășoară activități de CDI existente la nivelul regiunii (*70 de firme care desfășurau activități de cercetare – dezvoltare și inovare*).
- Numărul redus de salariați în activitatea de cercetare – dezvoltare (*numărul salariaților din activitate de cercetare – dezvoltare de la nivelul Regiunii Sud- Vest Oltenia a scăzut în perioada 2010 – 2017, de la 2.315 la 2.132 de persoane, regiunea clasându-se pe ultimul loc la nivel național*)
- Industria textilă nu este sprijinită prin activități de cercetare la nivel regional (*nu există institute de cercetare specializate în acest domeniu la nivel regional*)
- Industria auto nu este sprijinită prin activități de cercetare la nivel regional (*nu există institute de cercetare specializate în acest domeniu la nivel regional*).
- Slaba colaborare între furnizorii de CDI și întreprinderi;
- Scăderea performanței în materie de inovare;
- Infrastructura de CDI uzată fizic și moral;
- Cercetarea aplicată încă limitată;
- Nivel scăzut de colaborare știință-afaceri;
- Lipsa interesului tinerilor de a se angaja în domeniul CDI;
- Lipsa unei platforme pe care să se regasească cererea (nevoia) de cercetare pentru întreprinderi
- Lipsa infrastructura fibra optică (de exemplu: NetCity)
- Lipsa “living labs” pentru domeniile smart
- Lipsa telecomunicațiilor specifice Smart City, LP WAN, LORA NB, etc
- Lipsa unei concentrări a domeniilor smart
- Numar mic de centre CDI;
- Numar mic de firme care creează valoare adăugată mare și au capacitate de export;
- Firmele exportă în principal materii prime și mult prea puțin tehnologii sau produse cu valoare adăugată mare. (*doar 0,24% din exporturile regiunii în 2019, au reprezentat exporturi de tehnologie înaltă. 7,78% din exporturile naționale de tehnologie medie-înaltă în 2019 sunt realizate de regiunea Sud-Vest Oltenia*)

3.3 Oportunități

- Facilități fiscale oferite agenților economici care desfășoară activități în domeniul cercetării-dezvoltării;
- Implementarea Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare
- Fonduri de finanțare a proiectelor de infrastructură rutieră prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare 2021-2027;
- Fonduri nerambursabile prin intermediul POR 2021-2027, PODCIDIF, PNDR
- Oportunități de finanțare prin POR 2021-2027 - obiectivul de politica nr. 1 - „O Europa mai inteligentă – transformare industrială inovatoare și inteligentă”
- Oportunități de finanțare prin POR 2021-2027 - obiectivul de politica nr. 2 O Europa mai verde
- Noi oportunități de finanțare dedicate cercetării și inovării în lupta cu virusul Covid 19;
- Dezvoltarea mediului de afaceri, ca rezultat al înființării unor noi infrastructuri de sprijinire a afacerilor
- Dezvoltarea sinergiilor naționale, europene și internaționale între IMM-uri și sectorul cercetării
- Crearea unui HUB-centru suport specializat în oferirea serviciilor de consultanță pentru atragerea de finanțări în domeniul CDI;
- Încheierea de parteneriate între universități și IMM-uri în vederea depunerii de proiecte comune în domeniul CDI;
- Încheierea de consorții cu parteneri regionali pentru competițiile de proiecte dedicate CDI;
- Crearea de baze de date cu parteneri din Uniunea Europeană care să conecteze IMM-urile, universitățile, institute pentru valorificarea potențialului CDI din regiune;
- Dezvoltarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri;
- Creșterea investițiilor în cercetare- dezvoltare a întreprinderilor;
- Transfer tehnologic - Transpunerea ideilor rezultate din activitatea de cercetare dezvoltare în produse și servicii noi;
- Specializare inteligentă în domeniul transportului electric și ecologic (feroviar, auto pe patru roți, transport electric pe două roți). *Prin asocierea și cooperarea firmelor existente în Oltenia se pot dezvolta vehicule electrice inteligente ușoare pentru transportul călătorilor pe distanțe scurte (Tram-Tren) Aeroport- Craiova, Aeroport-Slatina, Aeroport- Filiasi, Aeroport-Caracl, Aeroport- Segarcea., inclusiv pentru transportul în Craiova pe linia de tramvai.*
- Crearea de Clustere Inovative la inițiativa și sub conducerea Institutelor Naționale de Cercetare Dezvoltare acreditate(ICMET Craiova, ICSI Rm.Valcea), în domeniul specific de activitate, pentru atragerea forței de muncă tânără înalt calificată, pentru crearea unei economii regionale competitive;
- Asigurarea investițiilor în angajarea și formarea resursei umane deficitare din activitatea de cercetare-dezvoltare specifice Institutelor Naționale de Cercetare - Dezvoltare acreditate, prin finanțare corespunzătoare și programe de digitalizare a activității;

- Promovarea de competiții prin încheierea de parteneriate între Institutelor Naționale de Cercetare Dezvoltare acreditate(ICMET Craiova, ICSI Rm.Valcea), Universitățile și IMM -urile Regiunii SV Oltenia în vederea dezvoltării de produse, tehnologii și servicii inovative.
- Realizarea de aplicații ale izotopilor pentru protecția mediului și pentru creșterea calității vieții (Ramnicu Valcea)
- Realizarea obiectivului **Hidrogenul combustibil alternativ pentru mobilitate**, orientare în concordanță cu directiva europeană AFI(94/2014) în cadrul ICSI Rm Valcea

3.4. Amenințări

- Ponderea redusă a cheltuielilor publice cu cercetarea – dezvoltarea la nivel național în PIB.
- Nivel redus de experiență în accesarea și implementarea proiectelor CDI cu finanțare internațională.
- Emigrarea unui număr foarte mare de cercetători la nivel național;
- Nivelul redus al veniturilor personalului implicat în activități de cercetare – dezvoltare la nivelul instituțiilor publice.
- Reticența investitorilor străini
- Tendința de reducere a populației regiunii în perioada următoare
- Îmbătrânirea populației;
- Capacitate redusă de cofinanțare a cercetării în mediul public;
- Posibilitățile limitate ale IMM-urilor de a realiza parteneriate cu universitățile, institute de cercetare-dezvoltare în domeniul CDI;
- Migrarea forței de muncă înalt calificate;
- Preponderența specializărilor studenților în domenii tehnice;
- Birocrația instituțiilor publice;

DRAFT